

Komuna e Prishtinës

Plani Komunal i Veprimit për Efiçencë të Energjisë (PKVEE) 2019 – 2021

Nëntor 2019

Implemented by
giz Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

Deklarim:

Ky Plan është mbështetur nga Qeveria Gjermane dhe implementuar përmes Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH, Projekti i Kosovës për Efiçencë të Energjisë.

Studimi, mbledhja e të dhënave si dhe hartimi i planit është realizuar nga konsulenca e angazhuar nga GIZ: EECG falë bashkëpunimit dhe koordinimit të ngushtë me Menaxherin Komunal të energjisë dhe grupin punues të Komunës së Prishtinës.

Pikëpamjet e hartueseve të këtij plani si dhe të dhënat e publikuara nuk pasqyrojnë domosdoshmërisht pikëpamjet e GIZ-së.

SHKURTESAT:

MZHE	Ministria e Zhvillimit Ekonomik
AKEE	Agjencia Kosovare për Efiçencë të Energjisë
ORF-EE/GIZ	Fondi i Hapur Rajonal për Efiçencë të Energjisë/Agjencia Gjermane për Bashkëpunim Ndërkombëtar
PKVEE	Plani Kombëtar i Veprimit për Efiçencë të Energjisë
PKVEE	Planit Komunal të Veprimit për Efiçencë të Energjisë
EE	Efiçenca e Energjisë
BRE	Burimet e Ripërtëritshme të Energjisë
kWh	Kilo-wat-orë
GWh	Giga-wat-orë
ktoe	Kilo Ton oil/naftë ekuivalent
MMPH	Ministria e Mjedisit dhe Planifikimit Hapsinor
MF	Ministria e Financave
TC	Termocentral
NQ	Ngrohje Qëndrore
KEK sh.a.	Korporata Energjetike e Kosovës, Shoqëri Aksionare
HC	Hidrocentral
KOSTT	Operatori i Sistemit, Transmisionit dhe Tregut në Kosovë
SKT	Sekretariati i Komunitetit të Energjisë
KCAME	Komisioni për Certifikimin e Auditorëve dhe Menaxherëve të Energjisë
UA	Udhëzim Administrativ
GLN	Gaz i Lëngëzuar i Naftës
NVM	Ndërmarrjet e Vogla dhe të Mesme
BE	Bashkimi Evropian
KE	Komisioni Evropian
BERZH	Banka Evropiane për Rindërtim dhe Zhvillim
MTI	Ministria e Tregtisë dhe Industrisë
ARBK	Agjencia për Regjistrimin e Bizneseve në Kosovë
DPEN	Direktiva për Performancën Energjetike të Ndërtesave

PËRMBAJTJA

1. HYRJE.....	4
1.1. OBJEKTIVAT E PKVEE	4
1.2. KUADRI LEGAL DHE POLITIKAT ENERGETIKE.....	6
1.3. PERFITIMET NGA REALIZIMI I PKVEE	8
1.4. PËRMBLEDHJE EKZEKUTIVE	10
2. INFORMACIONE E PËRGJITHËSHME RRETH KOMUNËS.....	15
2.1. POZICIONI GJEOGRAFIK	15
2.2. KLIMA	16
2.3. Popullsia dhe banimet.....	17
2.4. STRUKTURA ORGANIZATIVE	19
2.5. TREGUESIT EKONOMIK DHE FINANCIAR.....	21
2.6. POLITIKAT ENERGETIKE RELEVANTE SHETETERORE DHE LOKALE	22
2.7. EKSPERIENCA NE ZBATIMIN E MASAVE TE EFICENCES SE ENERGIJE.....	22
2.7.1. KAPACITETI NE ZBATIMIN E PROJEKTEVE TE EFICENCES SE ENERGIJE.....	22
3. FURNIZIMI ME ENERGI, PRODHIMI DHE SHPERNDARJA.....	23
3.1. FURNIZIMI ME ENERGI	23
3.1.1. ENERGJIA ELEKTRIKE	23
3.1.2. NËNPRODUKTET E NAFTËS.....	25
3.1.3. THËNGJILLI	26
3.1.4. BIOMASA.....	27
3.2. PRODHIMI ENERGIJË	28
3.2.1. PRODHIMI I ENERGIJE NGA BURIME TE RIPËRTËRITSHME (HCV, PV, SISTEMET PËR NGROHJEN E UJIT ME ENERGI DIELLORE, POMPAT E NXEHTESISE, IMPIANTET E ENERGIJE SE ERES).....	28
3.2.2. IMPIANTET E NGROHJES SE PERQENDRUAR DHE SHPERNDARJA E NXEHTESISE	29
3.3. PRODHIMI I ENERGIJE SIPAS SEKTOREVE	29
3.3.1. PRODHIMI I ENERGIJE NGA SEKTORI RESIDENCIAL.....	29
3.3.2. PRODHIMI I ENERGIJE NGA SEKTORI SHERBIMEVE	30
3.3.3. PRODHIMI I ENERGIJË NGA NDERTESAT KOMERCIALE DHE NVM.....	30
3.3.4. PRODHIMI I ENERGIJË NGA SEKTORI I NDERMARRJEVE E SHËRBIMEVE PUBLIKE	30

3.3.5. PRODHIMI I ENERGJISË NGA SEKTORI INDUSTRIË.....	31
3.3.6. PRODHIMI I ENERGJISË NGA SEKTORI BUIQESISË	31
4. ANALIZA E KONSUMIT TË ENERGJISË SIPAS SEKTORËVE.....	31
4.1. KONSUMI I ENERGJISË NGA NDERTESAT PUBLIKE KOMUNALE.....	32
4.1.1. KONSUMI I ENERGJISË NGA NDERTESAT E ADMINISTRATËS KOMUNALE	35
4.1.2. KONSUMI I ENERGJISE NGA NDERTESAT E ARSIMIT	35
4.1.3. KONSUMI I ENERGJISE NGA NDERTESAT E SHËNDETËSORE DHE TË MIRËQENIES SOCIALE.....	38
4.1.4. KONSUMI I ENERGJISE NGA NDERTESAT PUBLIKE TE KULTURES, RINISË DHE SPORTIT	38
4.2. KONSUMI I ENERGJISE NGA NDRICIMIN PUBLIK TE RRUGEVE	39
4.3. KONSUMI I ENERGJISE NGA NDERMARRJET PUBLIKE	41
4.3.1. KONSUMI I ENERGJISE NGA NDERMARRJET PUBLIKE TE FURNIZIMIT ME UJE DHE TE UJRAVE TE ZEZA	41
4.3.2. KONSUMI I ENERGJISE NGA MBLEDHJA E METJEVE URBANE	42
4.4. KONSUMI I ENERGJISE NGA SEKTORI BUIQESISE.....	43
4.5. KONSUMI I ENERGJISE NGA SEKTORI TRANSPORTIT	43
4.5.1. STOKU I TRANSPORTIT TE KOMUNES	43
4.5.2. TRANSPORTI PUBLIK	46
5. ANALIZA E POTENCIALIT TË EE SIPAS SEKTORËVE	47
5.1. SEKTORI I SHËRBIMEVE	47
5.1.1. NDËRTESAT PUBLIKE	47
5.1.2. NDRICIMI PUBLIK I RRUGEVE	49
6. POTENCIALI I KURSIMIT TE ENERGJISË DHE REDUKTIMIT TË GAZEVE ME EFEKTIN SERRË.....	53
7. CAQET E KURSIMIT TË ENERGJISË	53
8. MASAT E EE PËR TË REALIZUAR TARGETAT E KURSMIT TË ENERGJISË	55
8.1. INFORMACION NË LIDHJE ME KAPACITETET TEKNIKE PËR ZBATIMIN E MASAVE TË EE.....	55
8.1.1. MASAT E POLITIKËS TË PROMOVIMIT TË EE DHE NDRYSHIMIT TË SJELLJES TË KONSUMATORËVE KARSHI KONSUMIT TË ENERGJISË	55
8.2. MASAT E EE SIPAS SEKTORËVE.....	56
8.2.1. MASAT E EE NË SEKTORIN E NDËRTESAVE PUBLIKE.....	56
8.2.2. NDRICIMI PUBLIK I RRUGËVE	61
8.2.3. NDËRRMARRJET PUBLIKE	65

8.2.4. SEKTORI I SHËRBIMEVE PRIVATE.....	67
8.2.5. SEKTORI I INDUSTRIË.....	68
8.2.6. SEKTORI I BUJQISË.....	70
8.2.7. SEKTORI I TRANSPORTIT	71
9. PLANI I VEPRIMIT	72
9.1. PRIORITIZIMI I SEKTORËVE.....	72
9.2. NIVELI I KONTROLLIT TË KOMUNËS NË TË GJITHË SEKTORËT	73
9.3. SFIDAT E KOMUNËS NË LIDHJE ME KONSUMIN ENERGETIK.....	75
10. MONITORIMI DHE IMPLEMENTIMI I PLANIT TE VEPRIMEVE	77
10.1. MANAXHIMI I ENERJISE NE KOMUNA.....	77
10.2. KOORDINIMI.....	78
10.3. RAPORTIMI	80
10.3.1. MONITORIMI DHE REPORTIMI BRENDA KOMUNËS	80
10.3.2. RAPORTIMI NE AGJENCIONIN KOSOVAR PËR EFÇIENCË TË ENERJISË (AKEE)	81
11. MODELI DHE BURIMET FINANCIARE PËR FINANCIMIN E REALIZIMIT TË MASAVE TË EE.....	84
11.1. FINANCIMI NGA BUXHETI I KOMUNËS	84
11.2. FINANCIMI NGA BUXHETI QENDROR.....	86
11.3. FINANCIMI NGA DONATORËT	87
11.4. FINANCIMI NGA FONDET E EU	88
11.5. AKSESI NE FINANCIMIN NEPERMJET BANKAVE KOMERCIALE – PARASHIKIMI I KUFIZIMEVE PER MADHESINE E BORXHIT.....	88
12. MASAT E EFICENCËS SË ENERJISË PËR PERIUDHËN 2019-2021 PËR TË ARRITUR TARGETAT E EFICENCËS SË ENERJISË.....	92
12.1. SEKTORI I SHËRBIMEVE PUBLIKE	92
12.1.1. MASAT E EE NË NDËRTESAT PUBLIKE KOMUNALE.....	92
12.1.2. MASAT E EE NË NDRICIMIN E RRUGËVE NË KOMUNË.....	95
13. ANEKSE	98
13.1. ANEKSI 13.1: LISTA E NDERTESAVE PUBLIKE KOMUNALE (PB)	98
13.2. ANEKSI 13.2: TË DHENAT BAZE TE NDERTESAVE PUBLIKE KOMUNALE (PB)	100
13.3. ANEKSI 13.3: NDRICIMI PUBLIK RRUGOR KOMUNAL	109

1. HYRJE

1.1. OBJEKTIVAT E PKVEE

Plani i Veprimit të EE (Eficiencës së Energjisë) për Komunën e Prishtinës është një dokument që analizon situatën aktuale dhe rekomandon veprimet dhe ndryshimet që duhet të ndërmerren për të ardhmen në sektorët e ndryshëm të shërbimeve komunale në lidhje me konsumin e energjisë. Në të janë analizuar dhe përfshirë të gjitha ndryshimet e nevojshme që duhet të ndërmerren për të rritur sigurinë e furnizimit me burime energjitike, optimizimin e burimeve për mbulimin e nevojave me synim kryesor zhvillimin e qëndrueshëm të mbarë ekonomisë për të ardhmen për Komunën e Prishtinës. Duke mbajtur në konsideratë se ndryshimet në sektorin energjistik nuk ndodhin spontanisht, rishikimi i sistemit energjistik kërkon marrjen e masave shumë të mëdha. Eksperienca nga Komunitet e tjera në Ballkan dhe Europë ka treguar se duhet të vendoset një ekuilibër i drejtë si ndërmjet mekanizmave të tregut dhe ndërhyrjeve të qeverisë-lokale ashtu si edhe ndërmjet aspekteve teknike/teknologjike, menaxhimit të energjisë dhe rëndësisë që duhet t'i kushtohet anës sociale. Plani i veprimit i EE për Komunën e Prishtinës, duke qenë në thelb një shprehje e nevojave të komunës, siguron një zhvillim të qëndrueshëm dhe realizon njëkohësisht edhe mbrojtjen e mjedisit gjatë të gjithë ciklit të shfrytëzimit të burimeve energjitike. Plani i veprimit i EE për Komunën e Prishtinës do të jetë pjesë e strategjisë së përgjithshme të zhvillimit ekonomik të Komunës. Gjatë hartimit të një dokumenti të tillë është me themelore është niveli i besueshmërisë se ëdhenave bazë të përdorura për të gjitha analizat, llogaritjet për skenaret energjistikë si dhe saktësia në përcaktimin e treguesve të përgjithshëm ekonomik për të ardhmen.

Njëçështje shumë e rëndësishme, që diskutohet shpesh si në rrethet politikëbërëse ashtu edhe në ato teknike është: A është e nevojshme një Plani i veprimit i EE për Komunën e Prishtinës për një Komunë e cili po kalon në procesin e tranzicionit nga abandonimi i ekonomisë të centralizuar në krijimin e sistemit të ekonomisë së tregut? Megjithatë duhet theksuar që edhe Komunitet e zhvilluara nuk i kanë mbaruar diskutimet rreth kësaj çështje, marrëdhëniet ndërmjet tregut dhe ndërhyrjeve të Qeverisë Lokale ka treguar eksperiencën e ndryshme nga një vend tek një tjetër. Opinioni i përgjithshëm është domosdoshmëria e hartimit dhe implementimit të një Plani të Veprimit i EE për Komunën e Prishtinës për të vendosur një ekuilibër ndërmjet mekanizmave të veprimit të tregut dhe ndërhyrjeve të Qeverisë Lokale. Natyrisht që fjala "Plani i Veprimit i EE për Komunën e Prishtinës" ka kuptim të ndryshëm në ekonominë e centralizuar dhe në atë të tregut. Gjithashtu, përmbushja e misionit për të pasur një zhvillim të qëndrueshëm të sektorit energjistik, kërkon përcaktimin e të gjithë objektivave dhe masave të nevojshme fiskale nëpërmjet një plani me tërësi masash plotësisht të përcaktuara në kohë dhe me investimet përkatëse. Gjithashtu, Plani i Veprimit i EE për Komunën e Prishtinës është i domosdoshëm për të plotësuar detyrimet e Kosovës për të përmbushur të gjitha detyrimet ndërkombëtare që kanë të bëjnë me arritjen e targetave të EE, BRE (Burimeve të Ripërtëritshme të Energjisë) (në nivel vendi dhe nivel komune) si dhe mbrojtjen e mjedisit dhe për të harmonizuar e konvergjuar zhvillimin e sektorit energjistik në përputhje me Direktivat e Bashkimit Europian, për të bërë të mundur asociimin e Kosovës në familjen Europiane.

Plani i Veprimit i EE për Komunën e Prishtinës analizon në detaje brenda kuadrit të planit të veprimeve probleme madhore të cilat sot diskutohen gjerësisht: çfarë duhet bërë në drejtim të kursimit të energjisë në sektorët e banesave, shërbimeve publike komunale dhe industrisë; a duhet të vazhdojmë të realizojmë ngrohjen e banesave private dhe atyre publike me energji elektrike (që është një burim deficitar) apo të krijojmë kushte për

penetrimin e burimeve të lëndëve djegëse (veçanërisht biomasave/peletit, GNL dhe burime të tjera alternative); cilat janë investimet e domosdoshme për këtë qëllim; etj. Përgjigje të cilat do të rezultojnë të qarta në konkluzionet e Planit të veprimit të EE për Komunën e Prishtinës.

Plani i Veprimit i EE për Komunën e Prishtinës përfshin drejtimet teknike, financiare, ekonomike, ligjore, organizative, institucionale, mjedisore dhe të trainimit të vazhdueshëm të të gjithë specialistëve me qëllim që të përgatisë të gjithë kuadrin e domosdoshëm për të integruar në menyrë jo të sforcuar masat e EE/BRE/Teknologjive miqësore me Mjedisin në të gjitha shërbimet komunale. Gjatë hartimit të këtij plani tëveprimeve janë trajtuar një sërë çështjesh dhe i jepet përgjigje edhe disa pyetjeve të tjera strategjike shumë të rëndësishme, si:

- Cilat interesa komunale duhet të mbrohen dhe si?
- Si këto interesa komunale do të shpërndahen në nënsektorët e ndryshëm për të arritur caqet përkatëse të EE/ BRE?
- Si do të rrisim konkurrencën dhe hapjen e tregut në favor të konsumatorëve pa shmangur përgjegjësitë e Komunës për funksionimin e sistemit energjitik dhe sigurisë së furnizimit në të gjitha shërbimet publike?
- Cilat do të jenë kushtet e domosdoshme që duhen vendosur dhe plotësuar në një kohë të përcaktuar në mënyrë të tillë, që shërbimet energjetike komunale të realizohen në të njëjtin nivel komforti si edhe në komunat e BE-së?

Plani i veprimit i EE për Komunën e Prishtinës është mbështetur mbi një vizion të qartë për zhvillimet e ardhshme, që do të ndodhin në shërbimet energjetike komunale. Megjithatë ka qenë e vështirë të parashikohet me saktësi se cilat do të jenë karakteristikat e këtij zhvillimi të ardhshëm, disa drejtime të cilat kanë dalë si rezultat i analizave të gjata historike për komuna të ngjashme dhe që kanë probabilitet të lartë të ndodhin për të ardhmen janë si vijon:

- **Shumë më tepër vëmendje do t'i kushtohet përdorimit me efikasitet të energjisë në të gjitha shërbimet energjetike komunale.**
- **Të gjitha teknologjitë, që do të zgjidhen për plotësimin e nevojave për shërbimet energjetike komunale, duhet të mbështeten mbi parimin e kostos më të ulët, sigurisë së furnizimit dhe mbrojtjes së mjedisit.**
- **Burimet e ripërtëritshme të energjisë (diellore, erës, e biomasave) duhet të nxiten për të bërë të mundur shfrytëzimin në maksimum të burimeve lokale por njëkohësisht, që mbështeten mbi parimin e kostos më të ulët dhe mbrojtjes së mjedisit.**
- **Sistemi i ardhshëm për shërbimet energjetike komunale duhet të jetë më shumë i orientuar drejt konsumatorit.**
- **Sistemi i ardhshëm për shërbimet energjetike komunale duhet të jetë më i diversifikuar në drejtim të përdorimit të të gjithë burimeve dhe të gjitha teknologjive energjetike.**
- **Sistemi i ardhshëm energjitik për shërbimet energjetike komunale duhet të jetë më i decentralizuar.**

Plani i Veprimit i EE për Komunën e Prishtinës analizon tre çështje kryesore: 1) situatën e furnizim-kërkesës së energjisë deri në vitin 2030; 2) strukturën institucionale për shërbimet energjetike komunale dhe 3) përgatitjen e paketës financiare, të investimeve të kërkuara, dhe të ndërtimit të afateve kohore për

zbatimin e secilës masë të EE/BRE në bazë të rekomandimeve të parashtruara nga Plani i veprimit tre vjeçar i EE për Komunën e Prishtinës.

Për pasojë, objektivi madhor i Planit të veprimit të EE për Komunën e Prishtinës është zhvillimi i një sektori energjitik efektiv për shërbimet energjetike komunale që:

- **garanton sigurinë e furnizimit me burime energjetike në përgjithësi dhe energji elektrike në vecanti,**
- **nxit përdorimin eficient, ekonomik dhe me ndikim minimal në mjedis në mënyrë të tillë që sektori energjitik të jetë një sektor mbështetës për një zhvillim të qëndrueshëm të të gjithë shërbimeve energjetike komunale.**

1.2. KUADRI LEGAL DHE POLITIKAT ENERGETIKE

Një nga parakushtet e rëndësishme për një zbatim të suksesshëm të Planit të Veprimit të Eficiencës së Energjisë është harmonizimi i tij i plotë me legjislacionin përkatës komunal, shtetëror dhe të BE-së. Elementet kryesorë janë të përshkruara si më poshtë.

Rregulla dhe dokumenta relevante të Bashkimit Evropian

Katër objektivat bazë të politikës energjetike Evropiane deri në 2020 janë:

- reduktimi i shkarkimeve të gazeve me efekt serë nga vendet e zhvilluara me 20%;
- rritja e eficiencës së energjisë me 20%;
- rritja e përqindjes së mbulimit me burime të rinovueshme me 20%;
- rritja e përqindjes së mbulimit me biokarburante në transport me 10%.

Dokumentet kryesorë legjislativë të cilat rregullojnë zhvillimin e sektorit të energjisë në nivel Evropian (të listuara në mënyrë kronologjike) janë:

- “Karta e Bardh” e një politike të Energjisë për Bashkimin Evropian, Janar 1996;
- Energjia për të Ardhmen: Burimet e Rinovueshme të Energjisë, “Karta Bardhë” për një strategji të Komunitetit dhe Veprim, Nëntor 1997;
- Karta e Gjelbert “Drejt një Strategjie Evropiane për Sigurimin e Furnizimit me Energji”;
- Karta e Gjel ert mbi eficiencën e energjisë ose “Të bësh më shumë me Pak, Qershor 2005”;
- Karta e Gjelbert mbi një Strategji Evropiane për Qëndrueshmëri, Konkurrence dhe Furnizim me Energji të Sigurt, Mars 2006;
- Plani i Veprimit për Eficiencën e Energjisë: Realizimi i Potencialit - Kursim 20% deri në 2020, Tetor 2006;
- Propozimi për Politikën Energjetike Evropiane, Janar 2007;
- Propozimi për planin e eficiencës së energjisë së BE-së, viti 2011.

Direktivat e Bashkimit Evropian që rregullojnë fushën e Burimeve të Rinovueshme të Energjisë janë:

- Direktiva 2001/77/EC, mbi promovimin e energjisë elektrike të prodhuar nga burime të rinovueshme të energjisë në një treg ndërkombëtar të energjisë elektrike, Shtator 2001;
- Komunikimi në lëndët djegëse alternative për Transportit Rrugor si dhe në një sërë masash për të nxitur përdorimin e Bio-karburanteve, Nëntor 2001;
- Direktiva 2003/30/EC mbi promovimin e Bio-karburanteve për Transport, Maj

2003;

- Direktiva 2009/28/EC mbi promovimin e përdorimit të energjisë nga burime të rinovueshme dhe amendimin dhe më pas shfuqizimin e Direktivave 2001/77/EC dhe 2003/30/EC, 23 Prill 2009.

Direktivat e Bashkimit Evropian që direkt ose indirekt rregullojnë fushën e efikasitetit të energjisë janë:

- Direktiva 2006/32/EC mbi efikasitetin tek përdoruesi final i energjisë dhe shërbimet energjetike, Qershor 2006;
- Direktiva 2009/125 mbi vendosjen e kërkesave për "Eko-projektimin" për produktet që lidhen me energjinë, Korrik 2009
- Direktiva 2010/30 mbi vendosjen e treguesve nëpërmjet etiketave dhe informacioneve standarde të konsumit të energjisë dhe burimeve të tjera për produktet e lidhura me energjinë, Tetor 2010;
- Direktiva 2010/31 mbi performancën energjetike të ndërtesave, Nëntor 2010;
- Direktiva 2012/27 mbi efikasitetin e energjisë, e cila amendon direktivat 2009/125 dhe 2010/30 dhe shfuqizon direktivat 2004/8 dhe 2006/32, Tetor 2012.

Dokumentet më të rëndësishme të politikave të energjisë në Kosovë janë:

- Ligji i efikasitetit të energjisë
- Ligji i Performancës Energjetike në Ndërtesa
- Strategjia e Energji të cilat prezanton një dokument me politikën bazë për zhvillimin e sektorit të energji në Kosovë;
- Planet për Veprim të lidhje me Efikasitetin e Energjisë
- Traktati i Komunitetit të Energjisë për Europën Jug-Lindore, i cili është nënshkruar në Tetor 25, 2005. Ky traktat ka për qëllim të krijojë një treg të integruar për energjinë elektrike dhe gazin natyror, si pjesë e tregut më të gjerë të BE.

Ligji i Efikasitetit të Energjisë

Përshtatja e Ligjit të Efikasitetit të Energjisë përbën themelin mbi të cilin zbatohen aksionet pasi legjislacioni i nevojshëm dytësor të jetë zhvilluar. Një parim i rëndësishëm për politikën kombëtare të efikasitetit të energjisë, sic është përkufizuar në Ligjin të Efikasitetit të Energjisë, është rritja e edukimit dhe ndërgjegjesimit për publikun e gjerë si dhe për konsumatorët final në lidhje me përfitimet që ata kanë nga reduktimi i konsumit të energjisë në mënyrë efikente. Ligji rregullon/përshkruan informacionin dhe trajnimin.

Ligji i EE kërkon që Agjencia e Efikasitetit të Energjisë së Kosovës të:

- Publikojë në faqen e saj zyrtare të internetit informacion mbi mekanizmat, publikimet, financat dhe strukturat ligjore të cilat mund të ndihmojnë në arritjen e objektivave për kursimin e energjisë
- Informojë konsumatorët për metodat dhe praktikën e ndryshme të cilat shërbejnë në arritjen e objektivave për kursimin e energjisë
- Të sigurojë trajnime për institucionet qeveritare dhe autoritetet lokale

Ligji për Efikasitetin e Energjisë gjithashtu lejon për financim nga Fondi i Efikasitetit të Energjisë të drejtohet tek programet të cilat rrisin ndërgjegjësimin dhe edukimin për efikasitetin e energjisë. Etiketimi i pajisjeve që konsumojnë energji gjithashtu njihet si themeli për përmirësimin e informacionit mbi efikasitetin e energjisë tek konsumatori.

Pengesat kryesore për zbatim e masave të EE janë si vijon:

- Qëllimi dhe objektivi nuk trajtojnë marrëdhëniet me publikun, zbatimin e politikave shtetërore për promovimin e efikasitetit të energjisë dhe shërbimet e ofruara për zbatimin e tij;
- Funksionet shtetërore për promovimin e efikasitetit të energjisë nuk janë përkufizuar qartë dhe janë të mjeçullta në detyrat e tyre;
- Pasiguritë në detyrat e çdo institucioni përgjegjës për zbatimin e Ligjit mbi Efikasitetin e Energjisë;
- Planet për Efikasitetin e Energjisë janë shprehur në terma të përgjithshëm, pa përkufizimet të qarta;
- Nuk janë përkufizuar aktivitetet dhe masat për promovimin e efikasitetit të energjisë;
- Nuk jepen përkufizimet të qarta për sigurimin dhe grumbullimin e informacionit mbi promovimin e efikasitetit të energjisë;
- Aktiviteti i kufizuar dhe organizimi jo i mirë i procesit të auditimit të energjisë.

Ligji i Përformancës Energjetike në Ndërtesa

Ligji “Përformanca Energjetike në Ndërtesa” përcakton bazën e nevojshme ligjore për vendosjen e rregullave dhe kryerjen e veprimeve të detyrueshme për ruajtjen e ngrohjes termike në ndërtesa. Ligji përcakton që projekti dhe konstrukti i ndërtesave duhet të plotësojë parametrat e nevojshëm teknik për ruajtjen, kursimin, dhe përdorimin efikas të energjisë në stokun e ndërtesave në Kosovë. Qëllimi kryesor i këtij ligji është që të vendosë normat dhe rregullat për reduktimin e humbjeve të ngrohjes/nxehtësisë në ndërtesa. Dizanji dhe konstrukti i ndërtesave të reja duhet të llogarisë ruajtjen e energjisë dhe përdorimin e saj efikas me koeficient normativ volumetrik të humbjeve termike dhe përfshin instalimet termike të sistemeve qëndrore ose rajonale të ngrohjes. Bazuar në këtë ligj, Ministri nëpërmjet Udhezimit Administrativ vendos normat, rregullat dhe kushtet për dizanjin dhe konstruksionin e ndërtesës si dhe për mënyrën e gjenerimit dhe ruajtjes së ngrohjes në ndërtesa përfshihet në kodin energjetik të ndërtesave.

Plani Kombëtar i Veprimit për Efikasitetin të Energjisë (PKVEE)

PKVEE ka adoptuar dhe vendos targetet e mëposhtëm të cilët fokusohen kryesisht në gjenerimin e energjisë dhe sektorin e konsumit: Reduktimin e intensitetit të energjisë me 9% me 2018 kundrejt niveleve të mesatar për periudhën 2003-2008 (bazuar në Planin e Parë të Veprimit për Efikasitetin të Energjisë); Përpunimin ligjor të sektorit të energjisë dhe strukturës rregullatore brenda EU Acquis dhe përmbushjen e detyrimeve të Paketës së Tretë të tregut të brendshëm të energjisë në përputhje me atë të BE.

1.3. PËRFITIMET NGA REALIZIMI I PKVEE

Përveç potencialit të madh të kursimeve të energjisë dhe reduktimit të shpenzimeve operuese për shërbimet energjetike komunale, ekzistojnë një numër i madh barrierash për të zbatuar programet e efikasitetit të energjisë, përfshirë:

- Procedura jo-fleksibël prokurimi për paisjet dhe shërbimet;
- Buxhete të limituara një-vjeçare që limitojnë financimin e përditësimeve të kapitalit;

Financimi i projekteve të EE mund të jetë veçanërisht sfidues përderisa Komunitat shpesh janë të mbyllura në një rreth vicioz për shkak të buxhetit të limituar për investime të reja,

ndërsa vartësia nëinfrastruktura të vjetra i detyron Komunat e qe t'i përdorë burimet e kushtueshme që ka në menyrë jo-efiçente.

Masat për reduktimin e energjisë në sektorin publik mund të ndihmojnë në frenimin e shpenzimeve të energjisë, duke krijuar në këtë mënyrë një hapësirë fiskale për shpenzimet e tjera (p.sh. shërbimet sociale, investime në infrastrukturë, etc.). Megjithatë, zbatimi i programeve të efiçencës së energjisë është i limituar edhe në ekonomitë e vendeve të zhvilluara, me anë të rregullave të kontabilitetit, praktikave të ngurta të prokurimit të sektorit publik, dhe akses të limituar të buxhetit ose financimit të projekteve të EE. Për shembull, aplikimi strikt i kriterëve të prokurimit të çmimit më të ulët nuk i reflekton përfitimet që vijnë nga investime në kursimin e energjisë. Materialet dhe paisjet e një cilësie më të lartë dhe me një performancë më të mirë energjitike do të jenë pak më të kushtueshme, por do të arrijnë kursime më të larta në koston e energjise gjatë jetëgjatësisë së tyre.

Me me rëndësi për arritjen e kursimeve afat-gjata në energji është instalimi dhe ndërtimi i kryer me një profesionalizëm të lartë. Oferta më e mirë për punët instaluese/ndërtimore ka me vete riskun e mos-përdorimit të praktikave më të mira që zotërohen nga instalues me experience. Si pasojë, procedurat e tenderimit publik duhet të rregullohen – sa më shumë që të jetë e mundur – për të përzgjedhur kombinimet e paisjeve dhe punëve të cilat kanë kosto optimale dhe përfitime sa me afat-gjata. Për këtë arsye, kërkesat e cilësisë në specifikimet teknike të dokumenteve të tenderit duhet të jenë precize dhe procesi i vlerësimit duhet të reflektojë këtë përqasje.

Financimi i efiçencës së energjise është i ndryshëm nga forma të tjera investimi. Ndërsa projektet e investimit financohen shpesh kundrejt ndonjë produkti të prekshëm – investimet në efiçencën e energjise gjenerojnë shumicën e vlerës së tyre nga ato ardhurat që ato do të gjenerojnë në të ardhmen prej kursimeve të energjise. Si rrjedhojë, në mënyrë që të lehtësohet zbatimi i Planit të Veprimit të EE për Komunën e Prishtinës, është e rëndësishme që të merren në konsideratë mënyrat se si mund të zvogelohen barrierat duke grupuar/bashkuar prokurimin publik, praktikën shumevjecare publike të kontabilitetit, të buxhetit dhe ruajtjen e kursimeve – dhe të nxiten skemat për ndarjen e përfitimeve.

Disa nga përfitimet e zbatimit të Planit të Veprimit të EE për Komunën e Prishtinës janë:

- 1. Krijimi i një sektori energjitik të aftë si nga ana financiare ashtu edhe nga ajo teknike për shërbimet energjetike komunale;**
- 2. Krijimi i një kuadri efektiv institucional dhe rregullator për shërbimet energjetike komunale;**
- 3. Rritja e sigurisë dhe besueshmerisë në furnizimin me energji në përgjithësi dhe energji elektrike në veçanti për shërbimet energjetike komunale;**
- 4. Rritja e efiçencës së energjisë, si gjatë prodhimit ashtu dhe përdorimit të burimeve energjitike, me synim ndotjen minimale të mjedisit për shërbimet energjetike komunale;**
- 5. Optimizimi i sistemit të furnizimit me burime energjitike duke u mbështetur në konceptin e planifikimit me kosto më të ulët dhe ndikim minimal në mjedis për shërbimet energjetike komunale;**
- 6. Ristrukturimin e plotë të kompanive lokale të furnizimit me ujë, mbledhjes së mbetjeve urbane dhe ndricimit public të rrugëve;**

7. Rritjen e ndjeshme të investimeve në sektorin e energjisë nëpërmjet terheqjes së kapitalit nga Institucionet Financiare Ndërkombëtare si dhe të kapitalit privat;
8. Plotësimi i të gjitha detyrimeve që dalin nga Planet PKVEE dhe PKVBRE,
9. Reduktimi i ritmeve të rritjes së konsumit të energjisë elektrike, duke rregulluar tarifat e energjise elektrike në nivelet e kostos ekonomike, paralel me përmirësimet graduale të cilësisë dhe rregullueshmërisë së furnizimit me energji elektrike.
10. Trajnimi i stafit komunal me teknologjitë me bashkohore të EE/BRE për shërbimet energjetike komunale.

1.4. PËRMBLEDHJE EKZEKUTIVE

Kosova shtrihet në qendër të Evropës Juglindore dhe ka një sipërfaqe prej 10,887 km². Kosova kufizohet me Shqipërinë, Maqedoninë, Serbinë dhe Malin e Zi. Kosova karakterizohet me relief të ndryshueshëm, me fusha të mëdha dhe zona malore. Rrethohet nga malet- Alpet Shqiptare. Maja më e lartë e këtyre vargmaleve ka lartësinë mbidetare prej 2,700 metra. Megjithatë, malet nuk e izolojnë Kosovën. Lumenjtë kanë formuar lugina të thella, duke i kapërcyer barrierat natyrore dhe duke i formuar lidhjet natyrore. Në territorin e Kosovës shtrihen dy tërësi, rrafshi i Dukagjinit dhe Fusha e Kosovës të cilat janë të ndara në mes veti me malet e Drenicës.

Prishtina, kryeqyteti i Kosovës, gjendet në Fushën e Kosovës. Shumica e funksioneve qendrore si dhe zhvillimi më i madh ekonomik në Kosovë janë të përqëndruara në rajonin e Prishtinës. Ndërtimi i termocentraleve në rrafshin e Kosovës për prodhimin e energjisë elektrike, ku lënda djegëse është thëngjilli, dhe industritë tjera të rënda janë ndotësit kryesorë të mjedisit (Mitrovicë, Drenas, Prishtinë, Obiliq). Rrafshi i Dukagjinit është më pak i ndotur nga këta ndotës. Mjedi relativisht i pastër dhe toka pjellore krijojnë kushte të mira për zhvillimin e bujqësisë dhe vreshtarisë. Aeroporti i vetëm në Kosovë dhe i vetmi për përdorim civil është Aeroporti i Prishtinës. Një aeroport i vogël ushtarak gjendet afër Prishtinës dhe në të ardhmen, ky aeroport i vogël mundet me qenë i hapur për përdorim civil si plotësim – alternativë e Prishtinës.

Prishtina ka realizuar dhe aprovuar planin zhvillimor, planin urbanistik, planin e zhvillimit të gjelbërt (dmth miqësor me mjedisin) dhe planin e parë të efikasitetit të energjisë. Këto plane dhe të tjera përbejnë bazën e zhvillimit dhe shumica e tyre kanë analizuar zhvillimet deri në vitin 2020.

Forma e qeverisjes lokale në Kosovë është Komuna. Komuna rregullon dhe udhëheq çështjet publike brenda territorit të saj për të siguruar kushte për jetë normale dhe të qetë për të gjithë banorët. Ajo kujdeset, gjithashtu, për çështje me interes të përgjithshëm që ndërlidhen me komunën dhe nuk mund të shqyrtohen vetëm nga pushteti qendror apo ndonjë organ tjetër.

Kuvendi i Komunës është organi më i lartë përfaqësues i komunës, i cili zgjidhet në mënyrë të drejtpërdrejtë. Në Komunën e Prishtinës Kuvendi me delegatët e tij përfaqësojnë parti të ndryshme politike. Kuvendi i Komunës emëron Komitetin për Politikë e Financa, Komitetin e Komuniteteve dhe Komitetin për Ndërmjetësim me anëtarë të Kuvendit. Këto Komitete mund të kooptojnë edhe anëtarë jashtë Kuvendit, por këta nuk mund të përbëjnë kurrësi shumicën dërrmuese të Komiteteve.

Veprimtaria e pushtetit lokal drejtohet nga Kryetari i Komunës dhe nga dy Nënkrjetarë, të cilët zgjidhen nga Kuvendi i Komunës nga përbërja e këshilltarëve të tij. Kjo veprimtari realizohet përmes administratës së komunës, e cila drejtohet nga Kryetari i komunës me udhëheqësit e drejtorive përkatëse. Në Bordin e Drejtorëve bëjnë pjesë drejtorët e 13 Drejtorive, të cilat formojnë strukturën organizative të administratës së komunës.

Ky Plan Veprimi për Eficiencën e Energjisë prezanton gjetjet dhe rekomandimet kryesore nga zbatimi i vlerësimit ndër-sektorial për energjinë në Komunën e Prishtinës për dy sektorët më të rëndësishëm të shërbimeve komunale atë të ndërtesave publike dhe atë të ndricimit rrugor. Të gjitha shërbimet e tjera janë analizuar në mënyrë cilësore dhe janë dhënë rekomandimet përkatëse për përmirësimin e EE edhe këta sektorë. Ky plan është hartuar nga një skuadër ekspertesh të Kompanisë së Konsulencës Energy-Environmental Consulting Group shpk (me seli në Tiranë me eksperiencë të gjatë në hartimin e planeve të EE-së dhe të BRE-ëve) EECG me mbështetjen financiare të GIZ dhe mbështetjen e gjithanshme të ekspertëve të shumë drejtorive të Komunës së Prishtinës gjatë periudhës 2018-2019. Qellimi i këtij **vlerësimi** është që të analizojë performancën dhe efektivitetin e përdorimit aktual të energjisë në sektorët e shërbimeve Komunale si dhe të identifikojë e priorizojë mundësitë për krijimin e një platforme për zbatimin e masave për eficiencën e energjisë në një periudhë 3 vjeçare (dhe një analizë parashikuese për 12 vite deri në vitin 2030) bashkë me një plan të arsyeshëm zbatimi për Komunën e Prishtinës.

Potenciali i përgjithshëm i kursimit kumulativ deri në vitin 2030 i energjisë në Komunën e Prishtinës është:

Sektori	Kursimi kumulativ i energjisë deri në 2030 [MWh/vit]	Kursimi i energjisë [%]	Redukimi kumulativ i CO ₂ deri në 2030 [tCO ₂ /vit]	Redukimi i CO ₂ [%]
Sektori i ndërtesave publike	146,590	42.08%	163,212	58.22%
Ndriçimi publik i rrugëve	20,679	71%	23,160	71%
Transporti: flota komunale e makinave	68.059	10.98%	73.55	10.98%
Gjithsej	167,337.06	45.64%	193,727.55	57.95%
Sektori rezidencial	474,104	35%	527858	48.42%

Potenciali kursimit të energjisë në Komunën e Prishtinës, i planifikuar sipas PKVEE tre-vjeçar në këtë dokument, është:

Sektori	Kursimi i energjisë [MWh/vit]	Kursimi i energjisë [%]	Redukimi i CO ₂ [tCO ₂ /vit]	Redukimi i CO ₂ [%]
Sektori i ndërtesave publike	2,999	42.08%	3,340	58.22%
Ndriçimi publik i rrugëve	345.30	75%	384.56	75%
Transporti: flota komunale e makinave	13.61	10.98%	14.71	10.98%
Gjithsej	3,358	45.34%	3,739	59.76%

Logjika për të investuar në eficiencën e energjisë në infrastrukturën e zonave urbane Komunale është që të përmirsohet (i) aftësia e Komunës për të siguruar shërbimet e

nevojshme tek qytetarët e saj duke rritur kështu standartin e tyre të jetës dhe punësimit, si dhe (ii) të reduktojë konsumin specifik të energjisë për një shfrytëzim më të qendrueshem të burimeve dhe financave Komunale. Investime në efikasitetin e energjisë, të tilla si rehabilitimi i ndërtesave publike, ndricimi i rrugëve, furnizimi me ujë të pijshëm ose një sistem transporti publik efikas e ndihmon Komunën në përmirsimin e niveleve të shërbimit dhe komfortit në përputhje me standartet e një mjedisi të shëndetshëm dhe zvogëlimin e shpenzimeve në buxhet.

Për shkak të rëndësisë që zhvillimi i sektorit të ndërtesave publike dhe ndricimit rrugor që ka për Prishtinën, i është kushtuar vëmendje e vecantë identifikimit dhe zhvillimit të masave të integruara për të siguruar si përfitime Komunale në efikasitetin e energjisë ashtu dhe në zhvillimin e komunës. Për shembull, rehabilitimi i ndërtesave publike në qendër të qytetit rrit atraktivitetin e tij; ndërsa masat e integruara inovative për transportin urban lehtësojnë qarkullimin e automjeteve dhe përmirsojnë atraksionet turistike të komunës.

Në mënyrë që të zbatohen masat e efikasitetit të energjisë të sugjeruara në këtë plan dhe që të nisë rrugëtimi drejt një rruge për ruajtjen e energjisë dhe përmirsimin e shërbimeve Komunale, Komuna duhet të fokusohet në këto tre sfera kryesore: (i) Adoptimin e planit të efikasitetit të energjisë nga këshilli Komunal për legjitimizimin dhe institucionalizimin e targeteve për efikasitetin e energjisë ; (ii) Zhvillimin dhe promovimin e mekanizmave të qëndrueshëm financiar për efikasitetin e energjisë të cilët konsiderojnë kursimet shumë -vjeçare të energjisë për shlyerjen e investimit në efikasitetin e energjisë (iii) Fuqizimin e kapacitetit Komunal për sigurimin e efikasitetit të energjisë dhe themelimin e një njesie të vecantë përgjegjëse për mbikqyrjen e zbatimit të planit të efikasitetit të energjisë. Plani i Komunës reflekton angazhimin serioz të saj në këtë çështje dhe do të mundësojë që Komuna e Prishtinës të realizojë targetet specifike të efikasitetit të energjisë bazuar në një analizë të thellë dhe një plan veprimi për të krijuar vulltin që nevojitet për një angazhim dhe bashkëpunim më të gjerë të komunitetit në investimet Komunale.

Analiza e detajuar tregon se marrja e masave të investimeve në efikasitetin e energjisë në 2 sektore të shërbimit Komunal të cilët janë identifikuar dhe renditur sipas prioritetit që ata zoterojnë. Kosto totale e masave të EE investimeve kumulative të rekomanduara për efikasitetin e energjisë arrin shifrën e 14.669 milion EURO. Në qoftë se këto masa zbatohen deri në vitin 2030, mund të arrihen kursime totale kumulative prej 20 milion euro (në vitin 2030 – kur të jenë realizuar të gjitha investimet). Kursimet e parashikuara vjetore përfaqësojnë 42% të kursimeve të energjisë në sektoret e shërbimeve komunale ose 6-7% kursime në konsumin e energjisë në të gjithë Komunën, krahasuar me mesataren e tre viteve baze 2015-16-17. Nga pikepamja financiare periudha e veshlyerjes e të gjithë këtij programi të jetë si mesatare e ponderuar 7.103 vjet dhe për masa të ndryshme varion nga 4-8 vite. Të dy këto tregues përfaqësojnë një nivel të krenarshëm të profitabilitetit duke konsideruar kursime në kostot direkte të energjisë, ndërsa dominojnë përfitimet në komfort, furnizim dhe shqetësim, si zakonisht për programet e investimit në sektorin publik.

Spektori me vetë shlyerjen më të shpejtë të investimeve, periudhen më të shkurtër të zbatimit dhe kompleksitetin më të vogël është spektori i ndricimit, sic tregohet në tabelën 1. Duke rehabilituar pajisjet ekzistuese për ndricimin e rrugëve me teknologji LED, Komuna mund të reduktojë shpenzimet që ky sektor sjell në buxhet duke përmirësuar në të njëjtën kohë sigurinë e trafikut si dhe komfortin e rrugëve për të gjithë banorët. Në tabelën 1 janë dhënë rruget që do të jenë prioritet për të zbatuar masat e efikasitetit të energjisë për ndricim efikas në tre vitet e para të planit të EE.

TABELA 1: Rrugët për të cilët do të bëhet ndriçimi publik që do të jenë prioritet për të zbatuar masat e efijencës së energjisë sipas të planit të veprimit të EE

Parametrat e rrugëve	1	2	3	4	5
Emri i Rruges në lidhje me ndriçimin e publik	Nd. Publik Ormani "Gërmia", 1.Prishtinë	Nd. Publik TS "Muharrem Fejza", 1.Prishtinë	Nd. Kompleksi Memorial "Ibrahim Rugova" lagja "Velania"	Nd. Publik Ormani rr. Nazmi Gafuri KK Prishtinë	Nd. Publik Ormani rr. Enver Maloku
Kapaciteti i Llampës	250	250	250	250	250
Numri i Llampave	12	37	4	6	18
Periudha e zbatimit	2019	2019	2019	2019	2019
Investimet totale të përafërta të zbatimit të masave të efijencës së energjisë (€)	5280	16280	1760	2640	7920
Kursimet e energjisë (kWh/vit)	25563	32419	6940	38819	44809
Madhësia e reduktimit të CO2 (tCO2/a)	28.63	36.31	7.77	43.48	50.19
Periudha e thjeshtë e vetë-shlyerjes, vite	2.58	2.79	3.17	1.70	2.21
Parametrat e rrugëve	6	7	8	9	10
Emri i Rruges në lidhje me ndriçimin e publik	Nd. Publik T S rr."Ardian Krasniqi"	Nd. Publik Ormani Vllëzrit Fazliu	Nd. Publik TS rr. Tiranës (stac. Hekurudhor)	Nd. Publik TS Rr. Ahmet Krasniqi Arbëria	Nd. Publik TS Dardani te Qerdhja
Kapaciteti i Llampës	250	250	250	250	250
Numri i Llampave	4	149	61	85	29
Periudha e zbatimit	2020	2020	2020	2020	2020
Investimet totale të përafërta të zbatimit të masave të efijencës së energjisë (€)	1760	65560	26840	37400	12760
Konsumi aktual te energjisë (kWh/vit)	12208	83683	36139	29260	22731
Kursimet e energjisë (kWh/vit)	11334	51142	22817	10696	16397
Madhësia e reduktimit të CO2 (tCO2/a)	12.69	57.28	25.55	11.98	18.37
Periudha e thjeshtë e vetë-shlyerjes, vite	1.94	3.37	5.35	5.14	2.78
Parametrat e rrugëve	11	12	13	14	15
Emri i Rruges në lidhje me ndriçimin e publik	Nd. Publik te Ambulanca e Ushtrisë	Nd. Publik K.D.Z.Perendim Kas	Nd. Publik Ormani rr. Bil Klinton KK Prishtinë	Nd. Publik Gazmend Zajmi -TS	Nd. Publik TS rr."Hajvali" te ambullanta
Kapaciteti i Llampës	250	250	250	250	250
Numri i Llampave	32	10	29	45	71
Periudha e zbatimit	2021	2021	2021	2021	2021
Investimet totale të përafërta të zbatimit të masave të efijencës së energjisë (€)	14080	4400	12760	19800	31240
Konsumi aktual te energjisë (kWh/vit)	31478	34937	27389	13405	17989
Kursimet e energjisë (kWh/vit)	24489	32753	21056	3577	2483
Madhësia e reduktimit të CO2 (tCO2/a)	27.43	36.68	23.58	4.01	2.78
Periudha e thjeshtë e vetë-shlyerjes, vite	2.05	2.69	3.37	5.65	4.53

Sektori i dytë i analizuar në detaje me vetë shlyerjen të moderuar të investimeve ë sht ë sektori i ndërtesave publike, sic tregohet në tabelën 2. Duke rehabilituar pjesën dërmuese (afërsisht 85%) të ndërtesave të këtij sektori në përmjet masave bazike të EE në shumicën e ndërtesave përfitime të rëndësishme arrihen sic edhe janë treguar në tabelën 2. Në tabelën 2 janë dhënë ndërtesat publike komunale që do të jenë prioritet për të zbatuar masat e efijencës së energjisë në tre vitet e para të planit të EE.

Tabela 2: Ndërtesat publike komunale që do të jenë prioritet për të zbatuar masat e efencës së energjise sipas planit të veprimit të EE

Parametrat e ndërtesave publike	1	2	3	4	5
Emri i Ndërteses	QMF V – rr. Brigada e Deshmoreve	QKMF- rr. Agim Ramadani	QMF II- Kodra e Trimave	Objekti vjetër I komunës Rr.UQK	Avni Rrustemi Mramor
Sipërfaqja e ndërteses	1478	5997	117	3,834	814
Institucioni përgjegjës për zbatim	Komuna Prishtines	Komuna Prishtines	Komuna Prishtines	Komuna Prishtines	Komuna Prishtines
Periudha e zbatimit	2019	2019	2019	2019	2019
Investimet totale të përafërta të zbatimit të masave të efencës së energjisë (€)	145,848	591,779	23,091	378,336	100,406
Konsumi aktual të energjisë (kWh/vit)	236,480	959,520	18,720	831,277	134,118
Kursimet e energjisë (kWh/vit)	110,850	449,775	8,775	505,387	64,928
Madhësia e reduktimit të CO ₂ (tCO ₂ /a)	53.591	217.446	4.242	244.332	31.390
Periudha e thjeshte e vete-shlyerjes, vite	7.79	7.79	9.66	4.43	9.15
Parametrat e ndërtesave publike	6	7	8	9	10
Emri i Ndërteses	Dita e Minatorit Shashkoc	Pjetër Bogdani Kolovic	Bashkësia lokale e 10.rr.Haxhi Zeka	Objekti i ri i Komunës, rr.A.Krasniqi	IP Buzëqeshja rr. Fehmi Agani .
Sipërfaqja e ndërteses	415	2,480	51	6,836	1024
Periudha e zbatimit	2020	2020	2020	2020	2020
Investimet totale të përafërta të zbatimit të masave të efencës së energjisë (€)	45,047	244,724	10,065	674,571	101,047
Kursimet e energjisë (kWh/vit)	114,590	381,506	60,764	512,700	76,800
Madhësia e reduktimit të CO ₂ (tCO ₂ /a)	55.399	184.441	29.376	247.867	37.129
Periudha e thjeshte e vete-shlyerjes, vite	3.11	3.80	2.99	7.24	7.79
Parametrat e ndërtesave publike	11	12	13	14	15
Emri i Ndërteses	Iliria - Rr. Isa Kastrati	QMF Matiqan	QMF VII - Kalabria	Asim Vokshi - Vneshtat	Fan Noli - Marevc
Sipërfaqja e ndërteses	4329	338	280	2886	900
Periudha e zbatimit	2021	2021	2021	2021	2021
Investimet totale të përafërta të zbatimit të masave të efencës së energjisë (€)	427,182	33,354	27,630	284,788	88,811
Konsumi aktual të energjisë (kWh/vit)	692,640	80,935	77,757	461,760	143,069
Kursimet e energjisë (kWh/vit)	324,675	52,205	53,957	216,450	66,569
Madhësia e reduktimit të CO ₂ (tCO ₂ /a)	156.966	25.239	26.086	104.644	32.183
Periudha e thjeshte e vete-shlyerjes, vite	7.79	3.78	3.55	7.79	7.89

Rinovimi termik i ndërtesave Komunale janë ndërhyrje të rëndësishme por me komplekse. Masat në këtë sektor ofrojnë përfitime të shumta në rritjen e komfortit si dhe në kursimet e energjise e një shtim në jetegjatësinë e ndërtesave publike. Për shkak të kompleksitetit të masave për rehabilitimin e ndërtesave, rekomandohet që të fillohet me disa projekte pilot lehtësisht të zbatueshme në ndërtesat të cilat kanë nevojë urgjente për riparim. Përqasja hap pas hapi në këtë sektor mund të ndihmojë Komunën në përfitim të experiences dhe kapacitetit të nevojshëm për planifikime në projekte të ardhshme më komplekse e zbatimin e tyre në këtë sektor.

Është e rëndësishme që të theksohet se për zbatimin e planit aktual të efencës së energjisë, Komuna duhet të marrë në konsideratë dhe të adresojë disa barrierë. Fonde prej buxhetit të Komunës me vlerën rreth 200,000-300,000 EURO në vit mund të rialokohen për investime në kursimin e energjisë (i) nga transfertat e pakushtëzuara të shtetit dhe (ii) nga psh operimet e planifikuara dhe kostot e rehabilitimit për ndërtesat publike. Me këtë alokim të buxhetit për investimet në kursimin e energjisë, Komuna e Prishtinës mund të fillojë me disa projekte pilot më të vegjel dhe me profitabilitet më të lartë për projektet pilot në ndricimin e rrugëve dhe rehabilitimin e ndërtesave publike. Përderisa kjo nuk është e mjaftueshme për një projekt me përmasa të medha një zbatim hap-pas-hapi i programit të rekomanduar për investim është i realizueshem dhe mund të fillojë me ato investime të cilat gjenerojnë përfitimet më të larta. Në të njëjtën kohë,

përshtatjet rregullatore duhet të konsiderohen nga autoritetet Qeverisë Qendrore për të mundësuar rritjen e investimeve në EE nëpërmjet vënies në zbatim të fondit të eficientecës së energjise dhe bashkëpunimit me donatore të ndryshëm.

2. INFORMACIONE E PËRGJITHËSHME RRETH KOMUNËS

2.1. POZICIONI GJEOGRAFIK

Prishtina është kryeqytet i Republikës së Kosovës, bazuar në Nenin 13 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës, përderisa sipas Ligjit për vetëqeverisje lokale, parashihet që statusi i kryeqytetit rregullohet me ligj të veçantë.

Prishtina, si qytet, që nga viti 2004, prej kur kishte hartuar dokumentin e Planit Strategjik Zhvillimor, kishte rregulluar zhvillimin e hapësirës në territorin e saj urban sipas këtij dokumenti, (edhe pse nuk ishte Plan i zhvillimit urban, nga i cili do të derivonin saktësisht nevojat për plane rregulluese urbane të mëtutjeshme).

Plani Zhvillimor Urban i Prishtinës është dokumenti më i rëndësishëm për të ardhmen e qytetit të Prishtinës. Është jetësim i të gjitha synimeve që dalin nga Plan i Hapësinor i Kosovës 2010-2020+ dhe nga Plan i Zhvillimor Komunal i Prishtinës, dokumentet e ndryshme strategjike evropiane për qytetet e qëndrueshme, bazuar në parimet ndërkombëtare për zhvillim hapësinor të qëndrueshëm.

Bazuar në Planin Hapësinor të Kosovës 2010-2020+, Prishtina si kryeqendër e Kosovës, është quajtur dhe konsideruar si Port i Kosovës, i gjendur në hapësirën e kaltër si Qendër - administrative, arsimore, shëndetësore, shërbyese tregtare, e industrisë së lehtë, agro-industriale e turistike.

Me dokumentin e Planit Zhvillimor Urban të Prishtinës, dokumentohet e ardhmja e planifikuar e qytetit të Prishtinës, orientimet e saj zhvillimore të zbërthyera në objektiva të matshëm dhe specifik, masa dhe veprime për t'u jetësuar me planet dhe programet të ekzekutivit të saj, të sektorëve të shumtë që punojnë dhe veprojnë në të, për të qenë sa më efikas dhe i qëndrueshëm.

Qyteti i Prishtinës shtrihet në pjesën verilindore të Kosovës dhe ka sipërfaqe prej 7768.8ha. Prishtina ka shtrirje në gjerësi gjeografike prej 42°40'00'' dhe gjatësi prej 21°20'15'', me pozitë qendrore në Gadishullin Ballkanik (figura 1).

Relievin e Prishtinës e përbëjnë terrenet e ngritura me lartësi mbidetare prej 535-730m. Qyteti rrethohet prej shpatijeve në të tri anët, duke krijuar një situatë topografike amfiteatrale. Në veri dhe në lindje, pylli i Gërmisë arrin lartësinë prej 1100 m. Në perëndim, Prishtina kufizohet me shpatijet e Arbërisë (ish-Dragodanit), në veri me kodrën e Pozderkës, në lindje me pyllin e Gërmisë duke vazhduar më tej me vargun e Bjeshkës së Butovcit (malet e Prugovcit dhe Grashticës), dhe në jug e juglindje me Veterniku dhe me vendbanimin e Matit. Në veri, qyteti kufizohet me zonat kadastrale Bërnice e Epërme, Bërnice e Poshtme dhe Llukar. Në lindje, qyteti kufizohet me zonën kadastrale Makoc, Mramor, Novosellë; Në jug, qyteti kufizohet me zonën kadastrale Çagllavicë; Në perëndim, qyteti kufizohet me komunën e Fushë Kosovës dhe fshati Shkabaj.

Figura 1: Kufijt e zonës urbane të Prishtinës

2.2. KLIMA

Në pikëpamje hidrografike, rajoni i Prishtinës është i varfër. Rrjedhat ujore të rajonit më të gjerë të qytetit i përbëjnë lumi i Prishtinës dhe Vellushës, që së bashku derdhen në Sitnicë me disa përrenj të përhershëm dhe periodikë. Faktori kryesor makro-klimatik që ndikon në veçoritë klimatike të Prishtinës është ndikimi dominant i qarkullimit perëndimor të ajrit. Insolimi mesatar vjetor është 2135 orë apo rreth 160 ditë në vit. Temperatura mesatare vjetore është 110C kurse për nga lartësia e të reshurave, Prishtina ka mesatarisht 580 mm reshje vjetore.

Karakteristikat gjeologjike dhe gjeo-mekanike të terrenit janë mjaft të ndryshme. Vlerësimi i përshtatshmërisë së terrenit për ndërtim, i evidentuar në pikëpamje hapësinore (në figuren 2) është bërë sipas kriterëve të bartshmërisë dhe stabilitetit në terrene stabile, kushtimisht-stabil edhe jo stabil. Terreni sizmik aktiv, në kuptimin më të gjerë është karakteristikë edhe për rajonin e Prishtinës me tërmete të mundshme me intensitet deri 9 SH.M (Merkalit).

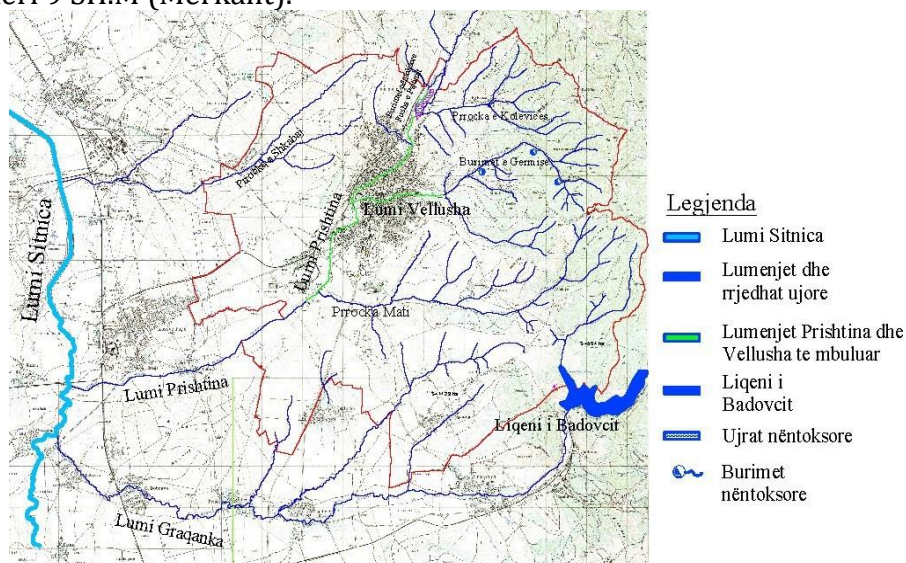

Figura 2: Hidrografia e Prishtinës

Në Prishtinë mbizotëron klima kontinentale me një temperaturë vjetore mesatare prej 10.4 °C dhe me reshje vjetore mesatare prej 580 mm. Në korrik arrijnë tempreatura vjetore mesatare prej 30 °C, në janar prej -0,6 °C (te dhenat mesatare mujore jane dhene ne tabelen 3 dhe figuren 3).

Tabela 3: Temperatura dhe reshjet mesatare mujore te Prishtines													
	Janar	Shkurt	Mars	Prill	Maj	Qershor	Korrikk	Gusht	Shtator	Tetor	Nëntor	Dhjetor	
Temp. Maks. (°C)	2,4	5,5	10,5	15,7	20,7	23,9	26,4	26,7	23,1	17,1	10,2	4,2	Ø 15,5
Temp. Mini. (°C)	-4,9	-2,8	0,2	4,2	8,5	11,4	12,5	12,3	9,4	5,0	0,9	-3,1	Ø 4,5
Temperatur (°C)	-3	-3	2	7	14	18	20	20	15	11	5	-2	Ø 8,7
Reshje (mm)	54,99	48	56	62	81,01	78	60	53	58,99	55,99	74,01	69,01	Σ 751
Ditë me diell (h/d)	9,01	10,02	11,05	13,02	14,03	15,01	14,05	13,05	12,03	11,06	9,04	9,01	Ø 11,7

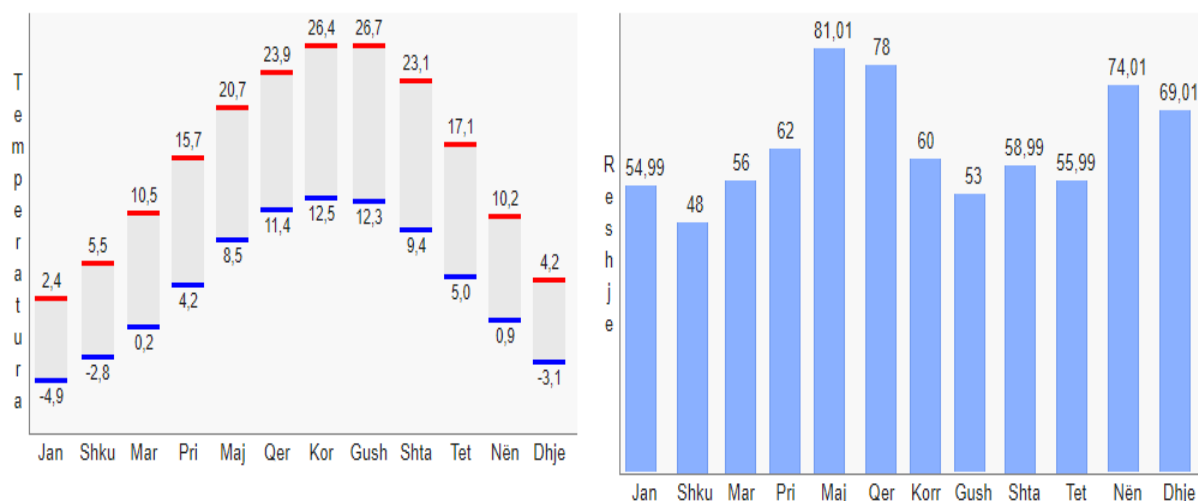

Figura 3: Temperaturat (°C) dhe reshjet mesatare mujore (mm)

2.3. Popullsia dhe banimet

Prishtina është kryeqyteti dhe qyteti më i madh i Kosovës. Qyteti është bashkësi dhe kryeqendra e Rajonit të Prishtinës. Komuna e Prishtinës ka një popullsi prej 198.214 banorësh sipas regjistrimit të popullsisë së vitit 2011. Komuna e Prishtinës i ka gjithsej 48 fshatra. Përpos shqiptarëve në Komunën e Prishtinës jetojnë edhe disa komunitete tjera siç janë: serbët, turqit, boshnjakët, romët, ashkalinjtë, etj.

Zhvillimi urban i qytetit të Prishtinës, është përcaktuar gjatë 50 vjetëve të fundit me plane të ndryshme urbanistike. Plani Strategjik i Prishtinës, në relacion me atë të vitit 1986, i ka zgjeruar kufijtë për zhvillimin urban, duke treguar në vlerën e hapësirës së pandërtuar dhe nevojën për konsolidimin e qytetit. Sipas Plani Zhvillimor Urban i Prishtinës 2012–2022 në Prishtinë janë këto bashkësitë lokale:

1. Qendra: Përfshinë një sipërfaqe prej rreth 69 Ha, gjendet në zonën qendrore të qytetit. Në përbërje të saj funksionojnë shumica e institucioneve administrative, arsimore he sportive. (Kampusi Universitar).
2. Lakrishte: Përfshinë një sipërfaqe prej rreth 57 ha, gjendet në zonën qendrore të qytetit. Në përbërje të saj gjinden shumica e institucioneve qeveritare të përqendruara në ndërtesën e ish – Rilindjes, në këtë bashkësi lokale bën pjesë edhe Lagjja Pejton.
3. Dardania: Përfshinë një sipërfaqe rreth 533 ha, gjendet në zonën qendrore dhe periferike të qytetit. Në këtë bashkësi lokale përveç Lagjes Dardania, bëjnë pjesë edhe lagjja Kalabria, Zona ekonomike (rruga për Fushë Kosovë) dhe kompleksi i FSK-së).
4. Ulpiana: Përfshinë një sipërfaqe prej 22 ha, gjendet në zonën qendrore të qytetit.
5. Ulpiana 1: Përfshinë një sipërfaqe prej 401ha, gjendet në zonën periferik të qytetit. Në kuadër të sajë gjendet edhe një pjesë e Lagjes Mati, si dhe kompleksi i QKUK-së, gjithashtu përfshinë edhe një pjesë të planit rregullues "Prishtina e re".
6. Kodra e Diellit: Përfshinë një sipërfaqe prej 83 Ha, gjendet në zonën qendrore të qytetit. Në kuadër të saj gjendet edhe një pjesë e Lagjes Aktashi kampusi i konvikteve të studenteve dhe kompleksi i Banesave të Bardha.
7. Lagjja e Muhaxherëve: Përfshinë një sipërfaqe prej 35 ha, gjendet në zonën qendrore të qytetit. Në kuadër të saj gjendet edhe Parku i qytetit dhe një pjesë e Lagjes Dodona.
8. 1 Lagjja e Muhaxherëve: Përfshinë një sipërfaqe prej 41 ha, gjendet ne zonën qendrore të qytetit. Në kuadër të saj është pjesa tipike e Muhaxhireve si dhe varri i ish. Presidentit I. Rugova dhe varrezat e deshmorëve.
9. 2 Lagjja e Muhaxherëve (Matiçan): Përfshinë një sipërfaqe prej rreth 281 ha, gjendet në zonën periferike të qytetit. Në kuadër të saj gjendet një pjesë e zonës kadastrale Mati.
10. Taukbashqe (Sofali): Përfshinë një sipërfaqe prej 160 ha, gjendet ne zonën periferike të qytetit. Në kuadër të saj, është një pjesë e zonës kadastrale Sofalia dhe Parku i Taslixhes.
11. Taukbashqe: Përfshinë një sipërfaqe prej 112 ha, gjendet në zonë periferike të qytetit.
- 12.1 Taukbashqe: Përfshinë një sipërfaqe prej 116 ha, dhe gjendet në zonën periferike të qytetit.
13. Blloku B: Përfshinë një sipërfaqe prej 38 ha, gjendet në zonën qendrore dhe periferike të qytetit.
14. Kodra e Trimave: Përfshinë një sipërfaqe prej 41 ha, gjendet në zonën qendrore.
15. Kodra e Trimave: Përfshinë një sipërfaqe prej 150 ha, gjendet në zonën periferike të qytetit.
- 16.1: Kodra e Trimave: Përfshinë një sipërfaqe prej 350 ha, gjendet në zonën periferike të qytetit, në këtë b. lokale gjenden edhe varrezat e qytetit.
- 17.2 - Kodra e Trimave: Përfshinë një sipërfaqe prej 353 ha, gjendet në zonën periferike të qytetit.
18. Tophane: Përfshinë një sipërfaqe prej 16.6 ha gjendet në zonën qendrore të qytetit.
19. Tophane 2: Përfshinë një sipërfaqe prej 12.1 ha, gjendet në zonën qendrore të qytetit.
20. Arbëria (Dragodani): Përfshinë një sipërfaqe prej rreth 475 ha, gjendet në zonën periferike dhe qendrore të qytetit. Nëpër këtë bashkësi lokale kalon rruga, e cila shkon për Mitrovicë.

2.4. STRUKTURA ORGANIZATIVE

Komuna e Prishtinës është njësi themelore territoriale e vetëqeverisjes lokale, në të cilën qytetarët e saj realizojnë vetëqeverisjen në pajtim me Ligjin për vetëqeverisjen lokale, ligjet tjera në fuqi dhe Statutin e Komunës, territori dhe kufijtë e komunës, janë përcaktuar me Ligjin për kufijtë administrativë të komunave.

Funksionimi administrativ i Komunës së Prishtinës është i organizuar në 33 Bashkësi lokale, në të cilat përfshihen 43 vendbanime (20 në zonën urbane dhe 23 në zonën rurale). Organigrama e Komunes se Prishtines ështëështëështë dhene ne figuren 4 dhe paraqet:

- Shërbimet e KK të Prishtinës janë të organizuara nëpër drejtori: DAD - Administratë;
- DSHMS - Shëndetësi dhe Mirëqenie Sociale;
- DAS - Arsimi;
- DKRS - Kulturë, Rini dhe Sport; DFP - Financa dhe Pronë;
- DEZH - Ekonomi dhe Zhvillim Lokal;
- DUNMM - Drejtoria e Urbanizmit, Ndërtimit dhe Mbrojtjes së Mjedisit; DIL - Infrastrukturë Lokale;
- DSHPMSh - Shërbime Publike, Mbrojtje dhe Shpëtim; DK - Kadastër;
- DI - Inspeksion.

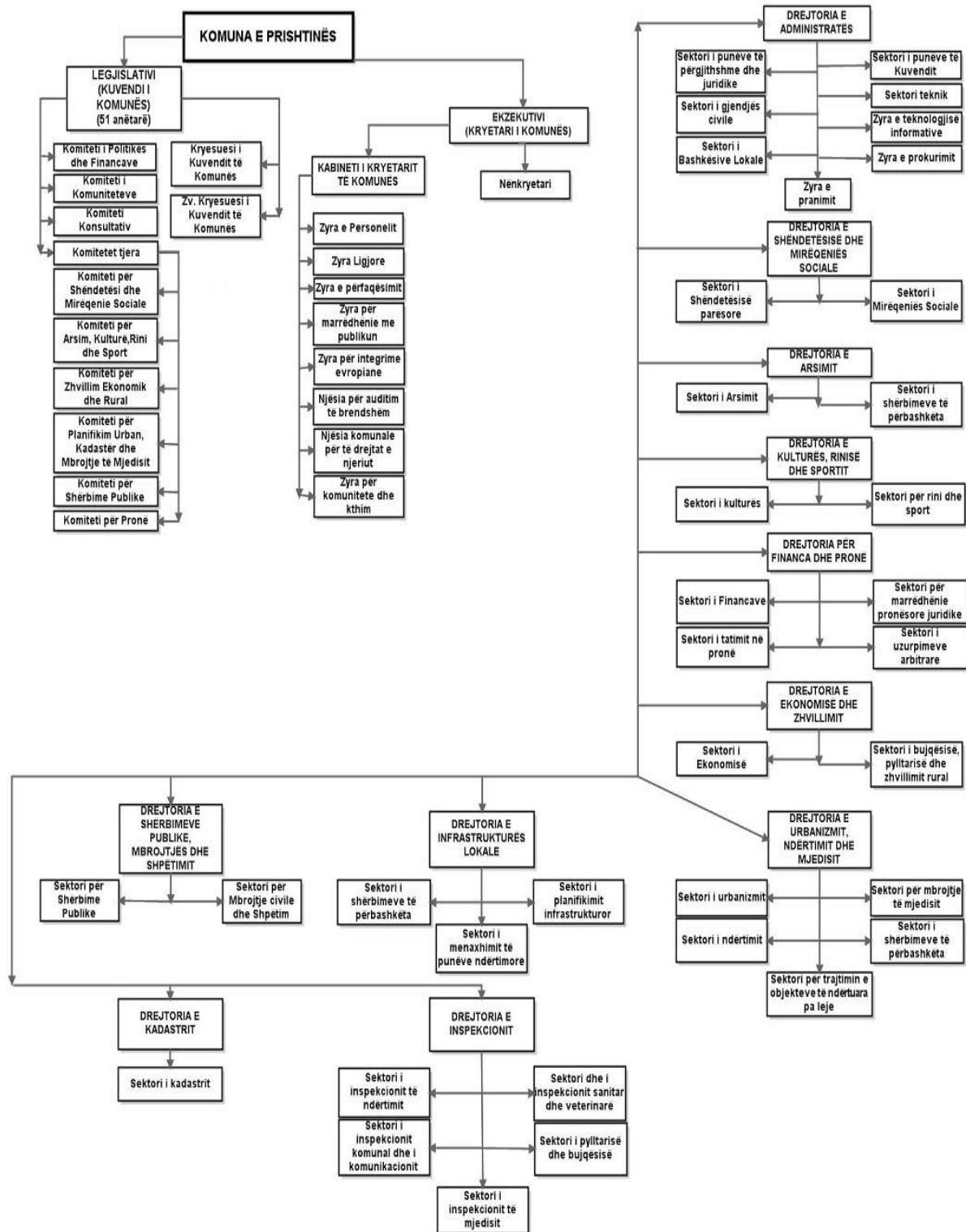

Figura 4: Organogrami struktural i Komunës së Prishtinës

Ky Plan i Eficeses se Energjise per Komunen e Prishtines është zhvilluar nga EECG ne bashkepunim shume te ngushte me departamentet e Komunes dhe mbështetësit financiarë të GiZ. Projekti i GIZ fokusohet në përmirësimin e infrastrukturës Komunale të Prishtinës – që është njëkohësisht edhe kryeqyteti i Republikës së Kosovës.

2.5. TREGUESIT EKONOMIK DHE FINANCIAR

Procesi i Diagnostifikimit të Efijencës së Energjisë filloi me mbledhjen dhe përpunimin e të dhënave në Qershor 2018 dhe u mbështet nga Komuna e Prishtinës si dhe departamentet e shërbimeve komunale.

Të dhënat determinuese për identifikimin dhe prioritizimin e sektorëve janë të dhënat e shpenzimeve Komunale për energji, potenciali i kursimeve të energjisë dhe niveli i autoriteteve Komunale mbi buxhetet sektoriale dhe fuqia rregulluese dhe zbatuese për masat e efijencës së energjisë.

Bazuar në të dhënat e mbledhura dhe intervistat, u kompilua një listë e gjatë me rekomandime për potencialet sektoriale të efijencës së energjisë sipas nevojave të Komunës së Prishtinës. Këto rekomandime janë dhënë në detaje në këtë Plan të EE për Komunën e Prishtinës.

Plani i rekomanduar i Efijencës së Energjisë (a) reflekton nevojat me një set reflektimesh dhe ndërhyrjesh.; (b) analizon potencialet e efijencës së energjisë dhe përfitimet sipas një liste të përzgjedhur të masave të efijencës së energjisë dhe investimeve dhe (c) paraqet një strategji zbatimi të planit të efijencës së energjisë. Tabela 3 paraqet buxhetin e komunës së Prishtinës për vitin 2018 dhe analiza e saj tregon në mënyrë të qartë keto konkluzione:

1. Komuna e Prishtinës ka futur dy linja shumë të rëndësishme në buxhetin e saj: linjen për investimet për EE në ndërtimet publike komunale dhe linjen për investimet për EE në ndërtimin rrugor publik.
2. Vlera e investimeve të efijencës së energjisë e barabartë me 587,500 € është 9.89% përkundërt vlerës totale të investimeve (të barabarta me 21,664,207 €).
3. Vlera e shpenzimeve energjetike për të gjithë shërbimet komunale është 967,024 € dhe kjo vlerë është 2.71% përkundërt vlerës totale të shpenzimeve (të barabarta me 21,664,207 €).

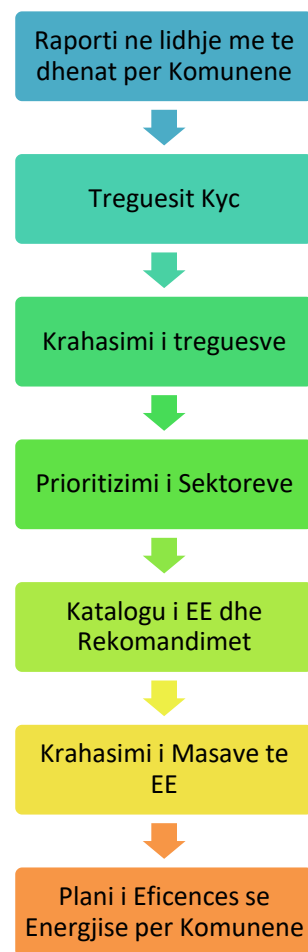

Tabela 1. Buxheti i komunës së Prishtinës për vitin 2018

Prishtinë	2018 në €	
Buxheti total	Planifikuar	71,222,581 €
	Realizuar	70,733,876 €
1. Totali i faturave të energjisë	1. Totali (2+3+4) = 967,024 €	
2. Objekte publike – (shpenzimet për burimet energjetike për ngrohje, përfshi energjinë elektrike)	2. Totali (2.1+2.2+2.3)	410,000 €
	2.1 Energji elektrike	100,000 €
	2.2 Lende djegëse	210,000 €
	2.3 Ngrrohje përqendruar	100,000 €
3. Shpenzimet për ndriçimin publik	500,000 €	
4. Shpenzimet për flotën komunale të automjeteve (karburant për automjete)	57,024 €	

5. Totali i investimeve per EE ne Komune	5. Totali Investimeve (5.1+5.2) = 587,500 €
5.1 Investime në masa të EE ne ndertesat publike	287,500 €
5.2 Investime i rrjetit të ndriçimit publik	300,000 €

2.6. POLITIKAT ENERGJETIKE RELEVANTE SHETETERORE DHE LOKALE

Zhvillimi i programit te eficences se energjise ështëështështë bazuar ne analizen e te dhenave Komunale per energjine per vitin baze 2017 dhe parashikon nje periudhe zbatimi nga 2017 deri ne 2030. Periudha e zbatimit ështëështështë zgjedhur ne perputhje me (i) Planin Komunal per Zhvillimin e Prishtines deri ne 2030 dhe (ii) Planin e EE te Kosoves dhe (iii) Strategjine e Energjise te Kosoves.

Ligji aktual i EE i kerkon Komuneve te Kosoves te a) pergatisin planet Komunale per eficencen e energjise dhe te percaktojne nje zyre per energjine. Dokumenti aktual i hartimit te planit Komunal per eficencen e energjise per Komunen e Prishtines kontribuon ne plotesimin e ketyre detyrimeve.

Per me teper, Plani Komunal i EE per Komunen e e Prishtines mund te krijojë vrullin e nevojshem per arritjen e targeteve te BE-se ne lidhje me energjine dhe klimen tek nivelet lokale duke marre pjese ne Konventen e Komunitetit European per Nismen e Kryetareve Komunal (CoM). Pjesemarrja ne CoM mund te rrise mundesite qe Komuna e Prishtines te shkembeje experience, te perftoje njohurite e duhura, te ndertoje kapacitete si dhe te marre mbështështështëtje financiare nga programet e para-anetaresimit ne BE per realizimin e investimeve te nevojshme ne fushen e EE.

2.7. EKSPERIENCA NE ZBATIMIN E MASAVE TE EFIÇENCES SE ENERGJISE

2.7.1. KAPACITETI NE ZBATIMIN E PROJEKTEVE TE EFIÇENCES SE ENERGJISE

Komuna e Prishtinës ka një experiencë bazë për zbatimin e projekteve të efiçencës së energjisë, experiencë të cilën e ka fituar në permjet realizimit të disa projekteve:

1. Futjen e masave të efiçencës së energjisë në ndërtesat publike nëpërmjet fondeve të Qeveris ë Qendrore dhe fondeve të vete Komunës;
2. Futjen e masave të efiçencës së energjisë në transportin e pasagjerëve nëpërmjet fondeve të Qeverisë Qendrore dhe fondeve të vetë Komunës;
3. Futjen e masave të EE në ndërrmarrjet e furnizimit me ujë, mbledhjen e mbetjeve urbane nëpërmjet fondeve të Qeveris ë Qendrore dhe fondeve të ve ë Komunës;
4. Krijimin e sektorit dhe stafit të Manaxherit të EE në komunën e Prishtinës.

3. FURNIZIMI ME ENERGJI, PRODHIMI DHE SHPERNDARJA

3.1. FURNIZIMI ME ENERGJI

3.1.1. ENERGJIA ELEKTRIKE

3.1.1.1. Furnizmi me energji elektrike

Problemi i furnizimit me energji elektrike në Kosovë e ka gjenezën në shkatërrimin e qëllimshëm të sistemit të energjisë elektrike, në të gjitha elementet e tij, nga regjimi pushtues, veçanërisht në vitet e 90-të. Që nga viti 1984 nuk ka pasur ndërtime të kapaciteteve të reja gjeneruese të energjisë elektrike, me përjashtim të disa kapaciteteve të vogla hidrike, por që nuk kanë pasur ndikim në zgjidhjen e problemit të sigurisë së furnizimit me energji elektrike. Aktualisht shumica e blloqeve të termocentraleve janë në fundin e jetës teknike të tyre. Sikur të kishte pasur një zhvillim në kushte stabile të furnizimit me energji elektrike, praktikisht të gjitha kapacitetet gjeneruese të TC “Kosova A” do të duhej të ishin ose të dekomisionuara ose të rehabilituara (siç ka ndodhur në shumicën e rasteve të ngjashme në vendet e Evropës Jug-Lindore (EJL).

Me gjithë problemet dhe vështirësitë me të cilat është përballur sistemi i prodhimit të energjisë elektrike, në 15 vitet e fundit ka pasur rritje të vazhdueshme në prodhimin e energjisë elektrike, me përjashtim të vitit 2014. Në figurat 5-6 është paraqitur konsumi i energjisë sipas gjithë sektorëve ekonomikë nivel të Kosovës dhe për Komunën e Prishtinës për të pasur një krahasim ndërmjet tyre.

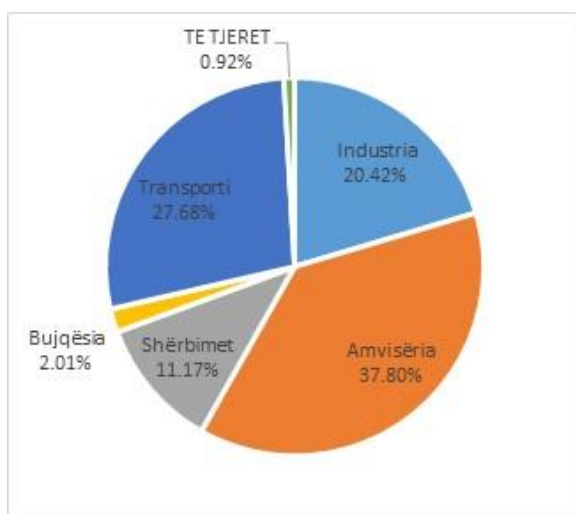

Figura 5: Konsumi i energjisë sipas gjithë sektorëve ekonomikë në nivel të Kosovës

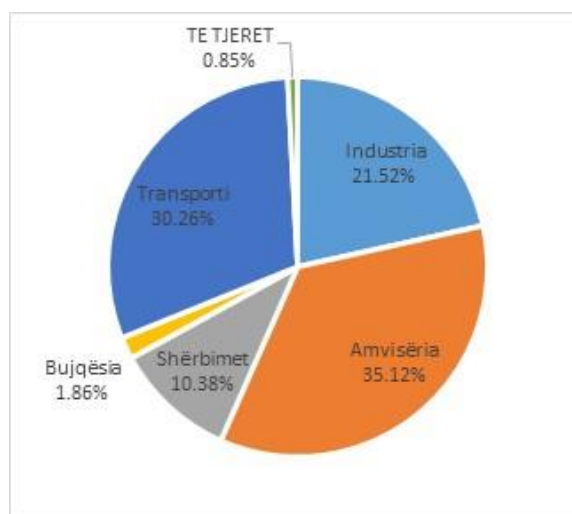

Figura 6: Konsumi i energjisë sipas gjithë sektorëve ekonomikë në nivel për Komunën e Prishtinës

Burimi: Mbështetja në zbatimin e paketës të tretë të energjisë me fokusim në EE dhe BRE Europeaid/136562/dh/ser/xk

Analiza tregon se sektori i Avisnise paraqet konsumin me te larte, ndjekur nga sektori i transportit, industrise dhe me nje kontribut me te vogel sektori i sherbimeve. Shërbimet publike në Komunën e Prishtinës janë pjesë e sektorit të shërbimeve (që përfshin shërbimet publike dhe shërbimet private).

3.1.1.2. Shperndarja e energjise elektrike

Në vitet e mëparshme, mbulimi i kërkesave për energji elektrike është bërë në masën dërmuese nga prodhimi vendor dhe një pjesë nga importi. Në situata kryesisht të tejngarkesave të sistemit elektroenergjetik dhe/apo mungesës së energjisë nga importi në disponim me çmim të arsyeshëm atehere ka pasur reduktime të planifikuara (sipas planit ABC). Reduktimet janë anuluar ë vitet e fundit për arsye të rritjes së prodhimit vendor, rritjes së importit dhe fillimit të kursimit të energjisë, sidomos në sektorin familjar.

Prej vitit 2000 deri në vitin 2018 janë shpenzuar mbi 600 milion euro për importin e energjisë elektrike. Në disa raste ka pasur ndërhyrje të Qeverisë për subvencionimin e importit, që nga viti 2012 janë ndërprerë subvencionimet për import. Pas privatizimit të kompanisë për shpërndarje dhe furnizim të energjisë elektrike, kostoja e importit të energjisë elektrike ka rënë ndjeshëm, veç tjerash edhe si pasojë e procedurave më efikase të blerjes së energjisë elektrike.

Kapacitetet infrastrukturore të sistemit të shpërndarjes së energjisë elektrike nuk kanë mundur të përcjellin në masën e duhur rritjen e kërkesës, si pasojë, në radhë të parë, e investimeve të pakta në rrjetin shpërndarës. Për pasojë sistemi i shpërndarjes së energjisë elektrike është tej ngarkuar vazhdimisht, veçanërisht gjatë sezonit të dimrit.

Në maj të vitit 2013 sistemi i shpërndarjes dhe furnizimit me energji elektrike ka kaluar në pronësi private. Në fund të vitit 2014 ka përfunduar procesi i shthurjes ligjore të OSSH-së nga aktiviteti i furnizimit. Në vitet e fundit, sidomos pas privatizimit të rrjetit të shpërndarjes, janë bërë investime mjaft të mëdha në rrjetin e shpërndarjes (rreth 20 milion euro në vit) dhe vazhdohet të investohet në projekte të planifikuara nga OSSH-ja.

Pavarësisht përmirësimeve në vitet të fundit, humbjet teknike dhe komerciale në vitin 2015 kanë qenë 31.8 %. Për shkak të pamundësisë për të kontrolluar sistemin e shpërndarjes dhe furnizimit në disa komuna në veri të Kosovës ngelet e pafaturuar një sasi e energjisë elektrike në masën rreth 5% të të gjithë sasisë së energjisë elektrike me të cilën ngarkohet sistemi i shpërndarjes. Një tregues pozitiv është fakti se Furnizuesi public (KESCO) ka arritur të përmirësoj në vazhdimësi performancën.

Hallka më e shëndetshme e sistemit të energjisë elektrike është sistemi i transmetimit. Falë investimeve të mëdha në këtë sistem sot konsiderohet një nga sistemet më efikase dhe më të qëndrueshëm në rajon. Por, për fat të keq për shkaqe politike si pasojë e mos anëtarësimit të KOSTT-it në ENTSO-E ai kryen aktivitete të kufizuara për shkak të pamundësisë për të kontrolluar rrjedhat ndërkufitare. Kësisoj, kjo ka vazhduar të jetë sfidë në vijim për të kryer me sukses të gjitha detyrat obligative operationale si operator i sistemit të transmetimit në territorin e vet, derisa formalisht akoma trajtohet si një përgjegjësi e palës së tretë.

Në figurat 7-8 është paraqitur konsumi i energjisë elektrike sipas gjithë sektoreve ekonomike në nivel të Kosovës dhe për Komunen e Prishtinës për të pasur një krahasim ndërmjet tyre.

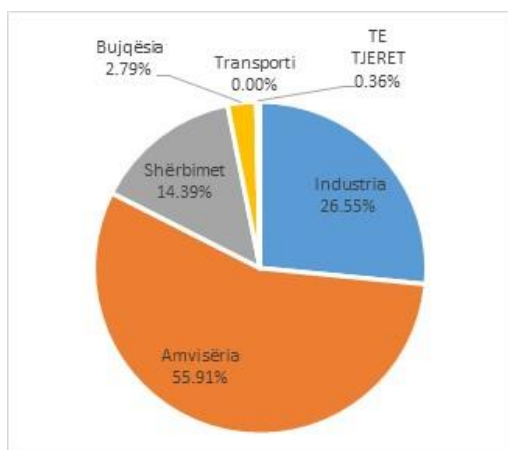

Figura 7: Konsumi i energjisë elektrike sipas gjithë sektoreve ekonomik në nivel të Kosovës

Burimi: [Mbështetja në zbatimin e paketës të tretë të energjisë me fokusim në EE dhe BRE Europeaid/136562/dh/ser/xk](https://www.breuropeaid.org/136562/dh/ser/xk)

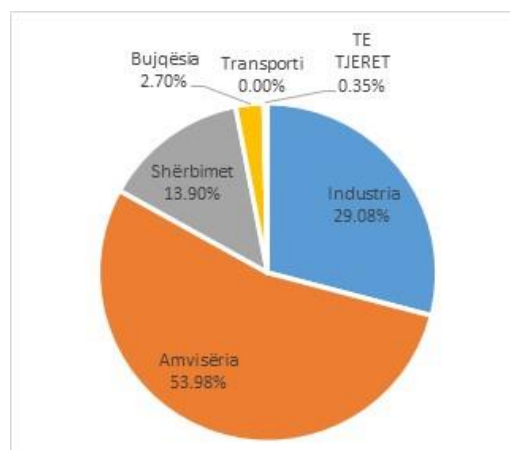

Figura 8: Konsumi i energjisë elektrike sipas gjithë sektoreve në nivel për Komunën e Prishtinës

Analiza tregon se sektori i Avisnise, si per Kosovën ashtu edhe per Komunën e Prishtinës, paraqet konsumin me te larte te energjise elektrike, ndjekur nga sektori i industrise dhe me nje kontribut jo te vogel edhe nga sektori i sherbimeve.

3.1.2. NËNPRODUKTET E NAFTËS

Në Kosovë nuk ka prodhim të naftës dhe gazit natyror. Në Kosovë, gjithashtu nuk ka rafineri naftë dhe duhet theksuar se nën produktet e naftës zënë një pjesë të rëndësishme të furnizimit të burimeve energjetike në nivel vendi dhe në nivel komune.

Ne figurat 9-10 është paraqitur konsumi i të gjithë burimeve të energjisë sipas gjithë sektoreve ekonomik në nivel të Kosovës dhe për Komunën e Prishtinës për të pasur një krahasim ndërmjet tyre.

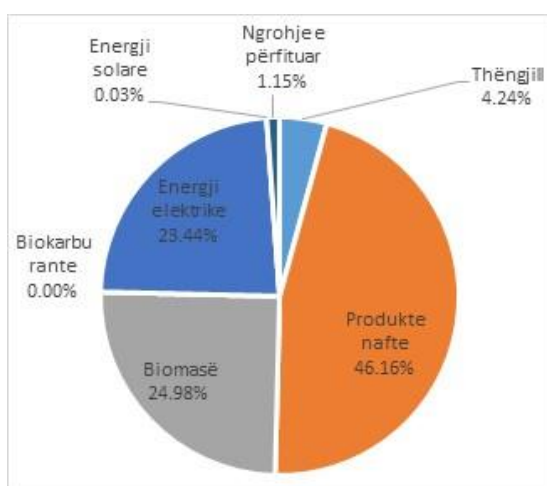

Figura 9: Konsumi i burimeve të energjisë në nivel të Kosovës

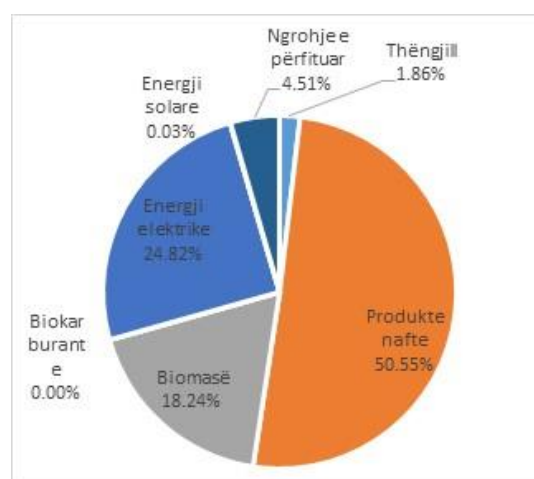

Figura 10: Konsumi i burimeve të energjisë në nivel për Komunën e Prishtinës

Burimi: [Mbështetja në zbatimin e paketës të tretë të energjisë me fokusim në EE dhe BRE Europeaid/136562/dh/ser/xk](https://www.breuropeaid.org/136562/dh/ser/xk)

Analiza tregon se nenproduktet e naftes paraqesin konsumin/kontributin me te larte te si ne nivel te Kosoves ashtu edhe ne nivel te Prishtines, ndjekur nga energjia elektrike dhe me nje kontribut jo te vogel edhe nga biomatat.

3.1.3. THËNGJILLI

Kosova posedon rreth 12.5 miliard tona të linjtit si rezerva gjiologjike, duke vendosur Kosovë në vendin e dytë në Evropë dhe në vendin e pestë në botë me këto rezerva. Linjiti është resursi më i rëndësishëm energjetik i Kosovës, i cili furnizon 97% të prodhimit total të energjisë elektrike (TC “Kosova A” dhe TC “Kosova B”). Në figurën 11 janë paraqitur basenet e linjtit në Republikën e Kosovës nga Basenet: i) Fushe-Kosovës; ii) Dukagjinit dhe iii) Drenicës.

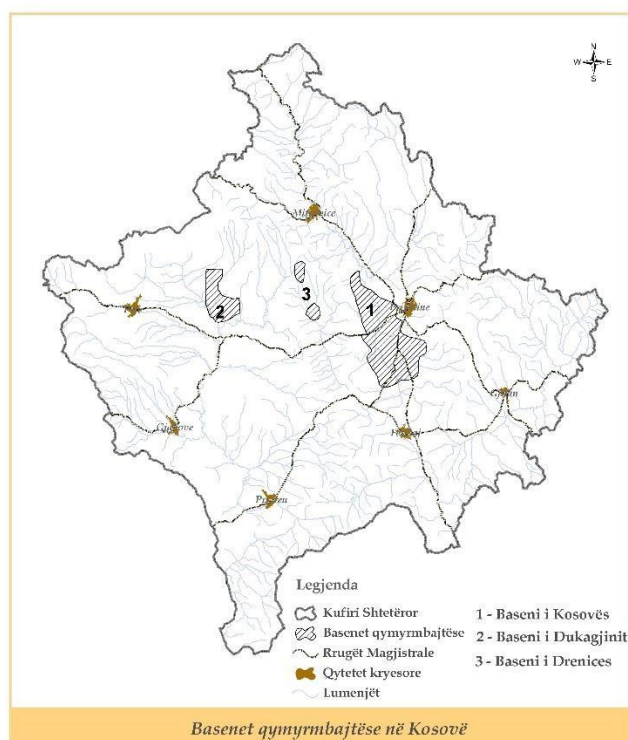

Figura 11: Basenet e linjtit në Kosovë

Resurset e vlerësuara (Burimi: Strategjia e Energjise e Kosoves) të linjtit në gjithë Kosovën janë dhënë në tabelën 4.

Tabela 4.: Rezervat e linjtit në Republikën e Kosovës

Basenet e linjtit	REZERVAT (ton)		
	Gjeologjike	Bilance7	Jo bilance8
Kosovës	10, 091, 000,000	8,772,000,000	1,319,000,000
Dukagjinit	2, 244, 830,000	2,047,700,000	197,130,000
Drenicës (f. Skenderaj)	106, 631,000	73,188,000	33,443,000
Gjithsej	12,442,461,000	10,892,888,000	1,549,573,000

Hapja e mihjes së re do të sigurojë furnizim të sigurt dhe të mjaftueshëm për kapacitetet ekzistuese dhe kapacitetet e reja gjeneruese. Qeveria ka vendosur në rangun e prioriteteve të larta hapjen e Fushës së Sibovcit Jugor që ka një kapacitet thëngjilli 430 milion ton. Ky projekt është miratuar nga KKI dhe Qeveria e Kosovës. Nga e tërë sasia e prodhuar e linjtit 97.5% e sasisë së përgjithshme në dispozicion e linjtit shpenzohet për furnizimin e termocentraleve të Kosovës, ndërsa 2.5 % i dedikohet tregut për plotësimin e nevojave të konsumit në industri, amvisëri, bujqësi dhe shërbime.

Analiza tregon se qymyri paraqet konsumin/kontributin më të ulët si në nivel të Kosovës ashtu edhe në nivel të Prishtinës, kjo ndodh sepse pjesa dërmuese e linjtit shkon për prodhimin e energjisë elektrike.

3.1.4. BIOMASA

Sipërfaqja pyjore është përcaktuar si tokë me drurë me kurorë që mbulon më shumë se 10% dhe sipërfaqe prej më shumë se 0.5 ha. Drurët duhet të jenë në gjendje të arrijnë lartësinë minimale prej 5 metër në pjekuri në vend sipas përkufizimit ndërkombëtar FAOs. Në tabelan 5 është dhënë sipërfaqja pyjore sipas origjinës së grumbullit dhe pronësisë (ha).

Tabela 5: Sipërfaqja pyjore sipas origjinës së grumbullit dhe pronësisë (ha)

Origjina grumbullit	Pronësia			Totali
	Publike	Private	Panjohur	
Farim natyral	58 400	13 600	1 000	73 000
Pyllëzim dhe farim artificial	2 000	800	0	2 800
Cungishte	229 000	164 800	4 000	397 800
Cungishte me standarde	5 800	1 600	0	7 400
Totali	295 200	180 800	5 000	481 000

Një total 180 800 ha (38%) e pyjeve të Kosovës është klasifikuar si pronë private, dhe 295 200 ha (62%) është klasifikuara si pyje publike. Ndesa, vlerat për Komunen e Prishtinës janë 28500 ha si pyje private dhe 46600 ha si pyje publike. Pyjet cungishte mbulojnë 84% të sipërfaqes pyjore totale. Ky është rezultat i një prerje të gjerë, në veçanti si rotacionit të shkurtër i pyjeve cungishte për prodhimin e drurëve zjarri. Pyjet të cilat regjenerohen në mënyrë naturale është normalisht ahu (*Fagus spp.*), të përziera ahu dhe halorët, pyjet halore dhe të pastër të vendosura në lartësi të larta.

Mirëmbajtja apo rritja e vëllimit në këmbë si bazë për furnizim me dru është kriter kyç i menaxhimit të qëndrueshëm të pyjeve. Në mënyrë për të ruajtur produktivitetin, largimi i drurit nuk mund të tejkalojë rritjen vjetore për afat të gjatë. Të gjitha vëllimet e rritjes dhe largimeve të drurit janë dhënë në metër kub mbi lëvore.

Rritja vjetore në vitin 2018 është e ngjashme me vitin 2012, kur rritja vjetore e pyjeve që gjenden në sipërfaqe të paarritshme për një masë të madhe ishte klasifikuar si “fletorë të padefinuar”. Pjesa më e madhe e këtij vëllimi tanimë me gjasë është klasifikuar ose si ahu

apo specie të tjera fletore. Rezultatet tregojnë se rritje vjetore të *Quercus* spp. ka rënë paksa, ndërsa rritja e specieve halore është rritur.

Shfrytëzimi i masës drunore nga pyjet qoftë për djegie apo edhe për qëllime tjera është një nga format e shfrytëzimit të resurseve natyrore që ka ndikim të drejtpërdrejtë në gjendjen e mjedisit kur dihet roli dhe rëndësia që kanë pyjet në cilësisë e ajrit, rregullimin e regjimit ujor por edhe për klimën.

Sipas inventarit në Kosovë mesatarisht gjatë një viti priten rreth 1.6 milion m³ dru, ndërsa në komunën e Prishtinës janë 250,000 m³ të cilat shfrytëzohen si lëndë djegëse ose edhe për nevojat tjera. Nga kjo sasi rreth 1.0 milionë m³, priten në pyje publike dhe 560 000 m³ në pyjet private.

Rritja e numrit të popullsisë dhe zgjerimi i vendbanimeve kanë shtuar edhe nevojën për shfrytëzimin e burimeve primare të energjisë, ku bënë pjesë edhe biomasa pjesa më e madhe e së cilës vjen nga pyjet. Ndërsa nevojat për zhvillimin ekonomik ka shtuar edhe nevojën për shfrytëzimin e resurseve natyrore duke rritur kështu presionin në ekosistemet pyjore. Prerja e pakontrolluar e pyjeve ndikon ndër të tjera në shfaqjen e shumë ndryshimeve mjedisore si: erozioni, ndryshimet klimatike, vërshimet etj.

Zjarret janë një faktor tjetër që ndikon jo vetëm në dëmtimin e pyjeve por edhe në rritjen e emisioneve të gazrave serrë nga ky sektor. Zakonisht zjarret në pyje krahas dëmtimit të vitalitetit të pyjeve shoqërohen edhe paraqitjen e sëmundjeve të tjera të pyjeve por edhe me humbje ekonomik. Sipas inventarit të pyjeve gjatë periudhës 2003 deri 2012 një sipërfaqe prej 12.200 ha, ose 2.5% e sipërfaqes totale pyjore është prekur seriozisht nga zjarret. Ndërsa sipas të dhënave të Agjencisë së Pyjeve të Kosovës, numri më i madh i sipërfaqeve të djegura të pyjeve ka ndodhur në vitin 2007 me rreth 10 mijë ha. Gjatë periudhës 2011-2013, janë djegur rreth 3500 ha

Nga llogaritjet e përafërta të kryera nga konsulentet konsumi i pelletave në Kosovë është në nivelin 20,000-25,000 ton në vit. Ndërsa konsumi i pelletave në Prishtinë është në nivelin 4,000-4,500 ton/vit dhe përdoret gjerësisht për ngrohje. Çmimi i pelletave varion në funksion të muajit dhe është në intervalin 180-300 Euro/ton dhe çmimi i druve të zjarrit është rreth 45-60 Euro/m³ stere.

3.2. PRODHIMI ENERGJISË

3.2.1. PRODHIMI I ENERGJISË NGA BURIME TË RIPËRTËRITSHME (HCV, PV, SISTEMET PËR NGROHJEN E UJIT ME ENERGJI DIELLORE, POMPAT E NXEHTESISË, IMPIANTET E ENERGJISË SË ERES)

Në Komunën e Prishtinës nuk ekzistojnë objekte të cilat gjenerojnë energji elektrike, por ekziston vetëm një objekt që gjeneron energji termike (me të dhëna të cilave nuk vijim për impiantin e ngrohjes së përqendruar TERMOKOS). Aktualisht nuk ekziston një furnizues i gazit natyror për asnjë zonë të Kosovës dhe as për Prishtinën. Ekzistojnë disa sisteme të vogla të paneleve diellore për prodhimin e ujit të ngrohtë dhe disa sisteme shumë të vogla në numër panelesh diellore fotovoltaike.

3.2.2. IMPIANTET E NGROHJES SE PERQENDRUAR DHE SHPERNDARJA E NXEHTESISE

Sistemi i ngrohjes qendrore në Prishtinë është instaluar gjatë viteve të 70-ta dhe furnizon me ngrohje rreth 13.500 konsumatorë (rreth 12.400 amvisëri dhe rreth 1.100 subjekte afariste-institucione publike). Sipërfaqja ngrohëse për të gjithë stokun e ndertesave është afërsisht 1,250,000.00 m². Kapacitetet e prodhimit të ngrohjes nëpërmes mazutit deri në vitin 2014 kanë qenë 116 MW. Rrjeti primar i tubacionit prej 77 km dhe 3500 m³ të kapacitetit të ujit, i instaluar në vitet e 70-ta në pjesën e urbanizuar të Prishtinës. 385 Nënstacione (200 banesore, 185 afariste apo institucione) me këmbyes të nxehtësisë pjesërisht të vjetër, që ofrojnë cilësi të dobët të ngrohjes dhe shpenzim të lartë të energjisë elektrike.

Që nga sezoni ngrohës 2014/2015 në sajë të realizimit të Projektit të kogjenerimit NP "Termokos" SH.A shfrytëzon avullin e Termocentralit Kosova B për prodhimin e energjisë ngrohëse. Lidhja me dy blloqet e TC Kosova B ka mundësuar ngritjen e kapaciteteve teknike deri në 140 MW. Sistemi i ngrohjes qendrore, që në të kaluarën ka operuar me mazut, ka pasur mangësi të shumëta si:

- Çmimi i lartë i mazutit ka ngritur dukshëm koston e prodhimit të ngrohjes
- Kjo ka pamundësuar që "Termokosi" të ofrojë ngrohje gjatë tërë sezonit
- Operimi me mazut ka shkaktuar emetim të lartë të gazrave CO₂
- Si rrjedhojë inkasimi i të hyrave ishte i dobët, që për pasojë kishte borxhe të mëdha të konsumatorëve ndaj "Termokos"-it
- Po ashtu, 60% e tubacioneve të rrjetit primar të ngrohjes është vjetruar dhe dobësuar
- Humbjet ditore të ujit ishin 15-18% e sasisë totale të ujit, që futej në sistem.

Projekti i Koogjenerimit tashmë është realitet dhe për këtë projekt janë siguruar dhe pothuajse janë realizuar mbi 37 milion euro. Projekti i kogjenerimit ka mundësuar rehabilitimin e sistemit të ngrohjes qendrore të Prishtinës, ka siguruar ngrohje të qëndrueshme për gjithë konsumatorët, efikasitet të lartë si dhe ambient më të pastër.

Për të siguruar ngrohje të mjaftueshme dhe cilësore për gjithë konsumatorët me një kosto më të ulët dhe një ambient më të pastër, sistemi i ngrohjes qendrore të Prishtinës është lidhur përmes një tubacioni prej 11 km, me këmbyes nxehtësie dhe nxjerrje të avullit me Termocentralin Kosova B. Përparësitë e Projektit të Koogjenerimit

- Sigurimi i ngrohjes së mjaftueshme dhe cilësore përgjatë gjithë sezonit ngrohës.
- Reduktimi i koston operative të prodhimit të ngrohjes
- Zëvendësimi i mazutit me avullin e nxjerrë nga Termocentrali Kosova B
- Përmirësimi i cilësisë së ajrit për banorët e Prishtinës duke e reduktuar CO₂ dhe gazrat e tjera të dëmshme
- Zvogëlimi i kërkesës për përdorim të energjisë elektrike për ngrohje, duke reduktuar kështu edhe shpenzimin e energjisë elektrike.

3.3. PRODHIM I ENERGJISE SIPAS SEKTOREVE

3.3.1. PRODHIMI I ENERGJISE NGA SEKTORI RESIDENCIAL

Në sektorin residencial të Komunes së Prishtinës nuk ekzistojnë centrale të cilat gjenerojnë energji elektrike, por ekzistojnë generatorë diesel të cilët shërbejnë si back up (sisteme reserve) kur mungon energjia elektrike. Vlen të theksohet se në 4-5 vitet e fundit

përdorimi i tyre është minimizuar dhe bazuar në survejimin e kryer nga projekti i EU në lidhje me konsumin e energjisë në sektorin residencial shfrytëzimi i tyre ka qenë vetëm 130-150 orë në vit për Komunën e Prishtinës.

Gjithashtu, në sektorin residencial, ekzistojnë disa sisteme të vogla të paneleve diellore për prodhimin e ujit të ngrohtë dhe disa sisteme shumë të vogla në numër panelesh diellore fotovoltaike. Vlen të theksohet se bazuar në survejimin e kryer nga projekti i EU në lidhje me konsumin e energjisë në sektorin residencial shfrytëzimi i paneleve diellore për ujë të ngrohtë është në nivelin 0.8-0.9% për Komunën e Prishtinës.

3.3.2. PRODHIMI I ENERGJISE NGA SEKTORI SHERBIMEVE

Në sektorin e ndërtesave publike të Komunës së Prishtinës nuk ekzistojnë centrale të cilat gjenerojnë energji elektrike, por ekzistojnë generator diesel të cilët shërbejnë si back up (sisteme reserve) kur mungon energjia elektrike. Vlen të theksohet se në 4-5 vitet e fundit përdorimi i tyre është minimizuar dhe bazuar në survejimin e kryer nga projekti i EU në lidhje me konsumin e energjisë në sektorin e ndërtesave publike shfrytëzimi i tyre ka qenë vetëm 220-250 orë në vit për Komunën e Prishtinës.

Gjithashtu, në sektorin e ndërtesave publike, ekzistojnë disa sisteme të vogla të paneleve diellore për prodhimin e ujit të ngrohtë dhe disa sisteme shumë të vogla në numër panelesh diellore fotovoltaike. Vlen të theksohet se bazuar në survejimin e kryer nga projekti i EU në lidhje me konsumin e energjisë në sektorin e ndërtesave publike shfrytëzimi i paneleve diellore për ujë të ngrohtë është në nivelin 1.5-1.75% për Komunën e Prishtinës.

3.3.3. PRODHIMI I ENERGJISË NGA NDERTESAT KOMERCIALE DHE NVM

Në sektorin e ndërtesave komerciale dhe SME të Komunës së Prishtinës nuk ekzistojnë centrale të cilat gjenerojnë energji elektrike, por ekzistojnë generatorë diesel të cilët shërbejnë si back up (sisteme reserve) kur mungon energjia elektrike. Vlen të theksohet se në 4-5 vitet e fundit përdorimi i tyre është minimizuar dhe bazuar në survejimin e kryer nga projekti i EU në lidhje me konsumin e energjisë në sektorin e ndërtesave komerciale dhe SME shfrytëzimi i tyre ka qenë vetëm 170-200 orë në vit për Komunën e Prishtinës.

Gjithashtu, në sektorin e ndërtesave komerciale dhe SME, ekzistojnë disa sisteme të vogla të paneleve diellore për prodhimin e ujit të ngrohtë dhe disa sisteme shumë të vogla në numër panelesh diellore fotovoltaike.

3.3.4. PRODHIMI I ENERGJISË NGA SEKTORI I NDERMARRJEVE E SHËRBIMEVE PUBLIKE

Në sektorin e ndërmarrjeve të shërbimeve publike (furnizimit me ujë, ujërave të zeza, mbledhjes sëmbetjejeve urbane) të Komunës së Prishtinës nuk ekzistojnë centrale të cilat gjenerojnë energji elektrike, por ekzistojnë generatorë diesel të cilët shërbejnë si back up (sisteme reserve) kur mungon energjia elektrike. Gjithashtu, në sektorin e ndërmarrjeve të shërbimeve publike, ekzistojnë disa sisteme të vogla të paneleve diellore fotovoltaike.

3.3.5. PRODHIMI I ENERGJISË NGA SEKTORI INDUSTRIKË

Në sektorin industrial të Komunës së Prishtinës nuk ekzistojnë centrale të cilat gjenerojnë energji elektrike, por ekzistojnë generatore diesel të cilët shërbejnë si back up (sisteme reserve) kur mungon energjia elektrike. Gjithashtu, në sektorin industrial, ekzistojnë disa sisteme të vogla të paneleve diellore fotovoltaike. Shtimi i sistemeve fotovoltaike do të rritet ndjeshëm në të ardhmen bazuar në vendimin administrativ të lejit të konceptit net-meter për këto sisteme.

3.3.6. PRODHIMI I ENERGJISË NGA SEKTORI BUKTARISË

Në sektorin bujqësor (sidomos në stallet e sektorit të blektorisë) të Komunës së Prishtinës nuk ekzistojnë centrale të cilat gjenerojnë energji elektrike, por ekzistojnë generatorë diesel të cilët shërbejnë si back up (sisteme reserve) kur mungon energjia elektrike. Gjithashtu, në sektorin bujqësor (sidomos në stallet e sektorit të blektorisë), ekzistojnë disa sisteme të vogla të paneleve diellore fotovoltaike dhe disa sisteme të paneleve diellore që bëjnë të mundur tharjen e frutave.

4. ANALIZA E KONSUMIT TË ENERGJISË SIPAS SEKTORËVE

Konsumi i energjisë në Komunën e Prishtinës shkon për plotësimin e nevojave për sektorët që vijojnë:

1. Sektorin e ndërtesave publike komunale – objekt i analizës sasiore dhe cilësore të detajuar në këtë Plan të Veprimit të EE për komunën e Prishtinës;
2. Sektorin e ndricimit rrugor publik – objekt i analizës sasiore dhe cilësore të detajuar në këtë Plan të Veprimit të EE për komunën e Prishtinës;
3. Sektorin e ujit të pishëm dhe ujërave të zeza – objekt i analizës së përgjithshme cilësore në këtë Plan të Veprimit të EE për komunën e Prishtinës;
4. Sektorin e mbledhjes dhe përpunimit të mbetjeve urbane – objekt i analizës së përgjithshme cilësore në këtë Plan të Veprimit të EE për komunën e Prishtinës;
5. Sektorin e transportit publik – objekt i analizës së përgjithshme cilësore në këtë Plan të Veprimit të EE për komunën e Prishtinës;
6. Sektorin Residencial – objekt i analizës së përgjithshme cilësore në këtë Plan të Veprimit të EE për komunën e Prishtinës;
7. Sektorin e Shërbimeve Komerciale – objekt i analizës së përgjithshme cilësore në këtë Plan të Veprimit të EE për komunën e Prishtinës;
8. Sektorin e Industrisë – objekt i analizës së përgjithshme cilësore në këtë Plan të EE për komunën e Prishtinës;

Bazuar në ToR dy sektorët të cilët janë analizuar në mënyrë të detajuar nga pikpamja cilësore dhe sasiore janë sektorët e ndërtesave publike komunale dhe të ndricimit rrugor publik.

Spektori i ndërtesave komunale përbehet nga këto kategori ndërtesash:

- Komunë/Administratë
- Shkollë fillore-e mesme e ulët

- Biblotekë
- Shkollë e mesme
- Cerdhe
- Shëndetësi Familjare

Ne Aneksin 6.1 është dhënë Lista e Ndërtesave Publike Komunale (PB). Ndërsa në Anekset 6.2 janë dhënë të gjitha të dhënat bazë të Ndërtesave Publike Komunale si nga pikpamja konstruktive ashtu edhe pers lidhet me konsumin e burimeve enrgjetike.

Konsumi total per 128 ndërtesa është i energjisë i barabartë me 19.54 GWh në 2017 prej të cilave 49.56% mbulohen nga dieseli, 18.36% e konsumit mbulohen për energjinë elektrike, 12.37% mbulohen nga Ngrohtorja (TERMOKOS) dhe pjesa qe mbetet mbulohen nga drutë e zharrit dhe zero mbulohen nga peletat. Nje analize shume më e detajuar jepet në sesionet pasuese të këtij raporti.

4.1. KONSUMI I ENERGJISË NGA NDERTESAT PUBLIKE KOMUNALE

Konsumi specifik i energjise ne ndertesat publike është ne intervalin 20-350 kWh/m²,vit (sigurisht sic do te tregohet ne grafik ka edhe vlera me te lartasic tregohet ne figurat 12.1 dhe 12.12) perfaqeson performance nga shume e mire deri ne vlera te larta (per 10 ndertesa jane vlera pa pranueshme (si rezultat i te dhenave). Duhet patur parasysh se vlerat shume te ulta jane lidhur gjithashtu edhe per shkak te limitimeve te konsumit te energjise dhe ne disa raste jane gjithashtu edhe per shkak te performances se mire te objekteve. Nese temperature e dhomes do te furnizohet sipas normave, sektori do te tregoje nje performance shume te ulet me potencial kursimi prej 40-50%. Krahasimi i ndertesave publike te sipas treguesit te konsumit specifik te energjise [kWh/m² vit] jepet ne figuren 12 dhe nje analize me e detajuar per kete tregues per te gjitha ndertesat do te jepet ne sesionet ne vijim. Komuna ka kontroll te plote ne 128 ndertesa, siguron mirembajtjen e ndertesave, rinovimin, ujin si dhe furnizimin me lende djegese dhe energji elektrike. Komuna nuk ka autoritet mbi operimin dhe furnizimin me energji te ndertesave te Qeverise qendore ne Prishtines. Konsumi vjetor energjitik i ketyre ndertesave publike jo-Komunale shkon ne afersisht 39 GWh.

Në grafikun e paraqitur në figurat 12.1&12.2 tregohet se janë 10 ndërtesa publike me një konsum më të lartë se 300 kWh/m² vit. Konsumi i këtyre ndërtesave shkon deri në 650 kWh/m² vit dhe mundësia më e madhe ekziston që ky konsum është shumë më i lartë se ai që ndodh aktualisht dhe mund të ndodhë si pasojë e mos mbajtjes së shënimeve të konsumit të lëndeve djegësë jo në mënyrë të saktë.

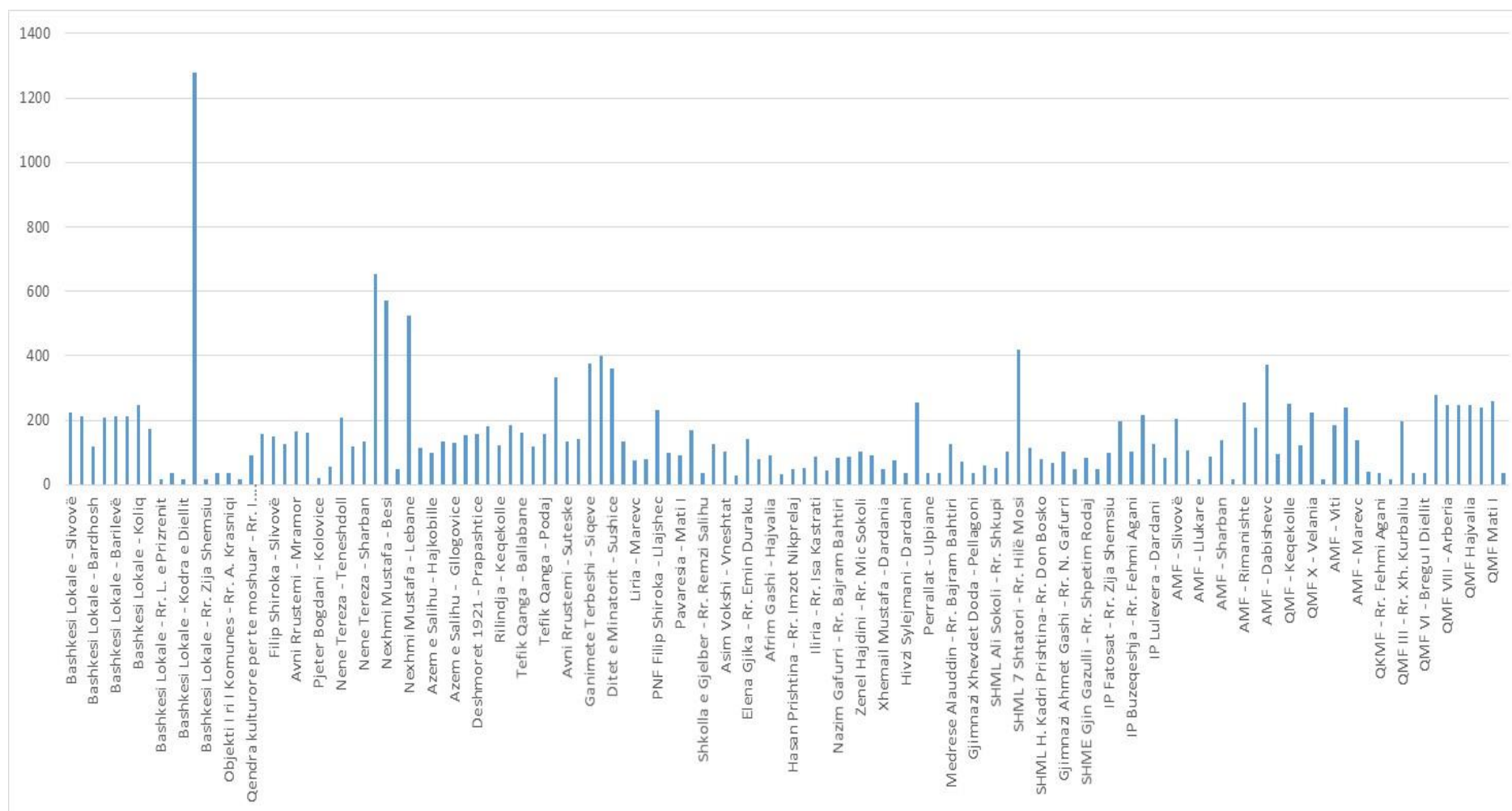

Figura 12.1: Krahasimi i ndertesave sipas treguesit te konsumit specifik te energjise (kWh/m2 vit) (konsumi specific nuk eshte limituar ne vleren reale te tyre perkatese)

Sasia totale e energjise se konsumuar mesatarisht ne 2015-16-17 nga ndertesat Komunale ishte 19.569 GWh, vlere e cila perfshin konsumin e energjise per ngrohjen e hapesirave, ndricim dhe paisjet elektroshtepiake, si dhe disa boliere te vegjel elektrik per ngrohjen e ujit. Energjia e konsumuar per ngrohje është afersisht 160 kWh/m² per vit, dhe energjia e konsumuar per ndricim është rreth 12 kWh/m². Sezoni i ngrohjes zgjat nga 15 Tetor deri ne 15 Prill.

Konsumi i energjise ne ndertesat administrative mbulohet 37.81% nga energjia elektrike, 31.70% nga ngrohja e perqendruar, 19.91% nga drute e zjarrit dhe 10.57% nga diezeli. Kjo analize është treguar ne figurat 13-14 dhe tregon ne menyre te qarte qe ngrohja ne pjesen me te madhe është prej sistemeve individuale.

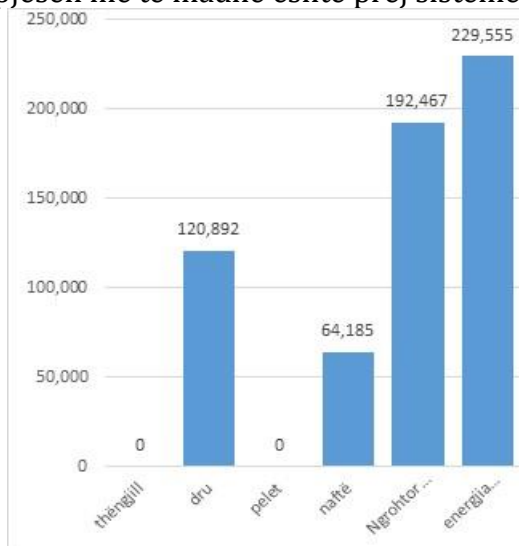

Figura 13: Konsumi i energjise nga ndertesat administrative ne Prishtine (kWh/vit)

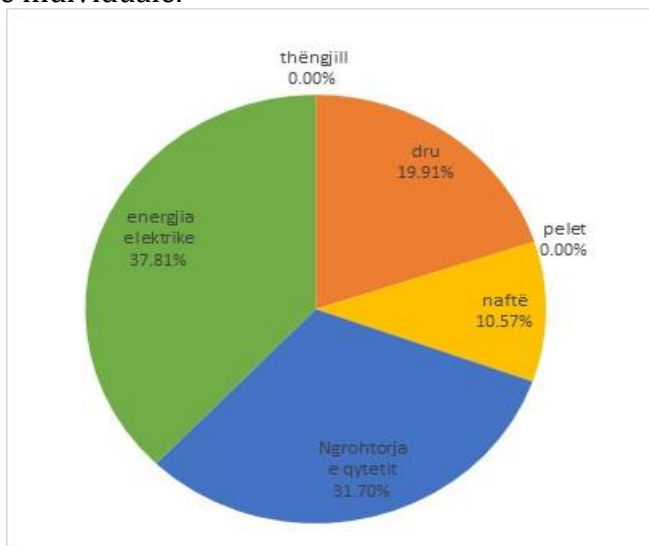

Figura 14: Konsumi i energjise nga ndertesat administrative ne Prishtine (%)

Konsumi i energjise është me 58% nga shkollat fillore, shkollat e mesme me 25% dhe pjesa tjeter konsumohen nga qendrat shendetesore Familjare, cerdhet, ndertesat administrative dhe ne fund bibliotekat me 1%. Kja analize është treguar ne figurat 15-16.

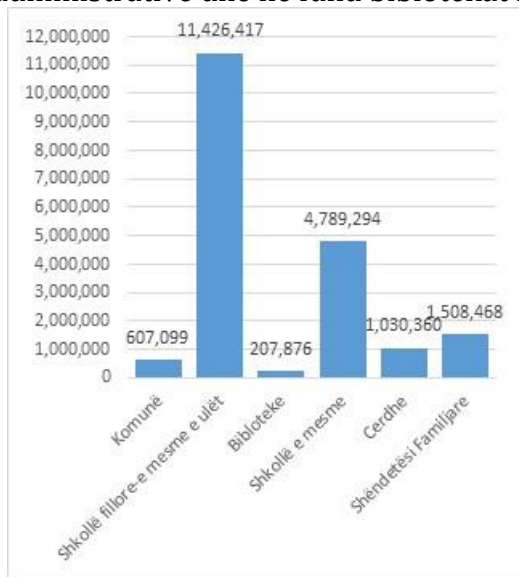

Figura 15: Konsumi i energjise nga te gjitha kategorite e ndertesave ne Prishtine (kWh/vit)

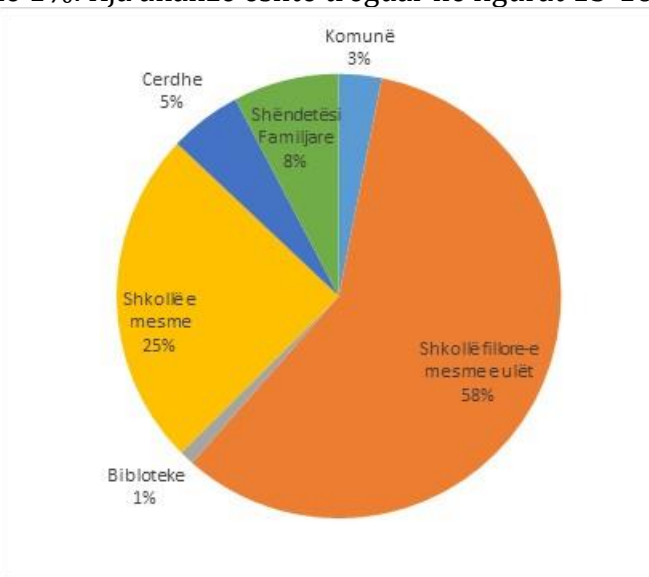

Figura 16: Konsumi i energjise nga te gjitha kategorite e ndertesave ne Prishtine (%)

Ndricimi i brendëshëm i të gjitha ndërtesave sigurohet zakonisht sigurohet me llamba inkadashente, CFL-te dhe tuba T5 FL me nivel të mjaftueshëm ndricimi në shumicën e hapësirave. Instalimet elektrike në ndërtesë janë në gjendje të pranueshme për shkak të shërbimeve të duhura për mirëmbajtje nga ekipi i Komunës.

4.1.1. KONSUMI I ENERGJISË NGA NDERTESAT E ADMINISTRATËS KOMUNALE

Konsumi i energjisë nga ndertësat e administrates komunale mbulohet 37.81% nga energjia elektrike, 31.70% nga ngrohja e përqendruar, 19.91% nga drute e zjarrit dhe 10.57% nga diezeli. Kjo analize është treguar ne figurat 17-18 dhe tregon në mënyrë të qartë që ngrohja në pjesën më të madhe është prej sistemeve të ngrohjes individuale (elektrike) dhe ngrohjes së përqendruar.

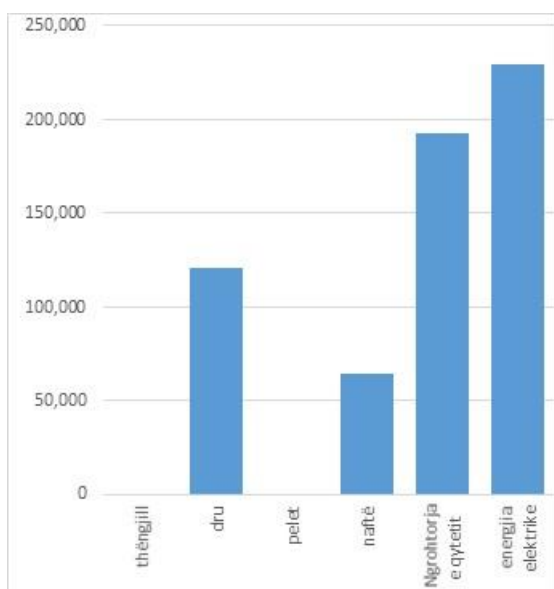

Figura 17: Konsumi i energjisë nga ndertësat e administrates komunale (kWh/vit)

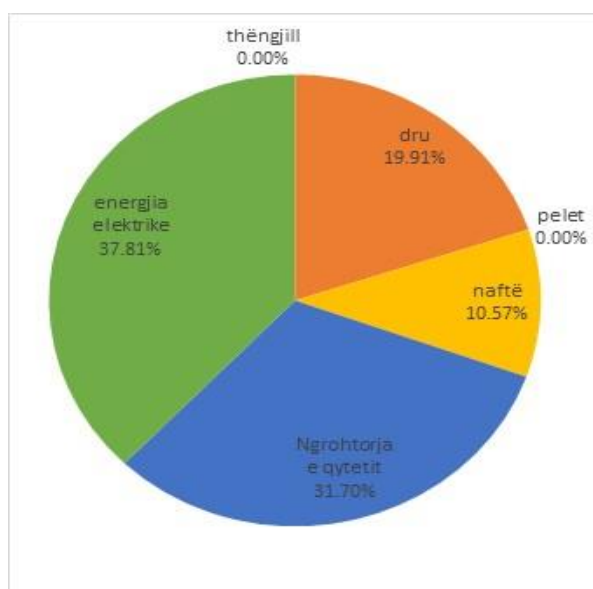

Figura 18: Konsumi i energjisë nga ndertësat e administrates komunale (%)

4.1.2. KONSUMI I ENERGJISË NGA NDERTESAT E ARSIMIT

Konsumi i energjisë nga shkollat e mesme mbulohet 17.81% nga energjia elektrike, 9.21% nga ngrohja e përqendruar dhe 72.98% nga diezeli. Kjo analize është treguar ne figurat 19-20 dhe tregon në mënyrë të qartë që ngrohja në pjesën më të madhe është prej sistemeve të ngrohjes qendrore dhe ngrohjes së përqendruar.

Konsumi i energjisë në cerdhe mbulohet 53.68% nga energjia elektrike dhe 46.32% nga ngrohja e përqendruar. Kjo analize është treguar ne figurat 21-22 dhe tregon në mënyrë të qartë që ngrohja në pjesën më të madhe është prej sistemeve të ngrohjes individuale

dhe ngrohja e përqendruar zë gjithashtu një pjesë të rëndësishme të konsumit vjetor energjetik.

Konsumi i energjisë në shkollat fillore mbulohet 13.33% nga energjia elektrike, 9.39% nga ngrohja e përqendruar, dru zjarri me 22.83%, peleta me 7.48% dhe 9.39% nga diezeli. Kjo analize është treguar ne figurat 23-24 dhe tregon në menyre të qartë që ngrohja në pjesën më të madhe është prej sistemeve individuale në shkollat fillore.

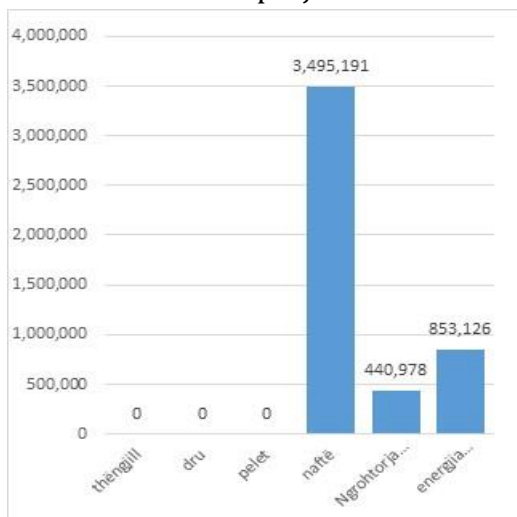

Figura 19: Konsumi i energjisë nga shkollat e mesme në Prishtinë (kWh/vit)

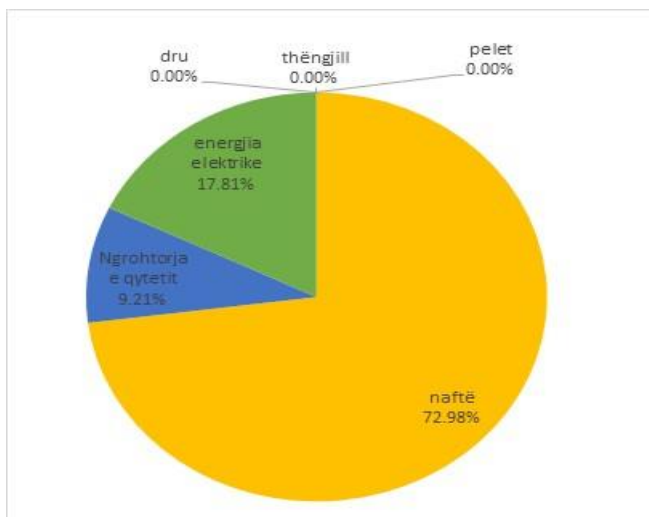

Figura 20: Konsumi i energjisë nga shkollat e mesme në Prishtinë (%)

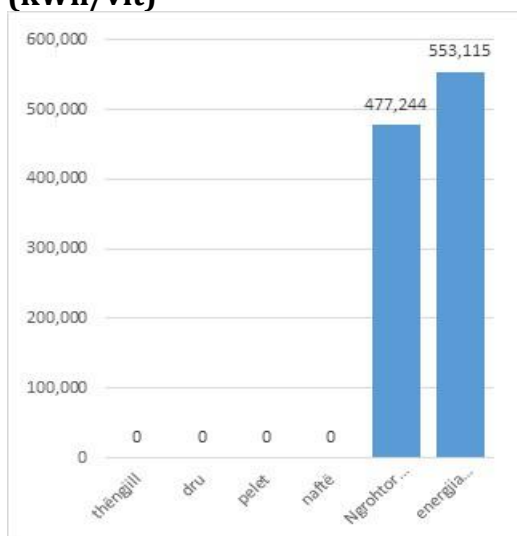

Figura 21: Konsumi i energjisë nga ndërtesat e cerdheve në Prishtinë (kWh/vit)

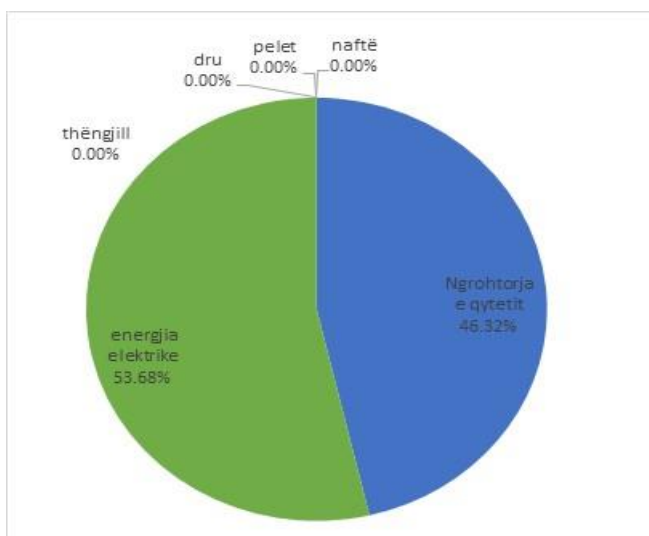

Figura 22: Konsumi i energjisë nga ndërtesat e cerdheve në Prishtinë (%)

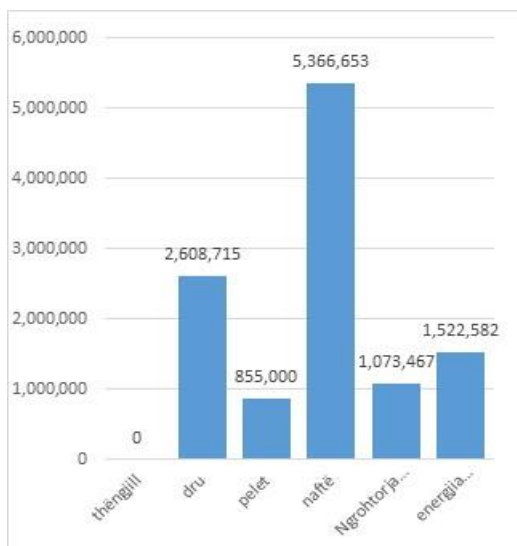

Figura 23: Konsumi i energjisë nga fillore mesme e ulët në Prishtine (kWh/vit)

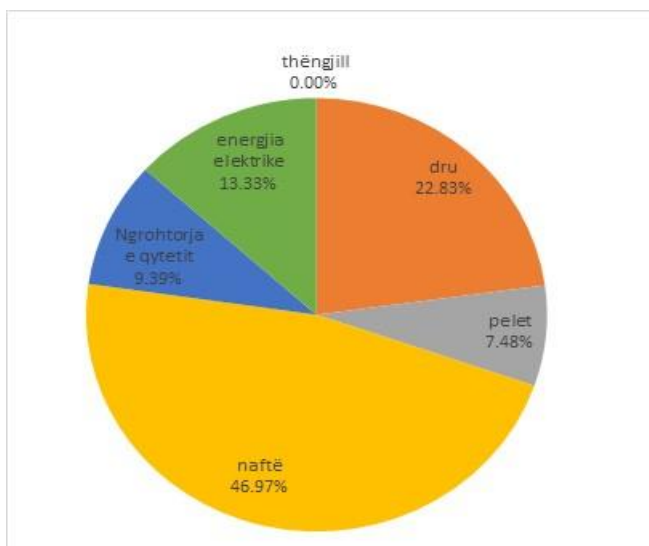

Figura 24: Konsumi i energjisë nga fillore mesme e ulët në Prishtine (%)

Konsumi i energjisë nga cerdhet, kopshtet, shkollat fillore dhe shkollat e mesme mbulohet 17% nga energjia elektrike, 12% nga ngrohja e përqendruar dhe 51% nga diezeli. Kjo analize është treguar ne figurat 25-26 dhe tregon ne menyre te qarte qe ngrohja ne pjesen me te madhe është prej sistemeve te ngrohjes qendrore dhe ngrohjes se përqendruar.

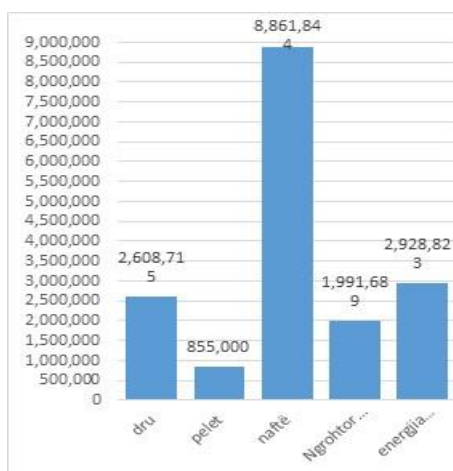

Figura 25: Konsumi i energjisë nga ndertesat e shkollat e mesme ne Prishtine (kWh/vit)

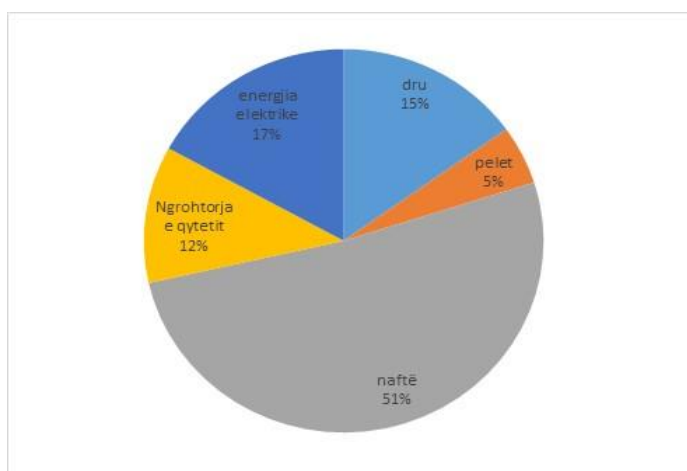

Figura 26: Konsumi i energjisë nga ndertesat e shkollat e mesme ne Prishtine (%)

Ndertesat e drejtorise se Arsimit, Shkences dhe Teknologjise, sic edhe u tregua me siper perfshijne Cerdhet, Shkollat fillore, shkollat e mesme, per pasoje per te pasur nje permbledhje jane dhene ne figurat 27-28 gjendja e konsumit per drejtorine e Arsimit. Konsumi i energjisë ne te gjitha ndertesat e sektorit te arsimit mbulohet 51.14% nga nen-produktet e naftes, 11.80% nga ngrohja e përqendruar, 14.95% nga drute e zjarrit dhe 17.21% nga energjia elektrike. Kjo analize është treguar ne figurat 27-28 dhe tregon në mënyre të qartë që ngrohja në pjesën më të madhe është prej sistemeve të ngrohjes individuale/qendrore dhe ngrohjes së përqendruar.

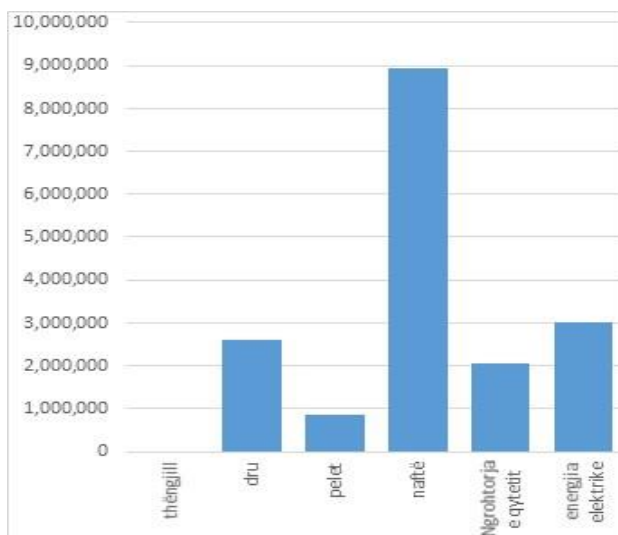

Figura 27: Konsumi i energjisë nga ndertesat e sektorit te arsimit (kWh/vit)

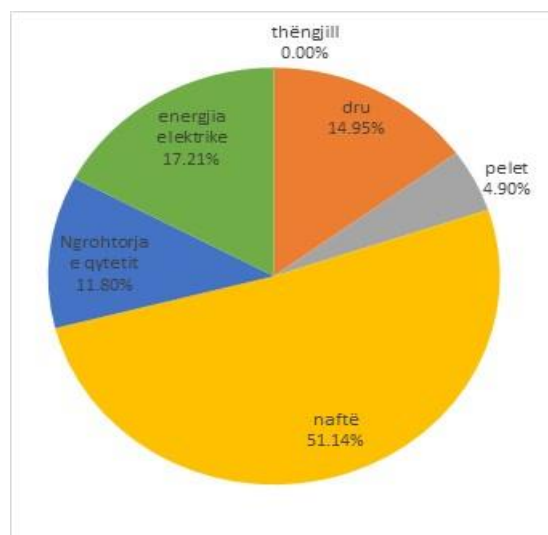

Figura 28: Konsumi i energjisë nga ndertesat e sektorit te arsimit (%)

4.1.3. KONSUMI I ENERGJISE NGA NDERTESAT E SHËNDETËSORE DHE TË MIRËQENIES SOCIALE

Konsumi i energjisë në qendrat e shëndetësive familjare mbulohet 24.00% nga energjia elektrike, 11.11% nga ngrohja e përqendruar, dru zjarri me 17.92% dhe 46.97% nga diezeli. Kjo analize është treguar në figurat 29-30 dhe tregon në mënyrë të qartë që ngrohja në pjesën më të madhe është prej sistemeve individuale në qendrat e shëndetësive familjare.

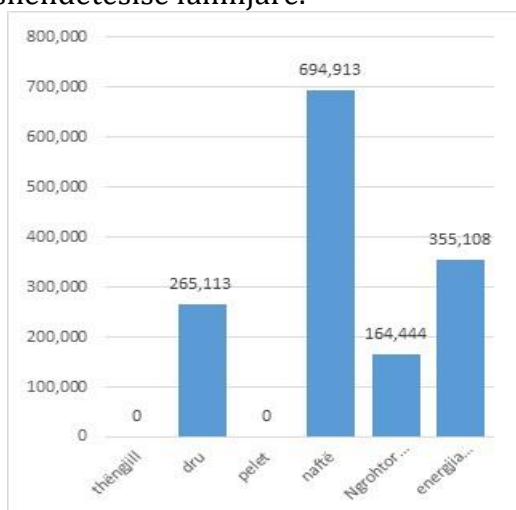

Figura 29: Konsumi i energjisë nga ndertesat e Shëndetësive Familjare në Prishtine (kWh/vit)

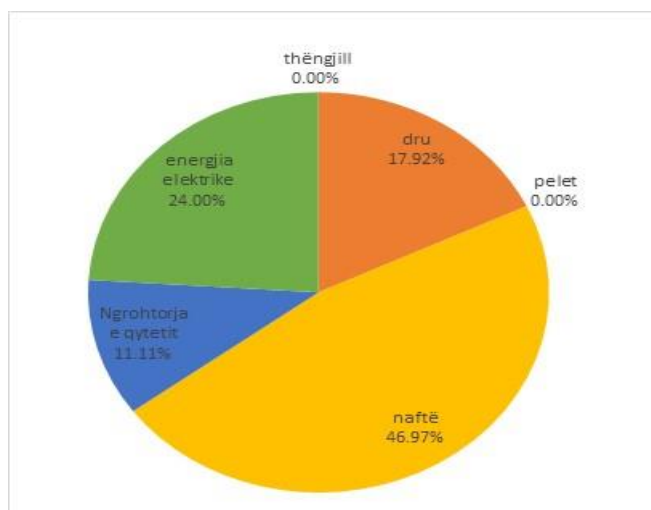

Figura 30: Konsumi i energjisë nga ndertesat e Shëndetësive Familjare në Prishtine (%)

4.1.4. KONSUMI I ENERGJISE NGA NDERTESAT PUBLIKE TE KULTURES, RINISË DHE SPORTIT

Konsumi i energjisë në bibliotekë (pjesë e ndërtesave të kulturës) mbulohet 36.09% nga energjia elektrike, 33.03% nga ngrohja e përqendruar dhe 30.88% nga diezeli. Kjo analize

është treguar në figurat 31-32 dhe tregon në mënyrë të qartë që ngrohja në pjesën më tëmadhe është prej sistemeve qendrore me diesel.

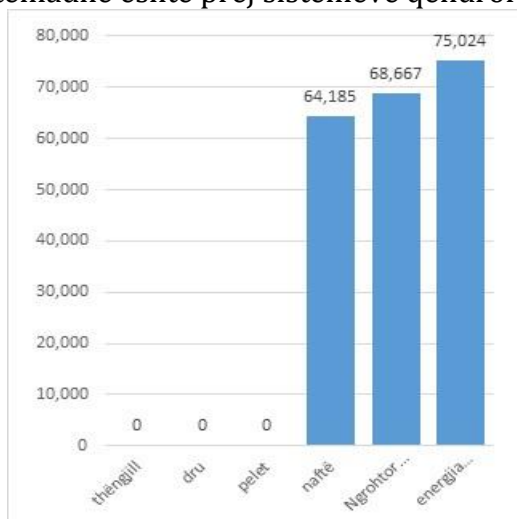

Figura 31: Konsumi i en. nga ndërtesat e bibliotekave në Prishtinë (kWh/vit)

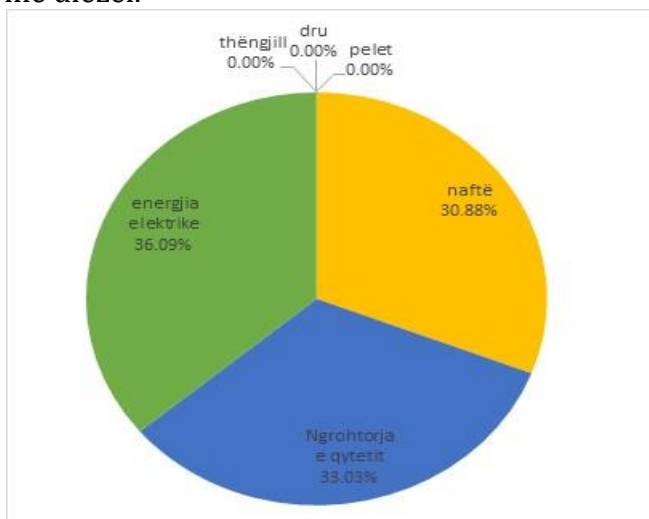

Figura 32: Konsumi i en. nga ndërtesat e bibliotekave në Prishtinë (%)

4.2. KONSUMI I ENERGJISE NGA NDRICIMIN PUBLIK TE RRUGEVE

Në Aneksin 6.3 është dhënë Lista e Rrugeve me Ndricimin Publik përkates si nga pikpamja e numri të llambave ashtu edhe përsa lidhet me kapacitetin mesatar të llambave për secilen rrugë. Konsumi total i energjisë elektrike për 10,746 pika ndricuese është i barabartë me 4.515 GWh si mesatare vjetore e tre viteve (2015-2017). Një analizë shumë më e detajuar jepet në sesionet pasuese të këtij raporti.

Në grafikun e paraqitur në figuren 33 vijim tregohet se janë 12 rrugë me ndricim publik me një konsum më të lartë se 50,000 kWh/km vit. Konsumi energjetik për këto rrugë shkon deri në 65,000 kWh/km vit dhe mundësia më e madhe ekziston që ky konsum është shumë më i lartë se ai që ndodh aktualisht dhe mund të ndodhë si pasojë e mos mbajtjes së shënimeve të konsumit të energjetik jo në mënyrë të saktë.

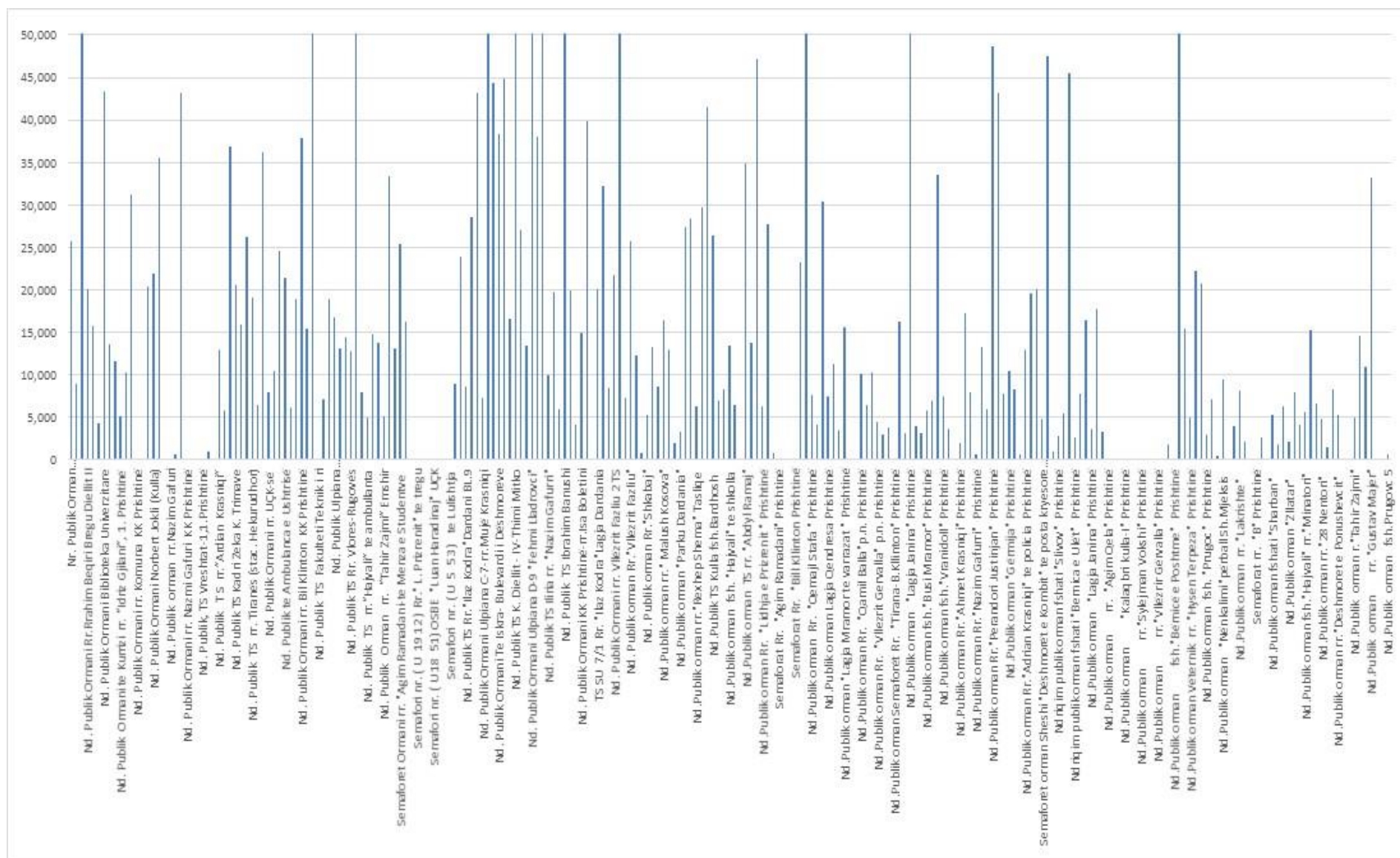

Figura 33: Krahasimi i ndricimit te rrugëve sipas treguesit të konsumit specifik të energjisë [kWh/km vit]

Kosumi specifik i energjise ne ndricimin e rrugeve është 15,605 kWhe/km. Energjia Elektrike e Konsumuar per cdo km rruge te ndricuar perfaqeson nje performance mesatare te larte, per shkak te perdorimit te llambave ineficente per pasoje potenciali i kursimit te energjise duke zevendesuar ndricuesit me teknologji LED do te jete 55-60%. Krahasimi i rrugeve ne baze te konsumit specifik te energjise se konsumuar per 1 km rruge jepet ne figuren 27 dhe nje analize me e detajuar per kete tregues per te gjitha rruget do te jepet ne sesionet ne vijim.

4.3. KONSUMI I ENERGJISE NGA NDERMARRJET PUBLIKE

4.3.1. KONSUMI I ENERGJISE NGA NDERMARRJET PUBLIKE TE FURNIZIMIT ME UJE DHE TE UJRAVE TE ZEZA

Historiku i Ujësjiellësit te Prishtines është ngushtë i lidhur me historikun e Prishtinës-kryeqytetit të Kosovës dhe vendbanimeve që gravitojnë afër kryeqendrës. Gjithmonë duhet të potencohet se pas luftës së Kosovës (1998-1999) kompania i është nënshtruar procesit të konsolidimit përkatësisht regjionalizimit ku tani shtrinë aktivitetin ne gjithe territorin e Kosovës qendrore. Në vitin 1969 fillon shfrytëzimi i liqenit akumulues të Badovcit për furnizimin e qytetit të Prishtinës dhe rrethinës me ujë të pishem. Nga vitet 1979 paralelisht me rritjen e zhvillimeve urbanistike në qytetin e Prishtinës dhe rrethinës fillon edhe rritja e kërkesave për ujë të pishem dhe largimin e ujërave të ndotura e çka arrihet të shtohen sasitë e ujit të pijes me burimin nga liqeni i Batllavës, burimeve nëntokësore në Fushë Kosovë dhe Obiliq për të investuar edhe në rrjetin shpërndarës të ujit të pishem dhe ujërave të zeza. Pas luftës së vitit 1998-99 Ujësjiellësi Rajonal “Batllava” i nënshtrohet një transformimi dhe konsolidimi regjional. Në vitin 2007 përfundimisht shndërrohet në shoqëri aksionare me emërtimin: Kompania Ujësjiellësi Rajonal “Prishtina”-shoqëria aksionare që përfshin ofrimin e shërbimeve në komunat; Prishtinë, Fushë Kosovë, Obiliq, Shtime, Lipjan, Podujevë, Glllogoc, Graçanicë dhe Vushtri.

Tanimë Kompania Ujësjiellësi Rajonal “Prishtina” është ndërmarrja më e madhe ujit në Kosovë. Shërbimet e ujit të pishem dhe ujërave të zeza u ofrohen rreth 40% të popullatës së Kosovës të kyçura në këto shërbime. Gjate vitit 2017 kompania, respektivisht drejtoria teknike ka arritur qe se bashku me stafin e sajë inxhinierik me te gjitha kapacitetet tjera teknike te realizoj dhe mbikëqyrë shume projekte te ndjeshme dhe projekte vitale ne te njëjtën kohe. Stafi inxhinierik i kompanisë përveç projekteve qe mbulon te gjitha nevojat e kompanisë, ne te njëjtën kohe ka udhëheq me grupet e implementimit për dy projektet me te mëdha te pas luftës ne sektorin e ujit, atë te nderimit te Impiantit te Trajtimit te Ujit te Pishem ne Shkabaj, dhe pjesën e Projektit Prishtina Faza II, me te gjitha kontratat dhe punimet duke përfshirë edhe rehabilitimin apo rikonstruktimin e Impiantit te trajtimit te Ujit te Pishem ne Badovc. Fale bashkëpunimit me Agjensionin për Zhvillim nga Shteti Slloven, kompania KRU Prishtina ka realizuar automatizimin dhe dozimin proporcional te klorit ne rezervuarët Mirëdita I dhe II, qe gjinden ne Velani. Ky projekt ka qene 40 % donacion nga agjencia Sllovene për Zhvillim dhe pjesën tjetër te projektit e ka realizuar kompania, duke përfshirë edhe dizajnimi, instalimin dhe automatizimin ne tërësi, dhe është përfunduar suksesshëm ne Janar te vitit 2017.

Gjate vitit 2017, po ashtu ne fillim te Marsit te vitit 2018 është bere përfundimi edhe i rikonstruktimit i tërësishëm te Impiantit te Trajtimit te Ujit te Pishem ne Badovc, si pjese e projektit Prishtina Faza II, qe ne vete si projekt ka përfshirë rehabilitimin dhe ndërrimin

e rrjetave të furnizimit me ujë për 3 lagje të Prishtinës (Dodona, Bregu i Diellit-Aktash dhe Muhaxhuret), pastaj ndërrimi i sistemit të kanalizimeve në Lagjen Dodona, ndërrimi i sistemit të furnizimit me Ujë në Fushe Kosove, tubacioni Magjistrat në Shkabaj-Obiliq, tubacioni magjistrat Miredite- Dodona, mbrojtja e burimeve ujore në Batllave, Badovc dhe Puset të Kroni, ndërrimi i tubacionit furnizues – magjistrat Liqeni i Badovcit deri në SP Badovc. Të gjitha materialet e aplikuar në ndërrim të rrjetave të ujit, janë materialet me cilësore me kualitetin më të lartë të kohës së sotme, të gjitha me nivel certifikimi Evropian dhe botëror.

Në të gjitha zonat ku janë ndërruar rrjetat e furnizimit me ujë në baze të monitorimit kemi ulje të humbjeve teknike dhe këto humbje tani në këtë zonë nuk kalojnë vlerën më 10 %. Vlen të përmendet që në kuadër të kësaj faze është bërë investimi edhe në ndërtimin e pusetave dhe ujëmatësve zonal, ku janë instaluar 16 ujëmatës zonal të profileve – diametrave të ndryshme, gjë që ka bërë të mundur që tani të monitorojmë këto 16 DMA zona së bashku me ekipet tona, me qëllim të eliminimit apo uljeve të humbjeve në masë sa më të madhe. Mbi të gjitha siç u përmend projekti më i rëndësishëm me të cilin në Mars të 2017-tës u përmbyll projekti Prishtina Faza II, është rehabilitimi i tërësishëm i Impiantit për trajtimin e ujit në Badovc, respektivisht ndërtimi i objektit të ri të filtrimit, dozimi, automatizimi, SCADA dhe i gjithë monitorimi. Me këtë projekt po ashtu janë rritur edhe kapacitetet e trajtimit në FPU Badovc, ku nga $Q=300$ l/s sa ishte kapaciteti i instaluar i viteve 60-ta tani mund të trajtohet ujë me kapacitet prej $Q=520-530$ l/s, duke ju falënderuar këtij projekti.

Sherbimet e furnizimit me ujë të pijshëm dhe ujërave të zeza sigurohen nga Kompania Ujësjellësi Rajonal “Prishtina”, e cila është në shërbim të të gjithë grupeve të klientëve në të të gjithë komunave të siper përmendura. Për shkak të përdorimit mbizotërues të rrjedhës së gravitetit, konsumi mesatar specifik i energjisë elektrike për furnizimin me ujë tek zona e shërbimeve komunale është i ulët me vlerë 0.15-0.2 kWh/m³.

Kompania e Kompania Ujësjellësi Rajonal “Prishtina” realizon edhe operimin e sistemit të mbledhjes së ujërave të zeza. Komuna, si pronar i Kompanisë së Ujësjellës-Kanalizimeve “Prishtina” kontrollon operimin, performancën dhe financimin e sektoreve të furnizimit me ujë dhe ujërave të zeza. Disa pjesë të të gjithë komunave të siperpërmendura kanë disa kolektore shumë të vjetër për ujrat e zeza, të cilët kanë një kapacitet prej 6,000 m² dhe që lidhin afërsisht 40,000 abonente të ujërave të zeza. Për shkak të gjendjes së keqe të sistemit dhe mungesës së një impianti për trajtimin e ujërave të zeza, këto ujra humbin në sistemin e kolektorit ndërsa pjesa e mbetur depozitohet në lumin Sitnica. Ndërtimi i një impianti për ujrat e zeza është emergjent. Komuna nuk ka mundur të sigurojë konsumin energjetike vjetor të ujesjellesit.

4.3.2. KONSUMI I ENERGJISË NGA MBLEDHJA E METJEVE URBANE

Rajoni i Prishtinës përbëhet nga 7 komuna: Prishtina, Podujeva, Obiliqi, Fushë-Kosova, Glogoci, Lipjani dhe Graçanica. Ai ka një sipërfaqe prej 2081 km², dhe në bazë të regjistrimit të popullsisë të vitit 2011, i ka 470 583 banorë. Rajoni i Prishtinës shërbehet nga KRM “Pastrimi”, me seli në Prishtinë, me 6 njësi në komunat e tjera. Podujeva i deponon mbeturinat komunale në deponinë komunale sanitare në Dumnicë. Glogoci e ka një stacion të transferit, i cili përdoret për t’i deponuar përkohësisht mbeturinat komunale, të cilat më pastaj transferohen në deponinë rajonale të Prishtinës (në Mirash), ashtu siç bëjnë të gjitha komunat e tjera në rajon.

Mbulimi me shërbime të mbledhjes së mbeturinave në rajonin e Prishtinës është rreth 54%. Fushë- Kosova e ka shkallën më të mirë të mbulimit prej 87.3% (8426 klientë të shërbyer), ndërsa, nëse konsiderojmë se në Podujevë një kompani private ofron shërbime në 46 nga 74 vendbanime, atëherë Lipjani e ka shkallën më të ulët të mbulimit në rajon prej 37.2% (3943 klientë të shërbyer). Shkalla e arkëtimit është relativisht e lartë 85.9%, më e larta në Komunën e Prishtinës, 91.5%, ndërsa më e ulëta në Graçanicë, 38.6%. 360 deponi ilegale janë identifikuar në anketën e vitit 2017. Prishtina dhe Lipjani janë komunat më të ndotura në rajon me ~ 0.30 deponi ilegale për km². Komuna nuk ka mundur të siguroj konsumin energjetike vjetor të mbledhjes së mbetjeve urbane.

4.4. KONSUMI I ENERGJISE NGA SEKTORI BUJQESISE

Ekonomia ka qene dhe do te mbetet per shume vite e dominuar nga aktiviteti bujqesor ne Kosove. Pesha specifike e rritjes se Prodhimit te Brendshem Bruto (GDP) nga sektori i bujqesise ishte 26-32% per te gjithë periudhen 1999-2017. Megjithate, rritja e te ardhurave nga prodhimi i bimeve, blegtoria, agro-industria, pyjet, mbetet nje alternative kryesore per zhvillimin ekonomik dhe social te vendit. Zhvillimi i sektorit te bujqesise kushtezohet nga shume faktore, ku me te rendesishmit jane:

- Fermat me madhesi minimale dhe shume te fragmentizuara,
- Problemet lidhur me pronesine mbi token bujqesore,
- Çmime te larta te inputeve dhe nje sistem i paorganizuar dhe jo-efektiv i prodhimit dhe shperndarjes se produkteve bujqesore,
- Mungesa apo pamjaftueshmeria e kreditimit te bujqesise,
- Mungesa apo pamjaftueshmeria e mekanikes bujqesore.

Per te bere te mundur parashikimin e nevojave energjitike per kete sektor, ky i fundit është duhet te konsiderohet i perbere nga 3 nensektore, te cilet jane: Bujqesia, Blegtoria, Pyjet. Vlera e shtuar nga sektori bujqesor, se bashku me intensitetet energjitike, duhet te perdoret si treguesit baze per parashikimin e kerkesave energjitike per te ardhmen.

Bujqesia, si nensektor ne Komunen e Prishtines, do te kete kerkesen me te madhe per Energji dhe lendet djegese dominuese ne kete sektor jane dizeli me 70-80%. Gjithashtu, ne kete figure vihet re se nje rritje deri ne vitin 2030 do te kete edhe konsumi i energjise elektrike, megjithese ze nje perqindje te vogel ne totalin e lendeve energjitike. Kjo do te vije me shume si rezultat i modernizimit te sistemeve te ujitjes dhe modernizimit te stallave te blektorise. Komuna nuk ka mund te siguroj konsumin energjetike vjetor nga aktivitetet e fermave bujqesore dhe blektorale.

4.5. KONSUMI I ENERGJISE NGA SEKTORI TRANSPORTIT

4.5.1. STOKU I TRANSPORTIT TE KOMUNES

Sektori i transportit ne kete sesion eshte analizuar per dy grupe te sektorit te transportit: 1) transportin nga flota komunale e automjeteve qe eshte e lidhur drejt per drejt me shpenzimet komunale – ky grup do te analizohet ne detaje nga ana sasiore ne kete sesion; 2) sektorin e transportit ne pergjithesi ne komune – ky grup do te analizohet nga ana cilesore meqenese komuna ka nje ndikim te vogel ne shpenzimet e ketij grupi.

Konsulentet ne bashkepunim me GIZ dhe Menaxherin Komunal te energjise arriten te siguronin te dhenat per stokun e flotes komunale e automjeteve. Ne figuren 34 eshte dhene numri i kilometrave te pershkruar cdo muaj flota komunale e automjeteve. Ndersa ne figurat 35-36 eshte dhene konsumi mujor i karburanteve dhe shpenzimet mujore per te gjithë floten komunale e automjeteve.

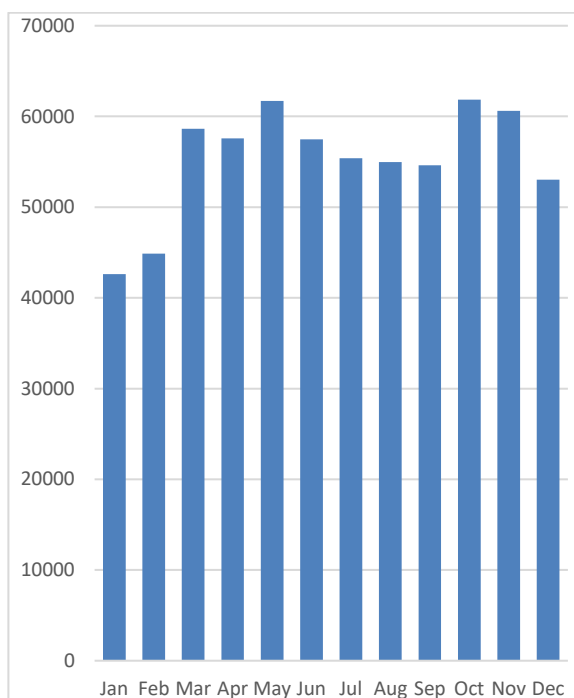

Figura 34: Numri i kilometrave te pershkruar cdo muaj flota komunale e automjeteve (km/muaj)

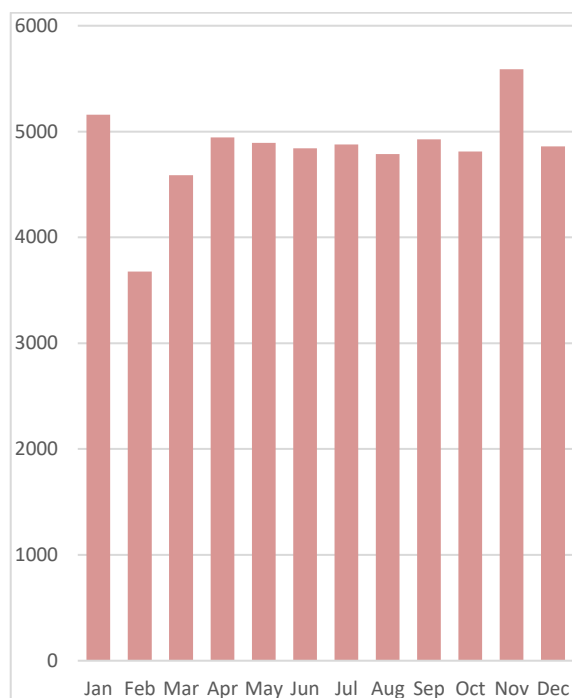

Figura 35: Konsumi mujor i karburanteve nga flota komunale e automjeteve (litra/muaj)

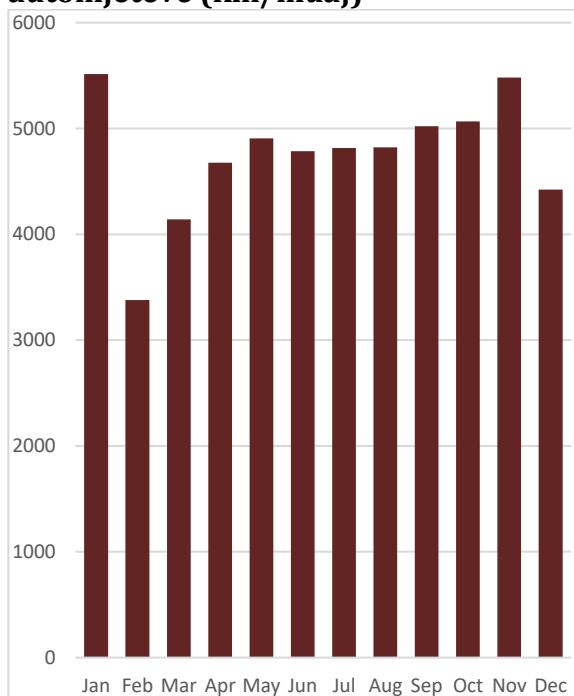

Figura 36: Shpenzimet mujore flota komunale e automjeteve (km/muaj)

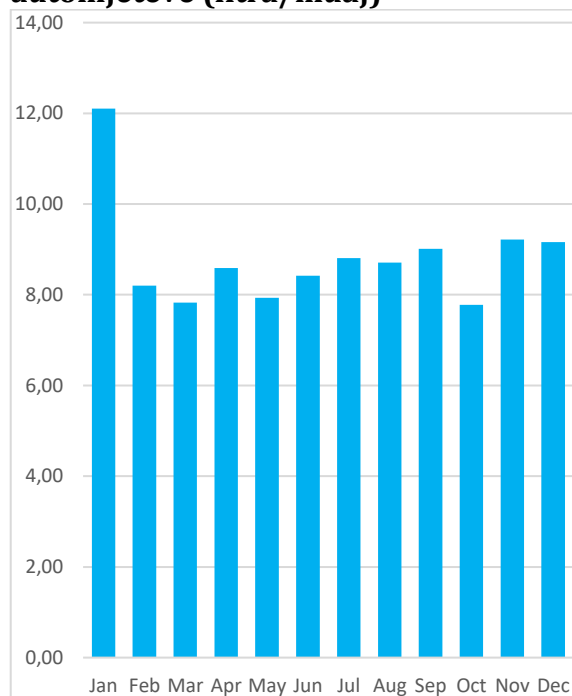

Figura 37: Konsumi specifik i karburanteve nga flota komunale e automjeteve (litra/100 km)

Konsulentet kane llogaritur konsumin specifik te konsumit te lendes djegese per 100 km (figura 37) te pershkruar si mestare mujore e flotes komunale e automjeteve. Analiza e vlerave tregon se ky tregues varion nga vlere maksimale 12.10 litra/100 km ne 7.78 litra/100 km. Analiza tregon ne menyre te qarte se konsumet specifike jane shume te larta dhe nje manaxhim me i mire sjell kursime te rendesishme te energjise ne floten komunale te automjeteve. Nepermjet manaxhimit me te mire te mire te mjeteve te flotes se automjeteve me nje skedulim shume me te mire te programit te levizjes mund te arrihet qe i gjithë stoku mund te reduktoje konsumin specifik nga cfaredo vlere mujore ne vleren minimale prej 7.78 litra/100 km te arritur ne muajin Tetor 2018. Bazuar ne kete koncept eshte ndertuar skenari i EE (figura 38) nepermjet nje manaxhimi me te mire te skedulimit te levizjes se stafit te drejtorive te ndryshme per realizimin e detyrave ditore.

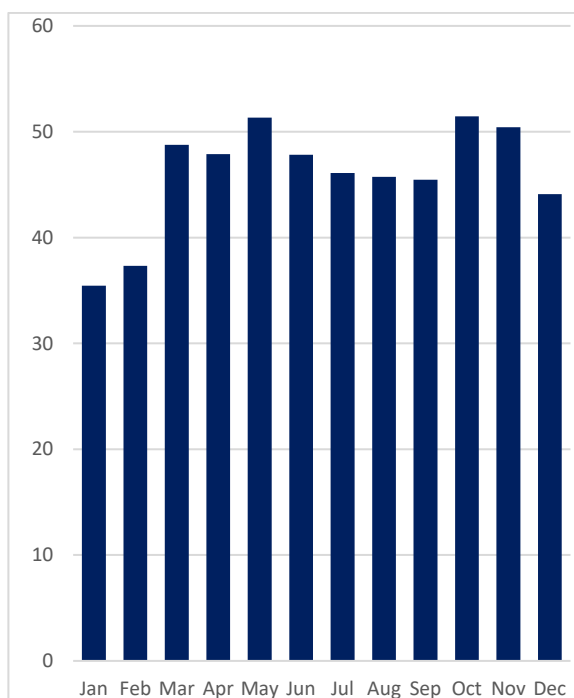

Figura 38: Llogaritja e nevojave energjetike per cdo muaj per skenarin e EE (MWh/muaj)

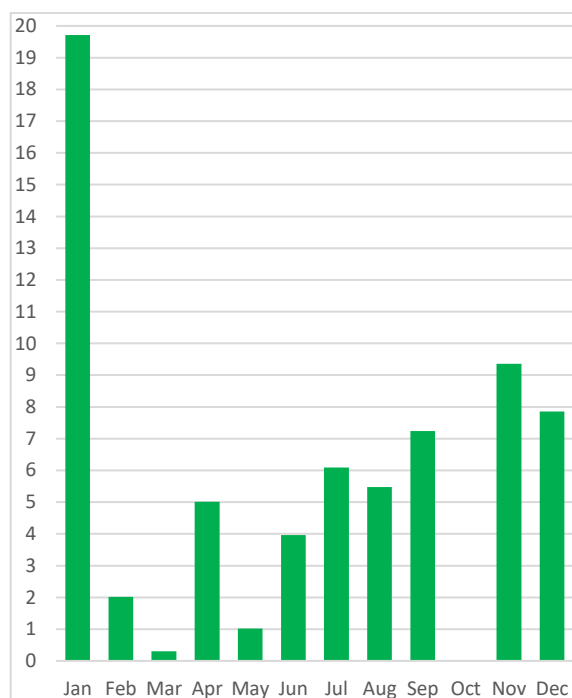

Figura 39: Llogaritja e kursimeve energjetike per cdo muaj per skenarin e EE (MWh/muaj)

Analiza e mesiperme tregon ne menyre te qarte vetem si rezultat manaxhimi me te mire mund te arrihet nje kursim 68.06 MWh/vit afersisht i barabarte me 10.97% (figura 39).

Në vitin 2017, në Kosovë janë të regjistruara 334,440 mjete motorike dhe jomotorike, ku prej tyre 18,559 janë vetura nën 3.5 ton, ose 4.64 për qind më shumë sesa në vitin 2016, në këtë vit ishin regjistruar 260,291 vetura. Kështu thuhet nga të dhënat e prezantuara nga Agjencia e Statistikave të Kosovës (ASK) në raportin 'Statistikat e Transportit dhe Telekomunikacionit, tremujori i katërt 2017', me të dhëna mbi transportin ajror, hekurudhor dhe postë telekomunikimin. Sipas ASK-së, në territorin e Kosovës ka 2 mijë e 43 kilometër rrugë, prej tyre 64 për qind janë rrugë rajonale, 31 për qind janë nacionale, ndërsa 5 për qind janë autoudhë. Stoku i makinave te transportit rrugor ne Prishtine është afersisht 68500 makina dhe nga keto rreth 12900 jane vetura.

Transporti ne Kosove ne pergjithesi dhe Prishtine ne vecanti filloi te zhvillohet me ritme te shpejta pas viteve '50, ku pervec shtimit sasior te mjeteve te transportit rrugor, u zhvilluan infrastrukturat dhe aftesite transportuese te mjeteve rrugore, hekurudhore,

duke krijuar struktura të plota të transportit në teresi. Sektori i Transportit zë një vend të rëndësishëm në konsumin e burimeve energjetike. Rritja e theksuar e numrit të mjeteve pas vitit 1999, vecanerisht në transportin rrugor, u shoqërua me një ngritje të aktivitetit të transportit dhe një rritje të dukshme të konsumit të lendeve energjetike, kryesisht dizelit dhe benzines. Në përlogaritjen e nevojave energjetike për të ardhmen, ky sektor është ndarë në dy nënsektore: transportin e mallrave dhe atë të udhëtarëve.

Gjithashtu edhe transporti i udhëtarëve ka njohur vazhdimisht rritje, sidomos pas vitit 1999. Kjo i dedikohet sidomos përdorimit të automjeteve private dhe lëvizjes së qytetarëve (sidomos emigrantëve) jashtë shtetit. Gjithashtu, duhet theksuar se peshën kryesore në të dy llojet e transportit e mban transporti rrugor. Gjithashtu, duhet theksuar se nga ana e Ministrisë së Transportit janë përpiluar tregues të tjera shumë të rëndësishëm si faktore përcaktues, si konsumet e karburanteve për çdo lloj transporti, dhe stoku i mjeteve të transportit rrugor dhe ajror.

4.5.2. TRANSPORTI PUBLIK

Rritja e cilësisë dhe efikasitetit të sistemeve të transportit urban është kritik për të inkurajuar individët që të kalojnë nga makinat personale në transportin urban. Transporti urban është një formë udhëtimi e ofruar në vend për t'ua mundësuar më shumë njerëzve të udhëtojnë së bashku përgjatë rrugëve të caktuara.

Një prej problemeve më të theksuara në Prishtinë është trafiku dhe meqënëse prioriteti i një qytetit duhet të jetë gjithmonë qytetari duhet marrë parasyshë reformimin e trafikut urban në Prishtinë. Qytetet me popullsi më të madhe, siç është Prishtina në Kosovë, e ndjejnë më shumë ndikimin e emetimit nga automjetet, gjë që me rritjen e klasës së mesme dhe me rritjen e numrit të makinave personale çon drejt ndotjes masive. E vetmja mënyrë për të ndryshuar këtë prirje është miratimi i transportit urban.

Autobusët duhet të kenë: firmën (respektivisht emërtimin e transportuesit) në pjesën anësore; numrin e linjës me kohën e nisjes dhe kohën e arritjes, ose intervalin e lëvizjes në stacionin e fundit orarin e udhëtimit dhe çmimin e transportit (të vendosura në vend të dukshëm) dhe mbishkrimin për ndalimin e pirjes së duhanit.

Që nga 20 shkurti, 2017 në Prishtinë janë lëshuar për qarkullim 51 autobusa të rinj të kompanisë Iveco bazuar në mbështetjen financiare të EBRD. Këta autobusë po përdoren për trafikun urban dhe janë të standardit Euro 6. Kanë ngjyrë të verdhë dhe janë të ulët për nga konstrukti. Konstrukti i tyre mundeson që ata të shfrytëzohen lehtësisht edhe nga personat me nevojë të veçanta. Disa nga avantazhet e përdorimit të transportit publik:

- Redukton koston e transportit për qytetarët;
- Reduktimi i mbingarkesës në rrugët e Prishtinës;
- Përmirëson produktivitetin;
- Prandalon smogun në qytet;
- Parandalon ngrohjen globale;
- Siguron një ekosistem më të pastër.

Nëse e krahasojmë me qytetet e tjera evropiane në Vjenë ka 698 makina/1000 banorë dhe në Shtutgart 889 makina/1000 banorë. Zhvillimi më i mirë ekonomik dhe duke pasur parasysh pozitën e favorshme gjeografike që ka Prishtina ky tregues mund të arrijë në 380 makina/1000 banorë deri në vitin 2030. Komuna e Prishtinës krahas implementimit të

transportit urban, njëkohësisht është duke bërë analiza më qëllim të gjetjes së opsioneve më të efektshme të transportit për infrastrukturën rrugore ekzistuese, dhe njëri nga opsionet mund të jetë aplikimi më i madh i lëvizjes njëdrejtimshme në një pjesë të konsiderueshme të rrugëve në zonën urbane.

Për shkak të rëndësisë së madhe, ky shërbim i vecantë ka filluar të kryhet në mënyrë të organizuar nga Komuna e Prishtinës që nga data 01.04.1976 e këtij kur "Trafiku Urban" u themelua si Ndërrmarje – Publike Komunale (NPK "Trafiku Urban"). Ky organizim është ndërmarrë me qëllim që qytetarëve tu ofrohet transporti i organizuar, të jetë më i sigurtë, më i lirë dhe që nuk do të jetë faktor rëndues i transportit publik në rrugët e qytetit. Bazuar në ndryshimin dhe plotësimin e ligjit nr. 04/L-111 të datës 20.04.2012 të Ligjit mbi Ndërrmarrjet Publike Komunale me nr. 03/L-087 "Trafiku Urban" është regjistruar si Ndërrmarrje Publike Komunale SHA në Prishtinë.

Në Prishtinë, Transporti Urban publik mbulon vetëm dy linja, linjën 4 dhe 3A, ndërsa linjat e tjera mbulohen nga operatorë privat. Detyrë e komunës është koordinimi dhe rregullimi i transportit urban për udhëtarët që transporti me autobus dhe taksi të jetë sa më i lehtë. Sipas statistikave, deri në vitin 2018 kanë qenë funksionale 23 linja urbane dhe 29 linja urbano-periferike. Mjetet transportuese që shfrytëzohen për transport urban janë: autobusët dhe minibusët, ku 13 linja operohen me autobuse që gjithsej janë 100 autobuse dhe në 16 minibusë që janë gjithsej 52 minibusë.

5. ANALIZA E POTENCIALIT TË EE SIPAS SEKTORËVE

5.1. SEKTORI I SHËRBIMEVE

5.1.1. NDËRTESAT PUBLIKE

Stoku ekzistues i ndertesave publike është ndertuar ndermjet viteve 1944 dhe 2018 dhe pjesa dermuese midis viteve 1960-1980 dhe pas vitit 1999. Ndertesat ne pjesen dermuese te tyre shfaqin humbje te medha te energjise nepermjet mbeshtjelljes se tyre dhe dritareve me me dy xhama dhe ne disa raste edhe me nje tek-xham, duke kerkuar keshtu nje sasi te madhe energjie te shpenzuar per ngrohjen e hapësirave.

Furnizimi me ngrohje është i mjaftueshem per te siguruar nje ngrohje por ne disa raste esthe jo sipas kushteve te komfortit duke mos garantuar nje temperature prej 20 °C. Temperaturat e dhomave te raportuara gjate dimrit jane 10-14°C ndersa korridoret zakonisht pothuajse ne disa ndertesa ngrohen fare.

Ne gjendjen aktuale, shume ndertesa nuk ofrojne parametrat e operimit sipas normave dhe standarteve per shkak te humbjeve te medha termike te ndertesave. Me ane te buxhetit lokal, ne disa shkolla jane zbatuar disa masa te rinovimit nga pikpamja e EE. Uji i ngrohje kerkohet vetem nga kopshtet dhe prodhohet me boliere elektrik. Komuna operon mirembajtjen e te gjithe stokut te ndertesave publike, per te ruajtur kushtet normale te strukturave dhe performances se shkollave dhe kopshteve ne kushtet te nje operimi normal. Gjateurvejimit te te gjithe ndertesave jane konstatuar keto perfundime:

Instalimet e ngrohjes;

- Sistemet e ngrohjes qendrore;
 - Radiatoret;
 - Dhomat e kaldajave;
 - Komponentet e tjere te ngrohjes qendrore (valvulat, tubat, pompat etj.);
- Sistemet per uje te ngrohte;

Instalimet elektrike;

- Sistemet e ndricimit;
- Shperndarja elektrike dhe sistemet e mbrojtjes;
- Ngrohesis elektrik te llojeve te ndryshme;
- Kaldajat e ujit sanitar;
- Pompat e riqarkullimit elektrik;
- Pajisjet IT (Teknologjia e Informacionit);
- Pajisjet e tjera elektrike.

Pas rishikimit të plotë të dokumentacionit të inxhinieringut dhe ndërtimit të të gjithë ndërtesave publike, u hartuan në detaje pyetsori sipas EMASOFT-it, si dhe dokumentacionit të operimit dhe menaxhimit, u shqyrtuan proceset me konsum të lartë energjie të gjithë ndërtesave publike për këtë komunë. Inspektimi u fokusua në këto çështje kyce:

- Zarfi Mbështjelles i Ndërtesave (përfshire izolimet e mureve te jashtme në se ekzistojne apo jo, izolimet e kulmeve/tarracave në se ekzistojnëapo jo, izolimet e mureve të jashtme në se ekzistojne apo jo, izolimet e dyshemeve në se ekzistojne apo jo, llojet e dritareve, llojeve e dyerve te jashtme, etj.);
- Sistemet e Ventilimeve (nëse ekzistojne, nëse jo duhet të përshkruhen pasojat e mungesës të tij);
- Sistemet e Ndricimit (përfshire intensitetin e ndricimit, eficencën e përdorimit dhe kontrollin);
- Karakteristikat e përgjithshme të sistemeve elektrike;
- Operimi i sistemeve në ndërtesa (përfshire sistemet e ngrohjeve/ftohjeve);
- Sistemet e Ngrohjes/Ftohjes: karakteristikat e përgjithshme (lloji i lëndës djegëse, numri i njëësive të operimit, koeficienti i performancës etj.)
- Muret në disa ndërtesa publike nuk janë të termoizoluar dhe shpesh suvaja është e plasaritur në disa vende.
- Catite/kulmet e ndërtesave përbëhen nga catia e me tjegulla në shumicën dërmuese të rasteve. Catite/kulmet e ndërtesave nuk kanë termoizolim në një pjesë të madhe të ndërtesave. Performanca energjetike e catisë është në kushte jo të mira termike pasi një pjese e tyre kanë edhe rrjedhje te vogla;
- Dritaret: Në këto ndërtesa janë instaluar disa lloje dritaresh. Instalimi dhe performanca energjetike e dritareve janë në kushte mesatare; Ne kemi krijimin e lagështisë në pjesë e dritareve për shkak të mos izolimit dhe krijimit të urave termike;

Dëmtime lagështie kanë ndodhur brenda disa ndërtesave për shkak të arsyeve të mëposhtëme:

- Uji si kondensim në hapësirat e brendshme të ndërtesave;
- Tualetet kanë ventilim natyror dhe për shkak të mos izolimit ne kemi krijimin e lageshtise;
- Sistemet e shkarkimit të ujërave të zeza në shumë ndërtesa është i vjeter dhe

- nevojiten instalime të reja;
- Sistemet e ujit sanitar nuk janë në gjendje të mire, kështu që duhet të bëhen instalime të reja në shumicën dërmuese të ndërtesave;
- Sistemet elektrik dhe ato të ndricimit janë në gjendje mesatare. Intensiteti i ndricimit nuk përmbush normat në shumë ndërtesa në disa orë të vitit ka ndërpreje të furnizimit me energji elektrike. Komuna përpiqet nëpërmjet gjeneratorëve të plotësojë kërkesen – por kjo është me konsto shumë të lartë për komunën.
- Sistemet e ngrohjes/ftohjes janë në gjendje mesatare përse lidhet me nivelin e efikasitetit të energjisë, me kalidat qendrore, me ngrohësa elektrik dhe me disa soba druri individuale me dru zjarri.

Ekziston një kërkesë për rritjen e komfortit të brendshëm të hapësirave në lidhje me temperaturën, ndricimin dhe sigurinë. Për më tepër, nevojitet të kryhen përmirësime në strukturën e shumë ndërtesave në përgjithësi dhe në cati nëvecanti për të rritur jetëgjatësinë e ndërtesës. Ekziston një nevojë normale për përmirësimin e stokut të ndërtesave publike të komunës, nëpërmjet futjes së masave të efikasitetit të energjisë që vijnë si nga pikëpamja e kërkesës ashtu edhe nga pikëpamja e furnizimit:

1. Termoizolimi i mureve të jashtme për ato ndërtesa që ne nuk e kanë pse që e kanë me një shtresë shumë të hollë ose të vjetëruar;
2. Termoizolimi i catisë/tarracave për ato ndërtesa që ne nuk e kanë pse që e kanë me një shtresë shumë të hollë ose të vjetëruar;
3. Instalimi i dritareve me dopio/tre xhama dhe dyerve të jashtme shumë efikasente për ato ndërtesa që i kanë të vjetëruara;
4. Instalimi i sistemeve të ngrohjes qendrore me pelletë
5. Instalimi i valvulave termostatike
6. Instalimi i paneleve diellore për ujë të ngrohtë
7. Instalimi i sistemeve të kombinuara të sistemeve qendrore për ngrohje me panele diellore
8. Instalimi i paneleve diellore fotovoltaike
9. Instalimi i sistemeve efikasente të ventilimit
10. Instalimi i sistemeve efikasente të ftohjes së hapësirave
11. Instalimi i sistemeve efikasente të gatimit
12. Instalimi i pajisjeve elektroshtepiake me A++; etj.

5.1.2. NDRICIMI PUBLIK I RRUGEVE

Detyra për operimin dhe mirëmbajtjen e ndricimit të jashtëm në Komune kryhet nga kompanitë private të kontraktuara nga Komuna e Prishtinës. Në rastet kur raportohen keq-funksionime të llambave ndërmarrja kryen riparime vetëm me dy-tre kamion ashensor dhe zëvendësojnë llambat e djegura ose bëjnë riparimin e pajisjeve të ndryshme nëse kanë nevojë. Vlen të theksohet se Komuna e Prishtinës ka kryer një numër të madh investimesh për ndricimin e rrugëve të fasadave të shumë ndërtesave të qytetit. Në tabelën 6 që vijon jepen disa nga rehabilitimet rrënjësore të bera nga Komuna në pesë vitet e fundit.

Tabela 6: Disa nga rruget ne te cilat është nderhyre per permiresimin e ndricimit ne Komunen e Prishtines

1. Perandori Justinian	51. Llukar
2. Radovan Zogoviq (Lorenc Antoni)	52. Ulpiana Veternik
3. Sejdi Kryeziu	53. Llukar
4. Nazmi Mustafa (E vjetra-Mbreti Zogu I)	54. Banesat e Bardha
5. Mujo Ulqinaku	55. Ndue Përlleshi
6. Pashko Vasa	56. Hajvali
7. Harmonia (E vjetra-Jonuz Zejnullahu)J.V.Han	57. Bardhosh
8. Demokracia	58. Matiqan Bimi
9. Aziz Zhilivoda	59. Berrnicë e poshtme
10. Perandori Dioklecian	60. Bardhosh
11. Gani Demolli	61. Hajvali
12. Çajkovski	62. Shaqir Ingrishta –njëpjesë
13. Janina	63. Veli Vraniqi
14. Skënder Luarasi (E vjetra-Kadri Zeka)	64. Llukar –vazhdim
15. Shefki Desivojca	65. Stambolli 3 rrugica
16. Hisen Arifi	66. Bajram Bahtiri
17. Ibrahim Fehmiu	67. Sylejman Jashari
18. Nesibe Zhuri	68. Llapi
19. N.Syla-Përball	69. Antigona Fazliu
20. Riza Dani	70. Adem Gllavica
21. Kuvendi i Arbërit	71. Sejfullah Malëshova
22. Gryka e Llapushnikut	72. Dhora Leka
23. Rifat Kukaj	73. Gjerasim Qiriazhi
24. Ludvik Van Betoven	74. Luan Qelaj
25. Perball rr.Vëllezërit Fazliu (Union)	75. Lagja Qëndresa
26. rr.Perball Zjarrëfiksëve tek rr.Vëllezërit Fazliu	76. rr.Muharrem Fejza -150W
27. Kapiten Hysni Rudi	77. rr.Mon Balaj-150W
28. Besnik Restelica	78. rr.Fatime Sokoli-150W
29. Shemsi Haziri	79. Fshati Prugofc
30. rr. tek Barnatore Adonisi-rr.Vëllezërit Fazliu	80. Eshref Ademi
31. Elena Gjika	81. Follorina Hajvali
32. Bedri Gjini	82. Fitim Duraku
33. Zenel Bajraktari	83. Shemsi Haziri
34. Fitush Kukaj	84. Abdyl Rexha
35. Aleksandër Mojsiu	85. Bardhosh
36. Aleksandër Xhuvani	86. Parku Taukbashqe
37. Isa Havolli	87. Ramë Gajtani
38. Thethi	88. Parkingu-Vojë Kushi
39. Naum Veqilhargji	89. Parkingu-Mbrapa Zahir Pajazitit1
40. Dëshmorët e Prapashticës	90. Bërrnicë e Epërme
41. Veternik	91. Fshati Mramor-Lagja Spajovit
42. Kamer Loshi	92. Fshati Lebanë e Poshtme
43. Lagja e Berisheve	93. Metush Krasniqi
44. Haxhi Zeka -Kolovice	94. Shandor Petëfi
45. Ismet Asllani	95. Anton Santori
46. Sabri Preveza	96. Perball Komunës së Vjetër
47. Mati I-1	97. Lec Gradica
48. Mati I-2;	98. Sheshi i Arbërit
49. Bedri Pejani	99. Jani Veto
50. Malush Kosova	100. Malush Miriqi

Kompanitë private realizojnë shërbimin e ndricimit publik rrugor në Komunën e Prishtinës. Sasia totale e energjise elektrike te konsumuar mesatarisht ne tre vitet ne 2015-2016-2017 ishte 4,515,061 kWh. Kostot vjetore te energjise elektrike per kete sektor arrijne vleren afersisht te barabarte me 370,000 Euro per vit. Gjatesia totale e rrugeve arrijne ne 289 km me numer total llambash prej 10,746, nga te cilat rreth 60-70% jane te ndricuara plotesisht ose pjeserisht. Aktualisht, jane instaluar 10,746 pika ndricimi. Kapaciteti mesatar i pikave te ndricimi është 109 W. Numri sipas kategorive te llambave te ndricimit rrugor është dhene ne figurat 40-41. Kapaciteti mesatar sipas kategorive te llambave te ndricimit rrugor (i shprehur ne W) është dhene ne figurat 42-43. Kapaciteti total sipas kategorive te llambave te ndricimit rrugor është dhene ne figurat 44-45.

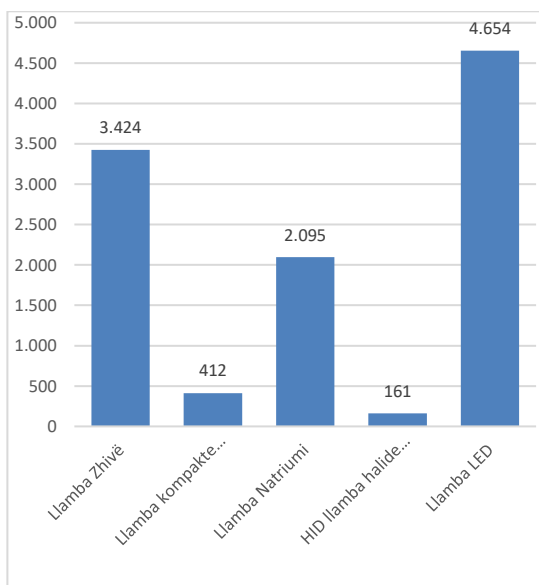

Figura 40: Numri sipas kategorive të llambave të ndricimit rrugor

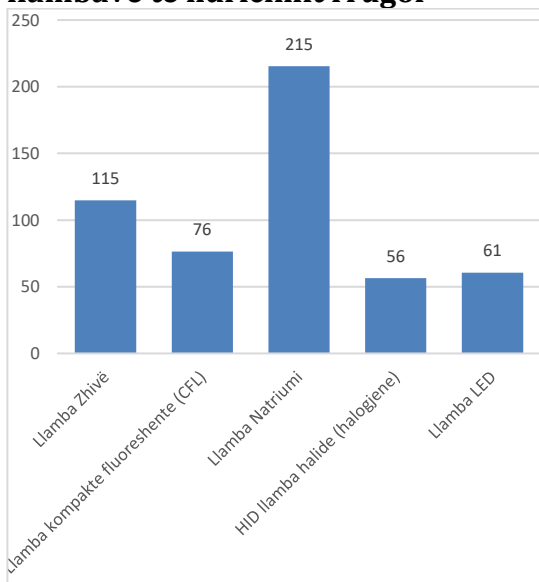

Figura 42: Kapaciteti mesatar sipas kategorive te llambave te ndricimit rrugor (W)

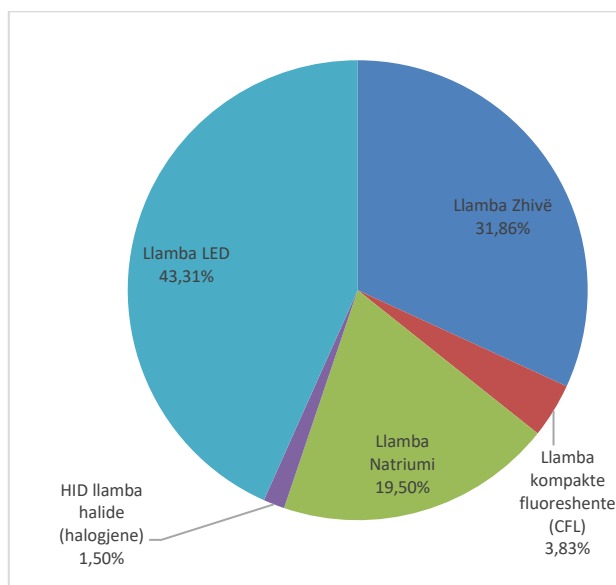

Figura 41: Numri sipas kategorive të llambave të ndricimit rrugor (ne %)

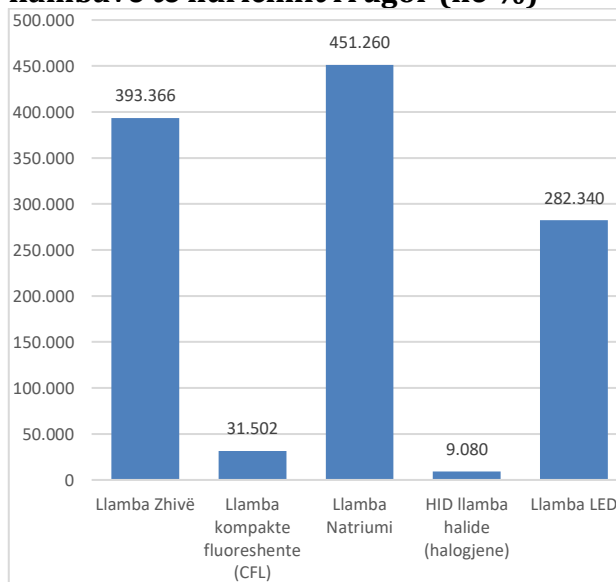

Figura 43: Kapaciteti total sipas kategorive te llambave te ndricimit rrugor (W)

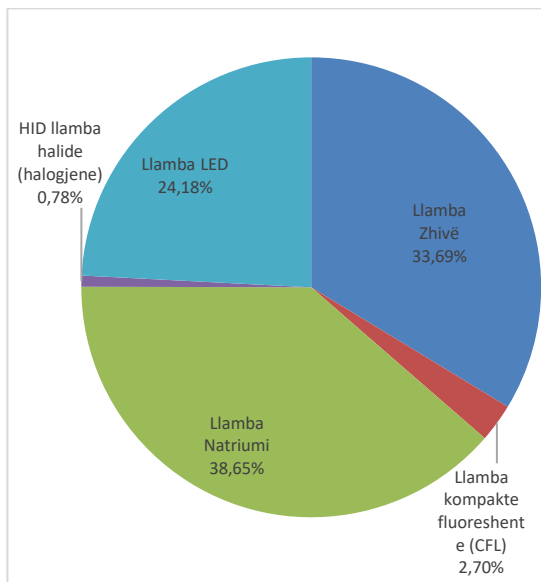

Figura 44: Kapaciteti total sipas kategorive te llambave te ndricimit rrugor (%)

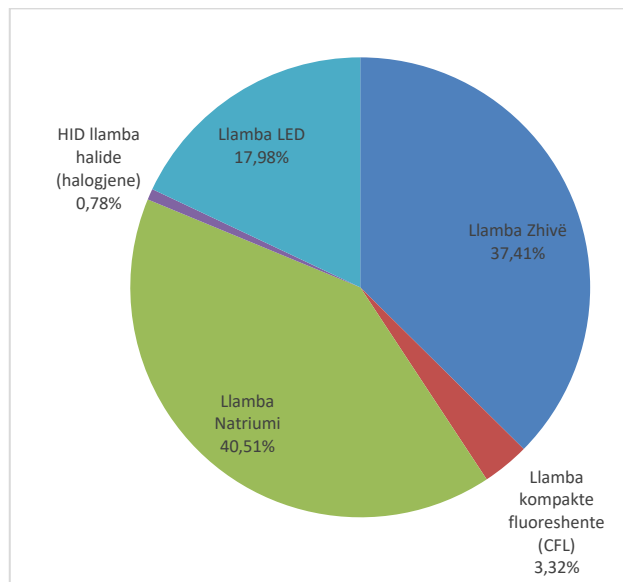

Figura 45: Energjia vjetore e konsumuar sipas kategorive te llambave te ndricimit rrugor (%)

Aktualisht, 31.86% e llambave te instaluar jane llamba konvencionale prej merkuri, jo-eficiente dhe me nje kapacitet prej 115 W. 15% e llambave jane me presion te larte Natriumi dhe ky grup dominohet nga llamba me kapacitet 210W. 3.83% jane llamba kompakte fluoreshente prej te cilave aplikohen kryesisht llambat 25-40 W. 43.31% e ndricuesve te rruges jane teknologji LED dhe duhet theksuar se Komuna e Prishtines ka bere nje pune shume te mire dhe vazhdo te bej ne drejtim te vendosjes te llambave LED ne cdo rruge. Kapaciteti i ndricuesve LED me aftesi per reduktim te ndricimit është 55-150 W.

Frekuenca e zëvendësimit të llambave konvencionale me presion të lartë prej merkuri dhe llambave CFL është shumë e lartë (cdo vit ose cdo dy vjet). Për llambat me natrium, zëvendësimi kërkohet të kryhet cdo 3 ose 4 vjet. Llambat e rrugëve të instaluar aktualisht janë pjesërisht llamba të vjetra, e cila e bën të vështirë zëvendësimin e tyre të thjeshtë me teknologji LED. Për më tepër, shpërndarja e dritës në mënyre sinjifikative dhe kjo mund të cojë në zona të zeza (të pandricuara) në sipërfaqen e rruges. Orët mesatare të operimit të tyre vjetor arrijnë në 4015 orë për vit. Energjia elektrike për ndricim rrugor (SL) sigurohet nga një furnizues energjie lokal me nivel voltazhi 220 V me të njejtin rrjet shpërndarjeje si klientet rezidencial. Për cdo rruge ose segment te percaktuar ekziston njëkabineti ndricimi i cili është instaluar per matjen e energjisë. Kontrolli i operimit të tyre realizohet me anë të nje orë astronomike bashkë me një qelizë fotovoltaike.

Në disa llamba me presion të lartë prej Natriumi (150 W/250W), llambat ishin shkëmbyer me CFL (80W ose me pak) për të reduktuar konsumin e energjisë elektrike, por ato kanë sjellë një nivel të dobët ndricimi dhe kosto të larta mirëmbajtjeje (llambat digjen me shpejt). Ne pjesen e vjetër te qytetit, ne ndricuesit te cilet ishin dizenuar per llambat me presion të lartë prej merkuri 125 W, ato aktualisht janë zëvendësuar me llambaCFLs 30-40W, të cilat gjithashtu kanë sjellë një nivel të dobët ndricimi. Zakonisht shtyllat e ndricimit janë 8 metra te gjata. Distanca ndërmjet shtyllave (e rruget kryesore) është e barabartë me 25m, 30 m dhe vetëm në disa raste vetëm 50 m.

Projektet kryesore të kerkuara nga Komuna janë: **Zëvendëimi i llambave me presion të larte prej merkuri (HPM), CFB, halogjene dhe natriumi (HPS) me llamba LED.** Ekziston nevoja për zëvendësimin i të gjithë stokut të llambave të ndricuesve (prej merkuri, natriumi, CFL), me llamba LED, niveli i ndricimit ka nevojë shumë të madhe për përmirsim. Rreth 20% (shtylla te reja dhe pjesët montuese të kokave të ndricimit duhet të instalohen përveç ndricuesve. Duhet të kryhet njëstudim para-fizibiliteti për të gjithë pjesën e vjetër të qytetit duke marrë në konsideratë dizanjin përkatëse.

6. POTENCIALI I KURSIMIT TE ENERGJISË DHE REDUKTIMIT TË GAZEVE ME EFEKTIN SERRË

Potenciali i kursimit të energjisë është shumë i larte në të gjithë sektoret ekonomik në Komunën e Prishtinës. Kursim më të lartë sjell sektori i ndërtesave publike, ndricimit të rrugëve, furnizimit me ujë të pishëm dhe mbledhjes dhe trajtimit të mbetjeve urbane.

Kursimi i energjisë sjell reduktim të konsumit të lëndëve djegëse në realizimin e të gjithë shërbimeve energjetike në të gjithë sektorët e sipër përmendur, duke sjellë njëkohësisht reduktim të emetimeve të gazeve acide (SO₂, CO, NO_x, NMVox) dhe reduktim të gazeve me efekt serë (CO₂, N₂O, CH₄).

Kapitulli 8 paraqet në detaje potencialet e kursimit të energjisë në të gjithë sektorët ekonomik në Komunën e Prishtinës. Gjithashtu, për sektorët e ndërtesave publike dhe ndricimit publik të rrugëve janë llogaritur dhe prezantuar në detaje në kapitullin 8, në detaje vlerat e reduktimi të emetimeve të gazeve acide (SO₂, CO, NO_x, NMVox) dhe reduktim të gazeve me efekt serë (CO₂, N₂O, CH₄).

7. CAQET E KURSIMIT TË ENERGJISË

Objektivat gjithëpërfshirëse të planit të eficientës së energjisë janë të reduktojnë konsumin e energjisë dhe të kursejnë buxhetin e Komunës për shpenzime energjetike, njëkohësisht edhe të përmisojë shërbimet e ndryshme për qytetaret dhe të nxisë zhvillimin e sektorit tëturizmit.

Objekti i kursimit të energjisë i planit të Komunës për eficientë energjie për periudhën 2017-2030 është që të arrijë kursime vjetore të energjisë prej 41.5 GWh per vit, i cili përfaqeson një reduktim me rreth 40-42% të kursimit të energjisë të konsumit energjetik të ndërtesave publike dhe ndricimit rrugor të Komunes ose deri në afërsisht 6-7% të konsumit të përgjithshëm energjetik të Prishtinës krahasuar me vitin bazë 2017.

Targetet e administratës Komunale për të eksploruar potencialin teknik dhe ekonomik në lidhje me eficientën e energjisë tek sektorë të cilët janë nën kontrollin e Komunës janë prezantuar në tabelen 7. Mundësitë e kursimit të energjisë përforcojnë rendesinë e zbatimit të masave të EE dhe ato gjenerojnë kursime vjetore të cilat përfaqesojnë 25-32% të shpenzimeve tek buxhetit aktual vjetor të energjisë.

Tabela 7: Targetat e EE për Komunën e Prishtinës

Ndërtesat publike	
✓	Minimumi 40% energji e kursyer nga ngrohja për të gjithë ndërtesat publike nga rehabilitimi
✓	50% kursim energjie nga ndricimi duke zëvendësuar ndricimin e brendëshëm jo eficient në shumicën e ndërtesave me llamba LED.
✓	Përdorimi i energjisë se rinovueshme që të mbulojë minimumi 20-25% të kërkesës për ngrohje të ujit të ngrohtë për të gjithë ndërtesat publike
Ndricimi i rrugëve	
✓	Minimumi 50% kursim energjie për të plotësuar sistemin e ndricimit publik

Përveç kursimeve të kostos për shpenzimet e energjisë, zbatimi i masave të EE sjell dhe disa përfitime të tjera të cilat shpesh neglizhohen të përmenden. Ato janë përmbledhur në tabelën 8.

Tabela 8: Përfitime të shumfishta të eficientës së energjisë

Sektori	Shembujt e masave të eficientës së energjisë	Përfitime të shumfishta
Ndërtesat publike Komunale	- Rehabilitimi i ndërtesave publike të tilla si shkolla, kopshte fëmijesh dhe ndërtesa administrative - Përmirsim të menaxhimit të energjisë në ndërtesa	- Rritje e komfortit dhe shëndetit të hapësirave të brendshme - Përmirsim i mjedisit të studimit për fëmijet dhe studentët - Rritje e jetegjatësisë dhe atraktivitetit të ndërtesave
Ndricimi i rrugëve	- Përmirsim të ndricimit të rrugëve me teknologji LED - Zgjerim të ndricimit rrugor, përfshirë ndricimin e trotuareve, parqeve, etj.	- Rritje e sigurisë nga trafiku - Rritje e sigurisë për këmbësorët - Përmirsim i atraktivitetit të zonave historike për banorët dhe turistët

Nisma e administratës Komunale për të investuar në një infrastrukturë urbane të qëndrueshme dhe me standarte mjedisore e rrit vlerësimin dhe atraksionin e Komunës tek qytetarët, turistët dhe bizneset. Gjithashtu kjo nismë mund të rrisë ndërgjegjësimin në lidhje me teknologjitë e praktikën e kursimit të energjisë. Përveç shfaqes së përfitimeve të eficientës së energjisë, eksperiencia e përftuar mund të përdoret për të zgjeruar konceptin e kursimit të energjisë dhe në sektorë të tjerë, si ai rezidencial dhe komercial.

Paketa e investimit kërkon një skedul në lidhje me zbatimin e fazave, për shkak të a) kompleksitetit dhe kërkesës për investim, b) prioritete të ndryshme për shkak të profitabilitetit të investimeve, c) koha e cila kërkohet për studimet e fizibilitetit dhe strukturimin financiar, dhe d) disponueshmëria e kapaciteteve dhe kushtet e kërkuara në lidhje me strukturon si një parakusht për një zbatim të suksesshëm. Rekomandohet që të fillohet me masa EE me periudhë vetëshlyerje afat-shkurtra, të cilat kanë një shtrirje

kohore nga 2019 deri në 2021 dhe me pas të vazhdohet me masat afat-gjata EE të cilat kanë një shtrirje kohore nga 2023 – 2030 në mënyrë që të arrihen përfitimet e parashikuara në kursimin e energjisë deri në 2030. Si rregull, duhet të zbatohen fillimisht ato masa që mund të sjellin kursime në energji dhe përfitime të tjera sa më shpejt të jetë e mundur.

8. MASAT E EE PËR TË REALIZUAR TARGETAT E KURSMIT TË ENERGJISË

8.1. INFORMACION NË LIDHJE ME KAPACITETET TEKNIKE PËR ZBATIMIN E MASAVE TË EE

8.1.1. MASAT E POLITIKËS TË PROMOVIMIT TË EE DHE NDRYSHIMIT TË SJELLJES TË KONSUMATORËVE KARSHI KONSUMIT TË ENERGJISË

Masat e parashikuara për këtë kategori nga Plani i veprimit të EE të Kosovës janë shtyrë kryesisht për shkak të vonësive në miratimin e ligjit për eficientësinë e energjisë, si dhe krijimit të Fondit për Eficientësinë e Energjisë, e cila parashikohet të drejtojë shumë prej iniciativave. Në vitin 2010 janë trajnuar 52 auditore të energjisë për ndertesa nga projekti i BE. Gjithashtu, disa aktivitete janë ndërmarrë dhe përfshijnë; një program i GIZ-it (2017-2019) për auditimin energjetik dhe menaxhimin e energjisë, i cili ka trajnuar deri tani 24 auditore dhe menaxherë komunal të energjisë në Kosovë; dhe një sërë programesh të ndërmarrura nga AKEE për promovimin e eficientës së energjisë në shumë sektore në përgjithësi dhe Komuna të ndryshme të Kosovës (përfshi edhe komunën e Prishtinës) në vecanti.

Në Kosovë, bankat e nivelit të dytë kanë krijuar një eksperiencë dhe njohuri shumë të mira në lidhje me masat për EE-në, nëpërmjet programeve të mbështetura nga EBRD-ja, IFC-ja, KfW-ja dhe Fondi 'Green for Growth'. Tregu financiar kosovar ka një kosto relativisht të ulët të financimit të borxhit, e kushtëzuar nga një normë interesi e ulët e bonove të thesarit. Bankat janë duke huazuar në nivelin 4.9-5.5% për hua të garantuara dhe 7-8.5% për hua të pa-garantuara.

- Bankat kanë një likuiditet të lartë (over-liquidity) dhe janë në treg për ofrimin e produkteve të reja financiare, pjesa më e madhe e bankave janë aktive në kërkimin e produkteve të reja për huadhënie.
- Bankat kanë linja kreditimi të dedikuara për eficientësinë e energjisë. Eficientësia e energjisë është mbuluar direkt ose indirekt nga produkte të ndryshme huaje në bankat e tjera nëpërmjet huave shumëqëllimëshe/gjithëqëllimëshe.
- Nevojat për asistencë teknike të identifikuar nga bankat përfshijnë:
 - Ekspertizën – mbi praktikën më të mirë, karakteristikat e projekteve për EE-në në sektorin e banesave dhe performancën financiare.
 - Dizajnimin e produktit, vlerësimin e projektit, kujdesin teknik.
 - Marketingun dhe reklamimin e produktit.
 - Mbështetjen ligjore – përgatitja e akteve nënligjore, mbështetja për zbatim.
 - Trajnimin për bankierët mbi aftësitë teknike.
 - Fushatat për rritjen e ndërgjegjësimit dhe mjetet/materialet për to.

Kuadri ligjor mbështetës: Miratimi i ligjit për eficientësinë e energjisë tani ofron bazën mbi të cilën do të zbatohen veprime sapo të përgatiten aktet nënligjore të nevojshme. Në të

vërtetë, një tjetër parim i politikës kombëtare për eficiencën e energjisë, siç përcaktohet në ligji për eficiencën e energjisë, është edukimi dhe rritja e ndërgjegjësimit të publikut të gjerë dhe përdoruesve fundorë në lidhje me nevojën dhe përfitimet nga ulja e konsumit jo eficient të energjisë. Ndërkohë, ligji i dedikohet ofrimit të informimit dhe trajnimit. Kjo kërkon që Agjencise Kosovare për Eficiencën e Energjisë të:

- Publikojë, në faqen e saj zyrtare të internetit, informacion mbi mekanizmat, botimet, kuadrin financiar dhe ligjor i cili mund të ndihmojë në arritjen e kursimeve të energjisë.
- Informojë konsumatorin final mbi metodat dhe praktikat e ndryshme që shërbejnë për të rritur kursimet e energjisë.
- Ofrojë trajnime për institucionet qeveritare dhe autoritetet vendore, audituesit e energjisë, si dhe menaxherët e energjisë.

Ligji për eficiencën e energjisë lejon gjithashtu që financimet, nëpërmjet Fondit për Eficiencën e Energjisë, të drejtohen tek programe që ofrojnë fushata ndërgjegjësimi dhe aktivitete edukimi në lidhje me eficiencën e energjisë.

Etiketimi energjetik është gjithashtu i njohur si një bazë për rritjen e informimit të konsumatorit mbi eficiencën e energjisë.

Një numër masash të reja janë propozuar për t'u zbatuar të cilat lidhen me rritjen e informimit të konsumatorit, rritjen e ndërgjegjësimit dhe trajnimin. Këto përfshijnë masat horizontale, të cilat mbulojnë faturimin informativ, fushatat e informimit, edukimin dhe trajnimin, promovimin e kontraktimit të performancës energjetike, auditimin energjetik dhe monitorimin e zbatimit (duke lejuar komentet e publikut mbi arritjet). Një fushatë specifike e informimit dhe edukimit propozohet për transportin, për të inkurajuar ndarjen modale dhe zgjedhjet me eficiencë të energjisë në transportin privat dhe publik.

Institucionet përgjegjëse: Organi drejtues për sigurimin e përhapjes së informacionit mbi masat për eficiencën e energjisë, politikave dhe mekanizmave, si edhe trajnimet përkatëse, është Agjencia për Eficiencën e Energjisë. Megjithatë, është gjithashtu i nevojshëm angazhimi i ministrive të tjera për çështje specifike sektoriale (p.sh. transporti dhe bujqësia), si edhe siguri i bashkëpunimit dhe aftësive të marketingut të kompanive private. Në mënyrë specifike, siç u përmend më sipër, bankat e nivelit të dytë kanë një rol të rëndësishëm për të luajtur në ofrimin e masave dhe marketingun e mundësive financiare për to. Në mënyrë të ngjashme, masat që mbështeten dhe zbatohen nga operatori i shpërndarjes dhe furnizuesit e energjisë do të kërkojnë që këto entitete të sigurojnë një marketing të përshtatshëm të mundësive tek konsumatorët.

8.2. MASAT E EE SIPAS SEKTOREVË

8.2.1. MASAT E EE NË SEKTORIN E NDËRTESAVE PUBLIKE

Stoku aktual i ndertesave publike perbehet nga 128 ndertesa me nje siperfaqe totale prej 243,788 m². Duke konsideruar nje rritje specifike per cdo kategori është bere e mundur te llogaritet stoku i ardhshem per gjithe periudhen 2017-2030 te dhene ne figuren 46.

Figura 47 ben te mundur parashikimin e stokut te ndertesave publike i ndertuar (dhe qe parashikohet te ndertohet ne te ardhmen) me eficence bazuar ne kriteret qe po pregatiten ne kuader te Ligjit te Performances Energjetike ne Ndertesa. Ne kete stok nuk do te parashikohet aplikimi i masave te EE. Figura 48 tregon parashikimin e stokut te ndertesave publike qe do te rehabilitohet me futjen e masave te EE.

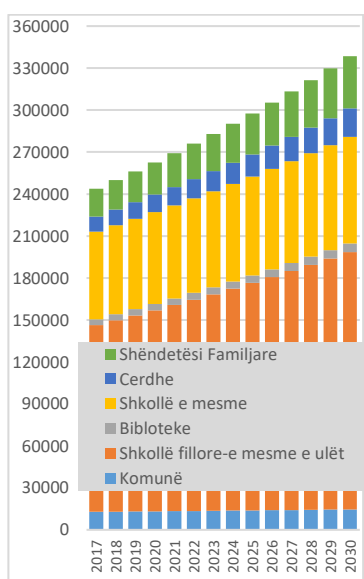

Figura 46: Parashikimi i stokut të ndërtesave publike

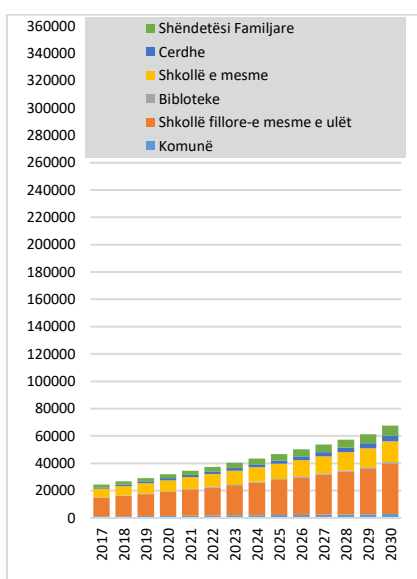

Figura 47: Parashikimi i stokut të ndërtesave publike i ndertuar (dhe që do të ndertohet në tëardhmen) me eficencë (m²)

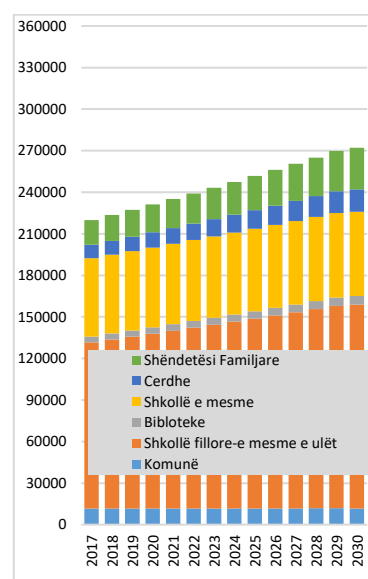

Figura 48: Parashikimi i stokut të ndërtesave publike që do tërehabilitohet me futjen e masave të EE (m²)

Tabela 9 prezanton investimet e identifikuarra për të përmirësuar efikasitetin e energjisë në sektorin e ndërtesave publike.

Tabela 9: Investimet për programin e EE në ndërtesat publike

Ko di	Kategoria e ndërteses publike	Të dhënat në vitin bazë të ndërtesave publike	Masat specifike të EE që parashikohen të implementohen	Kosto investimit Milion EURO
PB-01	Komunë	17 ndërtesa komunale administrative me sipërfaqe totale afërsisht 12,820 m ²		1.405 Milion EURO
PB-02	Shkollë fillore-e mesme e ulët	57 ndërtesa Shkollë fillore-e mesme e ulët me sipërfaqe totale afërsisht 133,460 m ²		14.629 Milion EURO
PB-03	Bibloteke	4 ndërtesa Bibloteke me sipërfaqe totale		0.459 Milion EURO

Ko di	Kategoria e ndërtesës publike	Të dhënat në vitin bazë të ndërtesave publike	Masat specifike të EE që parashikohen të implementohen	Kosto investimit Milion EURO
		aferishtë 4,190 m ²	Masat e EE përfshin paketën bazë me këto masa për të gjitha kategoritë e ndërtesave publike:	
PB-04	Shkollë e mesme	13 ndërtesa Shkollë e mesme me sipërfaqe totale aferishtë 62,749 m ²	<i>Te domosdoshme:</i> 1. Termoizolimi i mureve 2. Termoizolimi i catise/kulmit 3. Dritare Eficente 4. Dyer të jashtme Eficente 5. Sistem qendror ngrohje me pelete 6. Prodhimi i Ujit të Ngrohtë me Panele Diellore	6.878 Milion EURO
PB-05	Cerdhe	7 ndërtesa Cerdhe me sipërfaqe totale aferishtë 10,737 m ²	7. Ndricimi i Brendshëm Eficent LED <i>Te mundshme:</i> 8. Prodhimi i Energjisë Elektrike me Panele Diellore FotoVoltaike	1.177 Milion EURO
PB-06	Shëndetësi Familjare	30 ndërtesa komunale administrative me sipërfaqe totale aferishtë 19,832 m ²	Ne rastet vecanta, bazuar në kushtet konkrete në funksion të raportit të auditimit energjetik do të implementohet edhe ndonjë masë tjetër sipas kushteve perkatese.	2.174 Milion EURO
	TOTAL	128 ndërtesa komunale me sipërfaqe totale aferishtë 243,788 m ²	Të gjitha masat e sipërpermendura	26.723 Milion EURO

Masat shoqëruese jo-investuese në drejtim të rritjes së kapaciteteve manaxhuese të energjisë dhe për këtë sektor janë rekomanduar që të mundësojnë investimet si dhe monitorimin e rezultateve:

- Themelimi i Zyres Komunale për Energji sipas Udhëzimit Administrativ (UA) të lartpërmendur që do të këtë në fokus krahas fushave të tjera edhe EE në ndërtesa
- Kryerja e një analize krahasuese për konsumin e energjisë në ndërtesa për të gjithë ndërtesat publike bashkë me një program auditimi energjetik për të gjithë ndërtesat. Vlen të theksohet se nepermjet këtij programi të GiZ është vendosur baza për këtë bazë për vazhdimin e sistemit të të dhënave në lidhje me konsumin energjetik;
- Në mënyrë që të përgatiten projektet e investimit për masat e mëtejshme sygjerohet:
 - o Studime fizibiliteti dhe dizanji i projekteve të investimit
 - o Specifikime teknike, tenderim dhe prokurim

- Mbikëqyrje e kualifikuar e ndërtimit bashke me ngritjen profesionale dhe udhëzimin për instalimin e praktikave më të mira;
- Programi për monitorimin konsumit të energjisë;
- Programi për ngritjen profesionale për operatorët e stafit teknik të objekteve nën pronësinë e komunës.
- Edukimi dhe trajnimi i ndryshimit të sjelljes së punëtorëve/përdoruesve të ndërtesave të cilat janë pronë e Komunës.
- Futja në përdorim të kriterëve të EE të prokurimit publik për paisjet të cilat funksionojnë me energji në ndërtesat publike.
- Kërkesat minimale për konsumin specifik termike të ndërtesave të reja dhe atyre ekzistuese.
- Skema e certifikimit të ndërtesave.

Në tabelen 10 janë llogaritur të gjithë treguesit teknik dhe financiarë për çdo masë të EE dhe RES/BRE dhe analiza tregon në mënyrë të qartë se të gjitha investimet janë më me leveredi financiare dhe implementimi i tyre sjell kursim të burimeve energjive, reduktim të smogut dhe reduktim të gazeve me efekt sere.

Tabela 10: Analiza ekonomike paraprake për ndërtesat publike

Kodi	Masat e EE	Investimi total në Euro	IRR ne %	Periudha e veteshlyerjes së investimit në vite	Niveli i reduktimit të konsumit të energjisë në GWh	Niveli i reduktimit të smokut dhe gazeve acide, tons	Niveli i reduktimit të gazeve të ngrohjes globale (CO ₂ eqv), tons
Masa të domosdoshme të EE							
MEE1	Termoizolimi i mureve për të gjitha ndërtesat	2.006	13.83%	7.231	32.029	16159	35872
MEE2	Termoizolimi i catise/kulmit për të gjitha ndërtesat	1.347			16.341	8244	18302
MEE3	Dritare Efiçente për të gjitha ndërtesat	1.906			11.112	5606	12445
MEE4	Dyer të jashtme Efiçente për të gjitha ndërtesat	0.638			5.883	2968	6589
MEE5	Sistemi qendror ngrohje me pelete për të gjitha ndërtesat	3.791	16.86%	5.931	42.218	21299	47284
MEE6	Prodhim i Ujit të Ngrohtë me Pano Diellore për të gjitha ndërtesat	3.833	15.42%	6.485	19.936	9621	21360

MEE7	Ndriçimi i Brendshem Efiçient LED për të gjitha ndërtesat	1.148	43.9 2%	2.049	19.071	9621	21360
	Totali EE	14.669	17.9 9%	5.559	146.59 0	73518	163212
Masa te RES – masa të mundshme							
MEE8	Diellore FotoVoltaike per te gjitha ndertesat	12.054	9.32 %	9.653	42.062	21221	47110
	Totali BRE	12.054	9.32 %	9.653	42.062	21221	47110
	TOTALI EE dhe BRE	26.723	14.0 8%	7.103	188.65 2	94739	210322

Një kombinim i masave të investimit të efiçencës së energjisë në këto ndërtesa mund të realizojë periudha vetëshlyerje në më pak se 7-8 vjet, e cila është më e vogël se jetëgjatësia e projektit ose jetëgjatësia e shtuar pas rehabilitimit të ndërtesës. Përveç përfitimeve ekonomike në kursimin e kostove të energjisë, komforti i ambjenteve të brendshme për fëmijet, studentët, administraten dhe mësuesit do të rritet në mënyrë të konsiderueshme. Përderisa kapacitetet financiare janë shumë të limituara për të filluar të gjitha masat njëkohësisht, rekomandohet të aplikohet një periudhe zbatimi afat-shkurter dhe afat-mesme në dy faza, sipas profitabilitetit.

Ky dokument është një Plan veprimi për periudhën 3 vjeqare dhe kursimet per tre vitet perkatese jane dhene ne menyre te detajuar ne sesionet qe vijojne. Njekohesisht jane llogaritur edhe parashikimet afatgjatë lidhur me potencialin e pergjitheshme qe ndertesat e komunes kane per EE duke bere ne kte menyre një ndërlidhje e qartë në mes planit afatgjatë dhe Planit të Veprimit për periudhën tre vjecare.

Zbatimi i Planit Komunal të Veprimit për EE per Komunen e Prishtines do te gjeneroje nje kursim energjie deri ne 38 GWh/vit ne vitin e synuar 2030, vlere e cila është ekuivalente me 42% te konsumit te energjise ne 2 sektoret perkates te Komunes, krahasuar me konsumin e energjise ne vitin baze 2030 (ndricimi i rrugeve dhe ndertesat publike). Kursimi vjetor kumulativ per ndertesat publike është dhene ne figuren 31 dhe kursimi per ndricimin publike është dhene ne figuren 49.

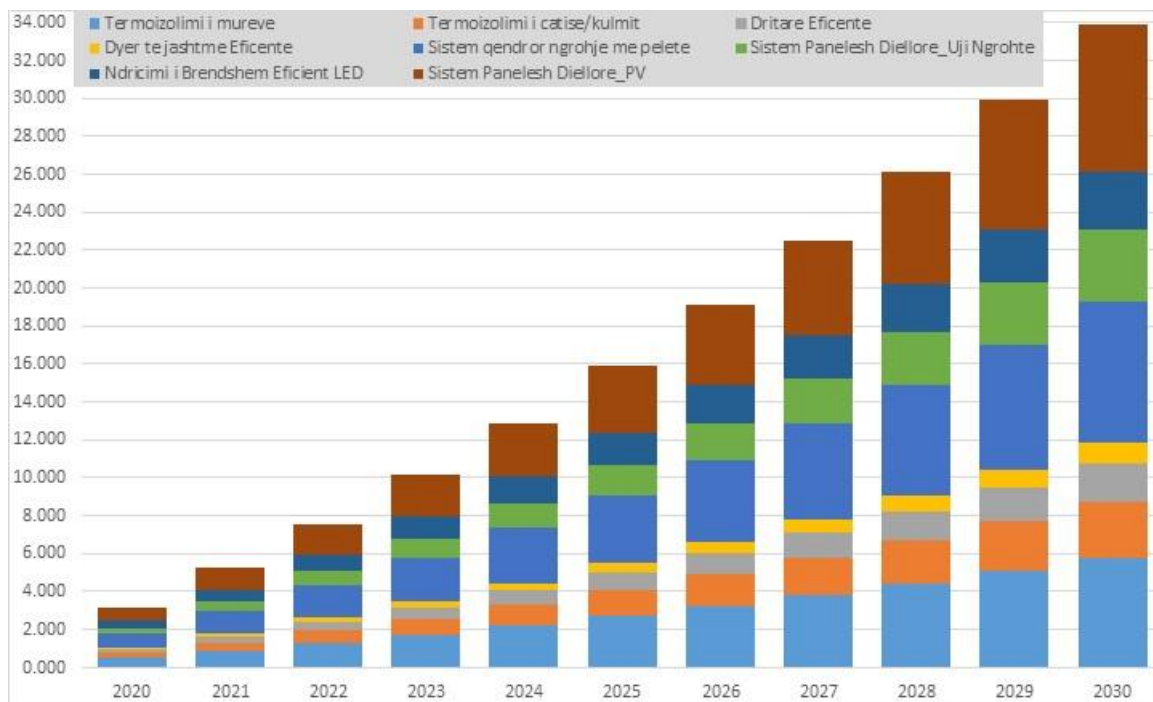

Figura 49: Kontribimi në potencialin e përgjithshëm të kursimit të energjisë për ndërtesat publike (GWh/vit)

Investimet vjetore për ndërtesat publike janë dhënë në figurën 50.

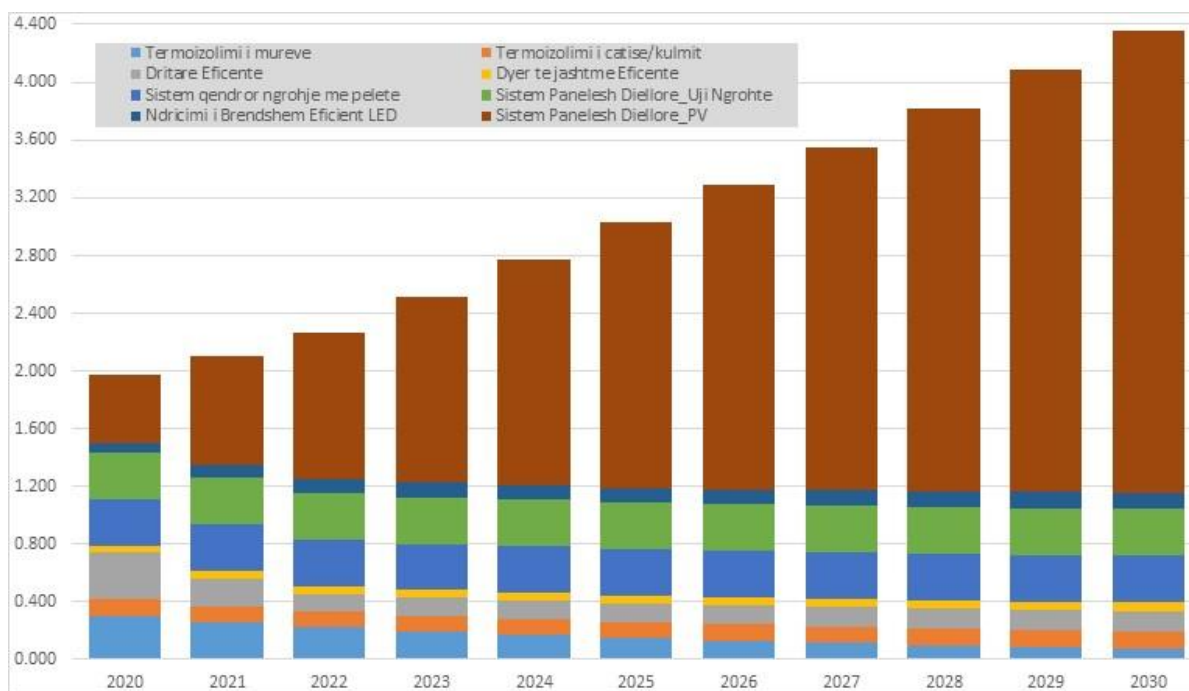

Figura 50: Investimet e nevojshme për realizimin e masave të EE për ndërtesat publike (Euro/vit)

8.2.2. NDRIÇIMI PUBLIK I RRUGËVE

Rehabilitimi i ndricimit të rrugëve me teknologji LED në vend të llambave me presion të lartë prej mërkuri/zhive ose prej natriumi mund të rrisë ndjeshëm efikasitetin e energjisë në ndricimin e rrugëve, të ulë kostot operacionale dhe të mirëmbajtjes si dhe të realizojë

kursime të rëndësishme në koston e mirembajtjes së 50% dhe në varësi të shkallës deri në 75% në vit për gjatë jetëgjatësisë së teknologjisë.

Përfitimet specifike të LED-eve për ndricimin e rrugëve përfshijnë reduktimin e emetimeve të gazeve me efekt sërë, përmirsimin e shikueshmërisë gjatë natës, pasqyrim më të mirë të ngjyrave, përdorim më të zvogëluar të llambave me mërkur/xhive dhe ndricim me shpërndarje me uniform i cili mund të eliminojë zonat e pa ndricuara ndërmjet shtyllave. Teknologjitë LED zakonisht kanë një jetëgjatësi të gjatë cila varion nga 50,000 deri në 100,000 ore, pra afërsisht 25 vjet. Gjatë kryerjes së një rehabilitimi për ndricimin e rrugëve, ekziston një numër i caktuar faktorësh dizanji të cilët duhet të merren në konsideratë bazuar në koston dhe disponueshmërinë e paisjeve. Këto faktorë dizanji përfshijnë llojin e paisjeve dhe fuqinë e llambave të zgjedhura. Tabela 11 prezanton investimet e identifikuara për të përmirësuar efikasitetin e energjisë të ndricimit të rrugëve.

Tabela 11: Programi i investimeve në efikasitetin e energjisë për ndricimin e rrugëve

Kod i	Kategoria e ndricimit rrugor	Te dhënat në vitin baze të ndricimit rrugor	Masat specifike të EE që parashikohen të implementohen	Kosto investimit
NRr-01	Zv. i Llamba Zhivë me Llamba LED	3424 Llamba Zhivë do të zëvendësohen me Llamba LED	Masat e EE përfshijnë paketën baze me këto masa për ndricimin rrugor: 1. Zv. i Llamba Zhivë me Llamba LED	1.370 Milion EURO
NRr-02	Zv. i Llamba kompakte fluoreshente (CFL) me Llamba LED	412 Llamba kompakte fluoreshente (CFL) do të zëvendësohen me Llamba LED	2. Zv. i Llamba kompakte fluoreshente (CFL) me Llamba LED	0.165 Milion EURO
NRr-03	Zv. i Llamba Natriumi me Llamba LED	2095 Llamba Natriumi do të zëvendësohen me Llamba LED	3. Zv. i Llamba Natriumi me Llamba LED 4. Zv. i HID llamba halide (halogjene) me Llamba LED	0.838 Milion EURO
NRr-04	Zv. i HID llamba halide (halogjene) me Llamba LED	161 Llamba halide (halogjene) do të zëvendësohen me Llamba LED	Ne rastet vecanta, bazuar në kushtet konkrete në funksion të raportit të auditimit energjetik do të implementohet edhe ndonjë masë tjetër sipas kushteve përkatëse.	0.064 Milion EURO
	TOTAL	6092 Llamba jo-eficiente do të zëvendësohen me Llamba LED	Te gjitha masat e sipër përmendura	2.437 Milion EURO

Kjo paketë parashikon një zëvendësim të pjesshëm të shtyllave të ndricimit (rreth 20% e të gjithë pikave të ndricimit) si dhe demontimin ekologjikisht të arsyeshëm të HPM, CFL dhe HPS. Megjithatë, duhet të përfshihen kontrollet automatike kohore dhe ndricimi gjatë natës. Modernizimi i sistemit publik aktual të ndricimit kërkon informacion për teknologjitë aktuale të instaluar dhe kushti i sistemit për të lejuar zhvillimin e duhur të projektit. Në mënyrë që të sigurohet inventari i duhur për monitorimin dhe mirëmbajtjen e ardhshme, sygjerohet që të krijohet një databazë me të dhënat e mëposhtme:

- Rrugët/rrugicat: emri, gjerësia e rrugës (korsi për trafikun, këmbësoret, bicikletat), kategoria e rrugës (rruga kryesore, grada 1 ose 2, Rruga lokale e qytetit, etj.)
- Shtyllat e ndricimit: Gjatesia, distance, montimi i (poleve/mureve), kllapave, shtate;
- Ndricuesit/llambat: lloji (teknik/historik/dekorativ), teknologjia dhe kapaciteti i

llambave,

- Operimi: Kontrolli i operimit (manual, ore astronomike, qeliza foto-voltaike) orët e operimit, kushtet e kabineteve dhe kablllove, lloji i furnizimit (linja publike, linje e vecantë e dedikuar vetëm për ndriçimin e rrugës);

Masat shoqëruese jo-investuese për këtë sektor janë rekomanduar për të mundësuar investimet si dhe për të mbështetur monitorimin e rezultateve:

- Vlerësim i integruar i të gjithë komunën në lidhje me vlerësimin publik përfshirë dhe auditimet energjitike;
- Analiza krahasuese për konsumin e energjisë në lidhje me energjinë elektrike për ndricim;
- Guida e prokurimit për instalimet e reja në lidhje me ndricimin e rrugëve;
- Për projektet e investimit:
 - o Studimet e fizibilitetit dhe dizanji i projektit tëinvestimeve;
 - o Specifikime teknike, tenderimi dhe prokurimi;
 - o Mbikëqyrje e kualifikuar ndërtimi bashke me kapacitetin e ndërteses e udhëzime në lidhje me praktikën më të mira tëinstalimit;
- Programi për monitorimin e konsumit të energjisë;
- Programi për aftësimin teknik për operatorët teknik të faciliteteve.

Masa të tjera tëinvestimit të cilat kontribojnë në zhvillimin urban dhe turistik por që nuk kanë (ose kanë shumë pak) përfitime EE:

- Zgjerimin e ndriçimit të rrugëve;
- Zgjerimin e ndriçimit të trotuareve, shëtitorës, parqeve, shkallëve.

Ne tabelën 12 është dhënë një analizë paraprake financiare për ndricimin e rrugëve.

Tabela 12: Analizë paraprake ekonomike për ndricimin e rrugëve

Kodi	Kategoria e ndriçimit rrugor	Investimi total në Euro	IRR në %	Periudha e vetëshlyerjes së investimit në vite	Niveli i reduktimit të konsumit tëenergjisë në GWh	Niveli i reduktimit tësmokut dhe gazeve acide, tons	Niveli i reduktimit të gazeve të ngrohjes globale (CO ₂ eqv), tons
NRr-01	Zv. i Llamba Zhivë me Llamba LED	1.37	22.2%	4.49	7.725	3897	8652
NRr-02	Zv. i Llamba kompakte fluoreshente (CFL) me Llamba LED (opsioni me arritje në nivelin të komfortit të ndricimit)	0.165	48.38%	2.06	3.665	1849	4105
NRr-02	Zv. i Llamba kompakte fluoreshente	0.140	16.22%	6.165	1.225	617.810	4105

	(CFL) me Llama LED (opsioni real me LED por pa arritje te komfortit)						
NRr-03	Zv. i Llama Natriumi me Llama LED	0.838	32.29%	3.09	9.282	4683	10396
NRr-04	Zv. i HID llama halide (halogjene) me Llama LED	0.064	52.00%	1.922	0.007	3.497	7.764
	TOTAL	2.437	16.0%	6.24	20.679	10432	23160

Analiza e mësipërme tregon në mënyrë të qartë që investimet në përmirësimin e efikasitetit të energjisë për ndriçimin rrugor, nëpërmjet instalimit të LED, është me leverdi financiare, sjell reduktim të smogut, reduktim të ngrohjes globale dhe përmirësim të Komunes dhe do të sjelli shumë më tepër turistë dhe zhvillim ekonomik (figura 51&52).

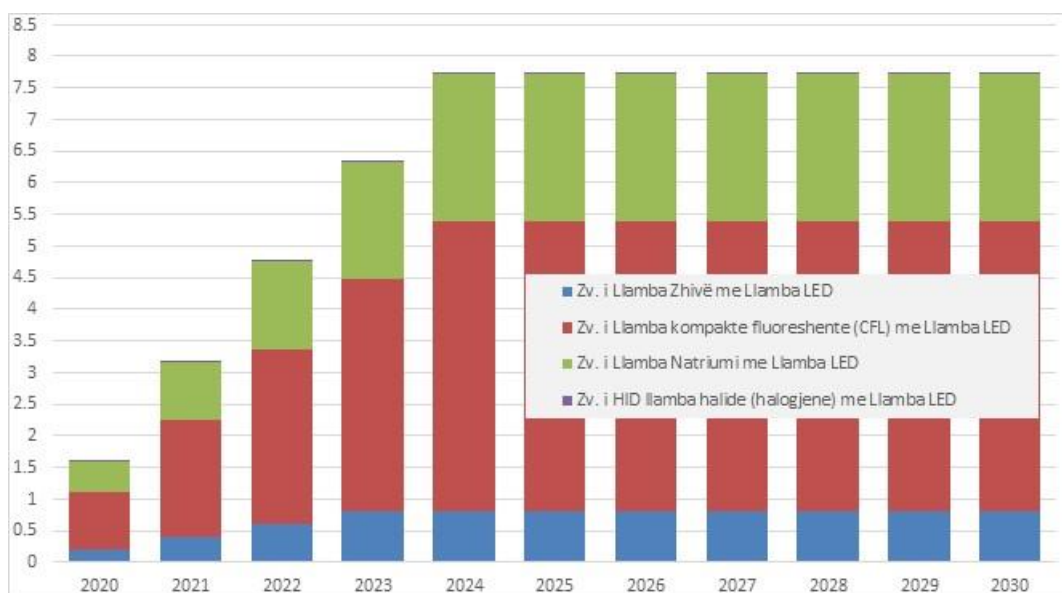

Figura 51: Kontributi në potencialin e përgjithshëm të kursimit të energjisë për ndriçimin rrugor me llama LED (GWh/vit)

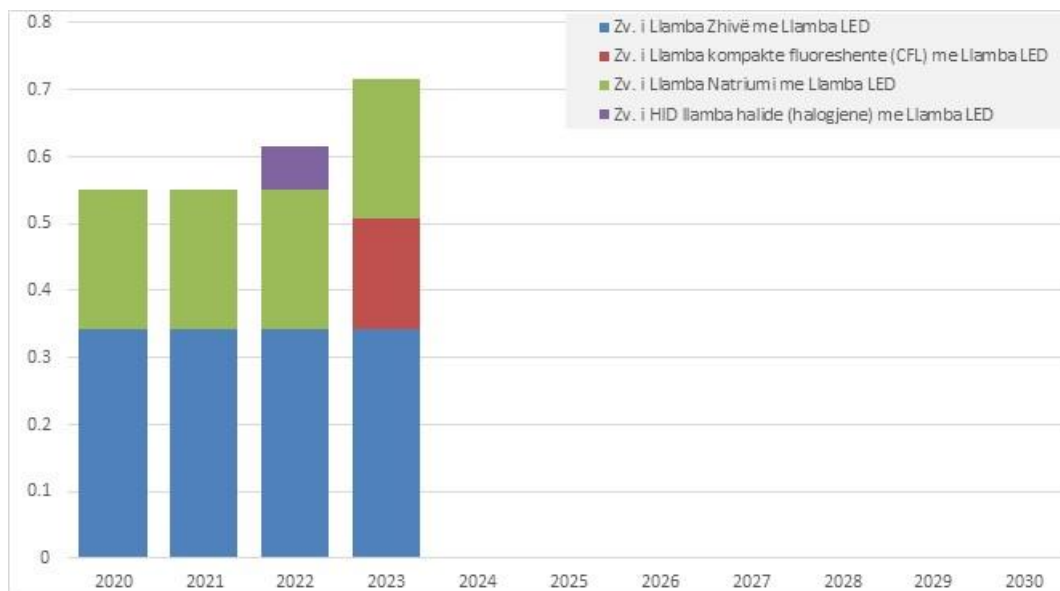

Figura 51: Investimet e nevojshme per realizimin e masave te EE per ndricimin rrugor me llamba LED (Euro/vit)

8.2.3. NDËRRMARRJET PUBLIKE

8.2.3.1. Ndërmarrjet publike të furnizimit me ujë dhe të ujërave të zeza

Disa nga aktivitetet shume te rendesishme qe duhet te vazhdohet te ndiqen per rritjen e cilesise se furnizimit, rritjen e arketimeve, uljen e kostove ne pergjithesi dhe kostos energetike ne vecanti per Ujesjellesin Rajonal te Prishtines jane dhene ne vijim:

- Analizimi, inspektimi, përgatitja i paramases dhe detaleve për projekteve “Ndërrimin e rrjetit te ujit financiar nga CDI, fshatrat e Drenasit, Obiliqit dhe Lipjanit dhe Finalizimi për shpallje te tenderit;
- Përfundimi i punimeve ne instalimin e klorinatorit ne rezervuarin e Mirditës;
- Pjesëmarrja ne nënshkrimin e kredisë me qeverinë Franceze për Impiantin e Ujerave te Zeza;
- Vazhdimi i vizatimeve për hartimin e projektit në objektin Stacioni i pompimit - në Gushtericë-NJO Lipjan;
- Përgatitja e raportit për raportim MZHE për projekteve kapitale për vitin 2019-2020;
- Vënia në operim të plotë e sistemit të gaztë të klorimit automatik proporcional në Mirdita 2;
- Përfundimi i punimeve në Instalimin e sistemit të klorimit automatik proporcional në Stacionin e Pompave në Shtime;
- Riparimi i defektit në sistemin e klorimit automatik proporcional në Stacionin e Pompave në Shtime;
- Riparimi i klorinatorit të dëmtuar në Poturovc-NjOU-Lipjan;
- Grumbullimi i te dhënave dhe ndarja ne zona furnizuese;
- Komisioni për pranim teknik projekteve te Fazen II, Inspektimi ne terren ne Lagjen Bregu i Djellit dhe Muhaxheret;
- Analizimi i i projektit “Rehabilitimi i Objekteve ne KURP”, përgatitja e shkresave dhe grumbullimi i kërkesave nga njësit për projektin e rehabilitimeve, Inspektimi dhe matjet ne terren për përpilimin e projektit për rehabilitime ne Drenas dhe Lipjan dhe Shtime;

- Analizimi i problemit me rrjetën e ujit ne rrugën Haxhi Zeka, vizita dhe matjet ne terren;
- Analizimi i projektit për furnizim me ujë te fshatit Orllan, inspektimi dhe matjet ne terren për përgatitjen e projektit ideor se pari;
- Analizimi i projektit për furnizim me ujë te fshatit Dumnice, inspektimi dhe matjet ne terren për përgatitjen e projektit;
- Pjesëmarrje ne komisionin për pranimin teknik në projektin me titull “Ndërtimi i rezervuarit të ujit me $v=1000m^3$ në Drenas;
- Pjesëmarrje ne komisionin për pranimin teknik në projektin me titull “Rehabilitimi i gropave, ndërtimi dhe pastrimi i pusetave”;
- Inspektimi dhe përgatitja e detalit te pusetës se kanalizimit ne Impiantin e ujerave te zeza ne Halilaq;
- Inspektimi dhe dhënia e instruksioneve për ndërtimin e pusetës se kanalizimit (puseta seperues);
- Analizimi, Inspektimi dhe përpilimi i projektit “Ndërtimi i pusetave zonale”, përpilimin i detaleve, secifikacionit dhe finalizimi për shpallje te tenderit;
- Analizimi i projektit te komunës për ndërtim te kanalizimit dhe përgatitja e paramases dhe detaleve për ndërrimin e gypave ne rrugët qe do te intervenoj komuna;
- Inspektimi me zyrtaret e MMPH – departamenti i ujerave për zonave mbrojtëse te burimeve Batllave;
- Analizimi i projekteve ne planin afatgjate te investimeve për përgatitjen e listës me projekte për investime nga KfW;
- Shërbimin e hulumtimit të keqpërdorimeve-zvogëlimi të humbjeve të ujit;
- Identifikimi i dhe eliminimi i lidhjeve ilegale;
- Identifikimi dhe ndëshkimi i lidhjeve përpara ujëmatësit;
- Identifikimi i konsumatorëve që bëjnë korrupsionin e matësve të ujit.

8.2.3.2. Mbledhja e mbetjeve urbane

Disa nga aktivitetet shume te rendesishme per rritjen e eektivitetit te mbledhjes se mbetjeve te ngurta urbane jane dhene ne vijim:

1. Qendrat e deponimit të mbeturinave: Sipas PRKMM-së, janë planifikuar investime në vlerë totale prej 1.5 mil. € për përmirësimin e deponisë rajonale në Mirash, ndërsa në PKMM të Glogocit, ata kanë planifikuar ta lidhin stacionin e transferit me infrastrukturën publike (rrjetin e furnizimit me ujë, kanalizimin dhe rrjetin elektrik) dhe të përfshijnë funksione të tjera, siç është ndarja e fraksioneve të ndryshme, me vlerë të investimit prej 57,500 €.

2. Pajisjet e mbledhjes, transportimit dhe trajtimit të mbeturinave: SipasPKMM-së, për të shtatë komunat shpenzimet e planifikuara për këtë kategori janë 1.6 milionë €, nga të cilat 1.1 milion € janë planifikuar për kontejnerë (0.9 mil. € për kontejnerë për mbeturinat tepricë) dhe 0.48 mil. € për kamionë. Asnjë kosto e planifikuar për kamionët nuk mund të gjendej në PKMM-tëe Prishtinës dhe Fushë- Kosovës dhe planifikim për kazanët dhe kontejnerët për kompostimin e mbeturinave të ricikluara nuk ka në disa komuna.

3. Qendrat e ndarjes dhe trajtimit të mbeturinave: Investime janë planifikuar vetëm për dy komuna në këtë kategori. Në PRKMM është planifikuar qendra e trajtimit të mbeturinave të ndërtimit dhe demolimit në Prishtinë (dhe në 5 qendra të tjera). Në PKMM

të Prishtinës, ata kanë planifikuar që të investojnë në qendrën e grumbullimit të mbeturinave komunale në vlerë prej 70,000 €. Në anën tjetër, në PKMM të Graçanicës, për këtë komunë është planifikuar një qendër e ndarjes së mbeturinave në vlerë investimi prej 500,000 €. Shuma totale e investimeve të planifikuara për të tria kategoritë në rajonin e Prishtinës në PRKMM është 2.25 mil €, ndërsa në PKMM-të është 2.23 mil €. Te gjitha vlerat e mesiperme janë permblodhur në tabelën 13.

Tabela 13: Planet e investimeve në infrastrukturën e menaxhimit të mbetjeve urbane

Planet e investimeve në infrastrukturë	PRKMM	PKMM-të
1. Qendrat e deponimit të mbeturinave		
1.1 Deponia rajonale e Prishtinës	1,500,000	
1.2 Stacioni i transferit në Glogoc		57,500
Totali 1:	1,500,000	57,500
2. Pajisjet mbledhjes, transportimit dhe trajtimit të mbeturinave		
2.1 Kontejnerët		1,121,669
2.2 Kamionët		482,000
Totali 2:		1,603,669
3. Qendrat e ndarjes dhe trajtimit të mbeturinave		
3.1 Qendra e trajtimit të mbeturinave të ndërtimit dhe demolimit në Prishtinë	750,000	
3.2 Qendra e grumbullimit të mbeturinave komunale në Prishtinë		70,000
3.3 Qendra e ndarjes së mbeturinave në Graçanicë		500,000
Totali 3:	750,000	570,000
Totali (1+2+3):	2,250,000	2,231,169

Ekziston nevoja për reduktimin e volumit të mbetjeve dhe kategorizimin e tyre si dhe zëvendësimi i kamioneve të vjetër që kanë kosto të lartë karburanti dhe mirëmbajtjeje. Për më tepër, rritja e ndergjegjesimit mjedisor mund të çojë në zvogelimin e depozitimeve ilegale dhe të rrisë normën e mbledhjes së mbetjeve të ngurta në Komunën e Prishtinës.

8.2.4. SEKTORI I SHËRBIMEVE PRIVATE

Duke analizuar zhvillimet e sektorit të shërbimeve dhe konsumin energjitik, që lidhet me këto zhvillime për sektorin e shërbimeve private në Komunën e Prishtinës (dyqane, restorante, supermarkete, hotele, shkolla dhe spitale private, salla sportive private, qendra rekreacioni private), i cili do të garantojë zhvillimin e qëndrueshëm të sektorit, duke reduktuar kërkesën për energji dhe lende djegëse. Vëmendje kryesore duhet të kushtohet reduktimit të kërkesës për energji elektrike dhe lende djegëse të lengeta. Ndryshime duhet të ndodhin në reduktimin e intensiteteve energjitike dhe strukturën e furnizimit me burime energjitike, për secilin shërbim. Parashikohet që të merren masa të ndryshme si p.sh. rritja e cmimit të energjisë elektrike, zbatimi i kodit energjitik në ndertesa, aplikim të lehtësirave fiskale për burimet e rinovueshme të energjisë dhe për burimet me eficientë, fushata sensibilizuese etj. Nepermjet këtyre masave synohet të arrihet:

- Penetrimi i Ngrohjes së Përqendruar nga Termokos për ngrohje,
- Rritja e eficientes nepermjet nderhyrjeve, psh. shtimi i ndricimit fluoreshent, perdorimi i teknikes elektronike inteligjente, perdorimi i pajisjeve elektrike

moderne me cosΦ te permiresuar ne pompat, frigoriferet etj. ne konsumatore te ndryshem te sektorit te sherbimeve.

- Permiresimi i termoizolimit ne stokun e godinave ekzistuese, dhe zbatimi rigoroz i Kodit Energjistik ne Ndertesa per godinat e reja ne sektorin e sherbimeve,
- Zgjerimi i perdorimit te paneleve diellore, per perгатitjen e ujit te ngrohje ne godinat tregtare,
- Zgjerimi i perdorimit te paneleve diellore fotovoltaike si autoprodhues ne tarracat e ndertesave te sektorit te sherbimeve private,
- Penetrimi i LPG-se dhe Gazit Natyror (kur te lidhet Kosova me rrjetin e GN) per ngrohje dhe gatim,
- Futja gradualisht e impianteve moderne koogjeneruese te vegjel SSCHP1 (dizel) dhe e ngrohjes qendrore, duke filluar nga konsumatorët me te medhenj ne me te vegjelit, sidomos ne zevendesim te sistemeve ekzistuese konvencionale,

8.2.5. SEKTORI I INDUSTRISE

Zhvillimi i qendrueshem i sektorit te industrise ne Komunen e Prishtines kerkon detyrimisht, plotesimin e nevojave energjitike per secilin nensektor industrial (ne sasi, cilesi, cmim, vazhdueshmeri dhe kohe), pasi ato luajne rol te madh ne rritjen ekonomike, zenien me pune, standartin e jeteses etj. Per pasojë, persa i perket zhvillimit te qendrueshem industrial ne Komunen e Prishtines, si objektiva baze jane vendosur:

- Rritja e efektivitetit ekonomik te industrise, qe do te ndikohet ndjeshem nga ulja e peshes se koston energjitike ne produktet industriale, gjithashtu edhe nga reduktimi i nevojave per energji.
- Pakesimi i ndotjes se mjedisit nga emetimet e gazeve te ndryshme (si atyre qe shkaktojne ngrohjen globale te atmosferes ashtu edhe te atyre qe shkaktojne shiun acid) me origjine energjitiken (ne toke, uje dhe atmosfere), qe është nje faktor, i cili varet direkt nga shkalla e reduktimit te nevojave per energji.
- Reduktimi i nevojave energjitike per sektorin e industrise, pa ndryshuar treguesit e zhvillimit ekonomik-shoqeror dhe njekohesisht duke rritur punesimin dhe duke i bere produktet industriale me nje kosto me te vogel. Kjo kerkon marrjen ne konsiderate te nje teresi masash ne drejtim te perdorimit me eficence me te larte te energjise se sektorin e industrise ne Komunen e Prishtines. Rekomandimet me kryesore, qe do te bejne te mundur zvogelimin e nevojave energjitike jane:
 - Permiresimi i organizimit dhe menaxhimit ne industri;
 - Mirembajtja dhe modernizimi i teknikes dhe teknologjise se perdorur ne sektorin e industrise;
 - Rritja e shkalles se perpunimit te lendeve te para, cilesise dhe vleres se produkteve industriale;
 - Shtimi i rendimentit, rikuperimit, shkalles se perdorimit te mbetjeve teknologjike, heresit te qarkullimit te ujit, reagenteve etj.
 - Futja e koncepteve: “teknologji me te pastra”; “simbioza e disa industrive” etj..

Bazuar në analizën shumë vjecare të sektorit të industrisë disa nënsektoret industriale, aktualisht kemi nje menaxhim jo efektiv të burimeve energjitike, që rezulton në fund të fundit me vlera shumë të rritura të intensiteteve energjitike në degë të ndryshme të

¹ Shkurtimi i SSCHP – Small Scale Combined Heat and Power (Impiante te Vegjel te Prodhimit te Kombinuar te Energjise Elektrike dhe termike)

industrise në Komunën e Prishtinës, në krahasim me të njëjtat industri në vendet europiane. Bazuar në eksperiencën botërore dhe nëauditimet energjitike të realizuara në kuadrin e projektit të KOSEP/EBRD (2013-2018) ne dege te ndryshme te industrise, është arritur në përfundim se vetëm nëpërmjet njëmenaxhimi më të mirë, (pa ndërhyrje me investime, por vetëm nëpërmjet një “nikoqirllëku” më të mirë) mund të arrihen reduktime të ndryshme të konsumit të energjisë.

Eksperienca botërore dhe analiza e auditimeve, tregoi se mund të kemi reduktim të intensiteteve energjitike vetëm nëpërmjet “nikoqirllëkut” më të mirë në nivele 10-20%. Menaxhimi me i mire i energjise, ne pergjithesi i referohet situates kur i gjithë personeli brenda një ndërmarrje është vazhdimisht i ndërgjegjshëm, në lidhje me koston e energjisë dhe adapton masa (nderhyrje) të thjeshta për të bërë reduktimin e saj. Shembull i një “nikoqirllëku” të mire mund të jenë veprime fare të thjeshta si: fikja e dritave, fikja e pajisjeve sa herë që ato nuk përdoren, mbyllja e dritareve gjatë sezonit të ngrohjes, moslejimi i rrjedhjes konstante të avujve, ajrit të komprimuar, ujit, nënprodukteve të naftës, qymyrit, etj. Kjo masë është e lidhur më shumë me edukimin e personelit. Pra, suksesi i një “nikoqirllëku” më të mirë ka të bëjë më shumë me ndërgjësimin e personelit, për të kursyer të gjitha format e energjisë, të përdorim aq sa kemi nevojë dhe ta përdorim atë me “nikoqirllëk” dhe pak ose fare pak ka të bëjë me parimet inxhinierike të formave të ndryshme të kursimit të energjisë. Disa nga masat që duhen marrë në këtë drejtim janë:

- Vendosja e sanksioneve kundrejt konsumatoreve, që kanë cosq jashtë kufijve të lejuar (poshte vleres 0.9) është rekomanduar edhe nga Studimi i Sistemit të Tarifave të Energjisë Elektrike, (realizuar në vitin 1996 nga London Economic). Për rastet kur ndërmarrja paguan tarife fuqie për maksimumin e fuqisë së plotë të kërkuar, eksperienca e vendeve të zhvilluara tregon se kjo tarife rritet me 5% për çdo ulje prej 1% të cosq nga vlera 0.9.
- Për rastet kur ndërmarrja paguan tarife për energjinë elektrike të konsumuar, sipas një cimi të miratuar, eksperienca e vendeve të ndryshme tregon se kjo tarife rritet me 3% për çdo ulje prej 1% të cosq nga vlera 0.9. Gjithashtu, kontrolli i zbatimit të normës shtetërore për nivelin e cosq, duhet të risanksionohet në legjislacion, duke ia ngarkuar këtë detyrë një inspektoriatit të vecantë.

Futja e skemave koogjeneruese në industri

Shumë nënsektorë industrial në Komunën e Prishtinës, për nevojat e tyre teknologjike, kanë nevoja energjitike në formën e nxehtësisë (në formën e avullit apo ujit të ngrohtë) dhe në formën e energjisë elektrike. Mbështetur në teknologjitë që ekzistojnë sot në botë, teknologjia më efiçente, e cila bën të mundur garantimin e nevojave elektrike dhe termike është ajo koogjeneruese, dmth që realizon prodhimin e kombinuar të energjisë termike dhe elektrike. Duke përdorur në sistemet koogjeneruese moderne CHP, të njëjtën sasi lëndë djegëse të gaztë/lënget, që konsumojmë në kaldajat tradicionale, mund të sigurohet nxehtësia e nevojshme që kërkohet nga konsumatorët, duke përfituar njëkohësisht energji elektrike shtesë në vlera sa 1/3 e energjisë së lëndës djegëse. Kjo shpjegohet thjesht me faktin e përmirësimit të rendimentit (rreth 2 here) në këto sisteme ndaj sistemeve tradicionale me kaldaja industriale. Gjithashtu, i ndjeshëm është zvogëimi i impaktit mjedisor, pasi përdoret më pak lëndë djegëse, qësi rregull është me cilësi më të mirë, por edhe më e shtrenjtë. Por, futja e impianteve koogjeneruese kërkon:

Se pari, konsumatorë relativisht mesatarë dhe të mëdhenj, të cilët kanë kërkesa të njëkoheshme për energji elektrike dhe termike.

Se dyti, konsumatorët duhet të kenë kërkesë të vazhduar, sidomos për energji termike për më shumë se 6000 orë në vit.

Se treti, duhet që të ekzistojnë që cdo tepricë e energjisë elektrike, që prodhohet nga impianti CHP, të blihet nga rrjeti i kompanisë shpërndarese elektrike me cmimin e përcaktuar nga ERE.

Se katerti, impiantet CHP kërkojnë investime të mëdha, që mund të sigurohen jo vetëm me plotësimin e parakushtit të përdorimit të domosdoshëm dhe të vazhdueshëm të të gjithë nxehtësisë dhe të energjisë elektrike, por gjithashtu duhet që analizat tekniko-ekonomike, në cdo fazë të projekteve, të rezultojnë me efektivitet ekonomik të padiskutueshëm, për të gjitha palët e interesuara (financues, sipërmarrës, konsumatorë).

8.2.6. SEKTORI I BUJQSISË

Me objektivin për të reduktuar konsumin e energjisë, në sektorin e bujqesisë, në Komunën e Prishtinës, duhet të promovohen dhe të merren parasysh këto masa të EE/RES nga ana e fermerëve të kësaj komune:

- Futja e mekanikës bujqësore eficiente në drejtim të konsumit të karburanteve;
- Së pari, për sektorin e bujqesisë duhet të arrijmë një reduktim prej 10% i intensiteteve energjitike, si pasojë e një menaxhimi më të mirë energjetik që mund të bëhet nga ana e fermerëve të kësaj komune. Kjo parashikohet të realizohet nëpërmjet ristrukturimit të sektorit të bujqesisë dhe rikrijimit të grupeve të fermerëve me interesa të përbashkëta, që do të mundësojë përdorimin e makinerive bujqësore. Kjo do të sjellë një përfitim të dyfishtë, nga njëra anë do të çojë në rritje të prodhimit bujqësor dhe nga ana tjetër, do të çojë në reduktim të konsumit specifik të lëndëve djegëse, për pasojë është në interesin e fermerëve.
- Aplikimi i skemave të përdorimit të biomasave dhe prodhimi i biogazit nga mbetjet bimore dhe shtazore nga bujqësia dhe blegtoria është gjithashtu efektive, për të plotësuar nevojat në rritje të sektorit të bujqësisë. Biomasa dhe biogazi mund të përdoren për ngrohjen e serave, duke plotësuar një pjesë të konsiderueshme të nevojave të tyre. Përdorimi i tyre do të bënte të mundur rritjen e kontributit të burimeve të rinovueshme të energjisë, uljen e kostos dhe në të njëjtën kohë do të çonte në reduktimin e ndotjes së mjedisit.
- Një nga masat më kryesore e analizuar në mënyrë sasiore në sektorin e bujqesisë, që parashikohet të sjellë një ulje prej 50% të konsumit të energjisë, është përdorimi i skemave ujitëse sa më eficiente, pra zëvendësimi i ujitjes sipërfaqësore që mund të jetë ose me brazda ose me përmbajtje, me ujitjen me presion në formë shiu ose me pika.
- Shfrytëzimi i pompave fotovoltaike për ujitje dhe sigurimin e ujit të pishëm për zonat kodrinore larg sistemeve të ujitjes dhe sistemeve të furnizimit me ujë të pishëm.
- Potenciali i energjisë diellore në Prishtinë e bën këtë burim energjie të preferueshëm, veçanërisht duke shfrytëzuar kolektorët diellore, që prodhojnë ajër të nxehtë për tharjen e kulturave tëndryshme bujqësore.
- Përdorimi i rezervuarve ekzistues të vaditjes për të instaluar impiante të gjenerimit të energjisë elektrike atje ku ato janë me leverdi ekonomike.
- Instalimi i centraleve të vogla të erës, në pronësi të grupit fermerëve, qëndrojnë përgjate kodrave me potencial të energjisë diellore.

8.2.7. SEKTORI I TRANSPORTIT

Sektori i transportit ne Komunen e Prishtines perfshin transportin e udhetareve dhe te mallrave. Treguesit kryesore per keto lloj transportesh jane perkatesisht udhetare-km dhe ton-km. Ndryshime do te kete ne nensektoret ne veçanti dhe parashikohen te ulen volumet e punes ne transportin rrugor te udhetareve nepermjet veturave personale dhe perdorimin e transportit publik. E njejta situuate paraqitet edhe per transportin e mallrave. Per kete transport, duhet te ulen volumet e punes ne transportin rrugor. Me objektivin per te reduktuar konsumin e energjise dhe per nje leverdisshmeri ekonomike jane marre parasysh dhe jane analizuar disa masa sasiore dhe cilesore te eficences se energjise.

Ne transportin e udhetareve jane analizuar keto masa:

- Mbështetur ne eksperiencen boterore dhe ne ate te vendeve fqinje, parashikohet qe intensitetet energjitike per sektorin e transportit te ulen 10%, si pasoje e nje menaxhimi me te mire. Kjo do te realizohet nepermjet:
 - ◆ rehabilitimit te rrugeve, i cili aktualisht ka filluar ne shkalle te gjere ne Komunen e Prishtines;
 - ◆ ndertimit te rrugeve te reja ne Komunen e Prishtines;
 - ◆ menaxhimit me te mire te sektorit te transportit publik;
 - ◆ perdorimit te makinave me fuqi motorrike me te ulet dhe me eficente;
 - ◆ shpejtesive me te larta te levizjeve te mjeteve te transportit ne zonat jashte qytetit.
 - ◆ Futja e linjave te shfrytezimit te bicikletave;
- Ndermerren dhe realizohen fushata te ndryshme ndergjegjesuese per nxitjen e transportit publik.

Si rezultat i masave te mesiperme parashikohet qe numri i udhetareve me autobusa te rritet. Nisur edhe nga eksperienca boterore, keto masa jane parashikuar per te inkurajuar transportin publik te udhetareve kundrejt transportit privat, gje qe sjell ulje te konsumit te lendeve djegese, kosto me te ulet te transportit si dhe reduktim te emetimeve te demshme ne atmosfere ne krahasim me skenarin pasiv. Kjo do te shoqerohej me nje kursim ekonomik, i cili mund te perdoret si ne permiresim te infrastruktures rrugore, ashtu edhe ne nxitjen e qytetareve per perdorim te transportit publik nepermjet tarifave me te ulta. Ne transportin e mallrave rekomandohen keto masa:

- Renia e kontributit te perdorimit te kamionave me tonazh 3 ton dhe 3-8 ton, duke filluar nga viti 2019 deri ne vitin 2030. Diferenca qe krijohet duhet te mbulohet nga transporti me kamiona te tonazhit 8-16 ton dhe mbi 16 ton.

Per te zbatuar masat e kursimit te energjise ne sektorin e transportit duhet te:

- Vazhdojne masat e ndermarra ne Komunen e Prishtines, per permiresimin e infrastruktures rrugore,
- Inkurajohet perdorimi i makinave me fuqi motorrike me te vogel dhe me eficente,
- Vendosen taksa doganore me te larta per makinat e perdorura ne krahasim me makinat e reja (kjo mase duhet te futet nga qeveria qendrore),
- Vendosen dhe hartohen taksa te mirefillta mjedisore sipas emetimeve qe ato hedhin ne atmosfere.

9. PLANI I VEPRIMIT

9.1. PRIORITIZIMI I SEKTORËVE

Qellimi i analizen te konsumit te energjise ne Komunen e Prishtines është qe te vleresoje perdorimin e energjise ne Komune ne menyre qe te identifikohen dhe prioritizohen sektoret dhe sygjeron nderhyrje specifike ne eficencen e energjise. Për këtë qëllim, sektorët me potencialin më të lartë të kursimit të energjisë, të cilët janë të arritshëm për shkak të kontrollit dhe impaktit nga Komuna, si dhe financiarisht të zbatueshëm do të theksohen dhe prezantohen në tabelën 14. Procesi për identifikimin e sektorëve prioritar merr në konsideratë këto tre çështje kryesore:

- Shpezimet relative për energjinë në cdo sektor si në nivel Komunal ashtu dhe për të gjithë ndërtesat (publike);
- Intensiteti Relativ i Energjisë (REI) për sektorin si kursime teorike të energjise bazuar në rezultatet e ushtrimit të krahasimit dhe vlerësimin profesionist të konsulentit duke shqyrtuar cdo sektor; dhe së fundmi

Shkalla e kontrollit ose influencës që Komuna ka mbi cdo sektor ose komponent të një sektori të caktuar, kontrolli buxhetor i cili konsiderohet faktori më kryesor.

Tabela 14: Përmbledhje e sektoreve sipas shpenzimeve për energjinë, REI dhe potenciali për kursimin e energjisë.

Sektori	Potenciali I Kursimit të Energjisë= Intensiteti Energjetik Relativ	Niveli i Kontrollit/Autoritetit nga Komuna
Transporti Publik	10-20%	MESATAR
Transporti privat	10-20%	ULET
Ndërtesat publike të Komunës	50-60%	LARTE
Ndriçimi rrugor	40-60%	LARTE
Uji i pishëm	60-70%	LARTE
ujrat e zeza	10-20%	LARTE
Mbetjet urbane	20-30%	LARTE
Sektori elektrik	5-10%	ULET
Sektori rezidencial	30-50%	ULET
Sektori komercial	30-40%	ULET
Sektori industrial	25-30%	ULET
Sektori TJERë	30-40%	ULET

Vlen te theksohet se komuna e Prishtines ka nje nivel te larte kontrolli per keto sektore:

- Transporti publik,
- Ndertesat publike
- Ndricimi rrugor
- Uji i pishëm dhe ujrat e zeza
- Mbetjet urbane

Dhe nje nivel te vogel kontrolli per keto sektore:

- Transportin privat;
- Konsumin e energjisë nga familjet
- Konsumin e energjisë nga shërbimet private

- Konsumin e energjisë nga sektori shërbimeve private
- Konsumin e energjisë nga industria
- Konsumin e energjisë nga bujqësia.

Komunës i është besuar operimi i objekteve publike (ndërtesat publike, ndriçimi i rrugëve, transporti publik, menaxhimi/pastrimi i mbetjeve, furnizimi me ujë dhe ujrat e zeza) brenda kufijve të territorit Komunal. Kjo përbën pagesën e faturave të energjisë, mirëmbajtjen dhe investimet në rehabilitim dhe zgjerim të objekteve. Kosto e operimit janë përfshirë në buxhetin e përgjithshëm Komunal dhe janë mbuluar pjesërisht nga të ardhurat Komunale e transfertat me qeverisë qendrore. Niveli i transfertave nga qeveria qendrore tek Komuna është llogaritur duke u bazuar në një formulë fikse të faktoreve social-ekonomik. Komuna ka lirine e veprimit për të rishpërndarë sipas kërkesës dhe disponueshmërisë, p.sh. reduktimi i shpenzimeve në një sektor – të tilla si shpenzimet e energjisë – nuk do të çojnë në një zvogëlim të transfertave buxhetore nga qeveria qendrore por fondet mund të përdoren për çështje të tjera të cilat janë nën diskrecionin e Komunës.

Efienca e mbledhjes së taksave nga Komuna është raportuar të jetë 90%. Buxheti Komunal (kostot/ të ardhurat) është i balancuar dhe Komuna nuk raporton borxhe apo kredi. Prishtina renditet si një kreditor i kategorisë së parë (niveli më i lartë) sipas aftësisë për të marrë hua dhe performancës financiare, vlerësuar nga Ministria e Financave. Shpenzimet kryesore të buxhetit Komunal janë personeli, investimet dhe shpenzimet Komunale të tilla si funerale, ndriçim, pastrim, menaxhim mbetjesh, ndërtesa publike. Shërbimet Komunale për furnizimin me ujë dhe pastrim përfshijnë largimin e mbeturinave dhe janë kontraktuar tek kompani filiale Komunale. Komuna raporton se të ardhurat nga këto shërbime i mbulojnë kostot, që do të thotë se nuk nevojiten subvencione Komunale për të balancuar ndonjë deficit në fund të vitit. Shërbimi i transportit publik është i licensuar dhe kostot e operimit të tij mbulojnë plotësisht nga koncesionari.

Edhe pse konsumi i energjisë në sektoret të cilët kontrollohen direkt nga Komuna përfaqëson vetëm një pjesë të vogël të energjisë totale të konsumuar nga e gjithë Komuna, prezantimi i ndërhyrjeve të suksesshme në këto sektore është i rëndësishëm për rritjen e ndërgjegjësimin në lidhje me potencialet dhe përfitimet e mundshme tek qytetarët. Për më tepër, kursimet e energjisë në këto sektore do të kontribuojnë direkt në reduktimin e kostove të energjisë si dhe zvogëlimin e shpenzimeve Komunale.

9.2. NIVELI I KONTROLLIT TË KOMUNËS NË TË GJITHË SEKTORËT

Për shkak të strukturave të ndryshme ligjore dhe rregullatore Komuna ushtron nivele të ndryshme influence dhe kontrolli tek shërbimet komunale dhe tek konsumatorët e fundit të energjisë. Lloje të ndryshme pronësie të objekteve të cilat konsumojnë energji në sektore të ndryshme e limitojnë ose forcojnë kontrollin e buxhetit dhe fuqinë e zbatimit dhe një pjesë e qenësishme e diagnostifikimit të energjisë urbane është që të përcaktoje shkallën e autoritetit ose kontrollit që Komuna mund të ushtrojë tek palët e interesuara për energjinë sic tregohet në tabelën 15.

Tabela 15: çelësi i kontrollit të autoritetit Komunal

	Palet e interesuara shtetërore	Komuna praktikisht nuk ka kontroll; vendimet ndermerren ne nivel shtetërore
	Palet e interesuara lokale	Komuna ështëështëështë nje nga te shumtat pale te interesuara te cilat ndermarrin vendime ne nivel lokal
	Komiteti lokal	Komuna perfaqesohet formalisht nga Komiteti qe ndermerr vendime
	Agjensite funksionale Multi-	Komuna ështëështëështë nje nga agjensite e shumta me nje rol vendim-marres kombetar
	Formuluesi i politikave	Komuna mund te vendose direkt politikat ne kete Sektor
	Rregullatori/Imponuesi	Komuna mund te percaktoje direkt politikat e Sektorit si dhe te imponoje zbatimin e tyre
	Kontrolli i Buxhetit	Komuna ka kontroll direkt mbi shpenzimet qe kryhen ne kete Sektor.

Shembujt e mëposhtem ilustrojnë dhe shpjegojnë nivelin e influencës dhe kontrollit që Komunes ka për dy sektorët.

Shembull Sektori A: Publik, ndertesat Komunale– Nivel i LARTE kontrolli:

Komuna është përgjegjëse për të gjithë kodet, rregullat dhe lejet e ndertesës dhe zoteron një nivel të lartë rregullatori. Përderisa të gjithë kostot operacionale në lidhje me ndertesën janë paguar nga buxheti i Komunes, përfshirë këtu dhe kostot e energjisë për mirëmbajtjen dhe investimet, Komuna zoteron një kontroll të lartë të buxhetit dhe ka incentive direkte për të investuar në paisje me efikasitet të lartë energjie. Në fundmi, të qenit pronar i një ndertese i jep Komunes fuqinë për të zbatuar disa masa të caktuara për kursimin e energjisë.

Shembull Sektori B: Transporti privat – Nivel i ULET kontrolli:

Përderisa Komuna nuk mund të kontrollojë konsumin e lendeve djegëse dhe energjisë elektrike dhe kodet e performancës të automjeteve individuale, ajo këtu ka kontroll të ulët rregullatori. Fakti që kostot e energjisë të transportit individual janë mbuluar nga individët, do të thotë që Komuna ka një kontroll të ulët të buxhetit në këtë sektor. Në fundmi, Komuna zoteron influencë të limituar në imponimin e efikasitetit të energjisë në transportin individual.

Sic tregojnë dhe tabela 16, Komuna ka kontroll të plotë mbi sektorët e ndertesave publike komunale, ndërcimin e rrugëve, furnizimin me ujë të pijshëm si dhe menaxhimin e ujërave të zeza. Këto sektore do të jenë fokusi kryesor i planit Komunal për efikasitetin e energjisë.

Tabela 16: Shkalla e kontrollit të Buxhetit që Komuna e Prishtinës zotëron dhe fuqia që ajo ka për të imponuar konsumin e energjisë në sektorët

Sektori	Niveli i fuqisë të Autoritetit Komunal		
	Rregullatori	Kontrolli i buxhetit	Influenca dhe imponimi
Transporti publik	ULET	ULET	MESATARE
Transporti privat	ULET	ULET	ULET
Publik, ndertesat Komunale	LARTE	LARTE	LARTE
Ndricimi i rrugëve	LARTE	LARTE	LARTE
Uji i pijshëm / Ujrat e zeza	LARTE	LARTE	LARTE
Mbetjet e ngurta	LARTE	LARTE	LARTE
Furinizimi me energji	ULET	ULET	ULET
Sektori rezidencial	ULET	ULET	MESATARE
Sektori komercial	ULET	ULET	ULET

Komuna ushtron disa kontrole rregullatori në sektorin e transportit publik nëpërmjet licensimit të disa kompanive komerciale që merren me transportin e pasagjereve.

Megjithatë, kontrolli i buxhetit dhe inflenca mbi konsimin e energjisë të këtyre automjeteve është e ulët. Komuna nuk ka aspak ose shumë pak kontroll mbi buxhetin, imponimin e rregullave të efikasitetit të energjisë tek furnizimi me energji i sektorëve që janë konsumatorë final, transportin privat individual si dhe sektorët rezidencial, ndertesat komerciale dhe ndertesat publike jo-Komunale; përderisa ato kontrollohen nga qeveria qendrore ose janë të organizuara në mënyrë individuale/komerciale.

Mundësi e vetme për Komunën që t'i influencojë këta sektore është që të përfshijë palët e interesuara në procesin e planifikimit të energjisë Komunale si dhe të rrisë ndërgjegjesimin në lidhje me efikasitetin e energjisë. Në këtë pikë, sektorët ku Komuna zotëron nivel të ulët kontrolli lihen menjandhe nuk ndiqen më tej në analizat dhe në termat e rekomandimeve për efikasitetin e energjisë në lidhje me programet e Komunës për EE. Megjithatë, kjo jo domosdoshmërisht do të thote se në këto sektorë nuk mund të zhvillohen masat EE.

9.3. SFIDAT E KOMUNËS NË LIDHJE ME KONSUMIN ENERGETIK

Komuna e Prishtinës ka përballë shumë sfida të ndryshme për sa i përket potencialit që ai zotëron në lidhje me efikasitetin e energjisë. Këto sfida mund të kategorizohen gjerësisht në tre grupe (tabela 17).

Tabela 17: Sfidat Energjetike për Komunën

Sfidat ekonomike dhe demografike	Niveli i përgjithshëm i sfidave ekonomike të Komunës	Sfidat e sektorit specifik
Ne rritje: ➤ Popullsia ➤ Kërkesa për energji ➤ Kërkesa për shërbimet e Komunës ➤ Kosto mirembajtje ➤ Harxhimet e buxhetit të Komunës ➤ Emetimet mjedisore	➤ Konsumi i lartë i energjisë për shërbimet e Komunës (ndertesat, ndricimi) ➤ Kosto e lartë për mirembajtje dhe riparime ➤ Shpenzime të larta dhe të shkallëzuara të buxhetit për furnizimin me energji si shkak të rritjes së tarifave	Ndertesat publike (NP) - Konsum i lartë i energjisë specifike krahasuar me nivelin e ngrohjes - Nuk përmbush nivelin e komfortit - Shpenzime të larta dhe të shkallëzuara të buxhetit për furnizimin me energji - Kërkesa për analiza të thella dhe auditimi i energjisë
		Ndricimi i Rrugëve (NRR)

Sfidat ekonomike dhe demografike	Niveli i pergjithshem i sfidave ekonomike te Komunes	Sfidat e sektorit specifik
➤ Varesia ndaj naftes Turizmi	➤ Objekte dhe pajisje joefikase dhe te dala pune ➤ Ulje disponueshmerie e objekteve dhe furnizim jo i besueshem, te tilla si furnizim me energji elektrike dhe ngrohje qendrore ➤ Kapacitete te kufizuara ne pergatijen dhe zbatimin e kursimit te energjise dhe masat rehabilitimit ➤ Kapacitete te kufizuara te kapitalit njerezor: stafi i Komunes nuk ka aftesite ose pajisjet e duhura per imponimin e rregullave te performances se energjise	- Ndricim jo i besueshem me lampa te vjetra, joefikase - Kosto e larte per zevendesim dhe mirembajtje - Te ardhura nga fite (fees) respoektive nuk i mbulojne shpenzimet - Kerkese per permisimin e ndricimit nga trevat historike te qytetit dhe rrugeve hyrese te kalase
Limitime ne: ➤ Performancen e pajisjeve ➤ Furnizimin me energji (mungesa) ➤ Fonde per investime ➤ Stimuj per te investuar ne teknologjine e EE ➤ Informacioni per EE Ndikime te tjera: ➤ Zbatimi i dobet i paketave te EE	❖ Informacioni i ulet i mundesive te EE	Uji i pijshem dhe ujrato e zeza (UP / UZ) - Tendenca te larta te konsumimit te ujit - Nivel i larte i humbjeve dhe mospagesa - Konsum i larte specifik i energjise per shkak te pajisjeve te vjeteruara - Ndotje e larte e lumit per shkak te mos-trajtitimit te ujrave te zeza Mbetje te ngurta (MN) - Kosto te larta dhe ne rritje te lendeve djegese - Shkalle e ulet e riciklimit dhe perdorimit energjistik (djegia) - Nuk ekzistojne kapacitet te cilat perputhen me standartet mjedisore te zonave te groposjes se mbetjeve - Te ardhurat nuk i mbulojne koston dhe per pasoje ekziston kerkesa per subvencione Komunale

10. MONITORIMI DHE IMPLEMENTIMI I PLANIT TE VEPRIMEVE

10.1. MANAXHIMI I ENERGJISE NE KOMUNA

Komuna e Prishtines dhe GIZ-i nënshkruan marrëveshje bashkëpunimi për Krijimin e Sistemit të Menaxhimit të Energjisë në Nivel Local.

Kryetari i komunës së Prishtines, Z. Shpend AHMETI nënshkroi një Memorandum bashkëpunimi me përfaqësuesin e GIZ-it, Projekti i Kosovës për Eficiencë të Energjisë (KEEP) për Krijimin e Sistemit të Menaxhimit të Energjisë në Nivel Local, që ka për qëllim të siguroj bashkëpunimin e dakorduar dhe të ngushtë midis palëve nënshkruese për krijimin e sistemit për menaxhimin komunal të energjisë, bazuar në Marrëveshjen për zbatim të projekteve për bashkëpunim teknik të datës 29.08.2017 në mes të GIZ dhe Ministrisë së Zhvillimit Ekonomik të Kosovës.

Në bazë të kësaj marrëveshje, komuna e Prishtines është përgjegjëse për themelimin e Zyrës Komunale për Energji (ZKE) ose emërimin e një zyrtari në pozitën e Menaxherit Komunal të Energjisë (MKE), hartimin e Rregullores së Punës së ZKE-së dhe përshkrimin e detyrave të punës për MKE-në e emëruar, krijimin e Grupit Punues Komunal për të punuar në rishikimin e PKEE-së dhe hartimin e PKVEE-së, si dhe menaxheri i ZKE apo MKE e bën koordinimin e të gjitha aktiviteteve të projektit nga ana e Komunës. Kurse GIZ, është përgjegjëse për ofrimin e shërbimeve këshillëdhënëse dhe ekspertizës teknike të drejtpërdrejtë nëpërmjet projektit apo përmes konsulentëve vendorë dhe ndërkombëtarë, zhvillimin dhe sigurimin e ndërtimit të kapaciteteve duke i përdorur praktikën më të mira, sigurimin e mbështetjes së ekspertëve vendorë duke e përdorur ekspertizën relevante nga OJQ-të lokale, kompanitë vendore, ekspertët lokalë apo sipas nevojës edhe të ekspertëve rajonal të punësuar për ta mbështetur MKE-në. Me bashkëpunim të Asociacionit të Komunave të Kosovës dhe GIZ është realizuar trajnimi tregëtor lidhur me menaxhimin e Energjisë në Komunën e Prishtines, në të cilën morën pjesë Drejtorët e Shërbimeve Publike dhe Zyrtarët komunal për Energji. Pjesë e programit trajnues ishin edhe temat si:

Komunat si prodhues / konsumator / rregullator dhe motivues energjie,

- Pse Menaxhimi i Energjisë në komuna dhe përcaktimi i strukturës organizative në lidhje me Menaxhimin e Energjisë Komunale,
- Hapat bazik në procesin e krijimit të sistemit të Menaxhimit të Energjisë Komunale,
- Prezentimi i ciklit të menaxhimit të energjisë në nivel komunal,
- Identifikimi i mangësive, mospërputhjeve, dhe problemeve të procesit aktual të vendimmarrjes në komuna që ndërlidhen me Menaxhimin e Energjisë Komunale,
- Prezentimi i Projektit GIZ-KEEP,
- Aktivitetet për mbështetje komunave,
- Procesi i krijimit të sistemit për Menaxhim Komunal të Energjisë (MKE) me komunat,
- Softveri ENMASOFT për MKE (shpjegimi i aktiviteteve që do të zhvillohen në lidhje me: mbledhjen e të dhënave, krijimi i bazës së të dhënave, llogaritja e potencialit të kursimit të energjisë, krijimi i Planit Komunal të Veprimit për EE),
- Monitorimi dhe raportimi i projekteve të implementuara në fushën e EE me Platformën për Monitorim dhe Verifikim (MVP),
- Përgatitja e komunave për aplikim për projekte për EE.

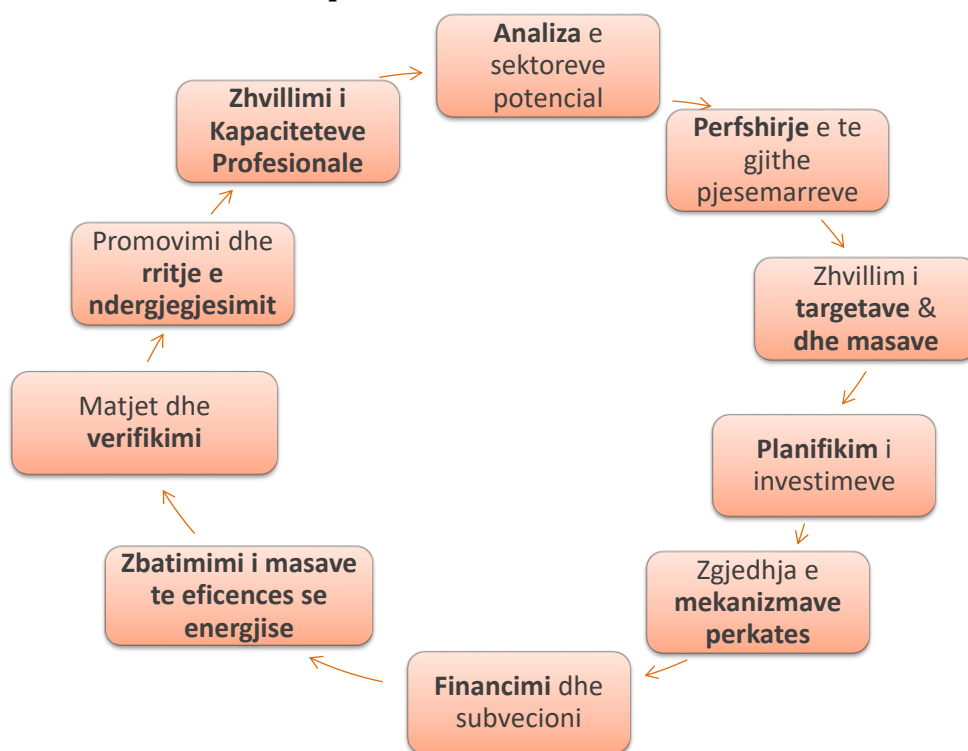
Zbatimi i suksesshëm i planit Komunal të Prishtinës për EE kërkon pronësinë dhe

angazhim t Prishtinës Prishtinës Prishtinës Prishtinës ë palëve të interesuara. Në mënyrë që të arrihet kjo, është e nevojshme që të kryhet një analizë e strukturuar e sektorit për të përcaktuar sfidat dhe masat e nevojshme si dhe përfitimin e njohurive në lidhje me bashkë-përfitimet të cilat duhet të zhvillohen dhe komunikohen tek palët përkatëse të interesuara. Që të zbatohet në mënyrë të suksesshme plani EE dhe që të nisë kursimi i energjisë dhe përmirsimi i shërbimeve Komunale, Komuna e Prishtinës duhet të fokusohet në keto tre çështje kryesore:

- (i) **Adoptimin e një plani EE** nga Këshilli Komunal për legjitimizimin dhe institucionalizimin demokratik të targeteve EE (→ **Përfshirja e palëve të interesuara**);
 - (ii) Zhvillimi dhe promovimi i **mekanizmave financiar të qëndrueshëm të EE** të cilët konsiderojnë kursimet shumë-vjecare të energjisë për të shlyer investimet EE, dhe
- Fuqizimi i **kapacitetit për sigurimin e EE** në Komunë dhe forcimin e njësie të vecantë e cila është përgjegjëse për mbikqyrjen e zbatimit të planit EE.

Figura 53 paraqet hapat e nevojshëm për një zbatim të suksesshëm për planit Komunal për EE .

Figura 53: Fazat e zbatimit të planit Komunal të EE ne Prishtine

10.2. KOORDINIMI

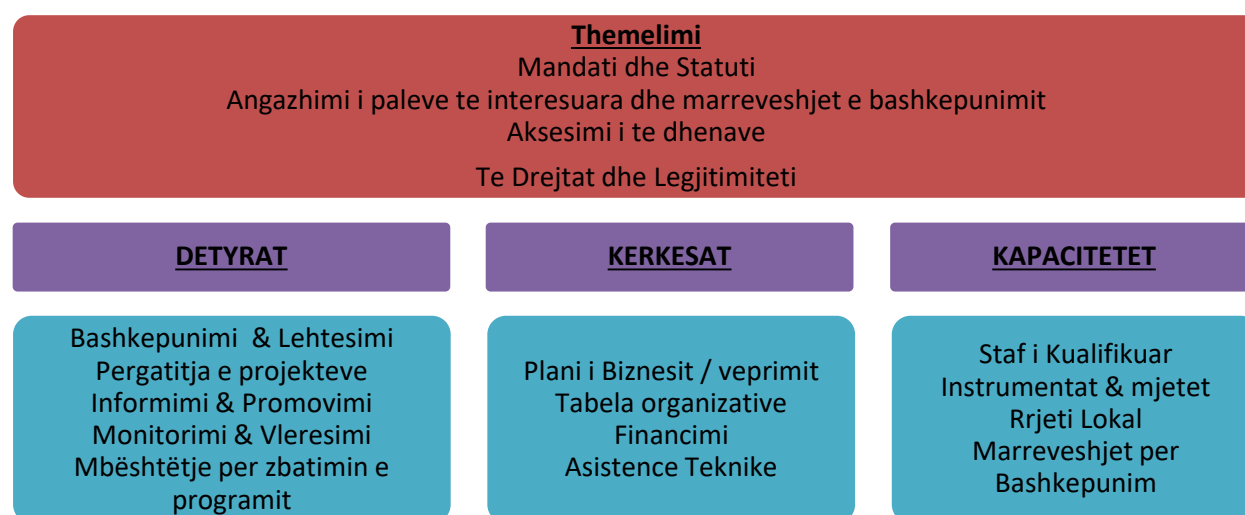
Një kërkesë shumë e rëndësishme për zbatimin e suksesshëm të programit EE është që të ndërtohen kapacitetet institucionale dhe që të krijohet një pikë kryesore për eficientë e energjisë në Komunën e Prishtinës, për shembull duke themeluar një departament i cili i dedikohet EE brenda Komunës. Departamenti aktual tashmë i themeluar do të ishte më e përshtatshme për të marrë një mandate të tillë për tu marrë me EE. Megjithatë, aftësitë dhe njohuritë e personelit aktual në lidhje me EE si dhe kapacitetet që ai zotëron monitorimin e energjisë dhe kostove të energjisë janë të një niveli të kenaqshëm. Kërkesat

kryesore për një njësi administrative të **Zyres komunale për energji** në Administratën e Komunes janë:

Numri minimal i stafit te Departamentit 2 – përfshirë këtu Drejtuesin dhe nje inxhinjer – duhet të parashikohet dhe të mbulojë kualifikimin dhe ekspertizën në disiplina si inxhinjaria (energjetik), ekonomist (projektet qe kane lidhje me investimet) dhe marrëdhëniet me publikun (për detyrat e promovimit/informimit në lidhje me EE). Një program i ngritjes se aftesive profesionale duhet te planifikohet ne fillim te zbatimit te programit duke filluar me themelimin e një Departamenti për Menaxhimin e Energjisë. Mund tui përqasemi donatoreve ndërkombëtar dhe ne rastin konkret duhet vlerësuar maksimalisht puna e madhe që po bën GIZ për të siguruar asistencë teknike për planifikimin e biznesit dhe ngritjen profesionale të departamentit sic tregohet në figurën 54.

Figura 54: Elementet kryesore të zyrës për energjinë

Nje katalog i detyrave të **Menaxhimit të Energjisë** duhet të perbëhet nga:

A) Aktivitete të përgjithshme horizontale

- **Programe për rritjen e ndërgjegjësimin dhe promovimin e EE** për te gjithë sektorët duke realizuar evente të cilët informojnë mbi EE, konkurse dhe cmime (psh. ne shkolla) dhe zhvillimi e shpërndarja e materialeve informuese dhe promovuese të ef i ç encës së energjisë²;
- **Transformimi i propozimeve teknike të projekteve të efi ç encës së energjisë** në nje plan të arsyeshëm investimesh për tui përqasur financuesve dhe donatorëve;
- **Planifikim i vazhdueshëm i kapitaleve të investimeve**, strukturimi financiar

². Pëvec kerkesave të cilësisë për materialet/produktet, të tilla si jetegjatesia dhe përmbushja e standarteve, dokumentet e tenderit për ndriçimin e rrugëve gjithashtu duhet të përfshijnë një kërkesë për nivelin e ardhshëm të ndricimit në cdo rrugë të rinovuar. Vecanërisht ndryshimi i ndricimit aktual me ndricues LED duhet të përgatitet me kujdes sepse Komunitet kanë pak experiencë në lidhje me shpërndarjen e kapacitetit të fluksit të dritës. Tanime nuk mund të zbatohen zgjidhje të thjeshta si aplikimi i llambave. Për shkak të avancimeve teknologjike, fluksi i ndricimit LED mund të jetë shumë më i ulët se ato i llambave konvencionale, sepse llambat LED kanë një aftësi shumë të fokusuar ndriçimi. Për më tepër, të dhënat e siguruar nga prodhuesit për ndriçimin LED akoma nuk janë të standartizuara dhe kjo mund të çojë në oferta të pakrahasueshme.

- dhe mbledhja e fondeve;
- Përgatitja, blerja dhe **mbikëqyrja e auditimeve të energjisë** dhe studimeve të fizibilitetit;
- **Mbështetja e projekteve për investim:** organizimi dhe mbikëqyrja e specifikimeve teknike, tenderimi dhe prokurimi si dhe një mbikëqyrje e kualifikuar e ndërtimeve bashke me ngritjen profesionale dhe udhëzuesin për instalimin e praktikave me të mira;
- Programi për **Monitorimin dhe Verifikimin (M&V)** (ndjekjen e objektivit); monitorimin e rezultateve dhe përfitimeve dhe raportimin tek palët e interesuara;
- Zbatimi i një **Programi për monitorimin e konsumit të energjisë**;

Përgatitja dhe zbatimi i një skeme për integrimin e performancës së energjisë dhe vlerësimi i kostos së ciklit të jetës për kontratat e blerjes dhe shërbimit, dispozitat e udhëzimeve të prokurimit për ndricimin, paisjet³, etj.

B) Sektori dhe masat të cilat lidhen me të

Ndërtesat Publike	- Themelimi i një inventari të ndërtesave të Komunës së Prishtinës (bazuar në punën shumë të mirë të bërë në këtë projekt me mbështetjen e gjithashshme të GiZ – inventari aktual i ndërtesave publike është realizuar dhe kërkohet që të përditësohet vit pas viti), krahasimi dhe monitorimi i performancës së energjisë bazuar në treguesin kWh/m² vit sipërfaqe ndërtese; - Analiza krahasuese për konsumin e energjisë në ndërtesa; - Edukimi dhe ndryshimi i sjelljes së stafit/perdoruesve të ndërtesave në pronësi të Komunës të Prishtinës.
Ndriçimi i rrugëve	- Themelimi i një inventari të ndriçimit të rrugëve të Prishtinës (bazuar në punën shumë të mirë të bërë në këtë projekt me mbështetjen e gjithashshme të GiZ – inventari aktual i ndriçimit të rrugëve është realizuar dhe kërkohet që të përditësohet vit pas viti), krahasimi dhe monitorimi i performancës së energjisë bazuar në treguesin kWh/km rrugë të ndriçuar; - Program i integruar për Vlerësimin e Ndriçimit Publik në të gjithë Komunën e Prishtinës; - Analiza krahasuese për konsumin e energjisë në lidhje me ndriçimin e rrugëve; - Udhëzuesi i Prokurimit për Instalimet e Reja të Ndriçimit të Rrugëve.

10.3. RAPORTIMI

10.3.1. MONITORIMI DHE REPORTIMI BRENDA KOMUNËS

Masat shoqeruese jo-investuese në drejtim të rritjes së kapaciteteve manaxhuese të energjisë dhe për këtë sektor janë rekomanduar që të mundësojnë investimet si dhe monitorimin e rezultateve:

- Themelimi i Zyrat Komunale të Energjisë bazuar në Ligji për EE dhe UA nr. 09-2017, për Zyrat komunale të energjisë.
- Rritja e aftësive të Zyres komunale për energji të Komunë së Prishtinës për EE në

ndërtesat publike, ndricimin e rrugeve, furnizimin me ujë dhe mbledhjen dhe trajtimin e mbetjeve urbane;

- Zyra Komunale për energji do të jetë përgjegjëse për raportimin e arritjeve në drejtim të EE në të gjithë sektoret e shërbimeve komunale;
- Kryerja e një analize krahasuese për konsumin e energjisë në ndërtesa për të gjithë ndërtesat publike bashkë me një program auditimi energjitik për të gjithë ndërtesat
- Në mënyrë që të përgatiten projektet e investimit për masat e mëtejshëm sygjerohet:
 - o Studime fizibiliteti dhe dizanji i projekteve të investimit
 - o Specifikime teknike, tenderim dhe prokurim
 - o Mbikëqyrje e kualifikuar e ndërtimit bashkë me ngritjen profesionale dhe udhëzimin për instalimin e praktikave më të mira;
- Programi për monitorimin e konsumit të energjisë;
- Programi për ngritjen profesionale për operatorët e stafit teknik të objektit.
- Edukimi dhe trajnimi i ndryshimit të sjelljes së punëtorëve/perdoruesve të ndërtesave të cilat janë pronë e Komunes.

Rekomandimet për masat shoqëruese tek niveli i qeverisë qendrore janë:

- Futja në përdorim të kriterëve të gjelbërta të prokurimit publik për paisjet të cilat funksionojnë me energji në ndërtesat publike.
- Kërkesat minimale për cilësinë termike të ndërtesave të reja dhe atyre ekzistuese.
- Skema e certifikimit të ndërtesave.

Masat shoqëruese jo-investuese për këtë sektor janë rekomanduar për të mundësuar investimet si dhe për të mbështetur monitorimin e rezultateve:

- Vlerësim i integruar i të gjithë bashkisë në lidhje me vlerësimin publik përfshirë dhe auditimet energjitike;
- Analiza krahasuese për konsumin e energjisë në lidhje me energjinë elektrike për ndricim;
- Doracaku (udhëzuesi) e prokurimit për instalimet e reja në lidhje me ndricimin e rrugëve;
- Për projektet e investimit:
 - o Studimet e fizibilitetit dhe dizanji i projektit të investimeve;
 - o Specifikime teknike, tenderimi dhe prokurimi;
 - o Mbikëqyrje e kualifikuar ndërtimi bashkë me kapacitetin e ndërtesës e udhëzime në lidhje me praktikën më të mirë të instalimit;
- Programi për monitorimin e konsumit të energjisë;
- Programi për aftësimin teknik për operatorët teknik të faciliteteve.

10.3.2. RAPORTIMI NE AGJENCIONIN KOSOVAR PËR EFÇIENCË TË ENERGJISË (AKEE)

Rishikimi i progresit të deritanishëm të kursimeve të energjisë në Kosovë është i vështirë, pasi nuk është krijuar asnjë platformë monitorimi dhe verifikimi për raportimin e saktë poshtë-lart (PL), ndërsa kufizimet në qëllimin dhe cilësinë e statistikave kombëtare pengojnë modelimin e besueshëm lart-poshtë (LP). Nga të gjitha masat e parashikuara në PKVEE, zbatimi i shumë prej tyre u vonua nga ngadalësimi i progresit të pritshëm në hartimin dhe miratimin e legjislacionit mbështetës në mënyrë që të gjitha Komunitet të

raportojne tek AKEE. Këto çështje trajtohen në mënyrë të detajuar në seksionet e mëposhtme.

Aktiviteti i matshëm që është kryer ishte kryesisht në formën e asistencës financiare (huatë dhe grantet) për përmirësimin e eficiencës së energjisë në termoizolim dhe jashtëm të ndërtesave, për kolektorët diellorë për ngrohjen e ujit, për automjetet e transportit të mallrave dhe traktorët më eficientë, dhe në një masë më të vogël, për pajisjet me eficiencë të energjisë. Të dhënat për këto programe, për çdo masë të EE/BRE, u morën, për çdo institucion financiar, në formën e mbështetjes financiare në vit të paraqitur në nivel të grupuar. Për të ruajtur strukturën e raportimit, të kërkuar nga Sekretariati i Komunitetit të Energjisë (SKE), duhen raportuar kursimet e vlerësuara, përfshirë vitin 2018 dhe çdo vit që pason 2019, 2020 dhe vitet e tjera që pasojne.

Emërtimi i masës për kursimin e energjisë		Krijimi i një sistemi të integruar informacioni për monitorimin dhe zbatimin e politikave për eficiencën e energjisë
Përshkrimi	Kategoria	Mekanizma për arritjen dhe monitorimin e kursimeve të energjisë
	Afati kohor	Fillimi: 2019 Mbarimi: 2020, 2021 dhe të gjitha vitet që pasojnë Janë parashikuar ndryshime të mëdha, amendime dhe përmirësime
	Qëllimi/Përshkrim i shkurtër	Sistemi i integruar do të jetë një bazë për zbatimin e masave të përcaktuara në planin komunal të EE të Prishtinës në kuptimin e: monitorimit të zbatimit të të gjitha masave, llogaritjeve metodologjike të kursimeve, hartimit të rregulloreve për eficiencën e energjisë, lehtësimin e zbatimit të masave, integrimin e të gjithë pjesëmarrësve dhe përdoruesve fundorë.
	Përdoruesi fundor i synuar	Konsumi primar dhe final i të gjithë burimeve energjetike; kjo masë do të monitoronte zbatimin e masave, programeve, planeve dhe projekteve për eficiencën e energjisë në të gjithë sektorët e konsumit final dhe primar të gjithë burimeve energjetike.
	Grupi i synuar	Të gjitha palët e detyruara në zbatimin e masës (organet ekzekutive) të përcaktuara në këtë plan veprimi.
	Aplikimi rajonal	Komuna e Prishtinës
Informacion mbi zbatimin	Lista dhe përshkrimi i veprimeve për kursimin e energjisë që përbëjnë masën	Projekti i zhvillimit të një sistemi të integruar informacioni duhet të fillojë nga Ministria e Zhvillimit Ekonomik/AKEE mbështetur nga organizata ndërkombëtare, siç janë, psh. GIZ apo projekte të ndryshme të BE-së. Zhvillimi i sistemit kryhet në faza dhe zhvillimi shtesë varet nga kërkesat e ardhshme të KE-së dhe detyrimet. Deri në fund të 2019, Ministria e Zhvillimit Ekonomik/AKEE mbështetur nga GIZ do të ndërtojë sistemin bazë, i cili do të mbështesë

		aktivitetet, raportet e zbatimit për të gjitha Komunitetet e Kosovës duke filluar me Prishtinën. Sistemi i integruar i informacionit duhet të mundësojë: • Raportimin e rregullt mbi zbatimin e masave, programeve dhe planeve për efikasitetin e energjisë; • Analizën e zbatimit të masave, programeve dhe planeve, si dhe rekomandimet për përmirësimin e ardhshme dhe rishikimin e planeve, masave dhe programeve; • Identifikim më të lehtë të pengesave në zbatimin e masave, planeve dhe programeve; • Mbështetje për koordinimin e zbatimit të politikave për efikasitetin e energjisë; • Mbështetje për hartimin e rregulloreve kombëtare për efikasitetin e energjisë dhe mbështetje për hartimin e dokumenteve të planifikimit kombëtar; • Kontributin në të gjithë sistemin e zbatimit të politikave për efikasitetin e energjisë.
	Buxheti dhe burimi financiar	Fondi për Efikasitetin e Energjisë në Kosovë dhe mbështetur fillimisht nga EU dhe Banka Botërore
	Organi zbatues	Ministria e Zhvillimit Ekonomik/AKEE mbështetur nga GIZ dhe komuna e Prishtinës
	Autoriteti monitorues	Ministria e Zhvillimit Ekonomik, AKEE
Kursimet e energjisë	Metoda për monitorimin/matjen e kursimeve që rezultojnë	Në nivel lokal, kjo masë aplikon llogaritjen e masave, programeve dhe planeve të zbatuara për efikasitetin e energjisë, në përputhje me metodën PL dhe LP.
	Kursimet e pritshme në 2020	Në çdo sektor mund të arrihet deri në 2.5% të konsumit si pasojë e informimit të gjithë përdoruesve të shërbimeve të ndryshme komunale
	Kursimet e arritura në 2023	Në çdo sektor mund të arrihet deri në 5% të konsumit si pasojë e informimit të gjithë përdoruesve të shërbimeve të ndryshme komunale
	Kursimet e pritshme të energjisë në 2026	Në çdo sektor mund të arrihet deri në 7.5% të konsumit si pasojë e informimit të gjithë përdoruesve të shërbimeve të ndryshme komunale
	Ndikimi i pritshëm tek kursimet e energjisë në 2030	Në çdo sektor mund të arrihet deri në 10% të konsumit si pasojë e informimit të gjithë përdoruesve të shërbimeve të ndryshme komunale
	Mbivendosjet, efekti multiplikativ, sinergia	Kjo masë është në përputhje me të gjitha masat e përcaktuara në planin e veprimit, si dhe me palët e tjera të detyruara.

11. MODELI DHE BURIMET FINANCIARE PËR FINANÇIMIN E REALIZIMIT TË MASAVE TË EE

11.1. FINANÇIMI NGA BUXHETI I KOMUNËS

Përvec potencialit të madh të kursimeve të energjisë dhe reduktimit të shpenzimeve operuese, ekzistojnë një numër i madh barrierash për të zbatuar programet e efikasitetit të energjisë, përfshirë: i) Procedura jo-fleksibel prokurimi për paisjet dhe shërbimet; dhe ii) Buxhete të limituara një-vjecare që limitojnë financimin e përditësimeve të kapitalit.

Financimi i projekteve të EE mund të jetë vecanërisht sfidues përderisa Komunitat shpesh janë të mbyllura në një rreth vicioz për shkak të buxhetit të limituar për investime të reja, ndërsa vartësia në infrastruktura të vjetra e detyron Komunitat që t'i përdori burimet e kushtueshme që ka në mënyrë jo-eficiente. Masat për reduktimin e energjisë në sektorin publik mund të ndihmojnë në frenimin e shpenzimeve të energjisë, duke krijuar në këtë mënyrë një hapësirë fiskale për shpenzimet e tjera (p.sh. shërbimet sociale, investime në infrastrukturë, etc.). Megjithatë, zbatimi i programeve të efikasitetit të energjisë është i limituar edhe në ekonominë e vendeve të zhvilluara, me anë të rregullave të kontabilitetit, praktikave të ashpra të prokurimit të sektorit publik, dhe akses të limituar të buxhetit ose financimit të projekteve të EE. Për shembull, aplikimi strikt i kriterëve të prokurimit të cmimit më të ulët nuk e reflekton përfitimet që vijnë nga investime në kursimin e energjisë. Materialet dhe paisjet e një cilësie më të lartë dhe me një performancë më të mirë energjitike do të jenë pak më të kushtueshme, por do të arrijnë kursime më të larta në koston e energjisë gjatë jetegjatesisë së tyre. Më me rëndësi për arritjen e kursimeve afat-gjata në energji është instalimi dhe ndërtimi i kryer me një profesionalizëm të lartë. Oferta më e mirë bazuar në cmimet më të ulta për punët instaluese/ndërtimore ka me vete riskun e mos-përdorimit të praktikave më të mira që zotërohen nga instalues me experience. Si pasojë, procedurat e tenderimit publik duhet të rregullohen – sa më shumë që të jetë mundur – për të përzgjedhur kombinimet e paisjeve dhe punëve të cilat kanë kosto optimale dhe përfitime sa më afat-gjata. Për këtë arsye, kërkesat e cilësive në specifikimet teknike të dokumenteve të tenderit duhet të jenë precize dhe procesi i vlerësimit duhet të reflektojë këtë përqasje.

Financimi i efikasitetit të energjisë është i ndryshëm nga forma të tjera investimi. Ndërsa projektet e investimit financohen shpesh kundrejt ndonjë produkti të prekshëm-investimet në efikasitetin e energjisë gjenerojnë shumicën e vlerës së tyre nga të ardhurat që ato do të gjenerojnë në të ardhmen prej kursimeve të energjisë. Si rrjedhojë, në mënyrë që të lehtësohet zbatimi i Planit të EE për Prishtinën, është e rëndësishme që të merren në konsideratë mënyrat se si mund të zvogelohen barrierat duke grupuar/bashkuar prokurimin publik, praktikën shumëvjecare publike të kontabilitetit, të buxhetit dhe ruajtjen e kursimeve – dhe të nxiten skemat për ndarjen e përfitimeve. Buxhetimi i investimeve është një mjet për planifikimin e shpenzimeve i cili përfshin një plan shumëvjeçar për përmirsimin e kapitalit dhe përgatitjen e një buxheti vjetor kapital. Përmirsimi i planit të kapitalit është i rëndësishëm sepse blerja, zhvillimi, zgjerimi ose rehabilitimi i aseteve publik, të tilla si ndërtesat publike, kërkon shpenzime të mëdha parash, shpesh përtej limiteve të një buxheti vjetor. Planifikimi afat-gjatë është i nevojshëm për të siguruar që projektet të vlerësohen në një mënyrë sistematike, si nga aspekti teknik ashtu dhe ai financiar për të ndihmuar Komunitat të përzgjedhë një listë projektesh të realizueshme brenda kapacitetit operativ dhe financiar të Komunitës.

Sipas kësaj qasjeje, financimi sigurohet nga njëagjensi qeveritare – në nivel Komunal ose qendror, si psh ministria e financave duke përdorur një kombinim të buxhetit Komunal dhe Institucioneve financiare ndërkombëtare ose fondeve nga donatorët. Ky financim mbulon kostot e investimit të projekteve EE në ndërtesat dhe objektet publike të Komuneve. Marrësi i fondeve “shlyen” sasinë e përfituar duke përdorur kursimet e gjeneruara nga projekti i investimit në formën e faturave të reduktuara të energjisë për Komunën në vitet e ardhshme (“financim i buxhetit”). Sasia e shpenzimeve të reduktuara zakonisht bazohet në sasinë e kursimeve të kostos së energjisë. Rrjedha e fondeve për të paguar për përmirsimet për EE ndjek të njëjten rrjedhë normale si edhe të gjithë fondet e tjera nga MOF. Shlyerja e borxhit tek MOF mund të bëhet e plotë ose e pjesshme; qasja e pjesshme stimulon shërbimet Komunale dhe agjensite publike të marrin pjesë në program sepse ata ruajnë një pjesë të kursimeve të arritura (tabela 18).

Tabela 18: Rrjedha logjike e planifikimit të kapitalit dhe procesit buxhetor

Fazat	Hapat	Rezultatet
Planifikimi	Përditesimi i inventarit dhe vlerësimi i gjendjes së aseteve; Identifikimi i projekteve; Vlerësimi i projektit	Hartimi i inventarit duke analizuar kushtet dhe gjendjen në lidhje me shpenzimet energjetike për çdo objekt; listimi i projekteve bazuar në vlerësime të përafërta të investimeve të kërkuara; vlerësim i detajuar i kostove duke përfshirë edhe kostot e lëndëve djegëse vlerësimin e energjisë së kursier, të ardhurave që vijnë nga kursimi, kryerja e planit strategjik të investimeve, dhe vendosja e prioriteteve duke realizuar në përfundim të analizës edhe analizën financiare të përfitim-kostove për të identifikuar prioritetet. Të gjitha këto hapa tashmë janë realizuar bazuar në projektin aktual të mbështetur nga GIZ.
Buxheti mi	Renditja e projektit	Renditja e projektit duke përdorur teknikat e buxhetimit të kapitalit.
	Financimi	Marrëveshjet financiare për projektet të cilat përfshihen në buxhet.
	Buxheti	Shpenzimet e përfshira në propozimet e buxhetit për departamentet përkatese, alokimi i fondeve bazuar në buxhetin e siguruar nga kranti qeveritar, përfshirja e kostove operuese të projektit në buxhetin afat-gjate për periudhat kur projekti është realizuar dhe po funksionon.
Buxheti mi	Monitorimi i Prokurimit	Procesi për përzgjedhjen e kontraktoreve të projektit; Shqyrtimi i progresit financiar dhe fizik të projektit; Koordinimi i shpenzimeve me të ardhurat.
Auditimi	Auditimi i Jashtëm	Shqyrtimi i të dhënave financiare pas përfundimit të projektit.

Buxhetimi i kapitalit duhet të ketë parashikime të kostove për të gjithë projektet e infrastrukturës të cilat janë propozuar, duke përfshirë si kostot ashtu dhe implikimet e investimit për operimin e buxhetit. Përgatitja e kapitalit të buxhetit kërkon renditjen e projekt-propozimeve duke përdorur teknika si periudha e vetëshlyerjes së investimit, vlera aktuale neto, norma e brendshme e fitimit ose indeksi i profitabilitetit.

Huamarresi i mundshëm dhe pranueshëm do të jetë Komuna e Prishtinës e cila është me aftësi pozitive kredimarrese bazuar në buxhetet e publikuara dhe raportet e auditimit. Programi i huasë mund të mbështetet nga fonde të asistencës teknike për aftësimin profesional dhe reformën institucionale, dhe gjithashtu nga një grant investimi i bazuar tek performancë i cili siguron incentivat dhe shpërblimet tek Komuna për zbatimin e iniciativave reformuese për të përmirësuar performancën e sigurimit të shërbimeve.

11.2. FINANCIMI NGA BUXHETI QENDROR

Mekanizmat e financimit të cilat përdoren zakonisht nga Komuna kudo në botë mund të grupohen në katër kategori. Këto përfaqësojnë një rritje të vartësisë komerciale kundrejt atyre publike:

Financimi i buxhetit me rimëkëmbjen e kapitalit: Ky përfshin financim direkt nga buxhetet Komunale, përdorimin e granteve të jashtme dhe përdorimin e mekanizmave të kapjes së buxhetit psh. financim nga MOF ose një agjensi buxheti qendrore që përdorin fonde nga donatorë të ndryshëm, me pagesa në formë të reduktuar të shpenzimeve të ardhshme buxhetore;

Fonde të cilat zhvillohen specifikisht për të adresuar efikasitetin e energjisë. Kjo përfshin fonde riqarkulluese që, pasi gjenerohen nga buxheti i përgjithshëm ose fondet e donatorëve, mund të bëhen të vetëqëndrueshme. Një instrument i ardhshëm do të jetë Fondi Kosovar për Efikasitetin e Energjisë.

Kreditim i drejtëpërdrejtë nga IFI-te tek shërbimet e Komunës. Kjo përbëhet nga mekanizma financimi për sektorin publik—siguruar nga donatorë dhe/ose qeveri kombëtare ose rajonale tek Komunitat—të cilat mund të ndihmojnë në mbështetjen ose shfrytëzimin e financimit komercial.

Shfrytëzimi i financimit komercial duke përdorur kompani të shërbimit të energjisë (ESCO-te) sipas përjasjes kontraktuese të performancës në lidhje me kursimin e energjisë (ESPC). Është e rëndësishme të theksohet se Ligji i ri i Efikasitetit të Energjisë i aprovuar nga Ligji Kosovar ben të mundur plotësisht përdorimin e skemave ESCO.

Gama e mekanizmave financiar të disponueshem nga Komuna varet nga shumë faktorë, si forca e saj financiare dhe aftësia e saj pozitive për marrjen e kredisë, parashikueshmëria e të ardhurave dhe transfertave në buxhet, struktura lokale dhe ligjore e rregullatorit, mjedisi financiar komercial, natyra e projektit të EE, kapaciteti i zbatimit të projektit si dhe mekanizmat e disponueshëm të ofruar. Shumica e këtyre faktorëve influencohen nga madhësia e Komunës. Shumë shpesh, një burim i vetem financimi nuk është i mjaftueshëm për zbatimin e një projekti të tërë, kështu që struktura e financimit të projekteve mund të përfshijë konsolidimin e fondeve nga shumë burime të ndryshme, të cilat të marra vec e vec nuk mund të jene të mjaftueshme. Grupimi i burimeve të ndryshme fondesh ka avantazhin shtese që e shpërndan riskun e projektit në shumë burime të ndryshme financuese (përfshire kapitalin e kredimarresve). Shumë shtete kanë zbatuar një gamë të gjerë mekanizmesh financimi për të shkuar përtej financimit vetëm me grante, ose për të përmirësuar shfrytëzimin financiar të fondeve publike ose për të përfutur akses në fondet komerciale për projektet e EE.

Kërkesa e llogaritur për investime prej afërsisht 19.368 milion EURO e kalon aftësinë e Komunës të Prishtinës për të përmbushur nevojat e identifikuara të projekteve të sipërpërmendura të EE. Në të njëjtën kohë, është e mundur që Komuna e Prishtinës mund të jetë e aftë të përfitojë grante ose subvencione nga fonde ndërkombetare për të financuar të gjitha këto masa. Si pasojë, duhet të zhvillohen mekanizma të qëndrueshëm financimi të cilat përfshijë sektorin privat.

Komuna e Prishtinës mund të fillojë me projekte të vogla pilot duke përdorur grante ose transferta buxhetore. Bazuar në strukturën e dhënë të buxhetit për Komunën e Prishtinës – sic është paraqitur në seksionin 2.1 – detyrimet që ajo ka por dhe fleksibiliteti për shpërndarjen e buxhetit është maksimalisht rreth 25% e buxhetit (vlerë që korrespondon me 40% të transfertave të pakushtëzuara) mund të caktohen për investime.

Megjithatë, për shkak se fondet dhe grantet buxhetore mund të jetë të pakta, dhe përgjithësisht të pa-qëndrueshme, Komuna do të ketë nevojë më tëmadhe për të aksesuar financim nga tregu në mënyrë që të zbatojë projektet EE ekonomikisht atraktive, të cilat përndryshe nuk do të kishte burimet e nevojshme për ti zbatuar. Për këto arsye ajo do të duhet të përmirsojë kapacitetin e saj teknik dhe aftësinë për të aksesuar burime financimi.

Sipas ligjit të ri mbi Efiçencën e Energjisë të aprovuar theksohet si një instrument i rëndësishëm financiar ngritja e fondit të efiçencës së energjisë. Fondi i efiçencës së energjisë do të përdoret për të financuar aktivitetet e mëposhtme:

- investimet që synojnë përmirësimin e efiçencës së energjisë në ndërtesat private dhe publike, kompanitë industriale dhe në sektorin e transportit;
 - investimet që synojnë përmirësimin e efiçencës së energjisë në nxjerrjen, prodhimin dhe transportimin ose transmetimin e energjisë;
 - përmirësimet në efiçencën e energjisë në ndriçimin rrugor;
 - përmirësimet efiçencën e energjisë në furnizimin me ujë dhe largimin e ujërave të ndotura;
 - zhvillimet e projekteve demonstruese për të investiguar dhe testuar teknologji të reja energjitike ose zgjidhje të reja organizative për sektorin e energjisë;
 - auditimet e energjisë të kryera në sektorin publik; përmirësimin e matjes së energjisë dhe faturimit;
- fushata sensibilizuese dhe aktivitete edukuese në lidhje me efiçencën e energjisë.

11.3. FINANCIMI NGA DONATORËT

Disa nga Programet Multi-Përfituese janë dhene ne vijim:

- Western Balkan Investment Facility - WBIF ...; <http://www.wbif.eu>
- The Western Balkans Sustainable Energy Direct Financing Facility (WeBSEDF); <http://www.websedff.com>
- GIZ – Open Regional Fund for South Eastern Europe (ORF)
- European Investment Bank (EIB)
- German Bank for Reconstruction (KfW)
- Green for Growth Fund (GGF).....www.ggf.lu

11.4. FINANCIMI NGA FONDET E EU

Në këtë sesion jepen një numër i burimeve të financimit të brendeshme dhe të jashtme për zbatimin e programeve të Efi ç encës së Energjisë. Stafi i Komunës duhet ti kontaktojë të gjithë donatorët për të bërë te mundur zbatimin e programeve të Efi ç encës së Energjisë sidomos lidhur me fondet ndërkombëtare.

Fonde nga BE :

- **Fondet IPA** (Instruments for Pre-accession Assistance - Instrumentet për Asistencën e Para-anëtarësimit)
 - Fondet IPA janë mjeti nëpërmjet të cilit BE mbështet reformat në vendet në zgjerim me ndihmë financiare dhe teknike. Fondet IPA rritin kapacitetet e vendeve përgjatë procesit të anëtarësimit, duke rezultuar në rritje progresive, dhe zhvillime pozitive në rajon.
 - Komuna e Prishtinës mund të marrë fonde nën komponentin 3 të programit të IPA; Zhvillimi Rajonal – për investime në transport, mjedis dhe kohezion ekonomik, të shoqëruara me asistencë teknike. Pjesëmarrja në këto programe duhet të ndihmojë vendet përfituese për të përdorur fondet rajonale të BE-së në mënyrë më efektive kur ai vihet në dispozicion (pasi ata bëhen vende anëtare të BE).
- **Fondet FP (Research Framework Program);** Më shumë informacion mund të gjendet në <http://web.jrc.ec.europa.eu>
- **TAIEX:** Asistenca Teknike dhe Shkëmbimi i Informacionit (Technical Assistance and Information Exchange) është një instrument i BE-së që ndihmon vendet partnere të bëhen të njohur me, dhe të aplikojnë dhe zbatojnë ligjin e BE-së, dhe të monitorojnë në këtë mënyrë progresin e tyre.

11.5. AKSESI NE FINANCIMIN NEPERMJET BANKAVE KOMERCIALE – PARASHIKIMI I KUFIZIMEVE PER MADHESINE E BORXHIT

Komuna mund të konsiderojë alternativën e hua-marrjes nga burime financuese komerciale dhe ta shlyejë borxhin me anë të kursimeve të përfituara ne kosto. Aftësia e Komunës për të aksesuar burimet financiare të jashtme ndikohet nga legjislacioni përkatës kombëtar. Ligji për Huamarrjen e Qeverise Lokale, përkufizon procedurat e miratuara dhe dispozitat e limituara, por gjithashtu e lejon qeverite lokale që të marre hua:

- Për qellime fluksi të ardhurash ose investime,
- Nga tregu i kapitalit—institucionet financiare dhe Bankat, dhe
- Në tregjet kombetare dhe ndërkombetare.

Huate afat-shkurtra mund të jepen për:

- Maturim me të shkurtër se një buxhet nje vjecar; dhe
- Për të financuar deficitet e përkohshme në fluksin e të ardhurave, atëherë kur shpenzimet operationale janë më të larta se të ardhurat.

Kërkesa për nje hua afat-shkurtër duhet të dërgohet fillimisht tek Ministria e Financave (MoF). Nëse MoF e refuzon kërkesën; Komuna ku mund të marrë hua direkt nga Bankat vetem nëse përmbushen kushtet e mëposhtme:

- Huaja afat-shkurter asnjëherë nuk duhet të kalojë vlerën 10 përqind (10%) të të ardhurave totale aktuale të Komunës e nga taksat dhe tarifat lokale si dhe taksat e ndara me vitet e tjera të mëparshme.

Huate afat-gjata mund të jepen për:

- Investime për qëllime publike; dhe
- Mbulimin e funksioneve lokale—në pronësi, të përbashkëta (dhe të deleguara nëse është e nevojshme).

Maturimi i huase nuk duhet të jetë më i madh se koha që do të përdoret investimi. Huaja afat-gjate negociohet me Komunën por vendimi final merret nga këshilli lokal. Huaja vjetore e mbetur nuk duhet të kalojë:

- 20% e të ardhurave të pakushtëzuara (përfshirë zotërimin e burimit të të ardhurave, ndarjen e taksave dhe grantet e pakushtëzuara) në tre vitet e mëparshme fiskale; dhe
- 7.1 % të tepricës operationale (raporti ndërmjet të ardhurave neto bruto dhe borxhi i mbetur i pashlyer duhet të jetë 1.4).
- Borxhi i mbetur i pashlyer (kumulativ) nuk duhet të jetë më i lartë se 130% e të ardhurave të pakushtëzuara. Për paketa më të mëdha investimi psh. rehabilitimi i ndërtesave të shkollave ose transportit publik është i nevojshëm për të tërhequr financim të jashtëm nga IFI-te (aktualisht Prishtina do të fillojë një projekt me KfW për rinovimin e 4-5 ndërtesave publike) me skemat përkatëse të garancive kombëtare. Limitimet e fuqisë së Komunës për të rritur të ardhurat e kufizojnë aftësinë e Komunës për të marrë hua nga fondet komerciale për projektet e EE. Huadhënësit analizojnë aftësinë e Komunës për të shlyer borxhin duke rritur taksat ose tarifat e përdoruesve të shërbimeve Komunale dhe për këtë arsye ata zakonisht kërkojnë kolateralin ose mbulimin e duhur. Bazuar në rregulloren e Bankës dhe praktikën e udhëzimit e huadhënies komerciale, asetet e blera për një projekt EE zakonisht janë kolateral i pamjaftueshëm për huatë komerciale. Shumë nga asetet e tilla nuk mund të likuidohen për përdorim në ndonjë vend tjetër në rastin kur huamarrësi nuk shlyen huanë. Për këtë arsye huadhënësit kanë tendencën të kërkojnë siguri duke përdorur si kolateral asetet e Komunës.
- Kufizimet e Komunës në mbledhjen dhe përdorimin e të ardhurave, vartësine e tyre nga transfertat dhe limitimet që ata kanë në sigurimin e kolateralit si dhe mbulimi që ata mund të ofrojnë për të ardhurat, të gjitha janë faktorë që do të thotë se Komunitat—veçanërisht ato më të voglat—janë të ngjashme të mos perceptohen si kreditore të vlefshme nga huadhënësit. Si të tilla, Komunave mund t'u duhet të mbështeten tek huadhënësit e rinj të cilët janë të ngjashëm të kërkojnë një sasi më të madhe kohore për të kryer analizën financiare të mundësisë së marrjes së kredise nga ana e Komunës. Megjithatë, Komunitat me të ardhura më të mëdha, siç është rasti i Prishtinës, dhe të qëndrueshme dhe me kapacitet të mjaftueshëm huamarrjeje mund të jenë të afta të bindin huadhënësit komercial për aftësitë e tyre paguese dhe në këtë mënyrë të zhvillojnë lidhje për të lehtësuar financimin e projekteve të EE.
- Gjithashtu, projektet EE gjenerojnë kursime në kosto, përveç të ardhurave të reja, krahasuar me një vlerë bazë (kostot e përdorimit të energjisë në mungesë të projektit EE). Bankat mund të përballen me sfida në perkufizimin e një vlere baze/standarti, si dhe matjen dhe verifikimin e kursimeve krahasuar me këtë vlerë, dhe të sigurohen që kursimet EE janë të mjaftueshme për shlyerjen e borxhit. Këto sfida mund t'i detyrojnë Bankat të refuzojnë financimin e projekteve EE.
- Kostot e transaksionit gjithashtu mund të luajnë një rol të rëndësishëm në kufizimin e aksesit ndaj financimit komercial për projektet EE të Komunës, veçanërisht për Komunitat me të vogla. Vetëm në rastet kur huadhënësit ndihen konfident për zhvillimin e një portofoli me projekte të tilla me një analizë teknike-financiare të standartizuar dhe metodologji procesimi, ato janë të afta që të refuzojnë financimin e projekteve EE. Ky është veçanërisht rasti kur huadhënësit nuk kanë njohuritë e

duhura për të kuptuar projektet EE. Huamarrje direkt nga IFI për shërbimet Komunale, sic është rasti i Prishtinës.

- Përmirsimi i efikasitetit të energjisë në shërbimet Komunale (si psh furnizimi me ujë) shpesh përfshin investime të mëdha në infrastrukturë. Në të tilla raste, një IFI mund të sigurojë një hua direkt për shërbimet Komunale, me shkëmbim të një garancie kombëtare nga Qeveria Qendrore.

Avantazhet e këtij opsioni janë:

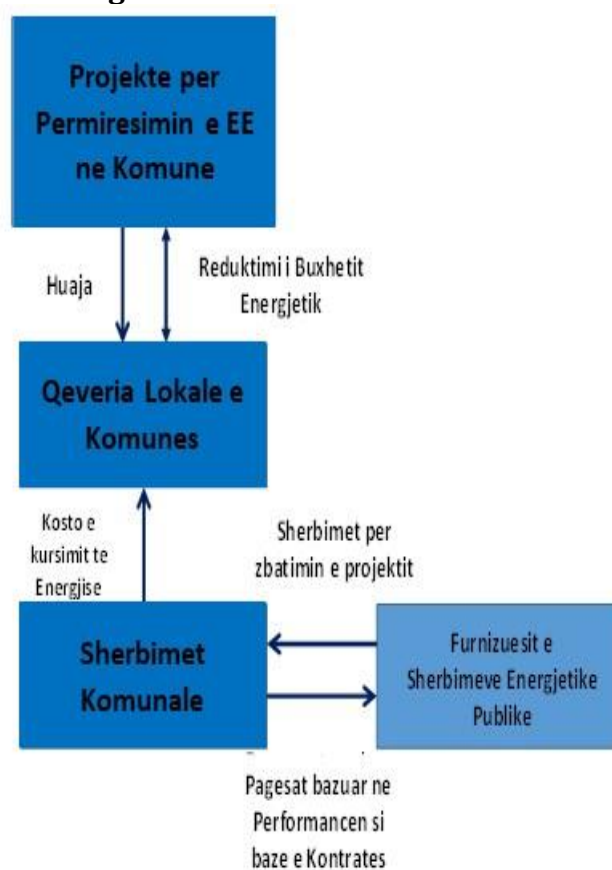
- Derisa shërbimi Komunal mund të jetë i aftë të ripagojë hua me risk të ulët, ai mund dhe të mos plotësojë kërkesat e kreditimit të Bankave komerciale, dhe si rrjedhojë mund të mos jetë i aftë të përfitojë financimin e nevojshëm për një hua IFI.
- Incentivat janë përputhur ndërmjet huadhenesit dhe huamarrësit për të arritur në një marrëveshje në lidhje me sistemin e rregullimit të tarifave ekonomikisht të justifikuar nga rregullatori kombëtar.
- IFI dhe shërbimet Komunale mund të punojnë bashkë gjatë përgatitjes dhe zbatimit të projektit duke krijuar mundësinë për një ngritje të kapacitetit sipas aspekteve të analizës së fizibilitetit, prokurimit dhe menaxhimit financiar. Një disavantazh i kësaj përqasjeje është se ajo kërkon që IFI të vlerësojë cdo hua, gjë e cila e bën jo-praktike për ti shërbyer nevojave të shumë shërbimeve Komunale apo projekteve afat shkurtër dhe afat mesme.

Bankat tregtare kanë njohur potencialin e investimeve në sektorin e efikasitetit të energjisë, e cila është parë qartë në linjat e specializuara të kreditimit për projektet e efikasitetit të energjisë dhe burimet e rinovueshme të energjisë. Institucionet Ndërkombëtare të Financimit dhe Fondet e specializuara janë zhvilluar dhe zbatohet me linjat e kreditit për Bankat Komerciale. Ato sigurojnë kushtet e duhura financiare për investimet në kursimin e energjisë dhe asistencën shoqëruese teknike për zhvillimin e projektit (tabelat 19 dhe 20).

Tabela 19: Institucionet financiare partnere të Kosovës në zbatimin e linjave të kreditit EE

Institucionet financiare partnere të Kosovës në zbatimin e linjave të kreditit EE	Rifinancuar dhe mbështetur nga IFI ose fondi	Segmenti i targetuar për linjën e kreditit EE
---	--	---

Figura 55: Struktura e skemes së Financimit Direkt nga IFI tek Shërbimet Komunale

Pro Credit Bank; TEB BPB; Katër institucione mikro- financiare	EBRD; IFC – Korporata Ndërkombetare e financimit (WBG)	Kryesisht sektori rezidencial SME
Pro Credit	KfW - Banka Gjermane për Rindërtim	Sektori rezidencial Sektoret SME sectors Projektet për energjinë e rinovueshme
Banka Kombëtare Tregtare (BKT)	GGF- Fondi i Gjelbërt për Zhvillim	Sektoret rezidencial dhe SME

Pro Credit, BKT dhe TEB janë bankat kryesore në Kosovë të cilat financojnë projektet EE&RES që nga viti 2010.

Mekanizmat e financimit të zbatimit të planit të efikasitetit të energjisë

Tabela 20: Mundësitë Kryesore të Financimit për EE në Komunën e Prishtinës

Mekanizmi	Karakteristikat kryesore	Avantazhet	Limitimet	Ndarja e Riskut
Financimi i Buxhetit				
Grantet	Kostot e investimit të financuara nga grantet prej donatoreve apo Qeverisë Kosovare për Komunën	Terma të pacaktuar Pa kosto financimi Mund të zbatohet për të gjithë Komunitat	Grantet për financim janë të limituara Mund të stimulojë projekte të paqëndrueshëm/parealizueshëm I paqëndrueshëm ose shkallëzuar	Donatori ose Qeveria që siguron grantin
Buxheti i Përgjithshëm	Kostot e investimit për projektet EE mbulohen nga të ardhurat e përgjithshme të Komunës	Mund të ndërtojë kapacitet tregu Pa kosto shtesë financimi	Burimet e buxhetit shpesh janë të limituara Qëndrueshmëria nuk sigurohet	Komuna
“Ngrirja disa vjeçare” e Buxhetit	Financimi i Komunëve për projektet EE nga Ministria e Financave, me shlyerjen e huasë nëpërmjet kursimeve të arritura nga këto projekte	E bën qëndrueshmërinë / realizueshmërinë më të qartë Ndërton kapacitet tregu Jep siguri për financuesit	Mund të jetë e vështirë për të vendosur kufijt e buxhetit Mund të kërkojë mbështetje nga buxheti; Qëndruesh. nuk sigurohet	Komuna ose financieri, në varësi të shkallës së mbështetjes
Fondet EE				
Fondet EE	Njësi e pavarur dhe në pronësi të publikut siguron financim për EE tek klientet publik, me shlyerjen e huasë bazuar në kursimet e kostove të energjisë që sjellin projektet EE	Financiarisht e vetë-qëndrueshme Mund të financojë Komunitat të cilat nuk janë të afta për të përfituar hua; Mund të shfrytëzojë fonde duke bashkuar/grumbulluar disa projekte dhe të zhvillojë modele të ESCO	Rikuperimi i kostove operuese mund të jetë i vështirë në vitet e para të fondit; Mbështetja në një menaxher të mirë të fondit Ka nevojë për një mekanizëm Komunal për shlyerjen e huasë	Fondi i shkallës së parë Së fundmi, sponsori i fondit
Mbështetje Publike për Financimin Komercial				
Linjat e Dedikuara të Kreditit	Hua ‘të buta’ publike për institucionet komerciale për huadhënien e Komunëve për projektet EE	implementation lejon Komunitat që të kryejë vetë prokurimin/zbatimin Mund të jetë i shkallëzuar Fondet mund të riqarkullojë	Shërben vetëm për aftësitë financiare të Komunës; Kërkon një Bankë partnere të fortë dhe të aftë për të zhvilluar listën e projekteve	Njesia e cila siguron linjën e kreditit, financuesi komercial, dhe Komuna, në varësi të ndarjes së rrishtit
Garancite ndaj Kreditit dhe Riskut	Garanci për ndarjen e Riskut nga donatori ose qeveri kombëtare të cilat mbulojnë pjesën të humbjeve të huadhenesve komercial nga mospagimi i huasë	Lejon shfrytëzimin e fondeve publike Adreson perceptimin e riskut të huadhenesve komercial në lidhje me projektet EE	Mund të shërbejë vetëm një numri të limituar Komuneave	Garant për pjesën e mbuluar të huasë dhe financues komercial për pjesën e pambuluar
Financim Komercial				
Huatë komerciale	Institucionet komerciale financuese i japin hua Komunëve për projektet EE ose direkt ose nëpërmjet ESCO-ve duke përdorur mekanizmat ESPC	Mobilizon financimin tregtar Mund të jetë i qëndrueshëm dhe i shkallëzuar; Cikli i plotë i projektit është financiar; Me ESPC, Risqet janë transferuar tek ESCO-te	Bankat ose ESCO-të të ekspozuara ndaj riskut të huasë; Vetëm Komunitat të me balancë pozitive; Kosto të larta analize të due dilixhencës; ESCO industri e vështirë për të zhvilluar	Financier komercial, Komuna, ose ESCO

12. MASAT E EFICENCËS SË ENERGJISË PËR PERIUDHËN 2019-2021 PËR TË ARRITUR TARGETAT E EFICENCËS SË ENERGJISË

12.1. SEKTORI I SHËRBIMEVE PUBLIKE

12.1.1. MASAT E EE NË NDËRTHESAT PUBLIKE KOMUNALE

Në tabelën 21 janë dhënë ndërtesat publike komunale që do të jenë prioritet për të zbatuar masat e efikasitetit të energjisë në Planin komunal të veprimit të EE.

Tabela 21: Ndërtesat publike komunale që do të jenë prioritet për të zbatuar masat e efikasitetit të energjisë në Planin komunal të veprimit të EE

Parametrat e ndërtesave publike	1	2	3	4	5
Emri i Ndërteses	QMF V – rr. Brigada e Deshmorëve	QKMF- rr. Agim Ramadani	QMF II- Kodra e Trimave	Objekti vjetër i komunës Rr.UQK	Avni Rustemi Mramor
Sipërfaqja e ndërteses	1478	5997	117	3,834	814
Institucioni përgjegjës për zbatim	Komuna Prishtines	Komuna Prishtines	Komuna Prishtines	Komuna Prishtines	Komuna Prishtines
Periudha e zbatimit	2019	2019	2019	2019	2019
Investimet totale të përafërta të zbatimit të masave të efikasitetit të energjisë (€)	145,848	591,779	23,091	378,336	100,406
Konsumi aktual të energjisë (kWh/vit)	236,480	959,520	18,720	831,277	134,118
Kursimet e energjisë (kWh/vit)	110,850	449,775	8,775	505,387	64,928
Madhësia e reduktimit të CO2 (tCO2/a)	53.591	217.446	4.242	244.332	31.390
Kosto e reduktimit të CO2 (€/tCO2)	18.143	18.143	36.287	10.323	21.324
Periudha e thjeshtë e vetë-shlyerjes, vite	7.79	7.79	9.66	4.43	9.15
Burime e financimit	Buxheti komunal Fondi EE Donatorët	Buxheti komunal Fondi EE Donatorët	Buxheti komunal Fondi EE Donatorët	Buxheti komunal Fondi EE Donatorët	Buxheti komunal Fondi EE Donatorët
Parametrat e ndërtesave publike	6	7	8	9	10
Emri i Ndërteses	Dita e Minatorit Shashkoc	Pjetër Bogdani Kolovic	Bashkësia lokale e 10.rr.Haxhi Zeka	Objekti i ri i Komunës, rr.A.Krasniqi	IP Buzëqeshja rr. Fehmi Agani .
Sipërfaqja e ndërteses	415	2,480	51	6,836	1024
Institucioni përgjegjës për zbatim	Komuna Prishtines	Komuna Prishtines	Komuna Prishtines	Komuna Prishtines	Komuna Prishtines
Periudha e zbatimit	2020	2020	2020	2020	2020
Investimet totale të përafërta të zbatimit të masave të efikasitetit të energjisë (€)	45,047	244,724	10,065	674,571	101,047

Konsumi aktual të energjisë (kWh/vit)	149,865	592,306	65,099	1,093,760	163,840
Kursimet e energjisë (kWh/vit)	114,590	381,506	60,764	512,700	76,800
Madhësia e reduktimit të CO2 (tCO2/a)	55.399	184.441	29.376	247.867	37.129
Kosto e reduktimit të CO2 (€/tCO2)	5.421	8.846	2.284	18.143	18.143
Periodha e thjeshte e vete-shlyerjes, vite	3.11	3.80	2.99	7.24	7.79
Burime e financimit	Buxheti komunal Fondi EE Donatoret	Buxheti komunal Fondi EE Donatoret	Buxheti komunal Fondi EE Donatoret	Buxheti komunal Fondi EE Donatoret	Buxheti komunal Fondi EE Donatoret
Parametrat e ndërtesave publike	11	12	13	14	15
Emri i Ndërteses	Iliria - Rr. Isa Kastrati	QMF Matiqan	QMF VII - Kalabria	Asim Vokshi - Vneshtat	Fan Noli - Marevc
Sipërfaqia e ndërteses	4329	338	280	2886	900
Institucioni përgjegjës për zbatim	Komuna Prishtines	Komuna Prishtines	Komuna Prishtines	Komuna Prishtines	Komuna Prishtines
Periodha e zbatimit	2021	2021	2021	2021	2021
Investimet totale të përafërta të zbatimit të masave të eficeses së energjisë (€)	427,182	33,354	27,630	284,788	88,811
Konsumi aktual të energjisë (kWh/vit)	692,640	80,935	77,757	461,760	143,069
Kursimet e energjisë (kWh/vit)	324,675	52,205	53,957	216,450	66,569
Madhësia e reduktimit të CO2 (tCO2/a)	156.966	25.239	26.086	104.644	32.183
Kosto e reduktimit të CO2 (€/tCO2)	18.143	8.810	7.061	18.143	18.397
Periodha e thjeshte e vete-shlyerjes, vite	7.79	3.78	3.55	7.79	7.89
Burime e financimit	Buxheti komunal Fondi EE Donatoret	Buxheti komunal Fondi EE Donatoret	Buxheti komunal Fondi EE Donatoret	Buxheti komunal Fondi EE Donatoret	Buxheti komunal Fondi EE Donatoret
- Përshkrimi i shkurtër i masave të EE: - Cfarëmasash rekomandohen? - Sipas kujt kuadri ligjor përfshihen këto masa? - Burimi i të dhenave? - Cili është statusi aktual? - Cilat janë aktivitetet që duhen të ndërmerren? - A ekziston dokumentacioni teknik? Cfarë do të jetë produkti i këtyre masave?					
Cfare masash rekomandohen? Auditimi energjetik do të vendosi se cilat masa do të zgjidhen në mënyrë finale. Në këtë analizë paraprake janë parashikuar këto masa të mundshme: termoizolimi i mureve të jashtme/catise(kulmit)/dritare eficiente/duer të jashtë eficient/sistem ngrohje qendror eficient me peleta/ndricim eficient të brendshëm me LED; panel diellor për ujë të ngrohtë. Sipas kujt kuadri ligjor përfshihen këto masa? Kuadri ligjor përbehet nga Ligji i Eficeses së Energjisë; Ligji i Performances Energjetike në Ndertesa; Udhëzimi Administrativ për Ruajtjen e Energjisë në Ndertesa dhe Plani i EE për Kosovën. Burimi i të dhenave? Vizita në terren dhe mbledhja e të dhenave Cili është statusi aktual?					

	Ndertesat kane nivel te ulet te eficences se energjise dhe konsumi specifik është respektivisht kWh/m² vit te dhene ne table. Cilat jane aktivitetet qe duhen te ndermerren? Keto aktivitete duhet te ndermerren per zbatimin e ketyre masave per cdo ndertese: 1. Mbledhja e te dhenave ndertimore ne terren – realizuar gjate ketij projekti 2. Mbledhja e te dhenave energjetike ne terren – realizuar gjate ketij projekti 3. Mbledhja e te dhenave per sistemet energjetike ne terren – realizuar gjate ketij projekti 4. Realizimi i Auditimit Energjetik te Thjeshtë 5. Realizimi i Auditimit Energjetik te Detajuar 6. Pergatitja e Projektit Inxhinjerik te Zbatimit per secilen mase te EE dhe cdo ndertese 7. Pergatitja e BoQ dhe Investimeve totale me celesa ne dore per secilen mase te EE dhe cdo ndertese ne teresi 8. Pergatitja e BoQ dhe Investimeve totale me celesa ne dore per secilen mase te EE dhe cdo ndertese ne teresi 9. Pergatitja e Dokumentave te Tenderit te tipit me celesa ne dore 10. Ftesa per Pjesemarrje per Kompani te ndryshme per zbatimin per secilen mase te EE dhe cdo ndertese 11. Grumbullimi i ofertave teknike dhe financiare 12. Vleresimi i ofertave teknike dhe financiare dhe zgjedhja e ofertes me te mire per cdo ndertese 13. Hartimi, negociimi dhe firmosja e kontrates 14. Zbatimi i per secilen mase te EE dhe cdo ndertese 15. Supervizioni gjete procesit te ndertimit dhe komisionimit te masave per secilen mase te EE dhe cdo ndertese 16. Monitorimi/Verifikimi/Raportimi i sasise se energjise se kursuer dhe te CO2 te reduktuar per cdo ndertese A ekziston dokumentacioni teknik? Keto te dhena ekzistojne per cdo ndertese: Te dhena ndertimore me perafersi mbi gjeometrine dhe strukturat ndertimore te cdo ndertese te siperpermendur – te realizuara gjate ketij projekti Te dhena energjetike mbi konsumet e komoditeteve energjetike te cdo ndertese te siperpermendur – te realizuar gjate ketij projekti Te dhena mbi sistemet energjetike ne terren te cdo ndertese te siperpermendur – realizuar gjate ketij projekti Cfare do te jete produkti i ketyre masave? 1. Realizimi i reduktimit te konsumit energjetik 2. Realizimi i nivelit te komfortit sipas udhezimeve administrative 3. Realizimi i reduktimit te nivelit te CO2 te emetuar ne mjedis 4. Realizimi i riparimeve qe kane lidhje indirekt me masat e eficences te energjise ne ndertese 5. Rritja e vleres dhe jetegjatesise se nderteses					
Prioriteti per zbatim	larte	larte	larte	larte	larte	

12.1.2. MASAT E EE NË NDRICIMIN E RRUGËVE NË KOMUNË

Në tabelën 22 janë dhënë rrugët për të cilët do të bëhet ndriçimi publik që do të jenë prioritet për të zbatuar masat e efijences së energjisë në tre vitet e para të planit të EE.

Tabela 22: Rrugët për të cilët do të bëhet ndriçimi publik që do të jenë prioritet për të zbatuar masat e efijences së energjisë ne tre vitet e para të planit të EE

Parametrat e rrugëve	1	2	3	4	5
Emri i Rruges në lidhje me ndriçimin e publik	Nd. Publik Ormani "Gërmia", 1.Prishtinë	Nd. Publik TS "Muharrem Fejza", 1.Prishtinë	Nd. Kompleksi Memorial "Ibrahim Rugova" lagja "Velania"	Nd. Publik Ormani rr. Nazmi Gafuri KK Prishtinë	Nd. Publik Ormani rr. Enver Maloku
Kapaciteti i Llambës	250	250	250	250	250
Numri i Llambave	12	37	4	6	18
Institucioni përgjegjës për zbatim	Komuna Prishtines	Komuna Prishtines	Komuna Prishtines	Komuna Prishtines	Komuna Prishtines
Periudha e zbatimit	2019	2019	2019	2019	2019
Investimet totale të përafërta të zbatimit të masave të efijencës së energjisë (€)	5280	16280	1760	2640	7920
Konsumi aktual te energjisë (kWh/vit)	28184	40500	7814	40129	48740
Kursimet e energjisë (kWh/vit)	25563	32419	6940	38819	44809
Madhësia e reduktimit të CO2 (tCO2/a)	28.63	36.31	7.77	43.48	50.19
Kosto e reduktimit te CO2 (€/ tCO2)	3.688	8.967	4.528	1.214	3.156
Periudha e thjeshtë e vetë-shlyerjes, vite	2.58	2.79	3.17	1.70	2.21
Burime e financimit	Buxheti komunal Fondi EE Donatoret	Buxheti komunal Fondi EE Donatoret	Buxheti komunal Fondi EE Donatoret	Buxheti komunal Fondi EE Donatoret	Buxheti komunal Fondi EE Donatoret
Parametrat e rrugëve	6	7	8	9	10
Emri i Rruges në lidhje me ndriçimin e publik	Nd. Publik T S rr."Ardian Krasniqi"	Nd. Publik Ormani Vllëzrit Fazliu	Nd. Publik TS rr. Tiranës (stac. Hekurudhor)	Nd. Publik TS Rr. Ahmet Krasniqi Arbëria	Nd. Publik TS Dardani te Qerdhja
Kapaciteti i Llambës	250	250	250	250	250
Numri i Llambave	4	149	61	85	29
Institucioni përgjegjës për zbatim	Komuna Prishtines	Komuna Prishtines	Komuna Prishtines	Komuna Prishtines	Komuna Prishtines
Periudha e zbatimit	2020	2020	2020	2020	2020
Investimet totale të përafërta të zbatimit të	1760	65560	26840	37400	12760

masave të efikasitetit të energjisë (€)					
Konsumi aktual të energjisë (kWh/vit)	12208	83683	36139	29260	22731
Kursimet e energjisë (kWh/vit)	11334	51142	22817	10696	16397
Madhësia e reduktimit të CO2 (tCO2/a)	12.69	57.28	25.55	11.98	18.37
Kosto e reduktimit të CO2 (€/ tCO2)	2.773	7.631	7.002	12.488	13.896
Periudha e thjeshtë e vetë-shlyerjes, vite	1.94	3.37	5.35	5.14	2.78
Burime e financimit	Buxheti komunal Fondi EE Donatoret	Buxheti komunal Fondi EE Donatoret	Buxheti komunal Fondi EE Donatoret	Buxheti komunal Fondi EE Donatoret	Buxheti komunal Fondi EE Donatoret
Parametrat e rrugëve	11	12	13	14	15
Emri i Rruges në lidhje me ndriçimin e publik	Nd. Publik të Ambulanca e Ushtrisë	Nd. Publik K.D.Z.Perendim Kas	Nd. Publik Ormani rr. Bil Klinton KK Prishtinë	Nd. Publik Gazmend Zajmi -TS	Nd. Publik TS rr.“Hajvali” të ambullanta
Kapaciteti i Lllambës	250	250	250	250	250
Numri i Lllambave	32	10	29	45	71
Institucioni përgjegjës për zbatim	Komuna Prishtines	Komuna Prishtines	Komuna Prishtines	Komuna Prishtines	Komuna Prishtines
Periudha e zbatimit	2021	2021	2021	2021	2021
Investimet totale të përafërta të zbatimit të masave të efikasitetit të energjisë (€)	14080	4400	12760	19800	31240
Konsumi aktual të energjisë (kWh/vit)	31478	34937	27389	13405	17989
Kursimet e energjisë (kWh/vit)	24489	32753	21056	3577	2483
Madhësia e reduktimit të CO2 (tCO2/a)	27.43	36.68	23.58	4.01	2.78
Kosto e reduktimit të CO2 (€/ tCO2)	10.267	2.399	10.822	13.006	14.980
Periudha e thjeshtë e vetë-shlyerjes, vite	2.05	2.69	3.37	5.65	4.53
Burime e financimit	Buxheti komunal Fondi EE Donatoret	Buxheti komunal Fondi EE Donatoret	Buxheti komunal Fondi EE Donatoret	Buxheti komunal Fondi EE Donatoret	Buxheti komunal Fondi EE Donatoret
Përshkrimi i shkurtër i masave të EE: - Cfarë masash rekomandohen? - Sipas kujt kuadri ligjor përfshihen këto masa? - Burimi i të dhënave? - Cili është statusi aktual? - Cilat janë aktivitetet që duhen të ndërmerren?	Cfarë masash rekomandohen? Auditimi energjetik do të vendosi se cili do të jetë kapaciteti i saktë i llambave LED dhe do të vendoset në mënyrë finale pas realizimit të këtij raporti. Në këtë analizë paraprake janë parashikuar këto masa të mundshme: instalimi i llambave LED (me fuqi 60W) me vend të llambave me Natrium me fuqi aktuale 250 W; instalimi i lidhjeve kablllore atje ku janë të nevojshme ose janë të amortizuara; si dhe instalimi i matesave të energjisë elektrike për çdo rrugë. Sipas kujt kuadri ligjor përfshihen këto masa?				

- A ekziston dokumentacioni teknik? Cfarë do të jetë produkti i këtyre masave? -	Kuadri ligjor përbëhet nga Ligji i Efiçencës së Energjisë; Udhëzimi Administrativ për Auditim Energjie; dhe Plani i EE për Kosovën. Burimi i të dhënave? Vizita në terren dhe mbledhja e të dhënave për të 15 rrugët e sipër shënuara; Cili është statusi aktual? Këto 15 rrugë kanë nivel të lartë të konsumit të energjisë dhe konsumi specifik është respektivisht shumë i lartë në nivel mbi 12208 kWh/km në vit të dhëna edhe në tabelën e mësipërme. 1. Cilat janë aktivitetet që duhen të ndërmerren? 2. Këto aktivitete duhet të ndërmerren për zbatimin e këtyre masave për cdo ndricimin eficient të rrugëve: 3. Mbledhja e të dhënave fizike në terren – realizuar gjatë këtij projekti 4. Mbledhja e të dhënave energjetike në terren – realizuar gjatë këtij projekti 5. Mbledhja e të dhënave për sistemet energjetike në terren – realizuar gjatë këtij projekti 6. Realizimi i Auditimit Energjetik të Thjeshtë 7. Realizimi i Auditimit Energjetik të Detajuar 8. Përgatitja e Projektit Inxhinjerik të Zbatimit për cdo ndricimin e cdo rruge me llamba me teknologji LED 9. Përgatitja e BoQ dhe Investimeve totale me celësa në dorë për secilin rrugë me llamba me teknologji LED 10. Përgatitja e BoQ dhe Investimeve totale me celësa në dorë për secilën masë shtesë (kabllimi, montimi dhe matesat) për ndricimin e cdo rruge me llamba me teknologji LED 11. Përgatitja e Dokumentave të Tenderit të tipit me celësa në dorë për ndricimin e cdo rruge me llamba me teknologji LED 12. Ftesa për Pjesëmarrje për Kompani të ndryshme për zbatimin për ndricimin e cdo rruge me llamba me teknologji LED 13. Grumbullimi i ofertave teknike dhe financiale 14. Vlerësimi i ofertave teknike dhe financiale dhe zgjedhja e ofertës më të mirë për ndricimin e cdo rruge me llamba me teknologji LED 15. Hartimi, negociimi dhe firmosja e kontratës 16. Zbatimi i cdo projekti për ndricimin e cdo rruge me llamba me teknologji LED 17. Supervizioni gjatë procesit të monitimit dhe të komisionimit për ndricimin e cdo rruge me llamba me teknologji LED 18. Monitorimi/Verifikimi/Raportimi i sasisë së energjisë së kursuer dhe të CO2 të reduktuar për ndricimin e cdo rruge me llamba me teknologji LED A ekziston dokumentacioni teknik? Këto të dhëna ekzistojnë për ndricimin e cdo rruge me llamba aktuale natrium: Të dhëna kapacitetit, llojit të llambës, llojit të rrugës, gjatësisë së rrugës me përfaqësi mbi gjeometrinë e cdo shtylle ndricimi të sipërpërmendur – të realizuara gjatë këtij projekti Të dhëna energjetike mbi konsumet e komoditeteve energjetike të cdo rruge me llamba aktuale natrium të sipërpërmendur – të realizuar gjatë këtij projekti Të dhëna mbi sistemet energjetike në terren të cdo rruge me llamba aktuale natrium të sipërpërmendur – realizuar gjatë këtij projekti Cfarë do të jetë produkti i këtyre masave? 1. Realizimi i reduktimit të konsumit energjetik 2. Realizimi i nivelit standard të ndricimit 3. Realizimi i reduktimit të nivelit të CO2 të emetuar në mjedis Rritja e vlerës dhe jetëgjatësisë të llambave LED në cdo rrugë				
Prioriteti për zbatim	lartë	lartë	lartë	lartë	lartë

13. ANEKSE

13.1. ANEKSI 13.1: LISTA E NDERTESAVE PUBLIKE KOMUNALE (PB)

Nr	Ndertesja	Kategoria	Emri i Nderteses
2	Administrata	Komunë	Bashkesi Lokale - Mramor
3	Administrata	Komunë	Bashkesi Lokale - Bardhosh
4	Administrata	Komunë	Bashkesi Lokale - Besi
5	Administrata	Komunë	Bashkesi Lokale - Barilevë
6	Administrata	Komunë	Bashkesi Lokale - Dabishevc
7	Administrata	Komunë	Bashkesi Lokale - Koliq
8	Administrata	Komunë	Bashkesi Lokale - Hajvalia
9	Administrata	Komunë	Bashkesi Lokale - Rr. L. e Prizrenit
10	Administrata	Komunë	Bashkesi Lokale - Rr. I. Konushevc
11	Administrata	Komunë	Bashkesi Lokale - Kodra e Diellit
12	Administrata	Komunë	Bashkesi Lokale - Rr. Haxhi Zeka
13	Administrata	Komunë	Bashkesi Lokale - Rr. Zija Shemsu
14	Administrata	Komunë	Objekti I vjeter I Komunes - Rr. UÇK
15	Administrata	Komunë	Objekti I ri I Komunes - Rr. A. Krasniqi
16	Administrata	Komunë	Drejtorja E infr. Lokale - Rr. Garibaldi
17	Administrata	Komunë	Qendra kulturore per te moshuar - Rr. I. Konushevc
18	Edukim	Shkollë fillore-e mesme e ulët	Fan Noli - Marevc
19	Edukim	Shkollë fillore-e mesme e ulët	Filip Shiroka - Slivovë
20	Edukim	Shkollë fillore-e mesme e ulët	Isa Boletini - Busi
21	Edukim	Shkollë fillore-e mesme e ulët	Avni Rrustemi - Mramor
22	Edukim	Shkollë fillore-e mesme e ulët	Ganimete Terbeshti - Llukare
23	Edukim	Shkollë fillore-e mesme e ulët	Pjeter Bogdani - Kolovice
24	Edukim	Shkollë fillore-e mesme e ulët	A. Z. Çajupi - Bardhosh
25	Edukim	Shkollë fillore-e mesme e ulët	Nene Tereza - Teneshdoll
26	Edukim	Shkollë fillore-e mesme e ulët	Nene Tereza - Vranidoll
27	Edukim	Shkollë fillore-e mesme e ulët	Nene Tereza - Sharban
28	Edukim	Shkollë fillore-e mesme e ulët	Nexhmi Mustafa - Rimanishte
29	Edukim	Shkollë fillore-e mesme e ulët	Nexhmi Mustafa - Besi
30	Edukim	Shkollë fillore-e mesme e ulët	Ali Kelmendi - Barileve
31	Edukim	Shkollë fillore-e mesme e ulët	Nexhmi Mustafa - Lebane
32	Edukim	Shkollë fillore-e mesme e ulët	Nexhmi Mustafa - Prugoc
33	Edukim	Shkollë fillore-e mesme e ulët	Azem e Salihu - Hajkobilje
34	Edukim	Shkollë fillore-e mesme e ulët	Azem e Salihu - Dabishevc
35	Edukim	Shkollë fillore-e mesme e ulët	Azem e Salihu - Gllgovice
36	Edukim	Shkollë fillore-e mesme e ulët	Dituria - Shkabaj
37	Edukim	Shkollë fillore-e mesme e ulët	Deshmoret 1921 - Prapashtice
38	Edukim	Shkollë fillore-e mesme e ulët	Deshmoret 1921 - Balaj
39	Edukim	Shkollë fillore-e mesme e ulët	Rilindja - Keqekolle
40	Edukim	Shkollë fillore-e mesme e ulët	Rilindja - Kurtaj
41	Edukim	Shkollë fillore-e mesme e ulët	Tefik Qanga - Ballabane
42	Edukim	Shkollë fillore-e mesme e ulët	Tefik Qanga - Koliq
43	Edukim	Shkollë fillore-e mesme e ulët	Tefik Qanga - Podaj
44	Edukim	Shkollë fillore-e mesme e ulët	Teuta - Grashtice
45	Edukim	Shkollë fillore-e mesme e ulët	Avni Rrustemi - Suteske
46	Edukim	Shkollë fillore-e mesme e ulët	Avni Rrustemi - Halitaj
47	Edukim	Shkollë fillore-e mesme e ulët	Ganimete Terbeshti - Sigeve
48	Edukim	Shkollë fillore-e mesme e ulët	Ditet e Minatorit - Shashkoc
49	Edukim	Shkollë fillore-e mesme e ulët	Ditet e Minatorit - Sushice
50	Edukim	Shkollë fillore-e mesme e ulët	Ramiz Sadiku - Bullaj
51	Edukim	Shkollë fillore-e mesme e ulët	Liria - Marevc
52	Edukim	Shkollë fillore-e mesme e ulët	Gjergj Fishta - Rr. I. Dumoshi
53	Edukim	Shkollë fillore-e mesme e ulët	PNF Filip Shiroka - Llaishhec
54	Edukim	Shkollë fillore-e mesme e ulët	Mitrush Kuteli - Matiqan
55	Edukim	Shkollë fillore-e mesme e ulët	Pavaresia - Mati I
56	Edukim	Shkollë fillore-e mesme e ulët	Xhavit Ahmeti - Vneshtat
57	Edukim	Shkollë fillore-e mesme e ulët	Shkolla e Gjelber - Rr. Remzi Salihu
58	Edukim	Shkollë fillore-e mesme e ulët	Shkendija - Hajvalia
59	Edukim	Shkollë fillore-e mesme e ulët	Asim Vokshi - Vneshtat
60	Edukim	Shkollë fillore-e mesme e ulët	Dardania - Rr. Ibrahim Kodra
61	Edukim	Shkollë fillore-e mesme e ulët	Elena Gjika - Rr. Emin Duraku
62	Edukim	Shkollë fillore-e mesme e ulët	Emin Duraku - Rr. I. Konushevc

63	Edukim	Shkollë fillore-e mesme e ulët	Afrim Gashi - Hajvalia
64	Edukim	Shkollë fillore-e mesme e ulët	Faik Konica - Rr. Nena Tereza
65	Edukim	Shkollë fillore-e mesme e ulët	Hasan Prishtina - Rr. Imzot Nikprelaj
66	Edukim	Shkollë fillore-e mesme e ulët	Ismail Qemali - Kodra e Diellit
67	Edukim	Shkollë fillore-e mesme e ulët	Iliria - Rr. Isa Kastrati
68	Edukim	Shkollë fillore-e mesme e ulët	Meto Bajraktari - Rr. Josip Rela
69	Edukim	Shkollë fillore-e mesme e ulët	Nazim Gafurri - Rr. Bajram Bahtiri
70	Edukim	Shkollë fillore-e mesme e ulët	Naim Frasheri - Rr. Adrian Krasniqi
71	Edukim	Shkollë fillore-e mesme e ulët	Zenel Hajdini - Rr. Mic Sokoli
72	Edukim	Shkollë fillore-e mesme e ulët	7 Marsi - Kalabria
73	Edukim	Shkollë fillore-e mesme e ulët	Xhemail Mustafa - Dardania
74	Edukim	Shkollë fillore-e mesme e ulët	Hilmi Rakovica - Rr. Aziz Zhilivoda
75	Edukim	Bibloteke	Hivzi Sylejmani - Dardani
76	Edukim	Bibloteke	Perkujtimore - Rr. N. Gafurri
77	Edukim	Bibloteke	Perrallat - Ulpiane
78	Edukim	Bibloteke	Lektura - Ulpiane
79	Edukim	Shkollë e mesme	Medrese Alauddin - Rr. Bajram Bahtiri
80	Edukim	Shkollë e mesme	Gjimnazi Sami Frasheri - Rr. N. Gafurri
81	Edukim	Shkollë e mesme	Gjimnazi Xhevdet Doda - Pellagoni
82	Edukim	Shkollë e mesme	Gjimnazi Eqrem Qabej - Rr. Eqrem Salihu
83	Edukim	Shkollë e mesme	SHML Ali Sokoli - Rr. Shkupi
84	Edukim	Shkollë e mesme	SHML Shtjefen Gjeqovi - Rr. Tirana
85	Edukim	Shkollë e mesme	SHML 7 Shtatori - Rr. Hilë Mosi
86	Edukim	Shkollë e mesme	SHML Abdyl Frasheri - Rr. Don Bosko
87	Edukim	Shkollë e mesme	SHML H. Kadri Prishtina- Rr. Don Bosko
88	Edukim	Shkollë e mesme	SHMT 28 Nentori - Rr. 12 Qershori
89	Edukim	Shkollë e mesme	Gjimnazi Ahmet Gashi - Rr. N. Gafurri
90	Edukim	Shkollë e mesme	Gjimnazi Matematikor - Rr. Tahir Zajmi
91	Edukim	Shkollë e mesme	SHME Gjin Gazulli - Rr. Shpetim Rodaj
92	Edukim	Qerdhe	IP Dielli - Kodra e Diellit
93	Edukim	Qerdhe	IP Fatosat - Rr. Zija Shemsiu
94	Edukim	Qerdhe	IP Xixellonjat - Pejton
95	Edukim	Qerdhe	IP Buzeqeshja - Rr. Fehmi Agani
96	Edukim	Qerdhe	IP Ardhmeria - Rr. Fehmi Lladrovci
97	Edukim	Qerdhe	IP Lulevera - Dardani
98	Edukim	Qerdhe	IP Gezimi Yne - Ulpiane
99	Shëndetësi	Shëndetësi Familjare	AMF - Slivovë
100	Shëndetësi	Shëndetësi Familjare	AMF - Mramor
101	Shëndetësi	Shëndetësi Familjare	AMF - Llukare
102	Shëndetësi	Shëndetësi Familjare	AMF - Bardhosh
103	Shëndetësi	Shëndetësi Familjare	AMF - Sharban
104	Shëndetësi	Shëndetësi Familjare	AMF - Besi
105	Shëndetësi	Shëndetësi Familjare	AMF - Rimanishte
106	Shëndetësi	Shëndetësi Familjare	AMF - Barileve
107	Shëndetësi	Shëndetësi Familjare	AMF - Dabishevc
108	Shëndetësi	Shëndetësi Familjare	AMF - Shkabaj
109	Shëndetësi	Shëndetësi Familjare	QMF - Keqekolle
110	Shëndetësi	Shëndetësi Familjare	QMF - Koliq
111	Shëndetësi	Shëndetësi Familjare	QMF X - Velania
112	Shëndetësi	Shëndetësi Familjare	QMF - Kishnice
113	Shëndetësi	Shëndetësi Familjare	AMF - Viti
114	Shëndetësi	Shëndetësi Familjare	AMF - Bullaj
115	Shëndetësi	Shëndetësi Familjare	AMF - Marevc
116	Shëndetësi	Shëndetësi Familjare	QMF II - Kodra e Trimave
117	Shëndetësi	Shëndetësi Familjare	QKMF - Rr. Fehmi Agani
118	Shëndetësi	Shëndetësi Familjare	QMF I - Rr. Ilir Konushevc
119	Shëndetësi	Shëndetësi Familjare	QMF III - Rr. Xh. Kurbalu
120	Shëndetësi	Shëndetësi Familjare	QMF V - Brigada e Deshmorëve
121	Shëndetësi	Shëndetësi Familjare	QMF VI - Bregu I Diellit
122	Shëndetësi	Shëndetësi Familjare	QMF VII - Kalabria
123	Shëndetësi	Shëndetësi Familjare	QMF VIII - Arberia
124	Shëndetësi	Shëndetësi Familjare	QMF IX - Vneshtat
125	Shëndetësi	Shëndetësi Familjare	QMF Hajvalia
126	Shëndetësi	Shëndetësi Familjare	QMF Matiqan
127	Shëndetësi	Shëndetësi Familjare	QMF Mati I
128	Shëndetësi	Poliklinikë	Poliklinika Stomatologjike

13.2. ANEKSI 13.2: TË DHENAT BAZE TE NDERTESAVE PUBLIKE KOMUNALE (PB)

No.	Kategoria e ndërtësive - Sector category	Lloji i Ndërtësës Publike - Building Category	Emri i Institucionit - Name of Building	Viti ndërtimit - Construction Year	Sipërfaqja e gjithmbarëshme - Total Area	Sipërfaqja që ngrohet - Heated Area	Lloji i ngrohjes - Heating System	Mbështjellësi i ndërtësës - building envelope				2017						energji - energy
								Izolimi - Status of Insulation	viti - Year of impl. thermal insl.	Dritare/ Windows 1or2 EE	viti - Year of impl. EE	thëngjil - coal	druid - wood	pelet - pellets	naftë - diesel	Ngrohtori a e qytetit - DH	energji elektrike - electricity	kons. specifik energji - energy specific consum
					m ²	m ²			YYYY		YYYY	t/a	m ³ /a	t/a	l/a	cal. or €	kWh/a	kWh/m ² a
1	3	4	5	7	9	10	12	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
1	Administratë	Komunë	Bashkesi Lokale - Slivovë	2005	62	40	Individuale	J		P	2005		6				107	172
2	Administratë	Komunë	Bashkesi Lokale - Mramor	2005	65	40	Individuale	P	2005	P	2005		6				112	172
3	Administratë	Komunë	Bashkesi Lokale - Bardhosh	2010	107	40	Individuale	P	2010	P	2010		5				184	144
4	Administratë	Komunë	Bashkesi Lokale - Besi	2001	67	40	Individuale	J		P	2001		6				116	172
5	Administratë	Komunë	Bashkesi Lokale - Barilevë	2006	65	40	Individuale	P	2017	P	2006		6				112	172
6	Administratë	Komunë	Bashkesi Lokale - Dabishevc	2001	65	40	Individuale	P	2017	P	2017		6				112	172
7	Administratë	Komunë	Bashkesi Lokale - Koliq	2012	55	40	Individuale	J		P	2012		6				96	172
8	Administratë	Komunë	Bashkesi Lokale - Hajvalia	2011	81	40	Individuale	J		P	2011		6				140	172
9	Administratë	Komunë	Bashkesi Lokale - Rr. L. e Priz	1980	45	40	Individuale	J		P	2001						78	0
10	Administratë	Komunë	Bashkesi Lokale - Rr. I. Konus	1974	181	181	District	J		P	1974					161	312	0
11	Administratë	Komunë	Bashkesi Lokale - Kodra e Die	1984	94	94	District	P	2017	P	2012						162	0
12	Administratë	Komunë	Bashkesi Lokale - Rr. Haxhi Z	1980	51	51	Kaldajë	P	2008	P	2008				6000		88	941
13	Administratë	Komunë	Bashkesi Lokale - Rr. Zija She	1980	46	46	Individuale	P	2008	P	2008						79	0
14	Administratë	Komunë	Objekti I vjeter I Komunes - R	1945	3,834	3,834	District	P	2008	P	2008					3000	6,611	0
15	Administratë	Komunë	Objekti I ri I Komunes - Rr. A.	2010	6,836	6,836	Kaldajë	P	2010	P	2010					5500	11,787	0
16	Administratë	Komunë	Drejtoria E infr. Lokale - Rr. C	1974	875	0	Ska ngrohje	J		P	1974						1,509	
17	Administratë	Komunë	Qendra kulturore per te mos	1972	291	291	Kaldajë	P	2017	P	2017		10				502	39
18	Edukim	Shkollë fillore-e mesm	Fan Noli - Marevc	1979	900	160	Individuale	P	2014	P	2002		65				502	466
19	Edukim	Shkollë fillore-e mesm	Filip Shiroka - Slivovë	2006	538	538	Kaldajë	J		P	2006			14			725	96
20	Edukim	Shkollë fillore-e mesm	Isa Boletini - Busi	2008	952	952	Kaldajë			P	2008			22			371	85
21	Edukim	Shkollë fillore-e mesm	Avni Rustemi - Mramor	1984	814	814	Kaldajë	J		J			60				661	85
22	Edukim	Shkollë fillore-e mesm	Ganimete Terbeshi - Llukare	2008	2,098	2,098	Kaldajë	P	2008	P	2008		150				1,700	82
23	Edukim	Shkollë fillore-e mesm	Pjeter Bogdani - Kolovice	1954	2,480	2,480	Kaldajë	J		P	2008		10				3,171	5
24	Edukim	Shkollë fillore-e mesm	A. Z. Çajupi - Bardhosh	2010	4,502	4,502	Kaldajë	P	2010	P	2010				21000		2,320	37
25	Edukim	Shkollë fillore-e mesm	Nene Tereza - Teneshdoll	2008	944	944	Kaldajë	P	2008	P	2008		90				642	109
26	Edukim	Shkollë fillore-e mesm	Nene Tereza - Vranidoll	1971	718	718	Kaldajë	P	2016	P	2016			15			613	77
27	Edukim	Shkollë fillore-e mesm	Nene Tereza - Sharban	2002	820	200	Individuale	P	2002	P	2002		50				297	287
28	Edukim	Shkollë fillore-e mesm	Nexhmi Mustafa - Rimanishti	2013	458	458	Kaldajë	P	2013	P	2013		140				172	351
29	Edukim	Shkollë fillore-e mesm	Nexhmi Mustafa - Besi	1979	598	598	Kaldajë	P	2011	P	2011		160				224	307
30	Edukim	Shkollë fillore-e mesm	Ali Kelmendi - Barileve	2013	4,270	4,270	Kaldajë	P	2013	P	2013				17500		1,529	33
31	Edukim	Shkollë fillore-e mesm	Nexhmi Mustafa - Lebane	2000	123	80	Individuale	J		P	2000		30				91	431

No.	Kategoria e ndërtesave-Sector category	Lloji i Ndërtesës Publike - Building Category	Emri I Institucionit-Name of Building	Viti ndërtimit-Constructio n Year	Sipërfaqja e gjithmbarëshme-Total Area	Sipërfaqja që ngrohet-Heated Area	Lloji i ngrohjes-Heating System	Mbështjellësi i ndërtesës-building envelope				2017							energji-energy	
								Izolimi-Status of Insulation	viti-Year of impl. thermal insl.	Dritare/Windows for 2 glasses	viti-Year of impl. EE windows	thëngji ll-coal	dru-wood	pelet-pellets	naftë-diesel	Ngrohtorja e qytetit-DH	energji elektrike-electricity	kons. specifik energj.-energy specific consum		
					m ²	m ²			YYYY		YYYY	t/a	m ³ /a	t/a	l/a	cal. or €	kWh/a	kWh/m ² a		
1	3	4	5	7	9	10	12	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24		
32	Edukim	Shkollë fillore-e mesm	Nexhmi Mustafa - Prugoc	2001	852	852	Kaldajë	P	2001	P	2001				8000		1,140	75		
33	Edukim	Shkollë fillore-e mesm	Azem e Salihu - Hajkobille	2003	599	599	Kaldajë	P	2003	P	2003			10			646	61		
34	Edukim	Shkollë fillore-e mesm	Azem e Salihu - Dabishevc	2006	415	415	Kaldajë	P	2006	P	2006			10			293	89		
35	Edukim	Shkollë fillore-e mesm	Azem e Salihu - Glogovice	2008	415	415	Kaldajë	P	2008	P	2008			10			176	89		
36	Edukim	Shkollë fillore-e mesm	Ditura - Shkabaj	2004	711	711	Kaldajë	P	2004	P	2004				9500		706	107		
37	Edukim	Shkollë fillore-e mesm	Deshmoret 1921 - Prapashtic	2002	348	348	Kaldajë	J		P	2002			10			247	106		
38	Edukim	Shkollë fillore-e mesm	Deshmoret 1921 - Balaj	2002	183	183	Kaldajë	P	2016	P	2002			6			152	120		
39	Edukim	Shkollë fillore-e mesm	Rilindja - Keqekolle	2006	1,474	240	Individuale	P	2006	P	2006		80				1,244	383		
40	Edukim	Shkollë fillore-e mesm	Rilindja - Kurtaj	2000	347	120	Individuale	J		P	2000		30				119	287		
41	Edukim	Shkollë fillore-e mesm	Tefik Qanga - Ballabane	2008	405	405	Kaldajë	P	2008	P	2008			12			173	109		
42	Edukim	Shkollë fillore-e mesm	Tefik Qanga - Koliq	2002	676	676	Kaldajë	P	2002	P	2002			14			638	76		
43	Edukim	Shkollë fillore-e mesm	Tefik Qanga - Podaj	2008	429	429	Kaldajë	P	2017	P	2008			12			347	103		
44	Edukim	Shkollë fillore-e mesm	Teuta - Grashtice	2002	475	300	Individuale	P	2014	P	2014		70				984	268		
45	Edukim	Shkollë fillore-e mesm	Avni Rustemi - Suteske	2009	884	884	Kaldajë	J		P	2009		20				1,173	83		
46	Edukim	Shkollë fillore-e mesm	Avni Rustemi - Halitaj	2008	275	275	Kaldajë	P	2008		2008		7				208	94		
47	Edukim	Shkollë fillore-e mesm	Ganimete Terbeshi - Siqeve	2012	401	401	Kaldajë	P	2012	P	2012		70				283	200		
48	Edukim	Shkollë fillore-e mesm	Ditet e Minatorit - Shashkoc	1978	268	268	Kaldajë	P	2004	P	2004		50				158	214		
49	Edukim	Shkollë fillore-e mesm	Ditet e Minatorit - Sushice	2005	415	415	Kaldajë	P	2017	P	2011		70				135	194		
50	Edukim	Shkollë fillore-e mesm	Ramiz Sadiku - Bullaj	1989	321	110	Individuale	J		J			20				127	209		
51	Edukim	Shkollë fillore-e mesm	Liria - Marevc	1951	1,304	200	Individuale	J		P	2002		45				184	258		
52	Edukim	Shkollë fillore-e mesm	Gjergj Fishta - Rr. I. Dumoshi	1964	6,099	2,033	Kaldajë	P	2005	P	2005				39800		5,949	157		
53	Edukim	Shkollë fillore-e mesm	PNF Filip Shiroka - Llajshhec	2011	395	395	Kaldajë	P	2011	P	2011		40				725	116		
54	Edukim	Shkollë fillore-e mesm	Mitrush Kuteli - Matiqan	2008	2,646	2,646	Kaldajë	P	2008	P	2008				22000		2,260	67		
55	Edukim	Shkollë fillore-e mesm	Pavaresia - Mati I	2006	3,664	3,664	Kaldajë	P	2006	P	2006				27500		4,299	60		
56	Edukim	Shkollë fillore-e mesm	Xhavit Ahmeti - Vneshtat	2009	2,319	2,319	Kaldajë	J		P	2009				32448		4,041	112		
57	Edukim	Shkollë fillore-e mesm	Shkolla e Gjëlber - Rr. Remzi	2010	2,688	2,688	ermale dhe	P	2010	P	2010						9,608	0		
58	Edukim	Shkollë fillore-e mesm	Shkendija - Hajvalia	1981	2,394	2,394	Kaldajë	P	2016	P	2015				25500		3,118	85		
59	Edukim	Shkollë fillore-e mesm	Asim Vokshi - Vneshtat	1986	2,886	2,886	Kaldajë	J		P	2008				24330		3,833	67		
60	Edukim	Shkollë fillore-e mesm	Dardania - Rr. Ibrahim Kodra	1985	10,677	10,677	District	J		P	2008					10236	6,431	0		
61	Edukim	Shkollë fillore-e mesm	Elena Gjika - Rr. Emin Duraku	1927	2,442	2,442	Kaldajë	J		P	2010				27143		5,626	89		
62	Edukim	Shkollë fillore-e mesm	Emin Duraku - Rr. I. Konushe	2012	4,083	4,083	Kaldajë	P	2012		2012				27000		4,074	53		
63	Edukim	Shkollë fillore-e mesm	Afrim Gashi - Hajvalia	2012	3,242	3,242	Kaldajë	P	2012	P	2012				25000		2,834	62		
64	Edukim	Shkollë fillore-e mesm	Faik Konica - Rr. Nena Tereza	1953	6,948	6,948	District	J		P	2008					8532	4,892	0		

No.	Kategoria e ndërtësave- Sector category	Lloji i Ndërtësës Publike - Building Category	Emri i Institucionit-Name of Building	Viti ndërtimit- Construction Year	Sipërfaqja e gjithmbarshme- e-Total Area	Sipërfaqja që ngrohet- Heated Area	Lloji i ngrohjes- Heating System	Mbështjellësi i ndërtësës-building envilope				2017						energji-energy	
								Izolimi- Status of Insulation	viti-Year of impl. thermal insl.	Dritare/ Windo ws 1or2 glasses	viti-Year of impl. EE windows	thëngji ll-coal	dru- wood	pelet- pellets	naftë- diesel	Ngrohtorj a e qytetit- DH	energji elektrike- electricity	kons. specif energji.-energy specific consum	
1	3	4	5	7	m² 9	m² 10	12	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	
65	Edukim	Shkollë fillore-e mesm	Hasan Prishtina - Rr. Imzot N	1968	6,346	6,196	District	J		P	2009					10716	6,523	0	
66	Edukim	Shkollë fillore-e mesm	Ismail Qemali - Kodra e Diell	1981	5955	5955	District	J		P	2008					9798	8,363	0	
67	Edukim	Shkollë fillore-e mesm	Iliria - Rr. Isa Kastrati	1986	4329	4329	Kaldajë	J		P	2008				27000		8,268	50	
68	Edukim	Shkollë fillore-e mesm	Meto Bajraktari - Rr. Josip Re	1953	9,572	9,572	Kaldajë	J		P	2006				34000		7,189	28	
69	Edukim	Shkollë fillore-e mesm	Nazim Gafurri - Rr. Bajram B	1983	4,532	4,532	Kaldajë	P	2009	P	2009				28900		7,054	51	
70	Edukim	Shkollë fillore-e mesm	Naim Frasheri - Rr. Adrian Kr	1964	4066	4,066	Kaldajë	P	2008	P	2008				25500		8,200	50	
71	Edukim	Shkollë fillore-e mesm	Zenel Hajdini - Rr. Mic Sokoli	1964	4245	4245	Kaldajë	P	2010	P	2010				35000		5,474	66	
72	Edukim	Shkollë fillore-e mesm	7 Marsi - Kalabria	2003	2388	2388	Kaldajë	J		P	2003				18000		2,834	60	
73	Edukim	Shkollë fillore-e mesm	Xhemail Mustafa - Dardania	2003	5430	5430	District	J		P	2003					9024	5,384	0	
74	Edukim	Shkollë fillore-e mesm	Hilmi Rakovica - Rr. Aziz Zhili	2006	4702	4702	Kaldajë	P	2006	P	2006				26550		7,495	45	
75	Edukim	Biblioteke	Hivzi Sylejmani - Dardani	2016	3810	3810	District	P	2016	P	2016					3000	6,570	0	
76	Edukim	Biblioteke	Perkujtimore - Rr. N. Gafurri	1968	270	270	Kaldajë	J		P	2013				6000		466	178	
77	Edukim	Biblioteke	Perrallat - Ulpiane	1980	63	63	District	J		P	2000					50	109	0	
78	Edukim	Biblioteke	Lektura - Ulpiane	1930	47	47	District	J		P	2002					40	81	0	
79	Edukim	Shkollë e mesme	Medrese Alauddin - Rr. Bajra	1981	3992	3992	Kaldajë	J		P	2015				32000		16,200	64	
80	Edukim	Shkollë e mesme	Gjinnazi Sami Frasheri - Rr. N	1950	5952	5952	Kaldajë	J		P	2002				32000		7,290	43	
81	Edukim	Shkollë e mesme	Gjinnazi Xhevdet Doda - Pell	2010	5444	5444	District	P	2010	P	2010					7254	4,213	0	
82	Edukim	Shkollë e mesme	Gjinnazi Eqrem Qabej - Rr. E	2012	6814	6814	Kaldajë	P	2012	P	2012				35000		4,364	41	
83	Edukim	Shkollë e mesme	SHML Ali Sokoli - Rr. Shkupi	1961	6668	6668	District	J		P	2000					12590	6,380	0	
84	Edukim	Shkollë e mesme	SHML Shtjefen Gjeqovi - Rr. T	1960	2560	2560	Kaldajë	J		P	2000				21000		4,280	66	
85	Edukim	Shkollë e mesme	SHML 7 Shtatori - Rr. Hilë Mo	1985	519	519	Kaldajë	J		P	2015				15000		5,432	231	
86	Edukim	Shkollë e mesme	SHML Abdyl Frasheri - Rr. Do	1961	3541	3541	Kaldajë	J		P	2000				32558		6,120	74	
87	Edukim	Shkollë e mesme	SHML H. Kadri Prishtina- Rr. I	2011	5946	5946	Kaldajë	P	2011	P	2011				36670		7,980	49	
88	Edukim	Shkollë e mesme	SHMT 28 Nentori - Rr. 12 Qe	2012	6814	6814	Kaldajë	P	2012	P	2012				38000		6,215	45	
89	Edukim	Shkollë e mesme	Gjinnazi Ahmet Gashi - Rr. N	1950	3865	3865	Kaldajë	J		P	2005				32000		5,100	66	
90	Edukim	Shkollë e mesme	Gjinnazi Matematikor - Rr. T	2012	6814	6814	Kaldajë	P	2012	P	2012				27000		3,776	32	
91	Edukim	Shkollë e mesme	SHME Gjin Gazulli - Rr. Shpet	1950	3820	3820	Kaldajë	P	2011	P	2011				25500		4,806	53	
92	Edukim	Qerdhe	IP Dielli - Kodra e Diellit	1981	3628	3628	District	J		P	2005					4100	8,172	0	
93	Edukim	Qerdhe	IP Fatosat - Rr. Zija Shemsiu	1978	1323	1323	District	J		P	2017					3132	5,800	0	
94	Edukim	Qerdhe	IP Xixellonjat - Pejton	1930	442	442	Kaldajë	P	2004	P	2004						8,421	0	

No.	Kategoria e ndërtësave- Sector category	Lloji i Ndërtësës Publike - Building Category	Emri I Institucionit-Name of Building	Viti ndërtimit- Constructio n Year	Sipërfaqja e gjithmbarëshme- Total Area	Sipërfaqja që ngrohet- Heated Area	Lloji i ngrohjes- Heating System	Mbështjellësi i ndërtësës-building envelope				2017							energji-energy	
								Izolimi- Status of Insulation	viti-Year of impl. thermal insl.	Dritare/ Windo ws 1or2 glasses	viti-Year of impl. EE windows	thëngji ll-coal	dru- wood	pelet- pellets	naftë- diesel	Ngrohtorj a e qytetit- DH	energji elektrike- electricity	kons. specifik energji.-energy specific consum		
1	3	4	5	7	m ² 9	m ² 10	12	14	YYYY 15	16	YYY 17	t/a 18	m ³ /a 19	t/a 20	l/a 21	cal. or € 22	kWh/a 23	kWh/m ² a 24		
95	Edukim	Qerdhe	IP Buzeqeshja - Rr. Fehmi Aga	1945	1024	1024	Kaldajë	P	2008	P	2008						10,130	0		
96	Edukim	Qerdhe	IP Ardhmeria - Rr. Fehmi Llad	1989	864	864	District	P	2008	P	2008					6192	4,789	0		
97	Edukim	Qerdhe	IP Lulevera - Dardani	1983	1260	1260	District	J		P	2000					4314	5,923	0		
98	Edukim	Qerdhe	IP Gezimi Yne - Ulpiane	1972	2196	2196	District	J		P	2011					3738	10,030	0		
99	Shëndetësi	Shëndetësi Familjare	AMF - Slivovë	2000	114	80	Individuale	P	2017	P	2017		10				197	144		
100	Shëndetësi	Shëndetësi Familjare	AMF - Mramor	1988	200	200	Kaldajë	P	2008	P	2008				1650		345	66		
101	Shëndetësi	Shëndetësi Familjare	AMF - Llukare	2006	141	80	Individuale	P	2006	P	2006						243	0		
102	Shëndetësi	Shëndetësi Familjare	AMF - Bardhosh	2014	343	323	Kaldajë	P	2014	P	2014		11				591	39		
103	Shëndetësi	Shëndetësi Familjare	AMF - Sharban	2010	122.6	40	Individuale	P	2010	P	2010		7				211	201		
104	Shëndetësi	Shëndetësi Familjare	AMF - Besi	2013	706	706	Kaldajë	P	2013	P	2013				10		1,217	0		
105	Shëndetësi	Shëndetësi Familjare	AMF - Rimanishte	2007	62.1	40	Individuale	P	2007	P	2007		7				107	201		
106	Shëndetësi	Shëndetësi Familjare	AMF - Barileve	2013	266	266	Kaldajë	P	2013	P	2013		20				459	86		
107	Shëndetësi	Shëndetësi Familjare	AMF - Dabishevc	2002	41.7	41.7	Individuale	P	2017	P	2017		7				72	193		
108	Shëndetësi	Shëndetësi Familjare	AMF - Shkabaj	2008	138	40	Individuale	P	2008	P	2008		5				238	144		
109	Shëndetësi	Shëndetësi Familjare	QMF - Keqekolle	2014	343	323	Kaldajë	P	2014	P	2014		38				591	135		
110	Shëndetësi	Shëndetësi Familjare	QMF - Koliq	2000	103	40	Individuale	J		P	2000		5				178	144		
111	Shëndetësi	Shëndetësi Familjare	QMF X - Velania	2011	339	339	Kaldajë	P	2011	P	2011				6500		585	153		
112	Shëndetësi	Shëndetësi Familjare	QMF - Kishnice	1965	186	0	Ska ngrohje	J		J							321			
113	Shëndetësi	Shëndetësi Familjare	AMF - Viti	2000	64	40	Individuale	P	2008	J	2008		5				110	144		
114	Shëndetësi	Shëndetësi Familjare	AMF - Bullaj	1980	48	35	Individuale	J		P	2002		5				83	164		
115	Shëndetësi	Shëndetësi Familjare	AMF - Marevc	2000	89	40	Individuale	J		J			5				153	144		
116	Shëndetësi	Shëndetësi Familjare	QMF II - Kodra e Trimave	2008	1170	1170	Kaldajë	P	2008	P	2008				2500		2,017	17		
117	Shëndetësi	Shëndetësi Familjare	QKMF - Rr. Fehmi Agani	1968	5,997	5,997	District	P	2005	P	2005					5500	10,341	0		
118	Shëndetësi	Shëndetësi Familjare	QMF I - Rr. Ilir Konushevc	1960	2652	2652	Kaldajë	J		P	2016						4,573	0		
119	Shëndetësi	Shëndetësi Familjare	QMF III - Rr. Xh. Kurbaliu	1950	723	723	Kaldajë	J		P	2004				12000		1,247	133		
120	Shëndetësi	Shëndetësi Familjare	QMF V - Brigada e Dëshmorë	1987	1478	1478	District	J		P	2004					1200	2,549	0		
121	Shëndetësi	Shëndetësi Familjare	QMF VI - Bregu I Diellit	1954	882	882	District	J		P	2000					700	1,521	0		
122	Shëndetësi	Shëndetësi Familjare	QMF VII - Kalabria	2008	280	280	Kaldajë	P	2008	P	2008				6800		483	194		
123	Shëndetësi	Shëndetësi Familjare	QMF VIII - Arberia	2011	328	328	Kaldajë	P	2011	P	2011				7000		566	171		
124	Shëndetësi	Shëndetësi Familjare	QMF IX - Vneshtat	2011	328	328	Kaldajë	P	2011	P	2011				7000		566	171		
125	Shëndetësi	Shëndetësi Familjare	QMF Hajvalia	2011	328	328	Kaldajë	P	2011	P	2011				7000		566	171		
126	Shëndetësi	Shëndetësi Familjare	QMF Matiqan	2005	338	338	Kaldajë	P	2005	P	2005				7000		583	166		
127	Shëndetësi	Shëndetësi Familjare	QMF Mati I	2012	333	333	Kaldajë	P	2012	P	2012				7500		574	180		
128	Shëndetësi	Poliklinikë	Poliklinika Stomatologjike	1966	1689	1689	District	P	2005	P	2005					1300	2,912	0		

13.3. ANEKSI 13.3: NDRICIMI PUBLIK RRUGOR KOMUNAL

No.	Komuna	Emri i rrugës / Vendi matës	Shifra e konsumatorit	Numri i njëhsorit	Data e konfigurimit	Ndriçimi		
						Numri i shtyllave	Numri i llambave të instaluar	Numri i orëve të punës në vit
					dd.mm.vv	copë	copë	h
0	1	2	4	5	6	7	=10+14+18+22+2	9
1	Prishtinë	Nr. Publik Orman rr."Hollgen Petersen"	90044434	4560052	2014	94	94	4380
2	Prishtinë	Nd. Publik Ormani "Kurriz-Tuneli"	90041857	35721300	2017	60	60	4380
3	Prishtinë	Nd. Publik Ormani "Haxhi Zeka"	90041858	8195883	2014	51	51	4380
4	Prishtinë	Nd. Publik Ormani Rr. Rrahim Beqiri Bregu Diellit II	2000587	8196041	2017	40	38	4380
5	Prishtinë	Nd. Publik Ormani Rr. "Karl Gega"	2000588	62196098	2014	11	11	4380
6	Prishtinë	Nd. Publik Ormani Rr. Gazmend Zajmi	2000589	639682268	2017	111	50	4380
7	Prishtinë	Nd. Publik Ormani Biblioteka Univerzitare	2000590	63982270	2014	32	40	4380
8	Prishtinë	Nd. Publik Ormani "Gërmia", 1.Prishtinë	90041082	7779772	2016	83	148	4380
9	Prishtinë	Nd. Publik Orman "Gërmia", 1.Prishtinë	90041083	12311151	2013	82	82	4380
10	Prishtinë	Nd. Publik Ormani te Kurrizi rr. "Idriz Gjilani", 1. Prishtinë	90041084	12311632	2017	60	60	4380
11	Prishtinë	Nd. Publik TS "Muharrem Fejza", 1.Prishtinë	90041080	12311048	2013	159	154	4380
12	Prishtinë	Nd. Kompleksi Memorial "Ibrahim Rugova" lagja"Velania"	90048735	12311290	2013	10	10	4380
13	Prishtinë	Nd. Publik Ormani rr. Komuna KK Prishtinë	90032620	1996394	2017	0	0	4380
14	Prishtinë	Nd. Publik Ormani rr. Shkolla Mjeksisë KK Prishtinë	90032621	63824429		0	0	4380
15	Prishtinë	Nd. Publik Ormani rr. Nazmi Gafuri KK Prishtinë	90033029	62201802	2016	79	90	4380
16	Prishtinë	Nd. Publik Ormani Norbert Jokli (Kulla)	90033030	4659730	2016	44	44	4380
17	Prishtinë	Nd. Publik Ormani rr. Enver Maloku	90033031	63982271	2016	55	63	4380
18	Prishtinë	Nd. Publik Ormani Gjygli i Qarkut	90033032	62253114	2016		24	4380
19	Prishtinë	Nd. Publik Orman rr.Nazim Gafuri	90036286	8196077	2016		4	4380
20	Prishtinë	Nd. Publik TS RR. Isa Kastrati (rezervuari 1)	90033696	63948953	2016	203	12	4380
21	Prishtinë	Nd. TS - 3 rr. "Bajram Bahtiri"	90033717	35257137	2016	73	188	4380
22	Prishtinë	Nd. Publik Ormani rr. Nazmi Gafuri KK Prishtinë	90033025	62274991	2016		29	4380
23	Prishtinë	Nd. Publik Ormani rr. C 12 KK Prishtinë	90033027	62253978	2016		0	
24	Prishtinë	Nd. Publik Bledit,TS Karadaku-1,1.Prishtinë	90039158	8195912	2016		29	4380
25	Prishtinë	Nd. Publik, TS Vreshtat-1,1.Prishtinë	90039159	35721308	2016		32	4380
26	Prishtinë	Nd. Publik Rr. Fehmi Agani (Lulishtja)	90038722	63981555	2016	37	37	4380
27	Prishtinë	Nd. Publik TS rr."Velanija,1"	90038681	47553742	2016		36	4380
28	Prishtinë	Nd. Publik TS rr."Ardian Krasniqi"	90037626	63981550	2016	38	30	4380
29	Prishtinë	Nd. Publik TS shk. Meto Bajraktari	90037044	63941472	2016	125	125	4380
30	Prishtinë	Nd. Publik Ormani Vllëzrit Fazliu	90037190	47442538	2016	91	231	4380
31	Prishtinë	Nd. Publik TS Kadri Zeka K. Trimave	90037191	12311814	2016	78	78	4380
32	Prishtinë	Nd. Publik TS Ismaili Qemajli	90037391	35719877	2016	31	31	4380
33	Prishtinë	Nd. Publik TS rr. Llapi II	90036772	36242325	2016	18	18	4380
34	Prishtinë	Nd. Publik TS rr. Tiranës (stac. Hekurudhor)	90035633	45813747	2016	76	76	4380
35	Prishtinë	Nd. Publik TS rr. Bajram Bahtiri	90035634	47558493	2016	73	73	4380
36	Prishtinë	Nd. Publik Ormani rr. Luan Haradinaj KK Prishtinë	90026926	35719881	2016	46	46	4380
37	Prishtinë	Nd. Publik Ormani rr. UÇK-së	90026929	5924904	2016	46	46	4380
38	Prishtinë	Nd. Publik TS Rr. Ahmet Krasniqi Arbëria	90026930	63982263	2016	113	113	4380
39	Prishtinë	Nd. Publik TS Dardani te Qerdhja	90026893	63948954	2016	37	37	4380
40	Prishtinë	Nd. Publik te Ambulanca e Ushtrisë	90026895	63948957	2016	59	59	4380
41	Prishtinë	Nd. Publik TS Parku II	90026908	47555664	2016	17	17	4380
42	Prishtinë	Nd. Publik K.D.Z.Perendim Kas	90026915	63948955	2016	74	74	4380
43	Prishtinë	Nd. Publik Ormani rr. Bil Clinton KK Prishtinë	90026920	35719891	2016	29	29	4380
44	Prishtinë	Nd. Publik TS rr. Vushtrisë te xhamia	90026881	47442708	2016	77	77	4380
45	Prishtinë	Nd. Publik Ormani rr. Tring Ismaili KK Prishtinë	90027372	35721298	2016	17	17	4380
46	Prishtinë	Nd. Publik TS Fakulteti Teknik i ri	90027373	63941471	2016	0	0	4380
47	Prishtinë	Nd. Publik Gazmend Zajmi -TS	90027368	63982272	2016	76	76	4380
48	Prishtinë	Nd. Publik Rr. Fehmi Agani	90027370	63941473	2016	37	37	4380
49	Prishtinë	Nd. Publik Ulpiana A-6	90040333	62274962	2016	43	43	4380
50	Prishtinë	Nd. Publik TS Sulejman Vokshi	90039387	37398699	2016	154	154	4380

No.	Komuna	Emri i rrugës / Vendi matës	Shifra e konsumatorit	Numri i njësorisht	Data e konfigurimit	Ndriçimi		
						Numri i shtyllave	Numri i llambave të instaluar	Numri i orëve të punës në vit
					dd.mm.vv	copë	copë	h
51	Prishtinë	Nd. Publik TS Ormani Dëshmorët e Marecit	90039388	36242387	2016	74	74	4380
52	Prishtinë	Nd. Publik TS Rr. Vlores-Rugovës	90039390	17722962	2016	36	36	4380
53	Prishtinë	Nd. Publik Orman rr. "27 Nëntori" Kodra e Trimave	90047542	12233853	2016	14	14	4380
54	Prishtinë	Nd. Publik Orman rr. "Hasan Remniku"	90047056	4850243	2016	56	56	4380
55	Prishtinë	Nd. Publik TS rr."Hajvali" te ambullanta	90047057	4850534	2016	145	145	4380
56	Prishtinë	Nd. Publik TS rr. "Hajvali"shkolla e vjeter	90047058	4850046	2016	103	103	4380
57	Prishtinë	Nd. Publik TS rr. "Hajvali" te Posta	90047059	63980122	2016	69	69	4380
58	Prishtinë	Nd. Publik Orman rr. "Tahir Zajmi" Emshir	90047146	62276573	2016	80	80	4380
59	Prishtinë	Nd. Publik Orman rr. "Tahir Zajmi" Emshir te TMK	90047147	47445513	2016	26	26	4380
60	Prishtinë	Nd. Publik TS rr."Leka I Madh", "Ndertesa 4/2" Dardani	90047324	62261496	2016	8	8	4380
61	Prishtinë	Semaforët Ormani rr. "Agim Ramadani-te Menza e Studentve	90027371	63981551	2016	100	100	4380
62	Prishtinë	Nd. Publik Ormani rr. 24 Maji TS Arbëri	90028664	62253113	2016	45	45	4380
63	Prishtinë	Nd. Publik Ormani Semafori nr. (U 17 50) Te Kino Rinia	90026829	11723712	2016	0	0	
64	Prishtinë	Semafori nr. (U 19 12) Rr." L. Prizrenit" te tregu	90026831	11729088	2016	0	0	
65	Prishtinë	Nd. Publik Ormani Semafori nr. (U 16 41) Ulpiana D-9 (Fehmi Lladrovci)-	90026832	14018386	2016	0	0	
66	Prishtinë	Semaforat nr. U (14 52) Rilindja "32 Luan Haradinaj"	90026834	14006066	2016	0	0	
67	Prishtinë	Semafori nr. (U 18 51) OSBE "Luan Haradinaj" UÇK	90026835	34959834	2016	0	0	
68	Prishtinë	Semafori nr. (U 2 20) 19 "Bulevardi i Dëshmorëve"KSB	90026836	6620166	2016	0	0	
69	Prishtinë	Semafori nr.(U 8 11) 22 Rr. "Ilir Konusheci"	90026837	9201234	2016	0	0	
70	Prishtinë	Semafori nr. (U 5 53) te Lulishtja	90026838	62253116	2016	0	0	
71	Prishtinë	Nd. Publik TS Rr. Ilaz Agushi	90026891	4747544	2016	56	56	4380
72	Prishtinë	Nd. Publik Ormani te rrethi Rr. "Bill Klinton"	90026921	8195908	2016	129	129	4380
73	Prishtinë	Nd. Publik TS Rr."Ilaz Kodra"Dardani BL.9	90026922	47443856	2016	36	36	4380
74	Prishtinë	Nd. Publik TS SU 3/6 Rr."Sadik Zeneli" Dardania	90026923	63981553	2016	13	13	4380
75	Prishtinë	Nd. Publik Ormani N.T. Urata rr.Tirana	90026924	35714655	2016	31	31	4380
76	Prishtinë	Nd. Publik Ormani Ulpiana C-7. rr.Mujë Krasniqi	90026925	62195930	2016	82	82	4380
77	Prishtinë	Nd. Publik TS K. Diellit II Rr. "Mehmet Gradica "	90026916	8195903	2016	8	8	4380
78	Prishtinë	Nd. Publik Ormani i ri rr. Rrahim Beqiri ose (Gazmend Zajmi)	90026917	62274462	2016	34	34	4380
79	Prishtinë	Nd. Publik Ormani Te Iskra-Bulevardi i Dëshmorëve	90026918	63982269	2016	56	56	4380
80	Prishtinë	Nd. Publik Ormani KSB Banka-Bulevardi i Dëshmorëve	90026919	35721500	2016	50	50	4380
81	Prishtinë	Nd. Publik TS K. Diellit-B.R.II-T 91	90026909	8195882	2016	32	32	4380
82	Prishtinë	Nd. Publik TS K. Diellit - IV- Thimi Mitko	90026910	62274804	2016	8	8	4380
83	Prishtinë	Nd. Publik TS Dardani 6/2	90026911	62201249	2016	13	13	4380
84	Prishtinë	Nd. Publik Ormani Te Parlamenti-Agim Ramadani	90026912	63981552	2016	65	65	4380
85	Prishtinë	Nd. Publik Ormani Ulpiana D-9 "Fehmi Lladrovci"	90026913	47549059	2016	29	29	4380
86	Prishtinë	Nd. Publik Ormani Ulpiana D-3 -Fehmi Lladrovci	90026914	62261572	2016	35	35	4380
87	Prishtinë	Nd. Publik TS Hoxhë Kadri Prishtina	90026933	63981554	2016	13	13	4380
88	Prishtinë	Nd. Publik TS Iliria rr. "Nazim Gafurri"	90026934	7094076	2016	29	29	4380
89	Prishtinë	Nd. Publik SH. Normale	90026935	1301307092	2016	52	52	4380
90	Prishtinë	Nd. Publik TS Muzeu	90026937	961242	2016	94	94	4380
91	Prishtinë	Nd. Publik TS Ibrahim Banushi	90026939	62196561	2016	2	2	4380
92	Prishtinë	Nd. Publik TS Rr. "Abdyl Frashëri "	90026940	17738429	2016	28	28	4380
93	Prishtinë	Nd. Publik TS rr."Halim Orana" Bregu i Diellit	90026941	47447325	2016	14	14	4380
94	Prishtinë	Nd. Publik Ormani KK Prishtinë-rr.Isa Boletini	90026942	63948952	2016	25	25	4380
95	Prishtinë	Nd. Publik Ormani Bulevardi Nëna Terezë	90026927	50882212	2016	65	65	4380
96	Prishtinë	Nd. Publik Ormani Te Fak. Teknik-"Karl Gega"	90026898	35719836	2016	0	0	4380
97	Prishtinë	TS SU 7/1 Rr. "Ilaz Kodra"Lagja Dardania	90026901	63981556	2016	33	33	4380
98	Prishtinë	Nd. Publik TS rr. Isa Kastrati (Rezervari Vellani)	90033710	8195915	2016	57	57	4380
99	Prishtinë	Nd. Publik TS rr. "Asllan Pireva" Kodra e Trimave	90047536	12266678	2016	72	72	4380
100	Prishtinë	Nd. Publik Ormani rr. Vllëzrit Fazliu 2 TS	90033026	63981559	2016	152	152	4380

No.	Komuna	Emri i rrugës / Vendi matës	Shifra e konsumatorit	Numri i njësorisht	Data e konfigurimit	Ndriçimi		
						Numri i shtyllave	Numri i llambave të instaluar	Numri i orëve të punës në vit
					dd.mm.vv	copë	copë	h
101	Prishtinë	Nd. Publik TS Iliria I-Prishtinë	90026936	35721530	2016	26	26	4380
102	Prishtinë	Nd. Publik Ormani "Matiqan"	90061974	4982409	2016	18	18	4380
103	Prishtinë	Nd. Publik orman Rr."Vilëzrit Fazliu"	90068679	35755154	2016	65	65	4380
104	Prishtinë	Nd. Publik orman Rr."Vilëzrit Fazliu"	90068673	62253550	2016	97	97	4380
105	Prishtinë	Nd. Publik orman Rr."Bërnice Epërme"	90068764	47553608	2016	92	92	4380
106	Prishtinë	Nd. Publik orman Rr."Shkabaj"	90068763	47553601	2016	69	69	4380
107	Prishtinë	Nd. Publik orman fsh."Barilevë"	90068756	9218574	2016	73	73	4380
108	Prishtinë	Nd. Publik orman rr." Mustafa Kruja"	90072392	45100592	2016	41	41	4380
109	Prishtinë	Nd.Publik orman rr." Malush Kosova"	90071496	47558553	2016	38	38	4380
110	Prishtinë	Nd. Publik orman i fsh. "Lebanë"	90072345	9246888	2016	27	27	4380
111	Prishtinë	Nd. Publik orman Parku "Ulplanë"	90072871	38607740	2016	119	119	4380
112	Prishtinë	Nd.Publik orman "Parku Dardania"	90072880	38607739	2016	75	75	4380
113	Prishtinë	Nd.Publik orman rr."Mihajl Grameno"	90073758	92344421	2016	23	23	4380
114	Prishtinë	Nd.Publik TS rr."Shaip Kamberi"	90026938	63821856	2016	30	30	4380
115	Prishtinë	Nd.Publik orman rr."Rexhep Shema" Tasliqe	90075278	12736417	2016	33	33	4380
116	Prishtinë	Nd.Publik orman Komuna e Re "Arbëri"	90075163	12736416	2016	60	60	4380
117	Prishtinë	Nd.Publik orman fsh. "Makoc"	90075688	97395275	2016	22	22	4380
118	Prishtinë	Nd. Publik TS Kulla fsh. Bardhosh	90026886	7875680	2016	37	37	4380
119	Prishtinë	Nd. Publik orman fsh. "Trudë"	90075692	97396396	2016	42	42	4380
120	Prishtinë	Nd. Publik orman fsh. "Shkabaj" te shkolla	90047537	12407082	2016	41	41	4380
121	Prishtinë	Nd. Publik orman fsh. "Hajvali" te shkolla	90075749	97396397	2016	175	175	4380
122	Prishtinë	Nd. Publik orman fsh. "Sutesk" te Xhamia	90075748	97395527	2016	147	147	4380
123	Prishtinë	Nd. Publik orman rr. "B" Bregu i Diellit Zona e Lindjes	90070385	35755150	2016	0	0	4380
124	Prishtinë	Nd. Publik orman TS rr. "Abdyll Ramaj"	90026932	62253117	2016	15	15	4380
125	Prishtinë	Nd. Publik orman fsh. "Bardhosh" Prishtinë	90071856	97273165	2016	128	128	4380
126	Prishtinë	Nd. Publik orman Rr. "Afrim Logja" parku Prishtinë	90079091	62261049	2016	15	15	4380
127	Prishtinë	Nd. Publik orman Rr. "Lidhja e Prizrenit" Prishtinë	90079652	47553507	2016	69	69	4380
128	Prishtinë	Nd. Publik orman Rr. "Rrustem Statofci" Prishtinë	90079328	62274392	2016	24	24	4380
129	Prishtinë	Nd. Publik orman Rr. "Hyzri Talla"Rr. -III-L-34 Prishtinë	90033709	63821857	2016	8	8	4380
130	Prishtinë	Semaforat Rr. "Agim Ramadani" Prishtinë	90080035	35000622	2016	0	0	
131	Prishtinë	Nd. Publik orman Semaforat Rr. "Te stacioni i Autobusve" Prishtinë	90080027	35001263	2016	0	0	
132	Prishtinë	Nd. Publik orman Semaforët Rr. "Deshmoret e Kombit" Prishtinë	90080040	35000012	2016	0	0	
133	Prishtinë	Semaforat Rr. "Bill Kilinton Prishtinë	90080041	35000467	2016	0	0	
134	Prishtinë	Semaforat Rr. "Agim Ramadani" Prishtinë	90080038	35001955	2016	9	9	
135	Prishtinë	Semaforat Rr. "Tahir Zajmi" p.n. Prishtinë	90080042	35001111	2016	8	8	
136	Prishtinë	Nd. Publik orman Rr. "Qemajl Stafa" Prishtinë	90080070	4682391	2016	77	77	4380
137	Prishtinë	Nd. Publik orman Rr. "Rexhep Luci"p.n. Prishtinë	90082144	39071627	2016	81	81	4380
138	Prishtinë	Nd. Publik orman Rr. "Gjergj Balsha"p.n. Prishtinë	90082151	97399893	2016	43	43	4380
139	Prishtinë	Nd. Publik orman Lagja Qendresa Prishtinë	90079131	97402654	2016	57	57	4380
140	Prishtinë	Nd. Publik orman "Lagja Berishve" Llukar Prishtinë	90082141	63821729	2016	30	30	4380
141	Prishtinë	Nd. Publik orman "Lagja Busi" Mramor Prishtinë	90082140	97398806	2016	105	105	4380
142	Prishtinë	Nd. Publik orman "Lagja Mramor te varrazat" Prishtinë	90082142	97397984	2016	27	27	4380
143	Prishtinë	Nd. Publik orman "Zona Industriale" Prishtinë	90082150	62275427	2016	2	2	4380
144	Prishtinë	Nd. Publik orman "perball fakultetit teknik" Prishtinë	90082143	35001292	2016	5	5	4380
145	Prishtinë	Nd. Publik orman Rr. "Qamil Balla"p.n. Prishtinë	90082147	38814208	2016	13	13	4380
146	Prishtinë	Nd. Publik orman Rr. "Anton Harapi"p.n. Prishtinë	90082149	38814209	2016	23	23	4380
147	Prishtinë	Nd. Publik orman Rr. "Hakif Zejnullahu"p.n. Prishtinë	90082148	4682401	2016	45	45	4380
148	Prishtinë	Nd. Publik orman Rr. "Vilezrit Gervalla" p.n. Prishtinë	90082145	4682342	2016	45	45	4380
149	Prishtinë	Nd. Publik orman Rr. "Afrim Zhitija" p.n. Prishtinë	90082146	4682208	2016	53	53	4380
150	Prishtinë	Nd. Publik orman "Veternik" Prishtinë	90080073	97399091	2016	22	22	4380

No.	Komuna	Emri i rrugës / Vendi matës	Shifra e konsumatorit	Numri i njëhsorit	Data e konfigurimit	Ndriçimi		
						Numri i shtyllave	Numri i llambave të instaluara	Numri i orëve të punës në vit
					dd.mm.vv	copë	copë	h
151	Prishtinë	Nd.Publik orman Semaforët Rr. "Tirana-B.Klinton" Prishtinë	90080068	35004123	2016	0	0	
152	Prishtinë	Nd.Publik orman Rr. "Isa Kastrati" p.n. Prishtinë	90081364	62275344	2016	78	78	4380
153	Prishtinë	Nd.Publik orman "Qendresa" Prishtinë	90082395	4679727	2016	60	60	4380
154	Prishtinë	Nd.Publik orman "Lagja Janina" Prishtinë	90082233	97395860	2013	13	13	4380
155	Prishtinë	Nd.Publik orman fsh"Liukar" te Ish.TMK Prishtinë	90082139	97938754	2013	127	127	4380
156	Prishtinë	Nd.Publik orman "te qeshmja" Matiqan Prishtinë	90090373	14723358	2013	45	45	4380
157	Prishtinë	Nd.Publik orman fsh."Busi Mramor" Prishtinë	90090349	35004455	2013	32	32	4380
158	Prishtinë	Nd.Publik orman fsh."Grashticë" Prishtinë	90090586	39053884	2013	12	12	4380
159	Prishtinë	Nd.Publik orman Rr."Ulqinit" Prishtinë	90090374	39053197	2013	20	20	4380
160	Prishtinë	Nd.Publik orman fsh."Vranidoll" Prishtinë	90090336	35004418	2013	84	84	4380
161	Prishtinë	Nd.Publik orman Rr."Bill Klinton" te busti Prishtinë	90090491	45873053	2013	8	8	4380
162	Prishtinë	Nd.Publik orman fsh."Lebanë" Prishtinë	90090333	35004222	2013	0	0	4380
163	Prishtinë	Nd.Publik orman Rr."Ahmet Krasniqi" Prishtinë	90090351	39055340	2013	12	12	4380
164	Prishtinë	Nd.Publik orman Rr."Behar Begolli" Prishtinë	90091045	35002798	2013	34	34	4380
165	Prishtinë	Semaforat orman Rr."Agim Ramadani" Prishtinë	90090347	39053354	2013	9	9	4380
166	Prishtinë	Nd.Publik orman Rr."Nazim Gafurri" Prishtinë	90090372	39053352	2013	2	2	4380
167	Prishtinë	Nd.Publik orman fsh."Hajvali" te ISP Prishtinë	90085993	63836182	2013	24	24	4380
168	Prishtinë	Nd.Publik orman Rr."Bajram Bahtiri" Prishtinë	90078962	12311160	2013	73	73	4380
169	Prishtinë	Nd.Publik orman Rr."Perandori Justinjan" Prishtinë	90091153	73421696	2013	6	6	4380
170	Prishtinë	Nd.Publik orman Rr."Ndue Përleshli" Prishtinë	90087615	35002710	2013	6	6	4380
171	Prishtinë	Nd.Publik orman "Veternik" Prishtinë	90092804	35004198	2013	33	33	4380
172	Prishtinë	Nd.Publik orman "Gërmija" Prishtinë	90041081	4682482	2013	82	82	4380
173	Prishtinë	Nd.Publik orman "Sofali" Prishtinë	90092767	39072674	2013	40	40	4380
174	Prishtinë	Nd.Publik orman Rr."Stambolli" Prishtinë	90087616	20226564	2013	33	33	4380
175	Prishtinë	Nd.Publik orman Rr."Adrian Krasniqi" te policia Prishtinë	90037626	63981550	2013	38	38	4380
176	Prishtinë	Nd.Publik orman Sheshi "Skender Beu" Prishtinë	90026897	35778459	2013	119	119	4380
177	Prishtinë	Nd.Publik orman Rr. "Ahmet Krasniqi" afër Komunës së re Prishtinë	90092803	35017202	2013	85	85	4380
178	Prishtinë	Semaforët orman Sheshi "Dëshmorët e Kombit" te posta kryesore Prishtinë	90087577	35001727	2013	12	12	4380
179	Prishtinë	Ndriqim publik orman Rr. "Shefqet Shkupi" Prishtinë	90084969	4675999	2017	72	72	4380
180	Prishtinë	Ndriqim publik orman fshati "Slivov" Prishtinë	90096434	73450153	2016	55	55	4380
181	Prishtinë	Ndriqim publik orman fshati "Slivov" Prishtinë	90096433	39134847	2016	50	50	4380
182	Prishtinë	Nd.Publik orman Rr. "Vilezrit Gervalla" K. e Diellit Prishtinë	90096514	39135224	2015	11	11	4380
183	Prishtinë	Nd.Publik orman Rr. "Xheladin Hana" Banesat e Bardha Prishtinë	90096516	1301780220	2017	8	8	4380
184	Prishtinë	Ndriqim publik orman fshati "Bernica e Ulët" Prishtinë	90096449	14722330	2017	20	20	4380
185	Prishtinë	Ndriqim publik orman fshati "Bernica e Epërme" Prishtinë	90096450	14722332	2017	50	50	4380
186	Prishtinë	Nd.Publik orman "Lagja Qëndresa" Prishtinë	90094155	73450021	2017	20	20	4380
187	Prishtinë	Nd.Publik orman "Lagja Janina" Prishtinë	90082233	97395860	2017	29	29	4380
188	Prishtinë	Nd.Publik orman "Prroi i Njelmët" Prishtinë	90097391	39071575	2017	68	68	4380
189	Prishtinë	Nd.Publik orman rr. "Ilaz Kodra" Prishtinë	90092859	14723477	2017	53	53	4380
190	Prishtinë	Nd.Publik orman rr. "Agim Qela" Prishtinë	90084952	92213576	2017	41	41	4380
191	Prishtinë	Nd.Publik orman "Zona Industriale" Prishtinë	90074255	34550923	2017	67	67	4380
192	Prishtinë	Nd.Publik orman rr."Remzi Salihu" Prishtinë	90097886	63613584	2017	17	17	4380
193	Prishtinë	Nd.Publik orman "Kalaqbri kulla-I" Prishtinë	90097888	63613583	2017	53	53	4380
194	Prishtinë	Nd.Publik orman rr."Ibrahim Fehmiu" Prishtinë	90097887	63613585	2017	65	65	4380
195	Prishtinë	Nd.Publik orman rr."Hyzri Talla" Prishtinë	90086104	35002182	2017	55	55	4380
196	Prishtinë	Nd.Publik orman rr."Sylejman Vokshi" Prishtinë	90099781	39360992	2017	20	20	4380
197	Prishtinë	Nd.Publik orman rr."Jakup Ceraja" Prishtinë	90099271	39277297	2017	7	7	4380
198	Prishtinë	Nd.Publik orman rr."Mark Isaku" Prishtinë	90098961	63822079	2017	18	18	4380
199	Prishtinë	Nd.Publik orman rr."Vilëzrit Gervalla" Prishtinë	90085772	63891885	2017	83	83	4380
200	Prishtinë	Nd.Publik orman rr."Rifat Berisha" Blloku 2 Prishtinë	90096515	39135414	2017	7	7	4380

No.	Komuna	Emri i rrugës / Vendi matës	Shifra e konsumatorit	Numri i njëhsorit	Data e konfigurimit	Ndriçimi		
						Numri i shtyllave	Numri i llambave të instaluar	Numri i orëve të punës në vit
					dd.mm.vv	copë	copë	h
201	Prishtinë	Nd.Publik orman fsh."Hajvali-Graçanic" Prishtinë	90101313	15813970	2016	32	32	4380
202	Prishtinë	Nd.Publik orman fsh."Bërnice e Poshtme" Prishtinë	90100980	39360660	2016	0	0	4380
203	Prishtinë	Nd.Publik orman fsh.Hajvali rr."Ulëzat" Prishtinë	90100976	32976865	2016	6	6	4380
204	Prishtinë	Nd.Publik orman Mat rr."Muharrem Fejza" Prishtinë	90100981	39278241	2016	46	46	4380
205	Prishtinë	Nd.Publik orman Vëternik rr."Hysen Terpeza" Prishtinë	90100978	39276926	2016	17	17	4380
206	Prishtinë	Nd.Publik orman Kolovicë rr."Haxhi Zeka" Prishtinë	90100975	39278442	2016	51	51	4380
207	Prishtinë	Nd.Publik orman fsh."Vranidoll" Prishtinë	90090336	35004418	2016	14	14	4380
208	Prishtinë	Nd.Publik orman fsh."Prugoc" Prishtinë	90100982	39278245	2016	168	168	4380
209	Prishtinë	Nd.Publik orman fsh."Vranidoll" Prishtinë	90100973	39278246	2016	66	66	4380
210	Prishtinë	Nd.Publik orman rr."Johan V. Han" Prishtinë	90100350	39362714	2016	16	16	4380
211	Prishtinë	Nd.Publik orman "Nënkalimi" përball Sh.Mjeksis	90102200	15813324	2016	18	18	4380
212	Prishtinë	Semafori Rr." Vllezrit Fazliu" Vranjevc	90102957	64105475	2016	0	0	
213	Prishtinë	Nd.Publik orman rr. "Xhevat Qena" Vëternik	90102679	39278243	2016	26	26	4380
214	Prishtinë	Nd.Publik orman rr. "Lakrishte"	901034461	39278244	2016	14	14	4380
215	Prishtinë	Nd.Publik orman nënkalimi"Emshir"	90102201	15813322	2016	110	110	4380
216	Prishtinë	Semaforat rr. " Garibaldi" Prishtinë	90104017	64105474	2016	0	0	
217	Prishtinë	Semaforat rr. "B" Prishtinë	90104016	64105473	2016	0	0	
218	Prishtinë	Nd.Publik TS Hajvali Lagjeja"Panorama"	90090836	45614356	2016	22	22	4380
219	Prishtinë	Nd.Publik orman "Taugbahqe"	90100679	39214717	2016	35	35	4380
220	Prishtinë	Nd.Publik orman fshati "Sharban"	90104136	39361133	2016	52	52	4380
221	Prishtinë	Nd.Publik orman "Dardani"	90107873	39553687	2016	50	50	4380
222	Prishtinë	Nd.Publik orman rr. "Isa Kastrati"	90107875	3955699	2016	100	100	4380
223	Prishtinë	Nd.Publik orman "Zllatar"	90098959	35003948	2016	104	104	4380
224	Prishtinë	Nd.Publik orman fsh."Besi"	90110650	64447359	2016	70	70	4380
225	Prishtinë	Nd.Publik orman fsh. "Prugovc"	90110653	64447358	2016	85	85	4380
226	Prishtinë	Nd.Publik orman fsh."Hajvali" rr."Minatori"	90110419	64447355	2016	35	35	4380
227	Prishtinë	Nd.Publik orman rr. "Vellezrit Fazliu"	90110420	64447353	2016	70	70	4380
228	Prishtinë	Nd.Publik orman rr."28 Nentori"	90110465	39700172	2016	25	25	4380
229	Prishtinë	Nd.Publik orman rr."28 Nentori"	90110467	39699310	2016	23	23	4380
230	Prishtinë	Nd.Publik orman rr. "Prroi i Njelmet"	90110762	64447356	2016	68	68	4380
231	Prishtinë	Nd.Publik orman rr."Isa Kastrati"	90110760	64447354	2016	10	10	4380
232	Prishtinë	Nd.Publik orman rr."Deshmoret e Ponushevcit"	90110644	64447356	2016	38	38	4380
233	Prishtinë	Nd.Publik Semafora orman rr."Zagrebit"	90110270	64445757	2016	0	0	4380
234	Prishtinë	Nd.Publik orman Varrezat e Dëshmorve Makovc	90108968	64685191	2016	0	0	4380
235	Prishtinë	Nd.Publik orman r."Tahir Zajmi"	90091297	16073684	2016	26	26	4380
236	Prishtinë	Nd.Publik orman Sheshi" Zahit Pajaziti"	90117704	37437839	2016	60	60	4380
237	Prishtinë	Nd.Publik orman rr. "Ndue Përlleshi"	90120450	67450964	2016	48	48	4380
238	Prishtinë	Nd.Publik orman rr. "Gustav Majer"	90120367	67783301	2016	4	4	4380
239	Prishtinë	Nd.Publik orman fsh.Rimanishtë	90120918	34973405	2016	0	0	4380
240	Prishtinë	Nd.Publik orman fsh.Milevc	90121415	34972736	2016	0	0	4380
241	Prishtinë	Nd.Publik orman fsh.Prugovc	90122692	67779704	2016	85	85	4380
						10,512	10,746	972,360